

Salomon, koning van Israël, in XII boeken

<https://hdl.handle.net/1874/27145>

O P D E

T Y T E L P R E N T.

De DICHTKUNST, welkers hoofd een *kroon* van *Lauwren* torscht,
En op wier *kleed* een glans van heldre *starren* dartelt,
Gevolgd van *deugden*, door wier voorhoofd, hand en borst,
De toestand van 't gemoed, als op een' voorgrond, spartelt.
Die gadelooze biedt LEERGIERIGHEID haar Kunst,
't Bedryf affchetzende van Zalems grootsten koning;
Intusfchen DANKBAARHEID haar dankt voor zo veel gunst
Door *Ootmoed*. Ootmoed strekt den dienften ter belooning.
Men zie, hoe de OUDHEIDKUNDE, als *Esdra*, onvermoeid,
De Joodsche *Orakelblaën* ontknoopt en stelt in orden,
Op welkers handeling het oog der WYSHEID gloeit,
Op dat ze een vraagbaak voor het fynst vernuft moog' worden.
De fiere LEEUW, door wien zich Juda's stam vertoont,
Bewaakt de *tekenen*, waar meê zyn Vorsten praalen;
Terwyl een *Hemellicht* den hoogen *Tempel* kroont,
En dus den *Schechinab* begroet door *zonnestraalen*.

B. RULOFFS.

J. de Bosch inv.

St. Nicholas Jansz.

J. de Bosch inv.

A. Winkler sculp. 1748.

Te AMSTERDAM by FREDRIK DE KRUYFF, EN ALBERT VAN DER KROE.

10

SALOMON,
KONING VAN ISRAËL.

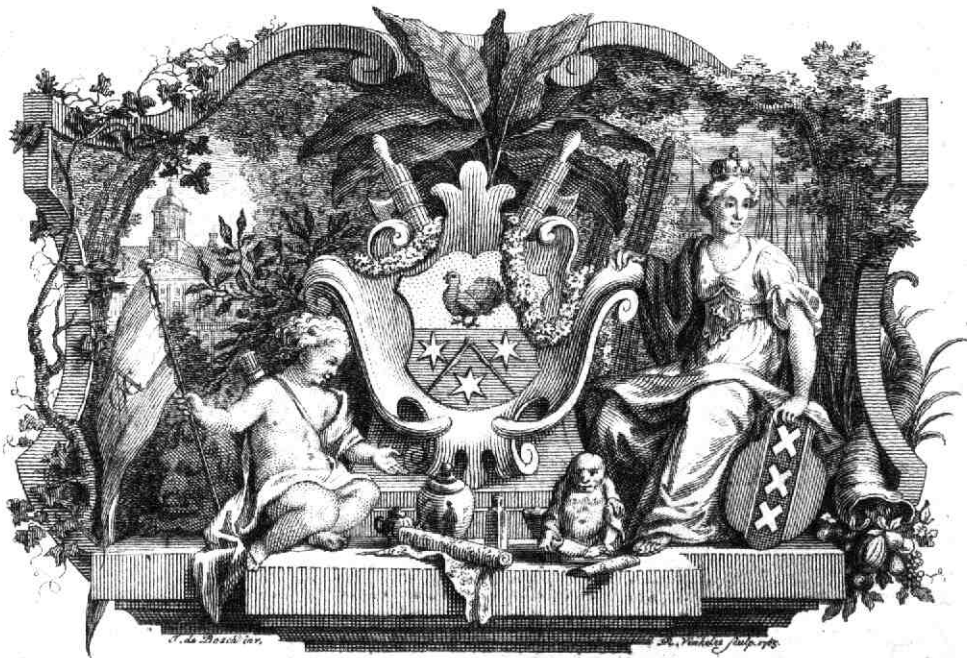
IN XII BOEKEN.

DOOR

MR. WILLEM HENDRIK SELS.

TE AMSTERDAM,
By F. DE KRUYFF en A. VAN DER KROE,
MDCCLXV.

A A N D E N
WELEDELEN GROOTACHTBAAREN
HEERE
JAN CALKOEN,
OUD BURGERMEESTER EN RAAD DER
STAD AMSTERDAM,

B E

O P D R A G T.

B E N E V E N S

BEWINDHEBBER DER OOSTINDISCHE
MAATSCHAPPYE. &c. &c. &c.

De schoonste vrucht van Davids lieffte bed,
Gelyk een starre op Zalems troon gezet,
En niet alleen met algemeenen gloed
Van aanzien, eere en onverschrokken moed,
Maar met een' straal van onbeneveld licht
(Geschooten uit Gods blinkend aangezicht,
En neêrgejaagd in 't binnenste der ziel,
Op wie Gods keuz, Gods wyze keuze viel)
Omtoogen voor het oog van d'onderdaan,
Gelyk de glans van een volwasfen maan
Zich uitspreidt in het tintelend gestarnt',
Dat in het zwerk, met duizend oogen, barnt.
Die man, die vorst van 't Godverkooren volk,
Held Salomon, voorzien met spiets noch dolk,

Om

O P D R A G T.

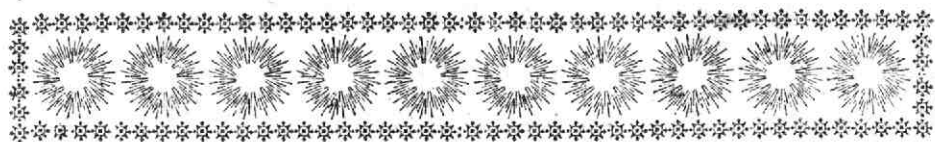
Om nydt en haat te dooden door zyn kracht,
Treedt nu in 't licht door myne zwakke schacht,
En zoekt alleen, ô dierbre Mæcenaat,
Trotz op uw gunst, bescherminge in den staat,
Waar in hy thans voor ieders oogen treedt.
Ontfang hem dan, door dichtlust aangekleed
En opgevoed door myne tedre kunst,
Ontfang den held in schaduwe uwer gunst,
Daar mag hy zich, (gelyk by zonneshyn
Een hofroos, nat van vloeibaar cristallyn,
Zich, wen de zon haare achtbre stralen spreidt,
In schaduw van den koelen lommer vleit.)
Daar mag hy zich, gerust en ongestoord
Van laster, die de deugd naar 't harte boort,
Vermaaken en verpoozen, jaaren lang.
En treffe ik 't wit; behaagt u myn gezang;
Streelt u de klank der bybelpoëzy,
Zo zet uw gunst haar nieuwen luister by:

Een'

O P D R A G T.

Een' luister, die myn drift ter eerkroon strekt;
Myn' yver roept, myn' leer- en dichtlust wekt,
Om op het zoet der blyde orakelblaên,
Stee ds onvermoeid, het leerziek oog te slaan;
En, schoon de nydt zyn' staalen moorddolk slypt,
En naar den steng van myn vermaaken grypt,
Nochtans, zo mild door uwe gunst gestreeld,
Den lust te voên, waar door het harte kweelt.
Intusfchen legge op u, ô steun van 't land,
Gods wyze trouw haar blanke rechthand,
Waar in de roos van blyden voorspoed straalt,
Voor welkers gloor de ramp der waereld daalt,
En wechzinkt, als in diepe duisternis,
De zwarte telg van los geheugenis;
Zy schiete altyd haar heldre straalen neêr
Op uwe kruin doorluchte Burgerheer,
En blink' voor u als eene morgenzon,
Welêer de baak van koning Salomon!

W. H. SELS.

V O O R R E D E

T O T D E N

B E S C H E I D E N

L E E Z E R.

Gelyk gunst en liefde dikwyls blind is voor wezenlyke onvolmaaktheden; zo scherpziende is nydt en vyandschap op de geringste kreuken der beste bekwaamheden. Beide deze uiterstens wordt hy het zekerste gewaar, die waagen durft, de vruchten van zynen geest, welken die ook zyn mogen, aan het oordeel der waereld te betrouwen.

Uit deze stelling pooge ik geenzints, ten mynen voordeele, afteleiden, dat het werk, 't welk ik thans onderneeme den bescheiden leezer aantebieden, onder die bekwaamheden te stellen zy, waar in maar weinige kreuken zyn te vinden; en ook niet onder die onvolmaaktheden, die alleen van vrienden behooren geleezen te worden, zullen zy anders eenigermaaten verdraagelyk zyn. Omtrent het eerste ben ik niet verwaand,
* * * en,

V O O R R E D E.

en, om tot het laatste te besluiten, niet dwaas genoeg. Alleen tracht ik door deze stelling mynen lezer te doen denken, dat ik zo min om eene te verregaande toegêevendheid, als om eene nydige hekelzucht aanhoude. Ik weet maar altezeker, dat de loftuitingen van toegeevende — van liefderyke vrienden my niet boven den peil myner bekwaamheden verheffen kunnen; en even zo zeker weet ik, dat geene lasteringen (doordien ik niet gaerne een worm zou willen zyn, die, wanneer ik getrapt wierd, my niet zou durven omdraïen) vermogen genoeg zullen hebben, om mynen dicht- en leerlust uit te blusschen, of een verdriet in myne ziele te veroorzaaken, dat op den droefem van onlust en neêrslachtheid maar al te dikwyls gewoon is af te teeren. Ik denke, met een' myner begunstigde schryveren, dat spotters zonder kennis bedillen, zonder reden belagchen, en het meest gedruisch en geraas maaken van zaaken, daar zy 't minst' van weeten.

Laat ik dan aandringen, dat men dezen arrebeid myner eerste jaaren alleen met oogen van vaderlyke berisperen beschouwe. Berispingen, die van dien kant opdaagen, neeme ik aan voor zo veele lichtende — helderlichtende fakkelen, welken myn natuurelyk begrip en oordeel, omtrent voorwerpen, die denzelfen beneveld voorkomen, uit een doolhof van bedenkingen, op eene effen baane van klaarheid en duidelykheid brengen kunnen. Zulke berispingen, herhaa-

V O O R R E D E

haale ik, zyn inderdaad de troetelpanden myner ziele, de leermeestressen myner verlustigingen, en zy zyn en blyven my dierbaarër dan de welmeenendste loftuitingen myner vrienden. Zy verbreeken de kracht der lasteraaren, en ontzenuwen den wrok der laatdunkende vyanden: ten minsten voor zo verre het my betreft.

Om nu een denkbeeld te geeven van de wyze, op dewelke ik geärrebeid heb, zal ik trachten den leezer afeschaduwèn; in welk licht ik de gewyde historie, in derzelve deelen, beschouwd heb.

Het leeven en sterven van den grootsten der joodsche monarchen my ter overdenking voorstellende, nam ik met het begin zynèr heerschappye een' aanvang. De vryheden, hier en daar in gevlochten, zullen, hoope ik, geenen gewigtigen aanstoot geeven aan de nauwkeurige leezèren. Dus zullen de twee eerste boeken geene breede verklaring nodig hebben.

In het derde boek heb ik het huwelyk van *Salomon* met de dochter van *Pharao*, als ook de eerste verschyning van God aan den koning te *Gibeon*, getracht af te schetzen. Omtrent het eerste weet ik wel, dat de geleerden verschil voeren; zommigen hunner vaststellende, dat *Salomon* reeds by het leeven van zynen vader zou getrouwd geweest zyn; anderen, dat zulks na den dood van zynen vader geschied zy; aan dit laatste heb ik my gehouden, om dat het my voorkwam, een gevolg te zyn van het verband der geschiedenis; ten ware men

V O O R R E D E.

hadde vast te stellen, dat, in steê van *hy verzwagerde*, moest geleezen worden *hy badt zich verzwagerd*; 't geen echter geen stoutere bewys dan eene duistere waarschy-nelykheid zou uitleveren. Het propheetisch lied van David, Ps. 45. 't geen het gros der geleerden oordeelt ter dier gelegenheid gedicht te zyn, is het hechtste be-wys niet om het eerste gevoelen te stutten; doordien het, als propheetisch aangemerkt, zo wel aan de eene als andre zyde, de vervulling van eenen nog ver af zyn-den tyd konde afbeelden. Ten opzichte verder van dit huwelyk, heb ik de afgodische vorstinne niet daa-delyk den joodschen godsdienst doen aanneemen. De heilige Schryver gaat (schoon wel aan de hand geeven-de, dat zy eene joodinne geworden is, om dat hy haarer niet by de andere vrouwen in *Salomons* afval gedenkt) echter haare bekeering in eenen strikten zin voorby; en doordien ik dacht, dat, zoo het huwelyk van den koning met deze vorstinne de heilige ondertrouwing van den be-loofden Mesias aan zyne kerke, zo wel uit Heidenen als Jooden, zoude afschaduwten, de verandering dier vorstinne dar in eene helder blinkende — in eene uitbarsten-de bekeering bestaan moest, zou het anders zeker zyn, dat God, ziende op den grond des harten en niet slechts op de belydenisse der lippen, zyne kerke, door zynen Geest, ten geenem dage ondertrouwen zoude in gerech-tigheid, vond ik geen middel, om dezelve, by de inwyding des huwelyks, zo zichtbaar — zo overeenkomstig eene
ge-

V O O R R E D E.

gezonde reden te doen uitblinken, dan wel in eenen laateren tyd. Zwanger van deze gedachten, schikte ik het oogmerk myner bedenkingen naar den leidraad van dezen regel: dat, zoo tyden, plaats en omstandigheden konden medewerken in de wyze eener almachtige hervorming in den mensch, dezelve dan ontegenzeggelyk den luister van de werkingen des heiligen Geestes te stude kwamen, als de medelichtende starren der helderblinkende maan. Tendien einde nam ik haare bekeering waar, by gelegenheid, dat *Salomon* een weinig van zynen God scheen af te wyken, en, voor die afwyking, zyn werk hadt kunnen maaken, om zyne koninglyke vorstinne in den godsdienst der jooden te onderwyzen. De glans haarer hervorming kon by 's konings afval ook zo veel te luisterryker uitblinken.

Naar de bedenkingen myner ziele, naar de vatbaarheid van myn gewisse, en doole ik niet, naar de leere der waarheid, die naar de godzaligheid is, heb ik de wyze der bekeering gevormd. Ik hoope dat zy niemant ergeren zal. Myne welmeenendheid pleit 'er voor.

De hier tusschen inkomende bouwing en volbouwing des tempels, denke ik, dat my noodzaakt eenigen myner bedenkingen den lezer aantebieden.

Ik weet wel, dat de liefhebbers der voorbeeldige godgeleerdheid vaststellen, dat dezelve, in den eersten zin, zoude afbeelden Jesus menschelyke natuur, in welke de volheid der Godheid ligchaamlyk woonde, gelyk het teken van des Heeren tegenwoordigheid tusschen de

V O O R R E D E.

Cherubims vleugelen in den tempel; zich daartoe bedienende van eenige fchriftuurplaatzen. In den tweeden ondergefchikten zin de kerke: (de nauwkeurigften onder die de kerke van het N. T. in het laafte der dagen, namelyk den heerelyken kerkftaat.) Maar wat my belangde, ik vond zwaarigheid, (fchoon niet ter volftrekte tegenspreeking van luiden, die anders willen denken, of uit verwaandheid) om dit voorbeeldige zeker te ftellen, doordien dan *Salomons* ryk en de tempel ten opzichte van het tweede het zelve zou hebben afgeteekend. Zinspeelingen, die ik gelooven konde, heb ik gebezigd, en meer niet.

Wat aangaat de koninginne van *Seba*. *Seba*, weete ik, heeft aanleiding gegeven, dat 'er veel gefchreeven is, waar het gelegen zy. Zommigen, en wel *Jofephus*, eenige oude kerkvaders en de meefte roomfchgezinde fchryvers, hebben het gezocht in *Africa*, boven *Egypte*, daar *Æthiopiën* geplaatft wordt. Anderen, met meer kracht van redenen, ftelden het in *Asia*, in 't zuidelyke *Arabiën*. Deze laaften hebben voor zich den grooten *Samuel Bochart*, welkers gevoelen aanneemelyk ware, indien niet de wydberoemde *Ludolfus*, in zyne *Hift. Æthiop.*, deze gevoelens hadde te zaamen gevoegd; te weeten op deze wyze, dat *Seba* aan de eene zyde der roode of *Arabifche zee*, *Æthiopiën* aan de andere zyde gelegen is, en dus die van *Æthiopiën* over *Seba*, of van *Seba* over *Æthiopiën* geregeerd hebben.

V O O R R E D E

Seba heb ik voor een geheel ryk en niet voor eenē enkele stad genomen, om dat het my voorkwam, dat de geschenken, die de koningin mede bragt, en die zeer aanzienelyk waren, te groot schynen geweest te zyn voor een vertier van eene stad.

Den naam der vorstinne aangaande. De gewyde schryver heeft denzelven niet aangetekend: misschien dat de heerschers of heerscheressen van dat land met die der *Egyptische* monarchen eenen naam gehad hebben. 't Is onzeker, dat zy *Maqueda* zou geheeten zyn. *Josephus* is in deze geschiedenis niet geloofbaar, en daarom is het ook niet zeker, dat haar naam *Nicaulis* was. Ook schynt zy niet geweest te zyn de *Nikocris* van *Herod*. De oudsten der Arabische schryveren noemen haar *Belkis* of *Belekis*, en dezen hebbe ik opgevolgd.

Haaren oorsprong nam ik uit *Abraham*, die, over de honderd jaaren oud zynde, by *Ketura* zes zoonen verwekte, welker oudste de vader geweest is van *Seba*, uit wien het my 't waarschyndelykste was, dat deze koningin en haare onderdaanen gesprooten zyn.

Deze koningin konde, gelyk andere *Arabieren*, eenige kennis van den waaren God gehad hebben door haare voorouderen: voorbeelden hier van zyn *Job* en zyne vrienden, mede *Arabieren*. Haare wysheid schynt de prikkel haarer nieuwsgierigheid geweest te zyn; dus mag men denken, dat zy, lang voor haare reize, zich heeft laten onderrechten van den staat en godsdienst der

V O O R R E D E.

der jooden. *David* hadt zynen oorlogstanderd gevoerd tot aan den *Euphraat*, en dierhalven konde *David* en *Salomon* eener wyze vorstinne niet onbekend zyn. Haare reize heb ik gedacht, dat te lande geschied zy. Zy kon dezelve, naar de oude bedreevenheid in den zeevaart, niet dan in langen tyd en op eene gevaarelyke wyze ter zee volbrengen; daar zy die te lande in dertig dagen, meer of min, konde afdoen. De schepen van *Salomon* naar *Ofir* bleeven drie jaaren uit.

Dat zy vervolgens met *Salomon* getrouwd zoude geweest zyn, vooräl dien beruchten zoon op haare terugreize gebaard hebben; dat op haar het *Hoogelied* zou zinspeelen, benevens andere vertellingen, heb ik, zoo 'k meene, op goeden grond mogen stellen onder die verdichzelen, die den onnozelen *Æthioperen* en derzelve koningen zyn ingeblaazen. Tegen het recht der gastvryheid, tegen het huwelyk van *Salomon* met de dochter van *Pharao*, tegen haar vertrek van *Jerusalem*, stryden alle deze beuzelingen. Haare verwondering en erkentenis over en van *Salomons* wysheid en heerlykheid, kunnen haar tot het aanneemen van den joodschen godsdienst getrokken hebben. Gods geest zag zy in *Salomon*. Zy sprak met hem over godsdienst, zeden en andere gewigtige zaaken: dit alles kon een middel tot haare bekeering geweest zyn. Hier onder dan zou kunnen verholten liggen de bekeering der Heidenen en hunne koningen in den dag van het nieuwe test. tot het christendom.

Over

V O O R R E D E.

Over den afval en de bekeering van *Salomon*, geloof ik, dat de leezer myne bedenkingen verwachten zal, die ik hem gaerne geeve.

Salomons afval ('t zy men die onder algemeene struikelingen stelle, of niet) was in *Salomon* eene yffelyke misdaad. De geringste struikelingen in menschen van stomper denkbeelden, waren de schreeuwendste euvelen in zulk eenen gadeloozen monarch. Zouden in *Salomon*, (een' prins, ten troetz van anderen — van ouderer dan hy, door Gods gunste, van onder het juk der onderdaanen wechgetrokken, en op den beroemden zetel der Hebreuwen gezet, een' man daarënboven, verlicht door de wysheid des Heeren tot in de engste — de verborgenste schuilkameren der ziele, een' koning eindelyk, die behoort gesteld te worden onder de schaduwbeelden des goddelyken Mesfias) zouden, vermeet ik my te vraagen, zouden in zulken man, zo luisterryk, zo, in alle opzichten, voortreffelyk uitgedoft, algemeene struikelingen geene yffelyke zonden mogen genoemd worden? In dit licht hebbe ik hem beschouwd, en daar in, naar myn vermogen, afgeschetst.

Ten opzichte zyner bekeering. De H. Schryver spreekt 'er niets van, dan met deze woorden: *hy ontsiep met zyne vaderen*. Zeker geen bewys genoeg voor zyne bekeering; maar ook geen ondergeschikt gevolg van het tegengestelde. Mag men dien man, dien het goeddunkt, *Salomon* ten proie der verbolgen rechtvaardigheid Gods

V O O R R E D E.

te laten, om dat het onfeilbaar boek geen gewag maakt van zyne bekeering, mag men dien man niet met recht vraagen: of ook Adam, na zyne verbondsbreking met God, Noäch, na zyne dronkenschap, Lot, na zyne bloedschande, (om van geene byzonderer voorvallen te reppen) of ook dezen zyn verlooren gegaan, om dat hunne bekeering verzwegen wordt? Mag men vaststellen, 't geen veele joodsche en christensche uitleggers doen, dat *Salomon*, na zynen val, den *Prediker* geschreeven hebbe, wat hindert ons dan, om dien vorst onder het getal der gelukzaligen te stellen?

De laatste bedenking, die ik den leezer, in het algemeen, gedacht had, voor te leggen, bestaat hier in: dat ik namelyk den man, wiens leeven en sterven ik ten voorwerpe van mynen dichtlust uitgekoozen heb, dat ik dien niet altyd in een luisterryk licht heb poogen te houden. Dat de geschiedenis zulks niet duldde, is klaar; maar dat ik my geen' anderen held gezocht heb, die zo verheven blyven kon als ik hem instelde, vordert myne verantwoording. Ik verbeeldde my leezer, dat koning *Salomon*, na zynen afval, in zyne hervorming ruim zo heerelyk schitteren zou, als in de blaakendste glansen zyner eerste heerschappy. De val van *Salomon* is voor my de trap geweest, langs welken ik hem opleidde tot eene hemelsche glory. Dit by my beslooten zynde, hadde ik naar geen en anderen held om te zien. Zyne bekeering — zyn leeven in dien staat — zyn sterven, 't zyn, dunkt my, schooner starren
in

V O O R R E D E.

in de oogen der waare godsvrucht, dan de flikkeringen zynes eersten luisters.

Eindelyk hebbe ik nog iets tot u te zeggen, taal- en dichtkundige leezer. Uwe nauwgezette aandacht zal in dit werk, des ben ik verzekerd, hier en daar geene geringe voorwerpen van berispingen vinden, vooräl, indien het u goeddunkt, uwe gewoone oplettendheid, zelfs aan de beste stukken, te verleenen, en naar de voorgeschriften van die oplettendheid te handelen. Om ten dezen opzichte u echter niet te doen besluiten ten mynen nadeele over zommige stukken, die enkel in schyn en niet inderdaad gebreken zyn, of, zoo zy 't al zyn, min uit onkunde, dan wel uit eene niet genoeg bedachte willekeurigheid den naam van gebreken draagen moeten; zo neeme ik de vryheid, u te onderrichten, dat ik, zomtyds van God spreekende in deszelfs alleenheerschende macht en onmiddelyke bestuuring, het woord Godheid, als een' eigen naam van God, in het mannelyk geslacht gebruikt, en zomtyds, daar dat geslacht te wrang schein, wel weder in het geslacht van het woord, als een zelfstandig woord, gebezigd heb. Men zal ook bevinden, dat ik op gelyke wyze ben te werk gegaan met de eigenschappen Gods, die ik, dan eens voor God zelv' neemde, en dan weder voor deszelfs eigenschappen, na dat ik oordeelde, dat zulks gepast schein, in tweederlei geslachten voorstel. Insgelyks heb ik gehandeld met woorden, die, van het mannelyk of vrouwelyk geslacht zynde, ech-

V O O R R E D E .

ter in de opklaaring van den zin, waar in dezelveu ftonden, wel eens als onzydig, myns oordeels, vereifchten beftempeld te worden.

Eindelyk heb ik iets gedaan, dat mogelyk geheel van u zal verworpen worden; ik geloof, dat ik zulks in het vervolg, om de fchynende ongelykheid, verwerpen zal. Veele zelfftandige woorden heb ik geflachten gegeven, die ik by *Hoofd* en *Vondel* aan dezelveu gegeven vond, zo, te weten, dat ik een en het zelfde woord, dat by den eenen van die mannen mannelyk, by den anderen vrouwelyk, ook, zomtyds op eene bladzyde, dus verfchillend, gebezigd hebbe; hier onder nochtans pooge ik niet te ftellen zodanige woorden, die, door onächtzaamheid, een verkeerd geflacht gekreegen hebben. Dit nu dacht ik nodig aan u te zeggen, welkers oordeel alleen gefchikt is om zaaken van dien aart te befchouwen en te beoordeelen. Beschouw myne wyze van handelen met eene minzaame oplettendheid, en zoo gy genoeg vinden kunt in dit werk, het werk inderdaad van myne eerfte jaaren, verwacht dan, zoo God my 't leeven gunne, betere en doorwrochter ftukken van mynen volgenden leeftyd.

S A L O M O N,

K O N I N G V A N I S R A Ë L.

H E T E E R S T E B O E K.

I N H O U D.

*Op Davids hoog bevel wordt jonge Salomon
Te Gibon ingewyd door Zadoks olieborn ;
Maar eer de luister blinkt van deze opgaande zon,
Waagt prins Adonias zyn' moed aan 's konings toren,
Die , op het eerste zien van ootmoed , weder zwicht ,
En d'onberaaden prins beschouwt met mededoogen :
Intusfchen treft de dood vorst David met zyn' fchicht ,
En Salomon fluit , vol van liefde , 's vaders oogen :
Terwyl Jerufalem , vol rouw en feestgewoel ,
Den jongen Salomon ziet op haar' eere stoel.*

Volmaakte wysheid, die, omringd met volle ftraalen
Van onüitdoofbaar licht, in een der Hemelzaalen
Uw' gouden zetel op faphieren, heet van gloed,
Gesteld hebt in een' dag, die nimmer avond groet;
Maar zonder einde blinkt met onbedwelmden luister,
Verlicht dit hart, dring zelfs door ondoordringbaar duister,

*Inleiding
tot het
Werk.*

A

En

28. Vierge, inventé et gravé 1766.

2 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

En strek myn' doffen geest voor eene morgenzon,
 Nu ik het leeven zing van uwen Salomon,
 Wiens offertoorts gy in uw heiligdom ziet rooken,
 Aan zuiv're koolen van uw altaarvuur ontstoken;
 Wiens gouden wierookschaal, dat groot getuigenis
 Van uwe waarde gunst', nog vol van wierook is;
 Wiens naam gy zelve, op dat hy eindeloos mogt leeven,
 In eenen steenrots, die niet wankelt, hebt geschreeven:
 Ja dien gy, toen hy klom op Davids marm'ren troon,
 Den schoonen eernaam gaaft van uw' beminden zoon.
 Door u kan ik ten top van myne wenschen steigen:
 Zoo gy my dan uw hulpe ô wysheid, niet wilt weigeren,
 Worde u het wierook van myn harte toegebracht,
 En, daar gy my beschermt met uw genade en magt,
 Daar zal myn' Salomon geen nodig schild ontbreken,
 Om zich daar achter, voor 's nyds aanval, te versteeken:
 Daar zal de ted're hoop, die my tot u deedt gaan,
 In eene zegepraal voor ieders oogen staan,
 En, mogende het werk in uwe gunst voltoiën,
 De schoonste bloemen voor uw' hoogen altaar stroiën,
 Op dat, als gy alleen voor myn belangen pleit,
 Gy zulke geuren vindt van waare dankbaarheid.

Het begin van 't werk met David, op zyn sjerf-bed. De zoon van Isäi, in de eerste levensjaaren,
 Uit Bethlehem gevoerd naar Sauls legerschaaren,
 Na dat hy was gezalfd tot vorst, op Gods bevel,
 Door d'oliehoren van den godstolk Samuel:

De held, die leeuw en beer en reus en vyand velde,
 Van wien de zegestem den grootsten krygsroem meldde:
 Het rollend speeltuig van zo veel verandering,
 Als oit, geschakeld, aan een vorst'lyk leeven hing:
 De koning, steeds geleerd door 't worstlen met gevaaren,
 In eene heerschappy van tweemaal twintig jaaren;
 Die man naar 's Heeren hart verlaat hier kroon en staf,
 En wacht, met diep geduld, den jongsten doodsnik af.

Doch eer hy de oogen door een' doodslaap voelt bekruipe,
 En d'eeuwig kouden schrik diens slaaps door de ad'ren sluipen,
 Vermeest zich Haggits zoon, de wufte Adonias,

*Adonias
 werpt
 zich tot
 koning op.*

Daar hy van 's vaders wille en wet onkundig was,
 Zich zelv' een' open weg naar Juda's troon te baan.

Hy trekt, met een gelei van vyftig onderdaanen,
 Verzeld van Joäb en den Priester Abjathar,

*Treke
 naar Ro-
 gel.*

Naar Rogel, Davids lust, om daar de morgenstar
 Van zynen waan, met vreugde en offeren, te groeten.

De hoop spreidt palmen uit in schaduw' zyner voeten.

Een aantal broed'ren volgt den broeder op dat spoor.

Gansch Juda juicht hem toe en gaat gansch Is'rel voor.

Men stopt de hofbron met den galm van 't lief'lyk speelen;

Terwyl de knechten lam en schaap en rundvee keelen;

*Slacht
 runderen
 en schaa-
 pen.*

De schaaen vullen met den uitgezochtsten wyn,

Op dat 'er by den disch aan niets gebrek zou zyn.

Men schikt zich dus ter vreugde en schynt als uitgelaaten.
 Verflindende overdaad, gewoon zich zelf te haaten,

*Bedryft
 vreugde.*

4 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Valt nu der dartelheid, al vleiende, in den arm.
De blyfchap, vyandin van traanen en gekerm,
Dryft hier zich zelf te wedde in eene zee van lusten.
Onächtzaam vrolyk zyn begeeft zich, om te rusten,
Vermoeid, maar niet voldaan, op Rogels veldmatras.
Baldadigheid regeert en vormt zich een tiras
Van geile wellust in de boorde volle fchaalen,
Op dat zy heerschezucht moge op overdaad onthaalen,
Tot dat die moedig ftreev' ten heirtrans van geluk.
Zo fchudt een onderdaan het onbekende juk
Der vrye dienstbaarheid van de al te loome fchouderen.
Zo gaat een wulpsche zoon, in weêrwil zyner ouderen,
Naar Hebron en herkeert, grootmoedig op zyn feit,
Om zich te fchenden aan zyns vaders majesteit.

Nathan en de andere Helden verneemen de vreugde. Terwyl deez' vreugde fpeelt en vliegt langs open velden,
Verneemen Nathan en de koninglyke helden,
Die, afgezonderd van dien uitgelaaten floet,
Het kroonrecht eeren in het ongekreukt gemoed,
Wat dat 'er gaans is, en, met Salomon bewogen,
Genaaken zy, bedeesd, met neêr geflagene oogen,
De fchoone Bathfeba, die om haar' koning zucht,
En voor geen' rampen dan voor Davids fterven ducht.

Maaken dezelve bekend aan de koninginne Bathfeba. De Godstolk voert het woord. Dat wy voor u verfchynen,
Dus fpreekt hy, is, om ramp en nood te doen verdwynen;
Adonias aanvaart, ter fluik, het ryks gebied,
En koning David weet van dezen handel niet.

Wy

Wy hooren hier 't gejuich der ligtverleide troepen,
't Lang leev' Adonias, 't lang leev' die koning roepen.
De woudgalm dringt door al de hoeken van de stad.
Indien gy 't niet voorkomt, zo wordt uw schoot bespat
(Zo dra gy David hebt zyne oogen toegeslooten)
Met bloed uws zoons, door prins Adonias vergooten.
Sta op vorstin, ontlast het schreiende gemoed;
Val uw' gemaal, om u en uwen zoon, te voet.
Smeek uwen koning, dat hy Salomon doe leeven;
Dat hy zyn' rykseed houde, aan u, voor hem, gegeven:
Dat prins Adonias niet klimme op eenen troon,
Steeds toegezworen aan uw' godgewyden zoon:
Ik ben verzekerd, dat ge in uwe bede slaagen,
En geenzints uwen vorst vergeefs om hulp zult vraagen;
Maar dat uw Salomon, naar 't koninglyk bevel,
Zal klimmen op den troon van 't machtig Israël.

De schreiende vorstin, ten uiterste verlegen
Om deze tyding, was in de armen neergezeegen
Van een der maagden, tot haar eere en dienst bereid.
Zy schein een bloem gelyk, die, van den dauw beschreid,
Na lange droogte, 't hoofd niet aanstonds op kan beuren.
Ten laatste barst zy uit: moest dit my 't hart verscheuren!
Ontbrak deze ommekeer nog aan myn ongeluk,
Voor 't welk ik echter, met geboogen wille, buk,
Indien myn Salomon, myn zoon maar blyve in 't leeven!
Maar ach! de heerschezucht houdt den dolk reeds opgeheven,

*Bathsaba's be-
komme-
ring en
klachten
over dit
verbaal.*

6 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Om dien te ftooten in het harte van myn' zoon.
 Dat David hem vry keure onwaerdig tot den troon;
 Dat ik meê fta ten doel van dien verbolgen broeder:
 Maar dat men Salomon, in de armen zyner moeder,
 Zou moorden en haar' fchoot beverwen met zyn bloed,
 Dat hoede de Opperfte! die zulk een' overmoed
 Van fnoodheid met één' wenk der oogen kan beteugelen....
 Doch welk een drift geeft myn' vermoeiden harstocht vleugelen,
 Om Davids aangezicht te zoeken, eer de dood
 Den veegen koning voere in zynen zwarten fchoot?
 Ik volge uw' raad ô tolk van Gods verborgenheden.

Zy komt tot David. Nu ziet men haar, befchreid en bleek, ter zaale in treden,
 Waar in het fterfbed ftondt van haaren gryzen heer.

Haar gedrag en aanspraak. Zy buigt zich driemaal voor haar' man en koning neêr;
 Terwyl zy, opgepropt van hoop en angst en rouwe,
 Dus uit roept, groote vorst en heer, vermag uw vrouwe,
 Welêer de wellust van uw leeven, uit haar' nood
 Wel ylings vluchten in uw' koninglyken fchoot?
 Mag Bathfeba, gedreigd door onverwachte flagen,
 Aan haaren koning, eer hy zieltooge, uitkomst vraagen?
 Mag zy hem fmeeken in den nood om lyfsgenaê,
 Eer een rampzalig lot haar en uw' zoon verflaa;
 Eer een onbandige, te wreed en te vermetel,
 Den zoon des konings fchoppe en bons' van 's konings zetel;
 Eer een lafhartige, belust op vorstlyk bloed,
 Uw' Salomon verdelge, in blinden overmoed:

De moeder in het bloed van haaren zoon doe baaden,
 Om dus zyn' bloeddorst by de heerschzucht te verzaaden:
 Ja eer hy, als welëer de wrevele Abfalom,
 Die, vol van vreemden lust, uw liefdebed beklom,
 En zich zo snood vergreep aan uwe bedgenooten,
 Stoutmoedig voortgaa, om die misdaad te vergrooten
 Door zwaarer misdaad. ô Stokoude en koude Heer,
 Vergun dat Bathseba vall' voor uw sterfbedd' neêr,
 En uwe gunste erlange, in 't einde van uw leeven!
 Zoo oit myn schoonheid, die ge onwaardig hebt verheven,
 Uw liefde streelde, in het volbrengen van uw' lust.
 Zoo oit deez mond, zo vaak door uwen mond gekust,
 Wanneer de liefde ons leerde om minnelyk te spreken,
 Aan uwen wensch voldeedt, zo hoor naar 't nedrig smeeken,
 Dat om niet anders, dan om t'houden van uw' eed,
 U lastig valt; myn vorst herstel het nadrend leed,
 Of anders gaat uw zoon en uw vorstin verlooren.

Gelyk we, op 't akligste, in den nacht den donder hooren, *David's*
 Wanneer vermoeidheid ons hebbe in den slaap gekust; *ontroe-*
 Of als een kille schrik ons, in onze eerste rust, *ring en*
 Opwekt en 't harte ontroert, zo is de vorst verflagen: *bandel-*
 Hy weet niet, wie hem dus durve onverhoeds belaagen, *wyze.*
 Voor dat men hem Bathseba, nadat hy was bedaard,
 De handeling van prins Adonias verklaart.

De gryze vader, die zich nauwlyks op kan beuren
 Van zwakheid, voelt zich 't harte, eer hy nog sterft, verscheuren.

Het

8 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Het naakende onheil maakt het hakklend spraaklid stom,
 Omzwachteld met een' nacht van beevend' ouderdom.
 In 't eind' herroept de vorst zyne afgematte krachten;
 Hy billykt Bathseba in haare bange klachten,
 En zweert haar plechtig by den God van alle Goôn,
 Dat Salomon, en niet Adonias, den troon
 Beklimmen zal, in spyt van alle muitgezinden.

*Bathse-
 ba's
 vreugde
 en ge-
 drag.*

De ontroerde Koningin valt haaren bestbeminden,
 Den grooten koning van gansch Israël te voet.
 Ô Waarborg, zegt ze, in al myn leed en tegenspoed,
 Ô Hechte steenrots in het barnen der gevaaren!
 Het onweêr, 't geen my dreigde en 't harte kost bezwaaren,
 Is, als een schaduw, die ras heen vlucht, reeds voorby,
 Nu gy myn' Salomon de kroon der heerschappy
 Wilt zetten op het hoofd, ten trotz van vreemde heeren,
 Van Joab, Abjathar en die, losbandig, zweeren,
 Om, Haggits zoon ten dienst', te dingen naar den staf,
 Dien 't goddelyk besluit u eens in handen gaf.

De dankbaarheid rolt naar den oever myner lippen,
 Nu ik myn' lieven zoon gered zie uit de klippen
 Des doods. De koning leeve en leeve in eeuwigheid!

*Nathan
 en Zadok
 verschy-
 nen voor
 David,*

*Die bun-
 zynen
 wille ont-
 dekt.*

Deez laatste zegen was ter nauwernood gezeid,
 Of Nathan komt, verzeld van Zadok, om te hooren,
 Wie door den ouden vorst tot koning zy verkooren.
 De gryze Heer, tot in het binnenste aangedaan,
 Groet zyn getrouwen, spreekt die beiden lieflyk aan,

En

En zegt aan Zadok, die de rykswet klem moest geeven:
Ik sta op d'oever van dit onbestendig leeven.

De zek're dood spoedt zich, allengskens, herwaard heen;
Ik voel zyne aankomste in myne afgematte leên.

't Wordt tyd ô priester, u, naar 't god'lyk wel behaagen,
Te ontdekken, wie, na my, den staf van 't ryk zal draagen;
Op dat geen tweedragt, nu ik sterve, 't ryk ontstell',
En geen verkeerde vorst heersche over Israël.

Prins Salomon zal, na myn' dood, dit ryk bestuuren.

Dat Juda, Israël en onze nagebuuren

Hem, op het hooren van myn' wil, voor hunnen heer
En koning kennen. Dat geen ander triumpheer'.

Ik hoor met affchrik, hoe Adonias, vermetel,
Zich zelv' tot vorst verheft en klavert op myn' zetel:
't Is daarom meer dan tyd, dat wy hier in voorzien,
En all' de nev'len van verwarring henen vliên.

Ga heen dan, neem met u beproefde legerknechten,
Steeds onvermoeid gewoon voor my en 't ryk te vechten:

Dat Nathan u verzelle en braave Benaja:

Gansch Israël volge u, op uwen aftocht, na,
En laat geen vreugde stemme op onze straaten zwygen,
Wanneer het Salomon op de ezelinn' zie stygen:

Maar dat elk een dien zoon verschuldigde eer bereid',
Toejuiche en als monarch van Isr'el groet'. Geleid

Hem dan naar Gihon. Zalf hem daar tot uwen koning,

En keer, na 't oeff'nen van dien ryksplicht, in deez' wooning.

10 SALOMON, KONING VAN ISRAËL,

Daar zich, zo dra ik sterf, die welbeminde zoon,
Gewettigd en gezalfd moog' zetten op myn' troon.
Bathscha De koningin herhaalt hier op haar' eersten zegen,
zegt En, lieff'lyk overstroomd van zulken morgenregen,
den ko- Treedt zy ter sterfzaale uit, volgt Zadok na en stort
ning en (Terwyl haar hart van vreugde en ootmoed zwanger word,)
vertrekt. Voor 't goddelyk altaar, door 's priesters hand ontsteeken,
Zy bidt Zo veel gebeden, als oit dankbaarheid deedt spreken,
en offert. En keert tot Salomon, in wiens geluk zy leeft,
En dien ze, op deze wyz', zyn lot te kennen geeft.

Komt tot ô Zoon en erfgenaam van 's vaders aart en schatten,
Salomon Ik kan het heil, dat u bejegt, niet bevatten!
en geeft Men roept Adonias vergeefsch voor koning uit;
hem zyn Want gy zult koning zyn, naar 't vaderlyk besluit.
lot te ken-
nen. Gy zyt de telg, die we uit den ouden stam zien groeiën.
De zegepraaler, die den muiteling zal boeiën.
De ruime hemel kleedt zich thans in feest gewaad;
De reiën zingen, en de blyfchap stroit de straat
Met lover, alles juicht en kweelt hier uwenhalven.
Maak u gereed! Men zal u straks te Gihon zalven.
De toefsel wordt bereid. Men zadelt de ezeliën.
M'omstrikt den sचेpter, by 'tgejuich van 't hof gezin,
Met bloemen, frisch van geur, vermengd met groene palmen.
De vreugd vervult de stad met ongehoorde galmen.
Een blyde hofstoet staat tot uw gelei gereed.
Ik zelf myn zoon, ik zelf zou nu myn hoogtydskleed

Aan-

Aantrekken en u op dien blyden tocht verzellen,
 Voelde ik, in al die vreugd, my 't harte niet beknellen
 Met 's vaders afscheid, dat ons haast te wachten staat,
 En reeds, by voorspook, my een wonde in 't harte slaat.
 Ga heen myn lieve zoon! De hooge God gaat mede.
 Ik zal intusfchen, daar gy optrekt, hier ter stede,
 Myn dankbaar harte Gode opvoeren in de lucht,
 Gelyk een blyde ziel, die naar haar oorsprong vlucht.

De vroomde jongeling, door 's moeders taal verflagen,
 Voelt reeds, hoe zwaar het valt een kroon op 't hoofd te draagen.
 't Vooruitzicht werpt een' berg van zorgen op zyn' hals.
 Zyn lot fchynt hem een lot vol leeds en ongevals.
 De vrees behoudt het veld in zyne ted're zinnen.

Salomon's toestand, op de aanspraak zyn'er moeder.

't Gefchenk van 't ryk doet hem 't gemis van 't ryk beminnen.
 De heerschappy vormt een verwarde fchemering
 Van licht en duister voor myn' ed'len jongeling,
 In zynen ouderdom van nauw'lyks twintig jaaren.
 De wellust van het hof kan zyne ziel bezwaaren.
 Hy voeltier zonderlings in 't binnenst' van zyn hart,
 Te weeten, groote vreugde, omwonden met veel smart;
 Dies weet hy niet, of hy zal weig'ren of regeeren.
 Zyns broeders heerschezucht, die, verzeld van hoofsche heeren,
 Nog vrolyk is en juicht, naar 't eifchen van den wyn,
 Doet hem van 't hof en van het ryk afkeerig zyn.
 Hy ziet Adonias, zo dwaalen zyn gedachten,
 Om het geboorte recht, naar 's konings zetel trachten;

12 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Van duizenden gegroet als koning van het ryk.

De vreeze ontzegt aan hoop naar uitkomst plaatze en wyk,

Ten zy hy 's broeders bloed doe voor zyn' zetel stroomen.

*Zadok
komt tot
Salomon.*

Dus mymerende, ziet hy priester Zadok komen,

Die hem, op nieuws, den wil des ouden vorst ontdekt,

En door deez' taal, in 't einde, uit zyne fluim'ring trekt.

*Zyn aan-
spraak.*

Hoe! zuft een prins, niet slechts uit vors'tlyk bloed geboren;

Maar door den koning tot 'sryks erfgenaam verkooren,

En door de stem van 't volk reeds lief'lyk toegejuichd!

Is't eer, dat men den neck voor laffe zorgen buigt;

Dat men, (ik kan een' schrik uit beide uwe oogen leezen)

In 't midden van den dag, voor nachtgevaar zal vreezen?

Dat men, omscheenen van een juichend morgenlicht,

Eene avondschrík omhels', waar voor de blyfchap zwicht?

Dat Salomon, ten top van 't wuft geluk geklommen,

Terwyl de heilstem juicht, door 't juichen zal verftommen?

Ging David u dus voor, toen hy, te Bethlehem,

Het schamel herderskleed, zo dra hy maar de stem

Des Heeren hoorde, reeds in zyn gedachten ruilde

Voor koninglyk gewaad? toen hy, daar de afgunst huilde,

Om dat de veldrues lag te went'len in zyn bloed,

(Door zynen arm geveld in onverschrokken moed)

Zich toide met het loof van blyde zegezangen?

Hoe! laat gy 't daluw hoofd op uwen boezem hangen,

Gelyk een lelie, slechts ten halven uitgetreurd!

Zie, hoe de moeder 't hoofd van blyfchap opwaard beurt;

Hoe

Hoe uw neerflchtigheid haar vreugd zal doen verflauwen.
 Zy wil uw heilbloem met een bly gefchrei bedauwen.
 Sta aan de moeder toch dat lieflyk weenen toe!
 Hy, die zich zelv' verheft, wanneer Gods ftrenge roe
 Hem teistert, zal de ftraf, hem op geleid, vergrooten;
 De vers'nen tegens een' gevreesden prikkel ftooten:
 Maar hy, die zich bedroeft, als hem Gods liefde kust,
 Wordt Gode onwaerdig in 't uitdeelen van de rust.
 Laat u gezeggen prins! wat dwingt uw ziel tot fchreiën?
 Volg my, wy moeten u ter fteile rotze opleiën.
 Kom waerde konings telg. Elk wacht op uw bevel.

Ik volg uw' wyzen wil ô ftar in Ifraël!

*Salomon
antwoort.*

(Dus antwoordt Salomon) 'k Laat my door u gezeggen.

'k Wil gaerne 't bloozend hoofd in Zadoks boefem leggen,
 Daar is het veilig by de koest'ring van 't geluk.

Ik beefde en beef nog voor het roek'loos helde ftuk,

't Welk prins Adonias of my het hoofd zal pletten,

Ten zy voorzienigheid dat onheil wil beletten;

Doch, gaande op uw gelei, maak ik my kalm en ftil:

|| Gods wil en vaders wil zyn vorsten van myn' wil.

Ik volg myn' leidsman, en die volgt Gods welbehaagen.

Wel aan dan, dat men ons vry volg' met ros en wagen.

My past gehoorzaamheid. ô Zadok, leer aan my,

Hoe ik den teugel gryp' van 's vaders heerschappy.

Nu! toit men Salomon in vorst'lyke gewaaden;
 Geeft hem den ryks rok, met gefteente en goud beladen,

*Words
ter zal-
vinge be-
reid.*

En

14 S ALOMON, KONING VAN ISRAËL.

En drukt de aelöude kroon hem op het jeugdig hoofd.
De gouden staf, dien zich Adonias belooft,
Wordt zyner hand betrouwd, om tot zyn' dood te zwaiën.
De hovelingen, die met alle winden waiën,
Omcing'len mynen held en vorst, nu hy, gereed
Ter krooning, vaerdig op 's ryks ezelinne treedt,
Verzeld van Zadok en van Nathan, onder 't blaazen
Der hofbazuinen, om de muit'ren te verbaazen.

*En ver-
trekt naar
Gibon.* Dus uitgedoscht trekt men door Zalems straaten heen,
Terwyl de koningin God toejuicht in gebeën,
Naar Gihon, (in wier schoone en cristalyne plaffen
De hooge cederberg zyn voeten af mag wasfen,)
Op dat, naar 't hoog bevel van David, deze zoon
Daar word' gewettigd tot den vaderlyken troon.

De zon hadt twee werf reeds met haar doordringende oogen
Adonias, zo stout en steil om hoog gevloogen,
Met zyn genooten uit haar dagpoorte aangezien,
En nu was zy gereed de nanacht te doen vliën,
En zich, ten derdemaal, met goud en jaspis vonken,
Voor 't oog der waereld, op het keurelykste, op te pronken,
Om Davids koningryk, in eenen nieuwen glans,
Verheugd te groeten van haar' ongemeeten trans;
*Komt te
Gibon.* Terwyl Gods priester, die Gods heer'lykheid moest draagen,
En Nathan, steeds bewust van 't godlyk wel behaagen,
Myn' vorst omringen, by den blyden offerstoet,
Zo dra men Gihon, als het wettig zalfdal, groet.

Zy

Zy gieten op het hoofd van dezen uitverkooren
 Gewyde dropplen zalfs uit Juda's oliehooren,
 Ten zeker kenmerk, dat myn wakkre jongeling
 Het zegel van Gods wille op 's vaders wille ontving.

*En words
 gezalfd.*

Deez zalf werdt, al van ouds, om 't heilige te wyën,
 Uit myrrhe en cassie en de beste speceryën
 En calmus en caneel welriekend toegesteld;
 Men zalfde ook met die zalv' den priester, als een held,
 Gewoon, op Gods bevel, in kerk en choor te waaken.

*De aart
 en het ge-
 bruik der
 zalve.*

En nu schein in elks oog een zon van vreugd te blaaken.
 De zegeningen zyn verzeld van lied op lied.

*Algeme-
 ne vreug-
 deblyken
 van den
 stoet des
 volks.*

Gejuich vervult het veld langs Sions watervliet.
 De maagdenchooren slaan vermengde zegentoonen,
 En eeren dus de bloem van koning Davids zoonen.
 De hovelingen, steeds naar tyd en plaats geschikt,
 Schakeeren kransfen van gebloemt', door een gestrikt,
 En smelten hunnen galm in dien der maagdekeelen.
 De gansche hofftoet juicht en roept steeds, onder 't kweelen,
 Lang leeve Davids zoon, de groote Salomon!
 Lang straale op Israël die schoone morgenzon!
 Lang sta die hofrots in het geesfelen der baaren
 Van ryks verraaderye en zekere gevaaren!
 Lang sta die hofrots, schoon gebeeten van de lucht,
 Als ongevoelig, noch voor wind noch zee beducht!
 Dus juichende bereidt men zich tot wederkeeren.

De Godgewyde vorst, verzeld van hooffche heeren,

*Men keert
 naar Sa-
 lem.*
 Ge-

16 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Genaakt, nauwkeurig op elks aandacht, Zalems wal.
Vernieer- dering van vreugde. De vreugd wordt hier ten dans geleid, op lofgeschal.
 Bazuinen dreunen, en het onvermoeide zingen
 Bestaat, met galm op galm, door de open lucht te dringen,
 Zich zelv' verpoozende in het antwoord geevend woud;
 Zo ruischt het zuiden, daar de lente hoogtyd houdt.
 Terwyl myn Koning, van de moeder blyde ontfangen,
 Vermoeid van vreugd, blyft aan haar schoone leden hangen,
 Intusfchen elk den vorst, met een gerust gemoed,
 Als Israëls monarch en Davids nazaat, groet.

Het ge- rucht komt tot Adonias. Adonias, misleid van zyn bevreesde helden,
 Was nu nog fluimerende op Rogels groene velden,
 Toen hy van verre hoorde een naderend geluid.
 Hy dryft den wynvaak fluks ten slaapende oogen uit;
 Zendt Joab heenen, om naar het gejuich te hooren,
 't Geen zo ontydig kwam den darten wellust flooren.
 Maar ondertusfchen komt de zoon van Abjathar,

Hy wordt onder- sticht, En zegt: verlooren vorst tred van uw' zeegekar;
 Ontsla u van den wensch, om Isrels staf te draagen:
 Prins Salomon is vorst, naar Davids welbehaagen,
 En Zadok heeft hem reeds gezalfd tot vorst van 't ryk.

Van zyne vrienden verlaaten. Zoekt gy lyf berging prins, zoek by 't altaar uw wyk.
 Alle uwe vrienden zyn, om ras genaê te smeeken,
 Van u, straks nog hunn' vorst, naar Salomon geweeken:
 Zy zoeken schuilplaats in de schaduw van gevlei.
 Indien gy wys zyt, denk, denk om geen heerschappy.

De ontfelde jongeling, beducht voor lyfsgevaaren,
 Vlucht naar het hoog altaar, om 't leeven te bewaaren;
 Hy smeekt zyn' broeder om genade voor het feit,
 In 't roek'loos schenden van gezalfde majesteit,
 En bidt van Salomon dat eenigst' liefdeteken.

*Vlucht
naar den
altaar;*

*Vraagt
genade,*

De jonge vorst, belust om ongewoon te wreeken,
 Vergeeft den broeder zyn onbroederlyk bestaan,
 En neemt hem als voorheen in zyn bescherminge aan;
 Maar 't schuldige gemoed, zich ziende vrygesproken,
 Laat in zyn binnenst' nog een vuur van onraad smooken,
 Dat, hoe bedekt, in 't einde ontdekt wordt, en, ontbrand,
 Zich door zich zelv' verteert, en ylings overmant:
 Doch eer het zich vertoont, zien wy vorst David sterven;
 Voor 't misfen van zyn ryk een beter ryk verwerven,
 En, onder 't waiën van Mesfias bloedbanier,
 Bezitting neemen van Gods paradys lauwrier.

*En ver-
werfste.*

*Zyn in-
borst, ten
opzichte
van Salo-
mon-*

De gryze heer, alreeds verzadigd van dit leeven,
 Wil, eer hy sterft, voor 't laatst', zyn' zoon den zegen geeven,
 En onderrichten hoe hy loff'lyk' leeven moet,
 Van God verkooren en van elk als vorst begroet;
 Dies doet men Salomon op 's konings last verschynen.
 (Abizag, steeds gewoon den koning in zyn pynen
 Te koesteren, vertrekt hier, als voor de eerstemaal,
 Omringd van vrouwen, uit de vorstelyke zaal;
 Op dat de zoon alleen des vaders lesfen hoore,
 En geene schoonheid hem in nuttig' aandacht stoore.)

*Dauids
begeerte
om Salo-
mon te
zien.*

*Salomon
komt by
den ko-
ning.*

18 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

De koning kust zyn' zoon en spreekt dus onbelet:

*David's
laatste
woorden
aan Salo-
mon.*

ô Zegel van myn liefde en vrucht van 't lieflykst' bed,
Ik ga den weg des vleesch: myn sterfuur is verscheenen;
Hy, dien het goeddacht my het levenslicht te leenen,
Hy eischt op heden het geleende wederom,
En zendt me een' bode uit zyn verheven heiligdom;
Een' lieffelyken bode, om myne levensdagen
Te ontfnoeren, en my dus ten hemel in te draagen.
't Voorüitzicht ziet zich reeds, verheugd en welgezind,
In het saphieren ryk diens hoogen luisters blind.
'k Ben vaerdig, 'k ben bereid my van het stof te ontkleeden,
Verzadigd van deze aarde en haar bekoor'lykheden,
(Dwaallichten, die ons steeds verand'ren doen van zin)
Stap ik, door ted're hoop verzeld, ten hemel in:
Doch eer ge ô Salomon my ziet van hier vertrekken,
Moet ik u mynen wil, myn' laatsten wil ontdekken,
Op dat, wanneer ik dus Gods inspraak heb verricht,
Ik zalig sterve en gy bewust zyt van uw' plicht.
Zyt sterk, gelyk een man, in voor- en tegenspoeden:
Beef niet, indien gy haat en troonzucht wreed ziet woeden,
En schichten werpen naar uw onbezoedeld hart;
Maar toon, dat uwe ziel den wreedsten aanval tart,
Die immer pylen schoot, om ryken te overwinnen,
Op harten, die den God der Goden steeds beminnen.
Leef, als 't aan Salomon, den zoon van David, past.
Neem waar des Heeren wacht: noit zy het u een last

Het

Het juk te fchooren van Gods heilige geboden.
Bemin Gods wet, bemin en eer den God der Goden,
Op dat zyn zuiver woord, voor eeuwig, eeuwig zy,
Dat Davids zoonen steeds hier de opperheerschappy
Zo lang gezegend en voorfpoedig zouden voeren,
Als men hun daaden zag in onverbreekb're fnoeren
Van zuivre wetten, door God zelv' hun voorgeleid,
Als waerde panden van zyn goedertierendheid.
Heersch met beleid myn zoon. Betrouw geen lyfftaffieren,
Die, wys en wel gemaakt, uw' difch en troon verfieren,
Voor dat gy ieders hart' hebt op den toets gefield.
Houd Joab in het oog; hy is een moedig held,
Maar ook een helden beul! Hy heeft myn zoon doorftooten,
Het bloed van Abner en van Amafa vergooten;
Zyn krygsdolk is bemorst, zyn gordel rookt van bloed,
En, bovenäl, hy heeft een liefdeloos gemoed.
Breng dien ftrafwaardigen niet ongeftraft ten grave,
Op dat gerechtigheid daar in haar recht handhaave;
Op dat verdiende ftraf, als zy dus moord op moord
Bejegend, geenzins in haar' voortgang word' geftoord;
Dat Barzillais kroost uw' byftand steeds erlangen;
Waardeer hen, als u zelv'; ftoi bloemen voor hun gangen;
Laat uw paleis voor die getrouwen open ftaan,
Zy hebben my, toen ik in nood was, wel gedaan.
Vergeld aan Simei zyn wel ftrafwaardig vloeken,
En laat rechtvaardigheid dien vloek niet vrucht'loos zoeken.

20 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Ontfang voor 't laatste ook uit uws vaders sramme hand
 Deez tempel schets myn zoon, en acht haar als een pand
 Van onderlingen ernst, om; in het loff'lyk stichten
 Des tempels, uw begrip naar dit geschrift te richten.
 En nu myn Salomon, denk, denk aan myn bevel;
 Regeer met voorspoed. Vaar myn zoon, vaar eeuwig wel!

De vorst omhelst zyn' zoon, na 't geeven van den zegen,
 En gaat met deze taal zyn' zielsöpeisfcher tegen,
 Die, midden in een' vlam van onüitdoofbaar licht,
 Als hemelbode stondt voor 't zwym'lende aangezicht.

Aan God. Zyt welkom ô gezant des hemels, afgezonden
 Van hem, aan wien ik my zo plechtig heb verbonden,
 Toen Samuël my zalfde, op de inspraak van Gods stemm',
 In vaders laagen stulp by 't schamel Bethlehem!
 Zyt welkom pand der liefde en zegel van Gods trouwe,
 Die wisse noodvriendin in de allerzwaarste rouwe,
 Zyt welkom, en volvoer den last, u opgeleid!
 Ik ben, om heen te gaan, wanneer gy wilt, bereid.
 Vertoef niet; 'k sterf gerust, en wraak dit stoff'lyk leeven;
 Ai spoed u, doe my ras met u ten hemel zweeven.
 Ontbind myn ziele van dit aardfche lighaam, kom
 ô Bode van Gods heil, voer me in Gods heiligdom!
 Op u wacht ik alleen. Doe my niet langer wachten;
 Voer myn' verrukten geest, gedraagen op uw schachten,
 ô Min'lyk onderpand van Gods getrouwe min,
 Met u, vol blyfchap, ten gestarnden hemel in!

Dus

Dus spreekende blaast hy de ziel uit, vol verlangen,
 Om voor eene avondstar een morgenzon te ontfangen;
 Om, door 't verlaaten van een' ingebeelden schyn,
 In het volmaakt bezit van zulk een' schat te zyn,
 Die in zyne eeuwigheid geen paalen kent of perken.
 De bode vliegt; doorsnyt met uitgespannen vlerken
 De dunne lucht, en voert den vorst van Israël,
 Ontboeid van aarde en stof, by zyn' Immanuël.

Zyn dood.

Nu zonk de gouden zon in de eeuwig kille vlooden
 Van 't Lybiaansche zout, om zich ter rust te spoeden,
 En 't altyd blaakend hoofd te ontlaaten in de zee;
 De moedige avondstar ontstak haar vuurbaak meê,
 En de akelige nacht werdt nu met floers omtogen;
 Wanneer de faam des doods, van huis tot huis gevloogen,
 De gantsche stad den dood van koning David meldt,
 En daar door ieders hart met rouwe en droefheid kwelt.
 't Gerucht vliegt overäl; 't gekerm vervult de straaten:
 Het vrouwe timmer schreit en klaagt als uitgelaaten;
 De schoone Bathseba beweent haar' bedgenoot,
 Den vorst van haar gemoed, in maagd Abifags schoot.
 Abigail versmelt in biggelende traanen.

*'t Gerucht
 van zyne
 dood ver-
 spreidt
 zich door
 de stad.*

't Geschonden vrouwe choor weet zich een' weg te baanen
 ↘ Naar 't akelige strand, daar bleeke wanhoop zwerft,
 En, schoon ter dood gewond, wel lydt maar nimmer sterft.
 De jammerkreet van die ontëerde bedgenooten
 Wordt in 't paleis van haar verblyf niet opgesloten;

*'t Gedrag
 der konin-
 ginnen.*

*Dat der
 geschon-
 den vrou-
 wen.*

22 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Maar zweeft door al de stad, door 's konings dood ontroerd.
 Zy roepen: is de vorst van Isr'el ons ontvoerd?
 Is koning David ons, door Gods besluit, ontnomen!
 Dien is het ook bewust wat ons zal overkomen,
 Nu wy hem derven! ach! te wel heugt ons die stond,
 Waar in de ontäarde zoon zyns vaders bedde schont,
 En ons, voor 't oog van 't volk, baldaadig dorst ontëeren,
 Dan dat wy nu gerust (die tyd kan wederkeeren)
 Afwachten zouden, welk een nagelaaten zoon,
 By 't sterven van den vorst, zal klimmen op den troon.
 Wie weet wat schenner ons nog in den schoot zal vallen!
 ô Star van Isäi! ô koninglyke wallen!
 Blyft gy getuigen, als geen schaamte voor ons pleit,
 Dat wreed geweld den glans stal van onze eerbaarheid.

*Salomon
 komt tot
 de vrou-
 wen.*

Terwyl de droefheid zich dus vollen toom ziet geeven,
 Genaakt de dageraad, ter oostpoorte uitgedreeven,
 En Salomon treedt het bedroefde vrouwe choor,
 't Geen, in dien jongsten tyd, en hoop en moed verloor,
 Met glans van majesteit, dus spreekende, in 't gemoete:
 De vorst heeft aan natuur den tol betaald, een boete,
 Zo wel den grooten als den kleinen opgeleid.
 Dus ziet gy Isr'els vorst, ô vrouwen, rood beschreid,
 Den vaderen gelyk, die voor hem zyn gestorven,
 En, by hun leevenseinde, een eeuwig heil verworven,
 Dat geen verflindb're dood, hoe sterk, verderven kan.
 Ziet hier het overschot van dezen grooten man,

*Hy spreekt
 en troost
 haar.*

Die

Die in zyn jeugd beroemd door dubb'len oorlogszegen,
In 's leevens middag heeft eene eeuwige eer verkreegen;
Eene eer, dat hy zich zelv' voor Isr'el wagen dorst.
ô Vrouwen ziet uw' man; gy knechten uwen vorst;
Gy helden uwen held, verëerd door duizend monden,
Na dat hy elk verwon, hier door den dood verflonden.
Ziet hier den hofleeuw, die op Juda's hoefslag zat,
Door ouderdom vermast, voor eeuwig afgemat.
Dit is het blind gevolg van een onzeker leeven:
Dit is de zek're wet, ons allen voorgeschreeven;
Wy moeten, vroeg of laat, te zaam dien weg betreên.
Schept moed ô oogen, die versmelt in uw geweën;
Schept moed ô moeders, schoon ge uw' ega hebt verlooren,
En groet uw' zoon als vorst, door vader uitverkooren,
Ik zal uw aller heil, welmeenend, gade slaan:
Voor hem, die u belaagt, terstond in 't harnas staan;
Ook zult gy allen steeds, als koninglyke vrouwen,
Myne achting te uwaard, in myn handeling, beschouwen,
En myne gunste zien: Dit zweere ik by den staf,
Dien koning Davids wil uw' zoon in handen gaf.
En gy Abizag, gy, ô schoonheid zonder vlekken,
Die vader, in het laatst' zyns leevens, kost verstrekken
Tot leevens onderhoud. ô Ongerepte maagd,
Die hem, al schreiende, in uwe armen sterven zaagt,
Toen gy den veegen geest, dien hy zich liet ontglippen,
Ontfingt met uwen mond en lieffelyke lippen:

24 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

ô Altyd kuisfche en ongefchonde bedgenoot,
 Ween gy niet, die een reeks van fchatten in uw' fchoot
 Door 's konings goedheid ziet geworpen, ftaak uw treuren,
 En poog deez' droeven rei van vrouwen op te beuren;
 Ja toon alleen uw trouw, die vaders dood befchreid,
 In 't eeuwige bezit van vleklooze eerbaarheid.
 En nu zal ik als vorst voor ieders welzyn waaken,
 Vol yver naar de magt om elk te loonen blaaken,
 En dus bewyzen, dat een vorst gelukkig leeft,
 Die naar 't betrachten van Gods wet en richtfnoer ftreeft.

*Befelt
 den lyk-
 dienst.*

Hier op beveelt myn vorst vermengde fpecereiën,
 Op dat de geur zich by den lykwalm moog' verspreiën,
 Te haalen, en die t' zaam te ftoiën om het lyk
 Des konings, in zyn' tyd de zon van 't koningryk,
 Tot dat men, naar 't gebruik der vaderlyke zeden,
 Het vorstelyke lyk ter zalving' zoude ontleden;
 't Welk hebbende verricht, deez wydberoemde vorst,
 Door koning Salomon, die Davids hoofdpronk torscht,
 In 't vorftelyke graf gebracht werdt en begraaven
 Met groote fchatten, die 's mans lof te kennen gaven.
 Intusfchen droogt de liefde, eerst fnikkende by 't graf,
 Omhelsd van zuiv're troost, de ted're traanen af.

*En be-
 graaft
 den ko-
 ning.*

S A L O M O N ,

K O N I N G V A N I S R A Ë L .

H E T T W E E D E B O E K .

I N H O U D .

*A*donias begeert Abizag tot zyn bruid,
 En tracht door Bathseba den hofrots te bespringen ;
 Doch sneuvelt onverhoeds in zyn verkeerd besluit,
 Hem ingeboezemd door gesleepen hovelingen,
 Die, hoe ook afgerecht op slinksheid en verraad,
 Na dit gepleegde feit voor dubbele straffe duchten ;
 Daar Abjathar, ontzet van 't priesteramt, vol smaad,
 Als balling van het ryk, naar Anatoth moet vluchten.
 De haat des konings doot held Joab voor 't altaar,
 En geeft aan Simei een hals-wet vol gevaar.

De dood hadt in het hart van Davids onderzaaten
 Een' nacht van diepe rouwe en droefheid nagelaaten,
 Zo ras hy de oogen van dien braaven koning floot,
 En zynen geest vervoerde in aller zielen schoot ;
 Intusfchen Salomon, naar 't god'lyk welbehaagen,
 Gelyk een zon vol goud en gloet stondt op te dagen,

*De toe-
 stand van
 Israël.*

*Van Salo-
 mon,*

D

En

R. Pichler, invent. et P. Paillet sculp.

26 SALOMON, KONING VAN ISRAËL,

En over Juda reeds met zachte ftraalen fcheen.
Die doodelyke nacht, die naare nacht verdween;
En thans zonk hy in zee met uitgefcheenen fтарren,

*En Ado-
nias.* Terwyl Adonias zich zelv' begost te warren
In driften, daar de ftraf de heerschezucht meê verflint,
Gelyk een beevend riet door 't woeden van den wind.

De losfe jongeling leent zyne onzinnige ooren
Aan Abjathar, en durft naar Joabs lesfen hooren,
Die hem verstrikken eer de onachtzaamheid ontwaakt,
En 't onheil ziet, dat haar op wolle zoolen naakt.

*De in-
horst en
het oog-
merk van
Abjathar.*

De priester, die van nydt en afgunst was bezeten,
Om dat hy Zadok zag, met een gerust geweeten,
Het hof bewand'len van den grooten Salomon,
En, in de fchaduw' van die koeftierende zon,
Gezegend, en ten trozt van allen, dien 't mogt fpyten,
Als halsvriend van den vorst, zyn leevensdagen flyten,
Dacht dat het tyd ware om het volgeproppte hart
Eens leeg te fchudden, en zyn lang verborgen fmart
Te heelen; Salomon te bonzen van zyn' zetel,
En prins Adonias, fteeds dapper en vermetel,
Te beuren op dien troon, op dat hy dus ten trap
Van glory klimmen zou in 't heer'lyk priesterfchap;

*Hy heult
met Joab.* Dies heult hy listig met den vorst der hovelingen,
Den fchrand'ren Joab, om dien rykskans te befpringen:
Hy zoekt Adonias te ftrikken door gevlei,
En voert, door fchyndeugd, list en ryksverraad ten rei.

Be-

Bezwangerd met een' drom van overdachte lagen,
 Gaat hy, (gelyk een wolf, die, daar de lucht op vlaagen
 En regenwolken vliegt, zich in een bosch verschuilt,
 En listig, om zyn' proei te vinden, giert en huilt.)
 Tot prins Adonias, om, ongewoon te vreezen,
 Den wuften jong'ling tot zyn oogmerk te beleezen;
 Hy vindt dat voorwerp in een' droeven hartstocht staan,
 En groet en spreekt het dus, vol list en hoogmoed, aan.

*Begeeft
 zich tot
 Adonias,*

Durft gy een halszaak wel berokk'nen niet volënden?
 Uw moedige oogen naar een' hoogen zetel wenden,
 En nochtans aarzelen in list en waakzaamheid?
 Of is de zegepraal een' blooden toegeleid?
 Of wordt een krygspalm niet geplukt door list en sryden?
 Laat gy de glorie dus uit uwe ving'ren glyden?
 Treedt gy met een', die 't recht ontëert, in geen geschil?
 Beklimt een and're prins den troon, en zit gy stil?
 Wat zullen in het einde uitheemsche vorsten zeggen,
 Als zy u voor den troon uws broeders neêr zien leggen,
 En, door de tweede vrucht van 't overspeelig bed
 Als onderdaan beschouwd, uit eer en staat gezet?
 Wanneerze een Bathseba, eene overspeelfter laaken,
 Die door haar' wellust en aanlokzelen deedt blaaken
 Het hart van David, 't welk geen liefdedrift weêrstondt,
 Toen hy zich door de trouw aan de overspeelfter bondt,
 En by Gods heiligheid te roekeloos dorst zweeren,
 Dat Salomon, na hem, gansch Isr'el zou regeeren?

*Dien by
 dus aan-
 spreekt.*

28 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Hoe zuft gy prins, of is uw heerschzucht uitgedoofd,
 En waagt gy voor een' troon niet andermaal uw hoofd?
 Eerst zocht gy met geweld den zetel te beklimmen;
 Nu daagt een schrand're list gelukkig aan de kimmen.
 De wantrouw fluimert; ja die hofhond is in rust;
 Uwe ootmoed heeft die wreede in diepen slaap gekust.
 De onächtzaamheid, een strik voor afgerechte grooten,
 Heeft thans den toom gevierd en wordt niet opgeflooten;
 Maar zweeft door al het hof; de koning zelf ontmoet
 Die vleister, als een' schoot, die zyne lusten boet.
 De gansche stad laat nu ontoomde blyfchap hooren,
 Om dat men Salomon ten zetel heeft verkooren,
 En Salomon, verdoold in al het lofgeschal,
 Weet niet hoe hy zich 't beste in wellust kwyten zal,
 Wyl 's moeders dertelheid hem jeukt in ritzige aderen,
 En hy het voetspoor volgt van zyne dart'le vaderen.
 Sta op Adonias! waak thans voor uw belang;
 Streel 't oor van Bathseba met eenen hooffschen zang,
 En smeek haar, dat ze door haar voorspraak uw verlangen,
 Om schoone Abizag van haar hand als bruid te ontfangen,
 By Salomon voldoe, en, op uw' wensch en eed,
 Die schoone vraage, ter vermind'ring van uw leed,
 Tot echt en bedgenoot'. Spreek van verliefde pynen;
 Gy moet verliefd zyn of ten minsten aldus schynen,
 Want krygt ge Abizag, prins, oit tot uw bedgenoot',
 Dan zal gansch Israël en Juda, klein en groot,

Hem,

Hem, die des konings weêuw naar 't echtaltaar mag leſen,
 Den koning noemen, en in zegepraal doen reiën
 Langs Zalems ſtraaten op 's ryks brallende ezelin,
 Betulband door het volk en door Abizags min.
 De wet zal dezen echt, ſchoon vreemd, niet kwalyk keuren.
 Het is geen marrens tyd. Sta op, onſluit de deuren
 Van 't hof der liſten en bedriegelyken ſchyn!
 Het is de hoogſte nood in nood te traag te zyn.

Terwyl hy ſpreekt, genaakt hem Joab, kort te voren,
 Door Abjathar tot hulp in zyn beſluit verkooren.
 Hy groet met eerbied den tot nog onzek'ren vorst,
 En zegt: ach! hadde uw hoofd de gouden kroon getorſcht,
 Dan waaren wy 't geſtarnte in 't puik der Diadeemen,
 Dat nu gereed ſchynt om ons allen glans te ontnemen,
 Dan boog het erfrecht voor geen dwinglandy zich neêr;
 Dan dreef het baſtertzaad, thans vol van brommende eer,
 Gelyk een adelaar geenzints op witte ſchachten
 Van toemelooze en van heerschezuchtige gedachten.
 Maar ach! nu zwait in 't hof een vreemde hand den ſtaf:
 Eene overſpeelfters zoon (hoe aarzelt wraak en ſtraf!)
 Durft, en in ſchyn van recht, op Davids zetel treden.
 'k Vervloek het oogenblik, toen myne onzinnigheden
 My rieden, Abſalom, dien ſchoonſten jongeling
 Van Dan tot Berzeba, met mynen blooten kling,
 Daar 't golvend hair zich vlocht in hooge en moedige eyken,
 Tot driewerf toe, het harte, op dat de ziel zou wyken,

*Joab
 komt, van
 Abjathar
 beſcheiden, tot
 Adonias,
 En
 ſpreekt
 hem aan.*

30 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Te grieven, tot hy stierf in 't bosch van Gilead.
Ach! waar myn gordel met dat bloed niet overspat;
ô Maächa! waar thans uw dapp're zoon in 't leeven,
Geen vaderlyke wil hadt Salomon verheven,
Of die wanschaapen vrucht van dat wellustig bed,
Voor 't oog van 't gansche volk, in blinkend goud gezet.
Waare ik Adonias, ik liet het my gelukken,
Dien trotzen adelaar zyn slagpen uit te rukken,
Daar hy nog spelemit in de uitgespannen lucht:
Ik volgde, ter sluik, hem in zyn' steilen vlucht,
En zou hem op den rots myns haats te bersten smyten,
En hem, terwyl hy viel, in 't vallen nog verwyten,
Hoe onrechtvaerdig hy zich vestigde op den troon,
Alleen behoorende aan den eerstgeboren zoon.
Dan strekte my zyn lyk, om op den troon te stappen,
Een' trap, veel schooner dan een reeks van marm'ren trappen;
Dan voerde ik zegeryk het hoogste staatsbewind,
Van vreemdelingen en nabuurigen bemind.
Ja, dan zou ik vooräl, myn erfrecht recht handhaaven,
En op de heuv'len van myn streelend noodlot draaven,
Gelyk een moedig hert, dat, zyn geyolg ontsnapt,
In 't ruischend cederloof langs frische bronnen stapt,
Met nieuwe moedigheid zich spieg'lende in de stroomen,
Bekleed met schaduwen van t'zaam gegroeide boomen,
Speeltuigen van den wind, die zelden slaapt of rust,
Maar door de boschen zweeft en zily'ren bronnen kust.

En

En gy doorluchtig prins, gy laat u 't erfrecht schaaken!

Adonias voelt op deez' taal zyn' boezem blaaken
Van heerschzucht, en met een' van droefheid en verdriet.

Toen gy, dus spreekt de prins, my zonder bystand liet,

Ten tyde dat men kwam om Salomon te kroonen,

Wist gy geen onderscheid in koninglyke zoonen;

Maar nu, daar het gevaar voor 't leeven is voorby,

Nu raadt gy my te staan naar Davids heerschappy,

En door gesmeeden list te klimmen op zyn' zetel,

En Salomon daar af te bonzen: ja vermetel

My zelv' te kroonen als den koning van het ryk.

Ik geef u in uw' raad en vlyt geen ongelyk;

Maar spreekt eens mannen, heeft myn uitzicht niet te duchten,

Dat gy my, als de nood weêr opstormt, zult ontvluchten?

|| Gy zyt wel ryk in list, maar 't hapert u aan moed.

Doch ik wil toonen, dat geen laf maar vorst'lyk bloed

My door myne ad'ren stroomt, en Salomon belaagen.

Ik ga, op 's priesters raad, de schoone Abizag vraagen

Tot echtgenoot, door de onnoz'le Bathseba.

Die list zal Salomon versfrikken, my te staê

En zelfs aanbidd'lyk zyn in 't geen we ons onderwinden;

Maar zweert me eerst uwe trouw en zyt oprechte vrienden;

Want zoo gy my thans in myn opzet niet verlaat,

Verwacht dan alles van myn' koninglyken staat.

Dit zeggen streelt het hart van deze hoofche heeren;

Zy knielen daad'lyk neêr, betuigen nu en zweeren

De toestand van Adonias op het booren dezer raadsluiden, en zyn antwoord.

Joab en Abjatbar zweeren.

By

32 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

By hunner vad'ren God, Adonias altyd
 Getrouw te blyven, hoe gebeeten van den nydt,
 Dien wreeden metgezel van hoog verheven staaten.
 Maar om nu geen besluit slechts half voltoid te laaten,
 Noch roekeloos een werk van nadruk te onderstaan,
 Vindt priester Abjathar het veilig en geraên,
 De jonge schoonheid in het liefde net te vangen,
 Op dat, wanneer zy bleef in de eerste strikken hangen,
 Men daadelyk het werk met heil volvoeren kon,
 Tot ondergang van myn' gevierden Salomon.
 Hy zelf wil de eerste aan 't puik van Sunems dochteren vraagen,
 Of haar Adonias, als bruïgom, kan behaagen,
 Of het haar geval' van Salomon deez' echt
 Te vorderen? op dat hy dus in schyn het recht
 Der koninglyke wet eerbiedige, zyn boosheid
 Bedekke, en allen schyn van snoode trouweloosheid
 Wegvaage voor het oog van hem, die 't ryk regeert,
 En van den grooten en den kleenen wordt geëerd.

*Raad van
 Abjathar,*

*Die goed
 geketurd
 wordt.*

*Abjathar
 komt tot
 Abizag.*

Deezraad werdt daadelyk gegeven en beslooten,
 De priester, afgerecht op 't omgaan met de grooten,
 Begeeft zich zonder schroom naar maagd Abizags hof.
 Hy vindt en groet die schoone en wydt in haaren lof,
 Om de onërvaaren jeugd dus listig te bedriegen,
 En het vertrouw'lyk harte in sluimering te wiegen,
 Gelyk een vogelaar het zingend diertje met
 Zyn wyffelenden toon lokt in 't gespannen net;

Wan-

Wanneer onächtzaamheid zich zelve heeft verlopen,
 Door eenen vasten slaap van onkunde overkroopen,
 Die op één oogenblik vermindert en verdwynt,
 Gelyk een vlugge straal, die in den avond schynt.

De schrandre hoveling, geleerd op hoofsche trekken,
 Begint, ten voordeel' van Adonias, te spreken,
 Op zulk een flinkse wyz', dat zelfs voorzichtigheid,
 Wen zy hier waar', zou zyn begocheld en misleid.

*Zyne aan-
 spraak.*

Hoe lang, dus spreekt hy, zal de schoone Abizag treuren
 Om een geval, 't geen haar noodwendig moest gebeuren?
 De dood, de zekre dood is koning van 't heeläl,
 En niemant leeft 'er, die zyn' arm ontvluchten zal.
 De stoffelooze ziel kan hem alleen ontrennen,
 Om dat haar de eeuwigheid voorziet met vlugge pennen,
 Sneeuwwitte wiken, die voor alles zyn bestand,
 En d'aandacht voeren naar een eeuwig vaderland.
 't Is dwaasheid, over iets, waar van wy moeten scheiën,
 Tot nadeel van ons zelf, te klaagen en te schreiën:
 Een maagd byzonder, in het blaakendst' van haar jeugd,
 Eischt geene tranen of opöffering van vreugd;
 Zy, 't oogelyn des mans, tot vrolykheid geboren,
 Misdooet, wen zy naar niets dan lykgebaer wil hooren,
 En 't jeugdige gemoed de reinste vreugde ontzegt,
 Of op den droefsem van verbleekte wanhoop hecht.
 Een sterker drang, om naar 't gejuich van vreugd te luisteren,
 En 't angstige gevoel van rouwe en druk te kluisteren

34 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

In banden, die 't gevolg der blyfchap ons belooft,
 Heeft Sunems morgenftar, die, door geen' glans verdoofd
 Van fchoone vrouwen, prat op ingebeelde troonen,
 Te lang zich in het hof des gryzen vorst zag hoonen,
 In wiens verkleumden arm zy, rustende ongerept,
 Gelyk een bloem in 't eind' zou fchynen, die, verlept
 Door 't altyd misfen van den zachten morgenregen,
 Met een bestorven hoofd ligt nederwaard gezeegen,
 En met geknakten fteel geboogen op den grond,
 De doodverw voerende op den uitgedroogden mond.
 't Past de ongerepte vrouwe en weduw' van den koning,
 (Geen fterfbed pleit voor haar of geeft de rouw verfchooning)
 Het akelig misbaer, flechts pafende by 't lyk,
 Te ftaaken, en op nieuw, als eene zon van 't ryk,
 Met ongedoofde of als met dyamanten ftraalen,
 In hof en heiligdom voor ieders oog te praalen.
 Zo vormt een wyze keur, in 't kiezen van geluk,
 Zich een tiras van vreugde, in fteê van angst en druk.
 Zo wordt het zwart gordyn der droefheid wechgefchooven.
 Der vaders God, noit naar waardye of eisch te looven,
 Heeft uwe fchoone jeugd geen flaapende eenzaamheid,
 Maar wel een' echtgenoot, die vorst is, toegezeid.
 My dunkt, en Abjathar zal zich niet ligt bedriegen,
 Gy zyt geboren om den twist in flaap te wiegen,
 Indien gy, de Almacht zelf bevordere uwen ftand!
 Aan prins Adonias uw hart geeft met uw hand.

Die

Die schoone jongeling laat u om weêrmin smeeken;
 Toon edle Abizag, dat zyn wensch uw hart kan breeken,
 En geeft den oudsten zoon van koning David de eer,
 Dat hy als bruidegom u naar 't altaar, met meer
 Gejuichs en vrolykheids, moge onbekommerd leiën,
 Dan toen zy u ten hoof' heên voerden uit uw reiën.
 Neem niet te lang beraad; de zaak eischt spoed; besluit!
 God, hoope ik, kroon' myn' wensch, en maake u 's prinzen bruid,
 Zo zal het hofchoor u met zang ten hemel voeren.

Hier zwygt hy, en de maagd voelt haar gemoed ontroeren,
 Door 't vlytig luistren naar deze onverwachte min.
 Vreeze en vervoering neemt haar zweevend zintuig in.
 De onsteltenis bedwelmt haar peinzende gedachten.
 Zy weet niet, of zy moet beminnen of verachten,
 En of zy wel vermag, aan Davids bed verknocht,
 Door zynen oudsten zoon te worden aangezocht:
 Een jongeling wel wys, maar moglyk onërvaaren
 In Mozes wetten en het recht der heilge blaêren;
 Ook ducht ze, of Abjathar Gods inspraak wel verricht,
 En of 'er onder 't loof geen slang verborgen ligt.
 Zy mymert, wyflende om tot vast besluit te komen.
 Het huwlyk met den zoon van David doet haar schroomen,
 Zo zeer niet om dat zy het zich onwaardig keurt;
 Maar om dat haar gemoed iet akeligs bespeurt
 In 't luistren naar een' echt, zo schielyk opgereezen
 In 't brein eens jonglings, die haar nimmermeer voor dezen

*Abizags
 verwon-
 dering
 op deeze
 aan-
 spraak.*

Beminde, of eenig blyk van liefde hadt getoond.
 Een onbekend gevoel van hoop en schrik bewoont
 Het jong en teder hart van dit sieraad der vrouwen.
 Zy durft, in weerwil van haar' wensch, den prins niet trouwen;
 Zo marrende is de liefde, omtoogen in dien schyn.
 Zy wil wel, maar zy durft des prinsen bruid niet zyn.
 Haar lieve onnozelheid schynt voor verraad te duchten.
 Ten laatste ontlast zy 't hart van onbekende zuchten,
 En antwoordt met een' gloed, gelyk de dageraad,
 Daar hy ter kimme uitryst, op 't lelywit gelaat:
 Ik weet niet, hoe ik my in dit geval moet draagen.
 Het huwlyk van den prins kan my, op 't hoogst', behaagen;
 Maar of dat my betaame, als weduw van den vorst,
 Die zo veel tyds de kroon van Juda heeft getorscht,
 Laat ik een wyzer keur, dan myne keur beslissen.
 Indien vorst Salomon, wiens oordeel niet zal misfen,
 Uw' voorflag billykt, en my naar 't altaar geleidt,
 Dat dan uw prins vertrouwe op myn genegenheid;
 Doch zoo de broeder aan den broeder mogte ontzeggen,
 De hand in myne hand als bruidegom te leggen,
 Dat dan Adonias de vonken zyner min
 Niet aanblaaze in het hart van Davids gemaalin.
 Verzekeer evenwel den prins, zo wel geboren,
 Dat ik noit naar 't gesmeek van eenig prins zal hooren,
 Zo lang hy levee en ik meê levee in 't edel hart.
 Beloof dit offer aan zyne edle minnesmart,

En,

En, zoo ik niet gebukt ging onder 't juk der wetten,
 Myn hand ô priester zou op 't hoofd des jonglings zetten
 Een kroon der liefde, die steeds onbezoedeld is,
 Bezegeld door het merk van dit getuigenis:
 Doch nu zyn liefde zich naar de uitspraak moet gedraagen
 Des broeders, zal my 't een en 't andere behaagen.
 Al wat aan Salomon, den koning van het ryk,
 Behaagen kan, behaagt Abizag te gelyk.
 Het vorstelyk besluit is my een wet en regel.

Deez' taal schynt Abjathar te strekken tot een zegel
 Op het onzeker eind' van zyn verkeerd besluit.
 Hy groet Abizag reeds als koninginne en bruid,
 En twyffelt niet, of al 't beraamde zal gelukken.
 't Vooruitzicht leert hem reeds gewaande vruchten plukken
 Van zulk een oogmerk, 't geen, hoe zeer met list omkleed,
 Ten laatste sneuven zal in eene zee van leed.
 Hy, wel voldaan, belooft Abizag, zonder toeven,
 Het oogmerk van den vorst nauwkeurig te beproeven.
 Intuschen spoedt hy zich tot prins Adonias,
 Die reeds nieuwsgierig naar den veegen uitflag was,
 En hem verbeidde in een der vorstelyke zaalen.

De zon begost nu 't hoofd van schaamte in zee te haalen,
 En zonk veel sneller, dan zy oit voorheenen deedt,
 In 't gryze pekkel neer, afkeerig van het leed,
 't Welk zich het drietal van onnosse muitelingen,
 Berokkende, belust om naar de kroon te dingen.

*Abjathars
 vreugde
 en besluit.*

*Komt
 tot Ado-
 nias, die
 zich over
 het ver-
 baal des
 priesters
 verbeugt.*

38 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

De nacht, die allen kwaad met zwarte vleuglen dekt,
 Hadt zich nu over al het aardryk uit gestrekt,
 Toen Abjathar den prins Abizags keur ontdekte,

*En met
 Joäb,
 vreugde
 bedryft.*

Als ook aan Joäb, die deez' twee tot leidsman strekte.
 Het dwaalend voorgezicht van een gewenscht geluk
 Bekruipt drie harten, die, in 't midden van den druk,
 Onkundig blyven, zo verblinden ons de wenschen,
 Van zulk een onheil, dat hun heilbloem doet verslensfen.
 Zy bieden aan de vreugd, die 't hart' ten disch verzelt,
 By 't flikkren van de hoop een ruim en open veld.
 De zwangre wyntros, leeg gedrukt in zilvren schaalen,
 Verhit het bloed en doet het blyde zintuig dwaalen.

*Zyne in-
 beelding.*

De wufte prins belooft zich reeds de bruid en 't ryk
 Tot bruidschat, maar 't geloof heeft een te zwakke blyk,
 Om daar op eene vreugd die zeker is te bouwen;
 Doch echter, zo bedriegt hem een te wuft betrouwen,
 Grypt hy een buigzaam riet voor eenen steenrots aan,
 En waant, dat hem de kroon, als 't offer op zyn daên,
 Reeds voor het oog des volks affchittert van de hairen.

*En ver-
 voering.*

Kom, zegt hy, laat ons nu voor wind ter rede invaaren.
 Hier is de haven van myn lang gewenscht gebied.
 Beminde Abizag die myn trouwe liefde ziet,
 En wederliefde voelt in uwe ted're zinnen,
 Bekoorelyke vrouwe u zal ik steeds beminnen;
 Ryk my de wierookschaal van 't heil, dat u behaagt,
 Ô Gy, wier ziel een kleed van zuivre deugden draagt,

'k Zal

'k Zal haar om 't outer van uw gloeiënde oogen zwaiën;
Terwyl myn goed geluk den zegen uit zal kraiën
In Zalems wallen, daar de marm'ren eere troon
Door u behooren zal aan Davids oudsten zoon.
Komt lotgenooten, laat ons nu den teugel vieren
Aan onze blyfchap, want hier kraaken myn lauwrieren.
Dit zeggende, drinkt hy den ingefchonken wyn
Op een bezittinge uit van ingebeelden fchyn.
De wyn vaak streelt met drift de meer dan zwymlende oogen.
De flaaft rooft aan de vreugd het werkende vermogen,
En brengt de geesten, die de waan 't ontydig kust,
Eer dat het daglicht ryst in eene zachte rust,
En doet de flaauwe ziel van heerfchappyën droomen.

Maar nu verrees de dag met purper uit de froomen
Van 't morgenbaarende oost en zag het halve rond
Des grooten aardbols om, en blies uit zynen mond
Een' aëm, die lieflyk viel op bloem en bloemenknoppen,
Der frifche geur gelyk van vloeiënde amberdruppen,
En dreef, door het geluid van aller voglen taal,
Den loggen flaaft gezwind uit hut en hof en zaal:
De wakkerheid begost arbeidzaamheid te kuffen.

De troonbeklimmers ftaan ook vaerdig op; intusfchen
Verzamelt het bedrog weer liften voor elk een:
Het brengt een aantal van beloftens op de been,
En pait het jeugdig hart met fchaduwen en fchimmen.
Verdoolde heerschezucht wenscht alreeds ten troon te klimmen.

*Het be-
ftaan van
Abjatbar
Joab en
Adonias*

Mis-

40 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Misleide Adonias begeeft zich zonder zorg
Ten hove, om Bathseba (de liefde schynt hier borg)

Die tot Bathseba gaat, Te bidden, dat zy by haar' zoon de bruid zou vraagen,
Die hy beminde en die hy weder kost behaagen.
De onnosselheid wordt ligt in sluimering gewiegd
Door vleierei, die vaak de wakkerheid bedriegt,
Zo zien we ook Bathseba, eer zy het denkt, bedroogen.

En haare toefleming verkrijgt, om tot Salomon te gaan. Ze ontfangt den jongling met een moederlyk medogen,
En vreest voor geen bedrog, zo ras de prins haar zweert,
Dat hy uit liefde komt en vol van liefde keert;
Dat hem Abizag en geen tweedragt kan bekooren.
Ik fluit, dus spreektze, voor Adonias geene ooren.

Zy bemint en raadt den prins oprecht te zyn. Ô Neen myn zoon, u past eene edele echtgenoot',
Die vader onlangs drukte en koesterde in haar' schoot,
Daar de ongeschonden arm mogt om deschoudren hangen,
Van uwen broeder, die u mint, als bruid te ontfangen.
Abizag is nog jong, ze is schoon, ze is ongerept;
Een hofroos, daar elks oog verwondering uit schept,
En voor een jongling als Adonias geschapen.

Uw broeder zal zelfs uit deez' echt een blyfchap raapen,
Die myne blyfchap om uw keus gelyken zal;
'k Beloof u dit verzoek, begunftigd door 't geval,
By Salomon te doen: verwacht uw's broeders zegen.
De vreugde van Adonias. Gelyk een rofeknop, besproeid door morgenregen,
Allengskens uitpuilt en al bloozende open gaat,
Zo schilderde de vreugd van 't hart zich op 't gelaat

Van

Van prins Adonias, in schyn zo hoog gereezen,
 Dat hem geen onheil, als hy waande, stondt te vreezen.
 Hy groet de koninginne en keert, zo wel gemoed,
 Naar zyne vrienden, die hy vrolyk juichen doet.

De onnozele vorstin intusfchen tolt haar leden
 Met weduwlyk gewaad, om dus ten hoov' te treden.
 Zy nadert het paleis van haaren Salomon,
 Die by zyn' hofftoet blonk gelyk een morgenzon,
 Wanneer zy heerlyk gloeit met ongedoofde ftraalen.
 De hofrei leidt mevrouw door al de hoofche zaalen
 Tot in de troonzaal, daar de jonge koning was.

Zy buigt zich voor haar' zoon ter neder, die, zo ras
 Hy zyne moeder ziet, terftond zyn' hofftaffieren,
 (Om 't moederlyk gezag in 't heerschen zelfs te vieren,)
 Beveelt, ter rechte zyde op zyn' verheven troon,
 Een' stoel te zetten voor de moeder, die haar' zoon
 Zo minnelyk bestondt in 't openbaar te groeten.

Die brommende eer, dat zoet, dat vriendelyk ontmoeten
 Stelt zich de onnozle vrouw thans tot een zeker merk,
 Dat zy haar handen slaat aan een gezegend werk;
 Dit denkbeeld doet terftond haar schoone lippen open.

Mag ik, dus vangt zy aan, van uwe goedheid hoopen,
 Dat gy me eene enkle beë zult toestaan en myn' eisch
 Rechtvaardigen, eer ik vertrekke uit uw paleis?

Uw liefde doet my veel van uwe gunst verwachten.

De koning antwoordt haar: Ik zal met ernst betrachten,

*En die
 zyn'er
 vrienden*

*Batbsba
 maakt
 zich ge-
 reed om
 ten bove te
 verschy-
 nen.*

*Zy komt
 ten bove.
 De eer-
 bied van
 Salomon
 voor zyne
 moeder.*

*De over-
 legging
 van Batb-
 sba.*

*Haare
 aanspraak*

*Salomons
 antwoord.*

42 SALOMON, KONING VAN ISRAËL,

Al wat gy eischt, kan 't zyn, te doen naar uw besluit.

Het verzoek van Bathseba. Wel geef Abizag aan Adonias tot bruid,
 Herzegtze: Een edel vuur van liefde blaakt zyn zinnen;
 Hem lust geene andre dan die schoonheid te beminnen;
 Ook strydt het geenzints met de goddelyke wet,
 Dat hem een vrouw geworde, uit het verkleumde bed
 Van koning David kuisch en zuiver opgerezen.
 Zy is wel 's vaders weeuw, uit duizende uitgeleezen;
 Maar echter draagtze een' rein' en ongerepten schoot,
 En zondigt niet, als zy wordt 's prinzen bedgenoot'.

De ontsteitenisje des konings. De vorst voelt zyne ziele op deeze woorden blaaken;
 Ontboeide gramfchap zyn' gerusten hartstocht naaken.
 Verwondring, afkeer, vrees en 't schreiën van natuur
 Ontgloeïen zyn gemoed met een onkenbaar vuur.

De onthutste ziel kan door geen tusschenkomst bedaaren.
 De onstelde moeder, bang voor zulk een wedervaaren,
Het gedrag der koningin. Valt, onbedachtzaam en onweetend wat zy doet,
 Haar' zoon, zo vol van toorn, ootmoediglyk te voet,
 En roept: helaas myn zoon! wat heeft myn eisch bedreeven!
 De koning recht haar op, en zegt; waaröm myn leeven
 My niet gevorderd tot een' bruidfchat voor dien zoon?

Salomons antwoord. Hy eischt Abizag, maar door haar myns vaders troon.
 Die 's koning weduw trouwt, laat kwalyk zich regeeren.
 De raadslieën van dien prins zyn welbekende heeren.
 't Is Joabs listigheid en Abjathars bedryf;
 Hofdraaken, die den vorst steeds dingen naar het lyf.

Zy

Zy hebben onverwacht zich en den prins verraaden ;
 Een zekre doodstraffe op den veegen hals gelaaden :
 Het ryk moet eenwerf van dat schuim gezuiverd zyn.
 't Aanraaken van een kroon baart een gewisse pyn.
 Zy zullen zich het feit, maar al te laat, beklaagen.

Nu wil myn koning, eer hy vonnist, d'Almacht vraagen,
 Wat die wil? en geleidt de schreiënde vorstin
 Ter rykzaale uit, verzeld van 't prachtig hofgezin.

*Bathseba
 vertrekt.*

Hy zondert zich een wyl van 't hof en hofgewemel
 In eenzaamheid, en voert zyn noodgebed ten hemel,
 Op dat der vaden God hem zegge, wat hy moet
 Volbrengen, als hy d'eisch diens Opperheers voldoet.
 Gods waakzaamheid bestuurt het harte in zyn gebeden,
 En bluscht de vonken uit van zwakke tederheden ;
 De broederliefde wordt door 't misdryf uitgedoofd,
 En Gods rechtvaardigheid eischt het verraaders hoofd ;
 Bezegelt het besluit om Abjathar te straffen,
 En Joab, door den dood, loon naar bedryf verschaffen ;
 Zo worde 't ryk in rust en vrede, op nieuw, hersteld,
 Gezuiverd van verraad en ongetoomd geweld.

*Salomon
 bilt God
 om onder-
 riehting.*

*Gods in-
 spraak.*

Gods inspraak wordt vervuld. De vorst laat uit zyn troepen
 Den zoon van Jorada, zyn' hof en ryksheld, roepen.
 Ga zegt hy, en ontziel Adonias, met een
 d'Ontäarden Joab, hoor' naar zuchten noch gebeên!
 Men moet by tyds voorzien in dringende gevaaren.

*Salomon
 beveelt
 Adonias
 en Joab te
 dooden.*

Adonias, wien thans geen droefheid kost bezwaaren,

44 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Benaja vindt Adonias by Abizag, en toont hem zyn vonnis. Was by Abizag in het weduwlyke hof.
 Hy sprak met haar van liefde en weidde in haaren lof,
 Toen Benaja hem toonde een vonnis van zyn leeven,
 Door koning Salomon bezegeld en beschreeven.
De toestand van Adonias, Maar nauwlyks voelt hy 't harte, op zulk een boodschap, slaan,
 Of ziet, vol wraak en moed, den held des konings aan,
 Terwyl hy deze taal laat van zyn lippen rollen:
En zyn antwoord. Zyn de afgronds draaken los en in het ryk aan 't hollen?
 Heeft Kaïn zich in 't hart' van Salomon gezet,
 En trapt die huichelaar op eer, natuur en wet?
 Wil hy een moordenaar van zynen broeder worden?
 Wat helsche ingeevingen hem tot dien toeleg porden!
 Wie raadt hem 't gruwel aan? Abizag hoort gy 't niet?
 Hier dreunt cen moordkreet en geen heuglyk bruiloftslied.
 De wreede koning wil uw' bruidegom doorsteeken!
 De stem van 't recht; natuur is zelfs van hem geweeken.
 Uw schoonheid heeft misfchien zyn wuft gemoed ontroerd,
 En tot een' broedermoord, zo yslyk, aangevoerd.
 ô Benaja! hoe zal uw vorst zyn min beweenen!
 Abizag zal hem noit de minste gunst verleenen,
 Zo veel betrouwen stel ik in haar eerbare min:
 Zy is myns vaders weeûw en myne gemaalin.
 De wreede dood kan zelfs ons nimmermeer ontboeiën;
 Wy voelen al te wel het harte in liefde gloeiën,
 Dan dat het Salomon kan blusfchen in een' vloed
 (ô Ongehoord bestaan!) van 't broederlyke bloed.

Wie

Wie zal dat gruwel uit het langst geheugen wisfen?
 Wie in Gods vierfchaar zulk een halsgerecht beslifen?
 De snoode moordenaar van prins Adonias!
 Hy, die zyn' zetel poogt te planten in een' plas
 Van broederbloed! of zal zyn min het vonnis vellen?
 Maar wacht my Benaja: Ik voel myn' boezem zwellen
 Van droefheid. Sta my toe, dat ik aan 't hoog altaar
 De hoornen vatte, en, in dien laatsten nood, aldaar
 Des broeders antwoord, op myn laatste beê, verbeide.

Doch Benaja, verzeld van 't vorstelyk geleide,
 Drukt onverhoeds myn' prins den speer in 't ingewand,
 En zegt: ge ontfangt den dood, myns ondanks, van myn hand,
 Maar 'k moest als onderdaan, des konings wet volvoeren,
 En dus de heerschzucht, in het listig vleiën, snoeren,
 Op dat het koningryk gered wierde uit den nood.

*Benaja
 doorsteekt
 den prins.*

→ De schoone Abizag, op de tyding van den dood
 Des prins, door angst bezwymd, deedt nu haare oogen oopen.
 Geen moedige leeuwin zag oit haar leger stroopen
 Door roovers, met meer wraak en gramschap in het oog,
 Dan de eerbare schoonheid, die, daar liefde 't hart bewoog,
 Den broedermoordenaar begrimt met deeze woorden:
 Waarom laat Salomon my niet met hem vermoorden?
 Hy sterft in myn gezicht; wel aan, ik sterf met hem!
 Geene yzren banden zyn zo hecht en sterk van klem,
 Als kuifche liefde is, die twee harten t'zaamen ketent.
 Wat heeft myn bruidegom misdaan? mischien onweetend

*Ontstel-
 tenis van
 Abizag,*

*En baare
 klagte
 over den
 dood des
 prins*

46 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Den schyn gekoesterd van een kwaad, dat ik niet ken;
 Schoon ik van weduwe tot bruid verkooren ben,
 En wel op 't raaden van des konings trouwe moeder.
 Heet dit Abizag, als een dappere behoeder,
 Te helpen in haar' staat, van hulpe en troost beroofd,
 Dat Salomon, zo wreed, dingt naar des jonglings hoofd?
 Zal zulk een daad de ziel des dooden konings streelen?
 Kost Salomon, die naar zyn wenschen kan beveelen,
 Adonias, indien Gods wet deez' echt verboodt,
 Dien niet ontzeggen, dan door 't middel van den dood?
 Of, zoo 'er door 't besluit des echts niets is misdreeven,
 Waar door verbeurt myn prins dan, zo onzacht, het leeven?
 Zyn inborst was te vroom om euvlen te onderstaan.
 De moeder, die de prins het huwlyk voor dorst slaan,
 Beëamde 't niet alleen, maar schein zelfs vol verlangen,
 Gelyk de drift getuigde, al bloozende, op haar wangen,
 Om onzen echtknoop te bezeglen door haar gunst.
 Daar school geen slang in 't gras; die trouwe, zonder kunst
 Van vleiën, was te rein om andren te bedriegen.
 Maar ach! hoe 't zy, ik zie myn hoop als rook vervliegen!
 Uw dood, myn prins, sleept al myn blyfchap in het graf;
 Men snydt myn' wellust met uw levensdagen af;
 En drukt den speer, (myn ziel is in uw hart verborgen)
 Door 't uwe ook in myn hart! ô Al te droeve morgen!
 Die, met een' rouwvolk om het blinkende aangezicht,
 Deez' wreedden broedermoord ontzegt uw' glans en licht;

Rys

Rys jaarlyks uit de zee, om 't lykfeest te beweenen,
 Met regenvlaagen, digt gedrongen om u heenen,
 En pers 'er traanen uit; ween te gelyk om my,
 Die al te onnozel om een' droeven kroonprins ly.

Hier zweeg ze en viel op 't lyk van haaren minnaar neder, *Zy valt in
 onmacht.*
 Dien ze, uit een ed'le drift van liefde, kuisch en teder
 Beminde, en in het eind' van zulken schat ontbloot,
 Met eenen zilten vloed van traanen overgoot.

Intuffchen Benaja, om Joab voor te komen,
 Die de onraad van het hof reeds hadt van verr' vernomen,
 Ter tente gaat, den held en hovling aan 't altaar

*Benaja
 vindt Joab
 aan 't
 altaar.*

Vol doodsangst vindt, en laag en laf in noodgevaar:
 Want eer hy hem den speer konde in het harte drukken,
 Roept Joab: mogelyk zal myn gebed gelukken!
 Wreede afgezant ik hou me aan 't heerlyk outer vast,
 Vertrek van hier met uw' zo doodelyken last,

*Joab wei-
 gert te
 sterven.*

En doe den koning eerst myn' jongsten toevlugt hooren.
 Terstond zendt Benaja ten hove, of ook de toren
 Des konings moglyk waar gebluscht; maar Salomon
 Laat zeggen, dat geen zucht zyn moedig hart verwon;
 Dat Joab sterven moest wel billyk en rechtvaerdig.

*Benaja
 zendt
 naar Salo-
 mon.*

Welään ik ben den dood, zegt Joab, dubbel waerdig;
 Ik heb misdaan, maar 'k heb alleen daar in misdaan,
 Dat ik aan Salomon het ryk heb toegestaan;

*Salomons
 antwoord.*

Want hadde ik Absalom niet onbezuisd doorstooten,
 Zo waar des konings bloed en niet myn bloed vergooten.

*En dat
 van Joab.*

Doch,

48 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Doch zeg aan Salomon, dat ik wel willig sterf
Om dat ik, strydende voor 't recht, den dood verwerf.

Die sterft. Terwyl hy spreekt drukt hem de held het staal door 't harte.
Terstond vertoont de dood zich in 't gelaat met smarte,

Benaja keert naar Salomon. En Benaja keert, voor onedle klagten doof,
Met het bebloede staal zeeqvierende ten hoov'.

Vonnis van Abjathar, Nu hadt myn Koning reeds aan Abjathar bevolen,
Zich te Anatoth, den tydt zyns leevens, steeds verhoolen
Te houden, en verdreef die vlek van hof en kerk,

Als balling van het ryk, en liet het offerwerk
Door Zadok, in zyn plaats, in 't heiligdom bewaaken.

Hy stelt in Joabs steê, om geen genaê te staaken,

Den zoon van Jojada, geeft hem den legerstaf,

Dien Davids keus den nu ontzielden over gaf.

En om nu alles in gewenschte rust te brengen,

Zegt hy aan Simei, myn gunst zal u gehengen

En Simei. Hier in Jeruzalem te wonen, maar onthoud,

Dat zo gy verder gaat, dan daar ge uw woning bouwt,

Zo zal gewette wraak u tot haar voorwerp vinden.

De vloek van David zal uw voeten zeker binden;

Gehoorzaam myn bevel. Dat, antwoord Simei,

Zal my een godspraak zyn, doorluchte koning! wie,

Wie evenaart u in genade en minzaamheden!

Thans opent zich natuur in al haar tederheden.

Salomons toestand en besluit. De vorst voelt hoe het bloed geen deel van 't bloed vergiet,
Of het gevoelt een smart, die zelden ruste biedt,

Of

Of schoon rechtvaardigheid het staal trok uit de schede.

Hy pait zyn vonnis met Gods vonnis, op zyn bede,
In 't einde, en offert God', wiens arm hem hadt bevryd,
Het wierook van een harte, aan liefde toegewyd.

S A L O M O N,

K O N I N G V A N I S R A Ë L.

H E T D E R D E B O E K.

I N H O U D.

*V*orst Salomon bemint de koninglyke spruit
 Van Pharao, en voert haar juichende in zyn landen.
 De Almachtige vertoont zyn eeuwig raadsbesluit
 In 't lieflyk Gibeon, daar duizend offers branden.
 Hy toont zich, met een' gloed van ongemeeten licht,
 In eenen waaren droom, om tot geen' schyn te keeren,
 Op 't allerbeereykste, aan Salomons gezicht,
 En overstroomt de maat van 't stoffeloos begeeren.
 Gods wysheid neemt het hart van mynen koning in,
 En met het eerste recht een beereyk begin.

*Beschry-
 ving van
 Egipte.* **D**e Nyl, die, ver beroemd, langs Nubie en de landen
 Van Abissiniën, en Palestynsche stranden,
 Het vorstelyke Egipte, in ongetemden vloed,
 Uit zeven monden, door het watrig zuiden groet;
 En, langs het noorden, in de middelandische plaschen,
 Zyn' overvloed ontlast, om d'afgrond af te waschen,

Om-

R. Vinkler. Invent. et fecit 1848.

Omheind met eene ry gebergrens, hoog en trotz,
 Daar hy zyn kracht op breekt, met onvermoeid geklotz,
 Draagt op Egipte roem, befaamd door oorelogen,
 Door klem van dapperheid en ongehoord vermogen.
 Op dat Egipte, 't geen de griekfche weetenfchap
 Door reine wetten leidde op d'eerften zeteltrap,
 Zo wel van godsdienst als van recht en zuivre zeden,
 Verlicht door 't fchynen van eene eerst opgaande reden:
 Egipte, dat Alcyd aan 't fabelwerk verleent,
 En zynen naam met dien doorluchten naam verëent.
 Egipte, Jofeph's baak en Jacobs heul van 't leeven;
 Het kroost van Abraham ten wettig deel gegeven:
 Een land, waar van de ftem der vaderen getuigt,
 Dat het zich voor geen' kring van fchoone landen buigt:
 Egipte, het tooneel van tempelen en muuren,
 Grafnaalden, zuilen, die 't geweld des tyds verduuren,
 Doordien het overschot, gefchokt, gefloopt, gefcheurd,
 Nog voor 't nieuwsgierige ooge, als op zyn' puinhoop, treurt.
 Egipte, in 't einde, dat, in 't fchoonfte der gebouwen,
 Een vorftelyke fpruit, een koningin der vrouwen,
 Voor mynen Salomon, tot voedfter zyner deugd,
 Houdt opgeflooten in een frifche lente jeugd.
 En derwaard lust het ons op 's konings min te ftaaren.

By alle mannen, die des konings raadslui waren,
 Koos Salomon den zoon van zynen Nathan uit
 Tot eenen boezemvriend, en maakte geen befluit

*De zoon
 van Na-
 than, ge-
 trouwe
 vriend
 van den
 koning.*

In

52 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

In de eené of andre zaak, voor zynen raad te hooren;

Wordt af-gevaer- Deez werdt dan heden door den vorst ten tolk verkooren,

digd naar Om heen te trekken naar het koninglyk gewest

Egipte, Van 't heerelyke Egipte, en, in de ftrydbre vest

om Pha-vas's doch- Van dat beroemde land, des konings telg te vraagen,

ter ten Of haar de fcepter van gansch Isrel kan behaagen,

echt te En of ze op Salomon met gunftige oogen ziet?

vraagen Zo ja; dat Zabud haar dan in 't hebreeuwsch gebied

voor Salo- Heen voere, om voor 't altaar, door 't fnoer van echte banden,

mon. Een eeuwig vreêverbond van harten en van handen.

Te maaken, tot een' zoen van eene huwlyksvlam,

Die uit geene andre bron dan die der liefde kwam.

Maar eer hy heen reist, om dit oogmerk te beginnen,

Algeme- Ziet men in Zalem door een' hofstoet jongerinnen

ne vreug- En jongelingen, van de liefde eerst uitgezocht,

de te Je- Feftoenen vlechten, om dien blyden zegentocht,

rusalem, (Intusfchen alles zich voor liefde fcheen te fchikken)

eer de af- Voor 't oog van Salomon, in d'afgezant te omftrikken.

gezant 't Gejuich der vreugde ontrolt zyn fchoone leus banier;

wertrekt. De trommels rommlen, en de blyde tempellier

Zingt zegezangen in den floet der altaarchooren.

Een hemels maatmuzyk laat zich in Zalem hooren.

De fchelle veldfluit volgt den dooden harpenaar,

Den wakkren David, die, by 't godlyk heilaltaar,

Het pro- Dus op zong, om deez' echt, affchaduwende, in te wyën.

phetifch Ik voel een zuivre drift zich in myn hart verfpreiën.

lied van

David.

Myn

Myn dichtaêr zwelt en maakt myn tong gelyk de schacht
Eens vluggen fchryvers: 'k voel eene ongemeene kracht.
Gy moogt by 't fchoonfte fchoon, als de allerschoonfte bloeiën;
Men ziet genade van uw zachte lippen vloeïën;
En daarom heeft u God verëerd in eeuwigheid.
Gord nu ô moedig held, het merk der majesteit,
Het heilig zwaerd, vol moed en vreugde, aan uwe zyde;
Ja dat uw luifter in zyne eer voorfpoedig ryde
Op 't woord der waarheid en rechtvaerdige genaê,
Zo zal uw almacht u verheffen, vroeg en spaê;
Die rechtehand zal u gevreesde dingen leeren.
Uw troon ô God, zal door geen kracht des-tyds verkeeren;
De staf van uw gebied is die van heilig recht;
Gy hebt gerechtigheid aan uwe ziel gehecht,
En haat voor eeuwig zelfs de fchaduwên der zonden;
Daarôm ô God, zo heeft ook uw God goedgevonden,
U, boven allen, die u volgen aan uw feest,
Te zalven met de kracht van zynen heilgen geest.
De geur der kleedren, die uw vorstlyk lyf bedekken,
Zal uwen bruiloftrei ten eêlften geur verftrekken,
Wanneer gy voortreedt uit uw elpenbeenen hof,
Omringd van chooren, als gezellen in uw' lof.
Een ongetelde stoet van koninglyke vrouwen,
Omringt de fchoone bruid, die uwe hand mag trouwen,
Op 't heerelykft' gekleed, gedoscht in 't fynfte goud.
Gedenk ô dochter, die deez' held als man befchouwt,

54 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Dat gy uw vaderland, uw vrienden moet vergeeten;
 Zo zal de koning, aan uw rechthand gezeten,
 Zich zelv' verlustigen in uw bekoorlykheid.

Buig, buig u neder voor zyn hooge majesteit,
 Om hem, als uwen heer, eerbiedigheid te toonen;
 Zo zal u Tyrus met een reeks geschenken kroonen,
 Uitblinkende onder 't volk in eenen zonnegloed.

Wat luister draagt deez' telg des konings in 't gemoed!
 Hoe heerlyk is haar kleed met blinkend goud doorweeven!
 Dus uitgedoscht, zal zy, voor 's konings aanzicht leeven,
 Omstuwd van vrouwen, als gespeelen haarer jeugd,
 Daar 't vorstelyke hof uitfchatren zal van vreugd.

De afgezant vertrekt. Nu trekt myn afgezant, voorzien met ryksgeschenken,
 Door kieschheid uitgezocht, op dat men niet zou denken,
 Dat een behoeftig vorst Egiptes bruidfchat zocht,
 Door prins Azaria verzeld op zynen tocht,
 Uit Davids wallen, met een aantal legerknaapen,
 Naar Pharao's gebied, voor lust en vreugd geschapen.

Hy komt in Egypte. Hy komt, na blyden tocht, omcingeld van zyn' stoet,
 In 't prachtig hof, en wordt, op d'aankomst, blyde ontmoet
 Door koning Pharao en deszelfs hovelingen.

Vraagt des konings dochter ten huwelyk voor Salomon. Myn afgezant, belust om naar den prys te dingen,
 Die hem door Salomon, vol eer, was opgeleid,
 Verzoekt des konings telg voor zyne majesteit,
 En toont aan Pharao de vorstelyke gaven,
 Om wier bezit de heb- en goudzucht, ryk in slaaven,

Door

Door diepe watreu ploegt, en in de mynen zweet.
 Hy toont hem paerlen, goud en dyamanten, heet
 Van gloed, en een getal van uitgezochte steenen.
 Dit, zegt hy, wil myn vorst aan uwe telg verleenē,
 Indien ze hem geworde, op uw gevierd besluit,
 Doorluchtigste monarch! tot koninginne en bruid.

*En geeft
 geschen-
 ken.*

Vorst Pharao, op deez' verheven eisch verwonderd,
 Ontbiedt zyn' hofraad, en dien hebbende afgezonderd,
 Naar zyn gewoonte, elk naar eisch van hunnen stand,
 Spreekt: Ik ontfange een' bode uit een nabuurig land,
 Uit het hebreeuwsch gebied, met schatten overlaaden.

*Het ge-
 drag van
 Pharao op
 dit voor-
 stel.*

Hy eischt voor zyn' monarch myn dochter: Kan dit schaaden
 Aan onze heerschappy, zo slaan wy 't zeker af;
 Doch stemt het met ons heil, zo paaren wy den staf
 Des joodschen koning met den onzen; spreekt myn heeren,
 Moet ik dien schoonzoon in myn staaten zien, of weeren?
 Moet ik aan hem myn telg toestaan tot echtgenoot?
 Of is het onderscheid der standen veels te groot,
 Om die door 't huwlyk tot een eeuwig ryk te maaken?
 Uw raad is in dit stuk myn richtsnoer; 'k zal het staaken,
 Of ook bevordren naar den eisch van uwen raad,
 In allerlei geval, nut voor myn' burgerstaat;
 Spreekt heeren, en ontdekt uw oordeel, zonder veinzen.

*Zyne aan-
 spraak
 aan den
 raad,*

De trekken van 't gelaat, die tolken der gepeinzen,
 Vertoonen blyfchap en verheuging op deez taal.
 De hooge hofraad voert de liefde in zegepraal,

*En de uit-
 spraak
 van den-
 zelveu.*

En

56 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

En keurt het huwlyk goed, 's ryksfamzon voorgeslagen.

*Pharao
onder-
zoekt de
geneigt-
heid zyn-
er
dochter.*

Intusfchen laat myn vorst zyn fchoone dochter vraagen,

Of haar het huwelyk gevalle met een' vorst,

Die op zyn hoofd de kroon van 't machtig Isrel torscht;

En of ze wel gemoed in 's vaders keur wil rusten;

Dan of het haar gevall' naar ongemeener kusten,

Des verften ryksgrens heen te trekken? dat hy dan,

Hoe zeer deez echt hem ftreel', dien echter weigren kan.

*Zy pleegt
raad met
haare
vrouwen,*

De jonge fchoonheid, pas gelyk een roos ontlooken,

Voelt liefde en heerschzucht in haar' tedren boezem smooken.

De lof van Salomon, reeds overal verspreid,

Liet haar niet meer voogdes van haar genegenheid.

Zy raadpleegt echter ongeveinsd met haare vrouwen,

Of zy der Jooden vorst zal weigeren of trouwen,

En of haar 't huwelyk, of de ongerepte ftaat

Gelukkig maaken zal? de vrouwelyke raad

*Die het
huwelyk
goedkeu-
ren.*

Laat Salomon den prys in 't veld diens tweeftryds winnen,

En dus besluit de maagd het huwlyk te beminnen;

*Haar ant-
woord
aan den
koning.*

Zy onderricht den vorst van 't oogmerk haarer min,

En die onthaalt zyn kind als Isrels monarchin.

*'t Gerucht
van dit
huwelyk
en des-
zelfs uit-
werking*

Thans vliegt het snel gerucht, op losgeborften tongen,

Door hof en huis en stad, en maakt dien echt voldongen.

Het volk begeeft zich, naar het voorbeeld van het hof,

En danst en zingt en juicht, en weidt in eere en lof.

In Ifis heiligdøm ziet men de altaaren branden

Van smookend wierook, goud en ftof en altaar banden;

Dat

Dat edel heiligdom galmt van gejuich en vreugd.

Ofris gemaalin, die moedige Ifis, heugt
 Geen tyden, die van zo veel heils en voorspoeds repten,
 Dan deez tyd, daar de goôn, zo 't schein, vermaak in sचेpten.
 Zy wendt het watrig oog naar heuren bruiloftsdag,
 Waar op zy haar' gemaal tot koning kroonen zag,
 En haar zyn dappre hand, als vorst en brui gom, schenken.
 Het nagevoel doet haar aan deze vreugd gedenken;
 Maar al die vreugd valt, by deez' blyden hoogtyd, af,
 Die opdaagde, als de zon uit haar cristallen graf.

Een stoet van maagden wil de bruid naar 't altaar leiën
 Van Ifis, en bestaat den vloer met loof te spreien.
 Hier heft men, choorsgewyze, een eerbaar feestlied aan;
 Daar ziet men by 't altaar, bestroid met mirtheblaên,
 Den Priester van de min, nu de altaarvlammen stygen,
 Een gunstig antwoord van vrouw Ifis godspraak krygen.
 Van huwlykszegening wordt ieders mond een bô.
 Elkroept: Lang leev' de spruit van koning Pharao,
 Wiens naam uit 's waerelds mist naar 's hemels troon zal ryzen!

*'T gedrag
 der volke-
 ren.*

Nu nadert 'er een drom van diepgeleerde wyzen,
 En spelt den koning en zyn dochter veel geluk.
 Voorzegkunde opent zich, en legt een eeuwig juk
 Van diensten op den hals van d'allergrootsten zegen.

*Dat der
 wyzen.*

Langs de oevers van den Nyl, langs stranden, allerwegen:
 Van 't schoon Egipte tot aan Davids eere stad
 Vliegt de ongestoorde vreugde, en houdt een' toorts gevat

*Algemeen
 gevolg
 der vreug-
 de.*

H

In

58 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

In de onbesmette vuist, om die in alle landen,
 Waar heen 't geruchte vloog, voor Isis te doen branden,
 En ieders ziel, vervuld met liefde en vrolykheid,
 Te ontvlammen in dien gloed van vreugd, die 't harte vleit.

Tot driewerf was de zon in 't westen neêrgedookten,
 En driemaal was haar toorts aan eeuwig vuur ontstoken:
 Ten vierdemaal rees zy met een blymoedig hoofd
 Ter kimme uit, en werdt van het juichend volk geloofd:

Intusfchen Pharao, verzeld van bloedverwanten,

*Pharao's
 gedrag
 ontrent
 zyne
 dochter.*

Raadsheeren, priesteren en moedige afgezanten,
 Zyn dochter aan de zorg van Zabud over gaf
 Met deze taal: Ik trouw ô prins, den joodschen staf,
 Met vreugde op heden, aan den tulband van Egipte.
 Geleid myn spruit, die, toen zy 't eerst myn' arm ontslipte,
 Te rugg' tradt in 't verbond, by haaren bruidegom.
 Een groote hofftoet zal u beide volgen, om
 Te aanschouwen, dat men haar als koninginne ontfange;
 En op dat Salomon een blyk van gunste erlange,
 Geef ik in zyne macht de half herbouwde stad,
 't Gesloopte Gezer, tot een' eersten bruiloftschat.
 Ook zal men u voorzien van vorstlyke geschenken,
 Huisgoden voor myn telg, om altyd aan te denken:
 Want ik begeer, en hier op wordt zy 's konings bruid,
 Dat zy noit word' geprangd tot een verkeerd besluit,
 Om andre goden, dan die zy bemint, te smeeken.
 Dit wil ik in 't verbond, en zoo hy 't oit mogt' breken,

Zal

Zal ik, als vader en als vorst, het recht der goôn
Handhaaven, en, om haar, hem bonzen van den troon.

Zo sprak hy, en de rouw verhief zich in een' regen
Van filte traanen by de omhelzingen. Nu zweegen
De monden niet; maar elk roept met vervoering uit:
Lang leve Zalems vorst en zyn verkooren bruid!
En dus besloot men zich naar Salomon te spoeden.

Gelyk een weste wind, na 't bulderende woeden,
Vermoeid en afgemat den laatsten adem blaast;
Of als een bergtroom, die, in 't nederstorten, raast,
Maar, afgeronnen, langs den onbetreden oever
Met flaauwe gangen schuurt, en ruischt hoe langs hoe droever,
Zo neemt de vreugde ook af, nu zy de zon van 't ryk
Ziet rukken uit haar hof en staaten, te gelyk.

*De vreugde
de vermindert.*

Zy, ongewoon zo verr' voor uit te zien, met oogen
Van dertelheid, hadt dit besluit niet overwoogen:
Des ziet ze op 't einde, nu haar wenschen zyn te spaë,
De bruid van Salomon, met schreiënde oogen, na,
En in 't hebreeuwscbe land een' edler hoogtyd daagen.

De schoone bruid betreedt den vorstelyken wagen,
Omheind met helden en met vrouwen, kloek en schoon,
Om als vorstinne eerlang te treên op Davids troon.
Men kort den langen weg met juichen, zingen, kweelen.
Der feestchalmeiën galm vangt dien der maagden keelen.
De vrolykheid geleidt hier de eerbaarheid ten dans,
En vlecht voor trouwe en liefde een' eeuwig' eere krans.

*Vertrek
der vorstinne.*

60 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

*Haare
aankomst
te Jerusa-
lem,*

*en lu-
welyk.*

De postbô blaast klaroen van vrede in alle landen
Van Salomon, en doet het hart door de oogen branden
Van mynen koning, die, verzeld van zynen stoet,
Op de aankomst, zyne bruid als koninginne ontmoet,
En haar ter hoogte opleidt, om, daar de altaaren rooken,

Een min te zegnen, door vorst David voorgesproken.

Gods priester giet verheugd den zegenhoren uit.
De Egyptische offeraar geeft Salomon de bruid,
Met dubbele zegening van zyn verdichte goden.
Het machtig Israël, hier door de vreugde ontbooden,
Heft, met verheugden geest, het feest- en trouwlied aan.
De joodsche prinsen en prinsessen zyn voldaan
In 's konings wyzen keur, en roemen, onder 't zingen,
De spruit van Pharao, met duizend zegeningen.
Elk volgt en leidt de bruid, na deeze plechtigheid,
In 't vorstelyk paleis, door Salomon bereid.

*Salomon
trekt naar
Gibeon,*

Te Gibeon, een stad, in 't ryk gebied gelegen
Van Benjamin, blonk God geduurig uit in zegen.
Daar stondt Gods tente, en in die tente oogde Israël
Op het geheim altaar van held Bazaleël,
Waaröp de Godsvrucht brandde, in gloed van zuivre vlammen,
Gewyde stieren, lam en schaap en jaarge rammen,
Ook stortte nedrigheid daar heur gebeden uit.
Naar deze hoogte trekt myn vorst, by 't feest geluid
Der heilige englen, in dien schaduwdienst verholen.
't Lust hem hier, aan den gloed van flikkende outerkoolen,

Met

Met duizend offers, Gode ééne offerand te doen.

De stieren zyn geteld, Gods priester zal den zoen
Der godheid voor den vorst, door 't steigrend wierookteken,
Voorspellen, by het slot van 't nederige smeeken.

Hy keelt het offervee, en 't bloed, dat reutlend stroomt *en offert.*
Langs 't altaar, toont, dat God zyn zegen, ongetoomd,
Gelyk het loopend bloed, zal op den tulband gieten
Van hem, die d' eerstaf draagt der machtige Isrelyten:
Ook dat het bloed alleen de vlekken van al 't kwaad
Afwascht, en 't hart herstelt in een' gewyden staat.
Deez plechtigheid wil met dit diep geheim beginnen.

Licht van het leeven, blaak op heden in myn zinnen!
Bestuur myn zangdrift in de vlammen van uw' gloed;
Leer my, hoe u de ziel, op 't edelst', hulde doet,
En laat myn hart, dat ik, by 't zien der offeranden,
Door levensvonken van uw heerlykheid voel branden;
Laat dat gevoelig hart neêrvloeiën in myn dicht,
Daar ik uw' Salomon navolge in eeuwig licht!

*Aanroe-
ping om
bystand.*

Gods priester, die nu 't werk van 't offer hadt beslooten, *Besluit
des offers.*
En zo veel zielen van 't geslachte vee vergooten
Op 't hooge feest-altaar, volbrengt den laatsten eisch
Des offers: Sluit het choor van 't goddelyk paleis,
En laat den walm des bloeds door lucht en wolken dringen.

Intusfchen lacht de zon alle ondermaansche dingen,
By 't nederdaalen in het westen, minlyk toe.
Noit schein 'er avondstond, zo wel, zo bly te moe,

*De avond
en nacht
buidigt
God.*

62 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Te nadren , en den dag met zyn gewaad te dekken.
 De zilvren starren , die in de overlichte plekken
 Des Hemels zweeven , als Godinnen van de lucht,
 Slaan flikkrende oogen naar het aardryk , reeds bevrucht
 Met eenen aangenaam' en zachten vloed van droppen
 Des lieffelyken dauws , die de opgereezen toppen
 Der bergen overdekt , en 't rookende akkerveld
 In nieuw vermogen , om het graan te koestren , stelt,
 En hof en beemd en weide en akker kan verkwikken.
 De stormen zyn geboeid in hunn' bevroozen strikken.
 De blanke maan steekt haar gewyde hoornen op ,
 Befchynt met eerbied den beroemd' en steilen top
 Van Gibeon , en zal , met pracht van heerlykheden ,
 Den stillen nacht in een gewaad van eerbied kleeden ;
 Gelyk zy eertyds deedt in 't land van Berzeba ,
 Daar zy Rebekca's telg , wanneer hem de ongenaë
 Des oudsten broeders dreigde , op 't lieflykst' dorst beschynen.

*Salomon
 begeeft
 zich ter
 ruste.*

De slaap wacht Salomon in schaduw der gordynen ;
 Hy sluit des konings oog met een fluweele hand ,
 En houdt bepaalde wacht voor 't vorstlyk ledekant ,
 't Geen , opgerecht in een der schoonste en ruimste zaalen ,
 Wel haast in dyamant van eeuwig licht zal praalen.

*Gods
 heerlyk-
 heid ,*

Help God ! daar daalt een straal van uwen bliksem speer
 By mynen slaaper , op zyn vorstlyk rustbed , neêr.
 Daar staat het al in gloed van vlammen , die vergrooten.
 Zou Horeb , dat zyn' kruin mag aan 't gestarnte stooten ,

Met

Met heerlyker glans wel oit bescheenen zyn?

ô Neen: hier daalt God zelf, niet in gewaanden schyn;
Maar in rechtschappen ernst, uit zyne hooge wooning,
Omringd van englen, by myn' sluimerenden koning,
Wiens ziel, (dit hemels licht zengt geen beschermd stof,)
Als opgevaaren schynt in 't hooge hemel hof.

Het weerlicht hier van jasp, topaas en esmarauden,
Saphir en starren, die een eeuwig vuur behouden.
De donderkloot rolt op de zoldring van de lucht,
En jaagt den bliksem, uit zyn' schuilhoek, op de vlucht;
Terwyl bazuinen door de volle wouden gillen.
Men voelt in Gibeon de steile heuveln trillen.
De gansche stad beweegt en davert op haar' grond;
Intusfchen Abrams God zich by myn' vorst bevondt.

Op Salomon! zo klinkt het dondren van Gods woorden.
Op Salomon! en zeg wat schatten u bekoorden;
Wat goed gy, als het beste en lieflykst', bemint;
Eisch het van my, uw' God, die thans, op dracht van wind
En wolken, nederdaal, om u uw' wensch te geeven.
Begeert gy steeden? eischt ge een lang en heuglyk leeven?
Een aantal ryken? Schat by schatten? Goed by goed?
Spreek zoon van David, eisch den grootsten overloed.

*En aan-
spraak
aan Salo-
mon.*

Gelyk een teder riet, al ziddrende geboogen
Door 't blaazen van den wind, zich zelf van al 't vermogen
Ontbloot, vindt om het zwakke en neêr gedrukte hoofd
Om hoog te heffen, zo ziet zich myn vorst beroofd

*Salomons
toestand,*

(Ont-

64 SALOMON, KONING VAN ISRAËL,

(Ontzag en vreeze Gods en liefde zyn te gader
De middlen, die hem 't oog doen sluiten voor zyn' vader)

Van al 't vermoogen, dat oit sterveling bezit,

Als hy zyn oogmerk richt naar dat onzaglyk wit.

Gods geest, in 't einde, als een getrouwe en edle moeder

Van het geloovig hart, wordt hier der ziel ten hoeder.)

Hy grypt het zwak gemoed van mynen koning aan,

En leert het dus met God, op d'eisch, te raade gaan.

*en ant-
woord.* ô Eeuwige oorsprong, God en schepper aller dingen!

Volmaakte! die welëer, in zo veel wentelingen

Van Sauls koningryk, den vorstelyken troon

Aan David gaaft, en, na dien David, aan zyn' zoon.

ô Gy! voor wien het hart myns vaders eeuwig blaakte,

Na dat uw hand het met meêdogendheid genaakte,

Uw hand, die met hem was in 't hevigste geweld

Van ryksgevaar, en hem verstrekte voor een' held,

Die 't zwaerd gegord houdt op zyn zyde, om steeds te kampen

Met tegenspoeden en gevaarelyke rampen.

ô Gy! die my den staf des ryks hebt toegedeeld,

En met belofte van zo veel genade streelt:

ô Eeuwige oorzaak van den luister en den zegen,

Dien ik heb van uw hand, toen vader stierf, verkreegen!

Reik my, ik ben gelyk een vreemdling in het land,

Reik my den scepter toe van wysheid en verstand:

Zo zal ik 't hemels goed met aardfche schoonheid kroonen!

Laat uwe wysheid dan in dezen boezem wonen,

En

En laat ik in het ryk, het uwe, niet het myn',
 Geduchte God! alleen uw nedrig werktuig zyn:
 Dan zal uw Zalem ook uw lieflyk Bethel wezen!

Deez' beê voldoet aan hem, wien alle de englen vreezen
 En burgeren der stad, die uit gesteente en goud,
 Ver boven zon en maan en starren, is gebouwd.

Ik zal, dus antwoordt God, ô Salomon, vervullen
 Deez' loffelyke bede. Uitheemsche volken zullen
 Getuigen, dat ik thans uwe eere en majesteit
 Omgord heb met het licht van waare fchrandereheid.
 'k Zal daarênboven aan myn' overvloed beveelen,
 De fchaduw myner macht met u in 't ryk te deelen:
 Gy moogt haar vleïën, als zy neêrdaalt in uw' fchoot,
 Gelyk een kuisfche bruid, van eerbare liefde rood.
 'k Zal ook uw dagen tot den hoogften leeftyd rekken,
 En in dat leeven aan uw' geest ten fakkel ftrekken;
 Indien gy nimmermeer my en myn wet begeeft,
 Zo lang 't onfterflyk deel in 't fterflyk ommezweeft.

*Gods ant-
 woord*

De Godheid vaart om hoog: Zy blikfemt met haar ftraalen,
 En laat myn' Salomon weêr aardfchen adem haalen;
 Terwylze, opvaarende ten hemel, wordt ontmoet
 Met vrolyk zingen van haar' ferafynen floet.

*en opvaar-
 ring.*

Maar ondertusfchen wykt de flaap van 's konings oogen,
 En maakt myn' Salomon, korts met Gods licht ontoogen,
 Het deftig voorwerp van het opperfte verftand,
 Gezeten op een' rotz van duurbaar dyamant.

*Salomons
 ontwaak-
 king, toe-
 ftand*

66 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Het welgestelde bloed loopt, met vernieuwde krachten,
 Door de open aderen. De ziel zweeft in gedachten,
 Die nu geschikt zyn voor een goddelyke vlam,
 Waar uit het eerste licht der scheppinge oorsprong nam.
 Gezondheid, sterkte en moed vervullen 's konings leden;
en besluit. 't Lust zyner ziele, op nieuw, met volle plechtigheden,
 Der vaden God, vol vreugde, op 't rookend brandältaar,
 Een offer aan te biên, met diepen ootmoed; maar
 Dit offer wil hy doen in Zalems wallen branden.

*Hy ver-
 trekt naar
 Jerusa-
 lem, en
 offert.* Hy keert dan wederom, omcingeld door zyn standen,
 Naar 't volkryk Zalem; slacht daar varren, en bewyst
 Door dit bedryf, hoe hy Gods groote goedheid pryst.
 Ook laat hy voor den stoet van all' zyne onderzaaten,
 Niet onderscheidende gemeene of hooge staaten,
 Een' disch bereiden, die, voorzien met lekkerny,
 Het zegel met zich voert van 't heuglykst' jaargety.

*Vreugde
 der stad.* De vrolykheid duikt hier in schaduw' van olyven.
 Elk onderdaan poegt, op het schoonste, in vreugd bedryven
 Thans uittemunten; elk dingt naar dien lauwerkrans.

*Neder-
 daaling
 van de
 wysheid
 op Salo-
 mon.* Gods hooge wysheid ziet uit haaren hemeltrans,
 In't midden van de vreugde, en klapwiekt met haar pennen.
 Zy wil, door Salomon, zich van elk een doen kennen:
 In dat besluit roept zy Gods voorziende almacht aan,

*Haar ge-
 bed,* En zegt: Myn werk is hier ten halven slechts voldaan,
 Indien ik de eerstemaal niet, met den grootsten luister,
 De blinde domheid aan een eeuwig zwygen kluister.

Voor-

Voorzienigheid, van ouds myn trouwe gezellin,
 Waak op, ô voedster van de goddelyke min,
 En laat uw voorzorg my een heilig werk verschaffen,
 Waar in ik 't recht handhaave en 't onrecht streng moog' straffen:
 Zo zal uw naam, met dien van my, den snellen tyd
 Ontrennen, wordende aan alle eeuwen toegewyd!
 Voorzienigheid verhoort dit loffelyke smeeken,
 En geeft de wysheid van haar gunst een spreekend teken,
 (Op dat zy eeuwig aan haar voorzorg blyv' verplicht)
 In het volbrengen van het allergrootst' gericht:
 Want daar de wysheid daalde, op dragt van witte vleugelen, en proef-
stuk,
 In 't koninglyk gemoed, kwam de onrust, niet te teugelen,
 Omringd van wanhoop en verbolgen moedermin,
 En drong met dubblen ernst door hof- en lyfwacht in,
 Tot voor den koning. Twee schier raadelooze vrouwen in Salo-
mons eer-
ste rechts-
oeffening,
 Begeeren in den nood haar' heilmonarch te aanschouwen.
 Zy naderen den vorst. Zy knielen, eischen recht,
 En willen dat de vorst haar huisgeding beslecht',
 En onderscheid verschaffe in 't geen de min verbloemde.
 Een dezer vrouwen roept: Heer koning, zoo 'k oit roemde
 Op eenig wettig goed, ik roem dan op dit kind.
 Deez vrouw heeft, toen de slaap myne oogen hadt geblind, tegens
twee
vrouwen,
 En zy haare eige spruit gedood hadt, onder 't slaapen,
 Het kind myn' arm ontruikt. De zuigling hadt geen wapen,
 Dan traanen, toen hy wierdt gescheurd van myne borst.
 'k Ontwaakte, en vondt myn kind, misfchien geperst door dorst,

Met tedre lippen aan dien valschen boezem kleeven,
 En haar onnozel kind, verbleekt en zonder leeven,
 In myn' bevreesden arm geworpen. Recht myn heer!
 Haar zy de doode zoon, geef my myn jongskén weêr!
 En de andre moeder zegt: verhoor my groote koning,
 En geef myn moedermin geen bittere belooning!
 Zy is de moeder van het reeds ontzielde wicht,
 Maar 't leevendige kind gaf ik het eerste licht.

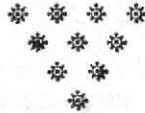
Myn vorst, en zonder meer deez' tweeftryd te onderzoeken,
 Zegt: zwachtel het ontzielde in lyk en graffteê doeken,
 En dat men hier terstond, met een scherpsnydend zwaard,
 De tedre spruit, die nog in 't leeven is gespaard,
 Doorsnyde, en dan daar op de moeders vonnis geeve.
 Een van de moeders zegt: Zo waar de koning leeve,
 Zo waar is 't leevend kind de vrucht van mynen schoot!
 Maar om het teder wicht te bergen voor den dood,
 Zo laat ik het veelêr der moorderinne in de armen,
 Dan my, in dezen nood, niet over 't wicht te erbarmen.
 Schenk haar, ô vorst, schenk haar dit snood begeerde goed,
 En verw.uw heilig zwaard niet met onnozel bloed!

Deez woorden van de vrouw, verzeld met heete traanen,
 Zyn voor natuur en 't recht gewyde zegevaanen.

*witge-
voerd tot
verwondering en
vreugde
van geheel
Israël.* De koning geeft het kind, den klauw des doods ontscheurd,
 Aan deze moeder, die, ten top van vreugd gebeurd,
 In volle zegening vertrekt uit 's konings oogen.
 Het vonnis, zo vol recht, is daadelyk gevloogen

Door

Door al de straaten; elk roept, als met eene stemm',
Op 't hooren van dit recht, lang moet Jerufalem
Met eenen koning, die Gods vriend is, heerlyk praalen!
Gods wysheid zien wy op zyn' schedel nederdaalen.
De Almachtige is aan hem een fakkel in 't beleid.
Lang leev' Gods wysheid! lang de joodsche majesteit!

S A L O M O N,

K O N I N G V A N I S R A Ê L.

H E T V I E R D E B O E K.

I N H O U D.

*De vorst van Tyrus zendt, verwittigd door de faam,
 Dat Salomon het ryk zyns vaders mogt regeeren,
 Een groot gezantschap, om den koning, uit zyn' naam,
 Oprechte vriendschap, by zyn' zegen, te verëeren.
 Myn Salomon erkent de waarde dezer groet;
 Laat beurtelings dien vorst een zuivre trouw belooven,
 En eischt zyn hulpe, om, met een' ongemeenen spoed,
 De cederboomen op den Libanon te klooven;
 Op dat by, naar Gods wet, het goddelyk gebouw,
 't Welk David overliet, vol luister, stichten zou.*

Tyrus en
 deszelfs
 koning
 Hiram,
 wordt het
 gerucht
 van Salo-
 mons beer-
 scbappye
 en roem
 gebragt. **H**et machtig Tyrus, 't hoofd der koninglyke steden
 Van 't ryk Pheniciën, door vorsten aangebeden,
 Wascht zyne voeten in het middelandfche zout.
 Thans was de rykftaf aan vorst Hiram toebetrouwd,
 Wiens bouwkunde uitblonk in de wakkre landgenooten.
 't Gerucht hadt hier zo wel, als elders, uitgegooten

Zyne

A. Richier, gravé en France 1867.

Zyne oude loftrumpet, waar door de joodsche zon,
 De roem des ryks, de alöm vermaarde Salomon,
 In kracht van wys bestuur, den nydt ten trotz, mogt leeven.

Nu hadt vorst Hiram, door de vriendschap aangedreeven
 Tot braaven David, niet zo dra den lof gehoord
 Van koning Salomon, die, naar het duurzaam woord
 Van 't goddelyk verbond, ten zetel was geklommen,
 Of de eêlste hartstocht, door geene afgunst te verstoffen,
 Ontbrandt het harte van dien mannelyken vorst,
 Dien noit de veinzery van verr' genaaken dorst,
 En doet het op den dood van koning David staaren,
 Dien wankelloozen vriend, by 't stormen der gevaaren,
 Dien onbewoogen steun in 't midden van verdriet,
 Of sterken raadsman voor den man, dien 't luk verliet.
 Deze eerste vriendschap legt myn Hiram's harte in banden,
 En doet het schooner, tot verädelde eindens, branden,
 En voert het, nevens zich, in haaren hoogen trans,
 Om 't aldaar minnelyk dus toe te spreken. Thans
 Myn Hiram, ziet ge een' zoon uit uwen vriend geboren,
 Door 't wonderbaar besluit van God, tot vorst verkooren
 Van 't machtig Israël, dat, met verheven moed,
 Gods altaarzeggen, in een' blaakend' yver, groet,
 En, langs den wenteltrap van 't los geluk, gesteegeen
 Ten toppunt van Gods gunste, het zegel heeft verkreegen
 Van waarheid, dat op 't hoofd van Jesse's naneef straalt,
 Gelyk de zon, wanneer ze 't hoofd ter kimme uithaalt.

*Hiram
 wordt,
 door het
 berdenken
 aan de
 vriendschap van
 David,
 tot vriendschap voor
 Salomon
 aange-
 spoord,*

*Opeene
 zinnebeef-
 dige wy-
 ze.*

72 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Gy hebt aan David u, in liefde en trouw, verbonden,
 En met dien braaven vorst noit uwen eed gefchonden;
 Toon nu, op dat hy blaake, als eene morgenstarr',
 Dat ik, gezeten op myn' yzren eerekarr',
 Den dooden navolg, zelfs in 't laatste lid der stammen.
 'k Zal Salomons gemoed tot u in liefde ontvlammen:
 Bewys hem de eer slechts, die gy toonde aan Davids kroon,
 En noem hem welkom op zyn' vaderlyken troon.
 Geen beter offer kan uw liefde my ontfteeken.

*Hy kiest
 zich ge-
 zanten,
 om tot Sa-
 lomon te
 zenden.* Vorst Hiram hoort met vreugde aldus de vriendschap spree-
 En kiest, ten waarborg van het edelste besluit, (ken,
 De wyste mannen, tot een hoog gezantschap, uit,
 Om heen te zenden en den joodschen vorst te groeten.

*De aart
 der
 vriend-
 schap.* De vriendschap, als zy moog' deliefde in trouw ontmoeten,
 Die tweelingtekens van den onbesmetten staat,
 Weet, onnavolgbaar, met een' hemel op 't gelaat,
 By voorgevoelen, harte aan hart' zo vast te binden,
 Dat onheil vlaagen, noch ontkluissterde onweerwinden
 In staat zyn, om dien knoop, ten halven toegestrikt,
 Te ontlossen, als zy zich tot zyn volmaking schikt.
 Zo ziet men haar in 't ryk van Salomon aan 't blaaken,
 Daar 't godlyk licht, noit, dan met diep ontzag, te naaken,
 Den hoogen zetel met een' koning, vol beleid,

*Hiram
 zendt zy-
 ne gezan-
 ten tot Sa-
 lomon.* Doet praalen voor het oog van Gods almogendheid.
 De vorst van Tyrus zendt zyne edele afgezanten,
 Om op den joodschen burgt den staf van trouw te planten,
 Met

Met welkom zegening aan den hebreeuwſchen ſtaf,
Op d'eisch der vriendschap, in een' edlen yver af.

Zy trekken haastig op, en nadren Davids wallen.
Daar zien zy godsvrucht, trouwe en vroomer fierheid brallen.
Een wonderlyk ontzag neemt plaats in hun gemoed.
De pracht van Hiram en den luisterryken ſtoet
Diens machtigen monarchs, gesteld in rang en orden,
Zien zy in dit gebied een' schyn van aanzien worden:
Een' glansch van starren by de gloënde middag zon
Des goddelyken praals en prachts van Salomon.
't Gezantschap ſtaat verbaasd, en luikt met vreeze de oogen
Voor all' de glanschen van het ryk, en 't groot vermoogen
Van mynen koning, die de slaaffche vreez verbant
Door minzaamheid, de telg van 't edelste verstand:
Zyn vriendelyk gelaat doet allen schroom verdwynen.

Myne afgezanten nu, als zo veel seraphynen
Van een' doorluchtig God, gezeten op zyn' troon,
Ontdekken het bevel van Tyrus fluiërkroon.
Een dezer boden spreekt met eerbied tot myn' koning:
God zegene den vorst, zyn ſtanden, zyne woning!
Hy kroon' de joodsche kroon met eeuwigduurend goed;
't Geluk zy haar gezel, de vloeiëndſte overvloed
Het zegel van Gods gunſte, en een getal van jaaren
Verſtrekke 't vorstlyk huis tot eeuwige pylaaren:
Dat noit de grondvest beev' van dit geducht gebied!
Wenscht koning Hiram, nu hy Davids ſtamzoon ziet

*Zy ver-
trekken
en komen
te Jerusa-
lem.*

*Hunne
bejege-
ningen,
opmerkin-
gen en
aandoe-
ningen.*

*Aan.
ſpraak
van een'
der afge-
zanten
aan den
koning.*

Geklommen op den troon van zynen grooten vader.
 De staf van Tyrus komt de starr' van Juda nader,
 En offert vriendschap, trouwe en eenen vasten vree
 Aan Salomon, gelyk hy toonde, toen het wee
 Van hevig onraad door het ryk van David gilde,
 En door den bystand van getrouwe vriendschap stilde.
 Indien de koning nu, belust naar maatschappy,
 Tot onzen vorst en heer oprecht genegen zy,
 Zo kan de vriendschap, door twee koningen bezworen,
 Nu door twee koningen, tot eer van 't ryk geboren,
 Bestendig blyven, tot dat eens de zekre dood
 Eene ongeschonden trouw met eeuwige eer vergood'.

*Salomons
 antwoord.*

Myn Salomon betuigt, op 't hooren dezer woorden,
 Dat hem de aanbiedingen van hunnen vorst bekoorden,
 En dat hy, zonder oit te wagglen in zyn' eed,
 Zyn vriendschap snoeren zal, gelyk zyn vader deedt,
 Aan die van Hiram en zyne edle ryksgeuooten.
 Eer zal, dus spreekt hy, God my van den zetel stooten,
 Eer ik uw' koning, die my als een vader mint,
 Verlaate, en niet gedenke aan zulken edlen vrind.
 Vertoeft gezanten, en bereidt u, om de dagen
 Van uw vertoeving, naar uw' wensch en welbehaagen,
 Te slyten in 't gejuich van onderlinge vreugd.
 Wy nodigen u, om met onze blyde jeugd,
 Gewoon den jongen vorst met loof van lof te kroonen,
 De feestgetyden van myn aanzien by te woonen!

En

En keert dan weder naar uw' koning met myn woord,
 Waar in de vyandschap zich zelve 't hart doorboort.

De hofvreugde, afgewend van wreede ryksgefchillen,
 Mogt het gestarnde hoofd nu vry ten hemel tillen,
 Want allen tweedragt was de vuile mond gefnoerd,
 En met den snooden twist ten kerker ingevoerd.
 De wrevle nydt lag op zyn netlig bed te ronken.
 De woelende afgunst was wel kort aan band geklonken,
 En Gods bescherming stondt als borg en toeverlaat,
 Gelyk een held steeds op zyn' legerhoefflag staat,
 Om voor den koning en zyn koningryk te waaken,
 Op dat geen hinder dit beschermde hof mogt' naaken;
 En op dat alles werde in orde en eisch gesteld,
 Was de offernavreugd met Gods toevorzicht verzeld.

*Staat van
 het hof.*

Thans vulde vrolykheid de koninglyke zaalen.
 De gulle blyfchap mogt een' ruimen adem haalen.

't Gejuich ontvoerde zich zich zelv' in open lucht.

't Gezantschap maakt de faam thans zwanger van 't gerucht,
 't Geen, op de wieken van geschal en vreugdeklanken,
 Ten hemel insteeg, om Gods groote gunst te danken,
 Die met zo veel genade op Isrel neder zag.
 En zo ontfin'g de zee haar' afgematten dag,
 Terwyl de nacht zich met een' drang van wolken dekte,
 Op dat het flikkrend licht, het geen de vreugd verwekte,
 In steigerenden gloed te beter blinken kon.
 Het kille westen bragt de hygende avondzon,

*De
 vreugde
 bedryven
 in het zel-
 ve,*

76 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Na dat zy de avondstarr' gegroet hadt, by het zinken,
 In zynen vloed te wedde, (om helderer te blinken
 Op den aanstaanden dag,) met zo veel vrolykheid,
 Als hadde 't deel gehad in de eer der majesteit.

En boe lang. Men viert ten hove 't feest, een' tyd van zeven dagen,
 Met zo veel luister, als oit sterflyke oogen zagen:
 En, by het eindigen van 't uur der laatste vreugd,
 Neemt myn gezantschap, door des vorsten gunst verheugd,
 Een plechtig affcheid van den koning, die deez' helden
 Beveelt, aan Hiram zyn volmaakte trouw te melden;
 En dus vertrekt de stoet van dit gezantschap naar
 Het vorstlyk Tyrus, als een juichende eereschaar.

Gevolg hier van en staat des koningryks. Nu ziet men vrede en rust des konings troon bekleeden.
 Myn vorst intusfchen, zendt, naar vorstelyke zeden,
 Ook zyn gezantschap naar het moedig Tyrus af,
 Om Hiram, die hem, by 't bezitten van den staf,
 Als vriend bejegende, zyn wedergunst te toonen,
 En dus de vriendschap met de vriendschap te bekroonen,
 Waar op de zuivre trouw, gelyk de morgen, schynt,
 Wanneer de nanacht in den arm des dags verdwynt,
 En 't oog, al wat 'er leeft, goedgunstig laat beschouwen.

Beschryving van de wooning der gods-wrucht, De godsvrucht heeft een' troon, uit marmersteen gehouwen,
 Dien zy geplant heeft in het hoogste van de lucht;
 Van daar ziet zy van 't eene in 't andere gehucht
 Der waereld, daar natuur bezielde schepzels stelde.
 Haar troonzaal (op dat ik dus haaren luister melde)

Is ruim en heerelyk in haaren ommetrek;
De grond draagt starren, die, gelyk ze in 't ruim bestek
Des hemels flikkren, als de zon met haare kringen,
In het gezegend land der tegenvoetelingen,
Haar straaLEN afzendt naar de wisselbaare maan:
Die, zeg ik, met haar' glansch verheugd ten reië gaan,
En lieflyk schitteren op de hagelwitte wanden.
Men ziet drie outers in die hooge choorzaal branden.
Het eene ontsteekt de liefde, en 't andre, toebereid
Van lauwerblaëren, hoort aan waare dankbaarheid:
En op het derde rookt de trouw haar wierookgeuren.
De wanden draagen geen doorëen gemengde kleuren.
De zuivre witheid blinkt en weerlicht in het oog;
Alleen draagt het gewelf een' schoonen regenboog,
Om 't goddelyk verbond met Noach en zyn zoonen,
Als een' gewyden eed, voor eeuwig te vertoonen.
De morgenzon haalt uit dien gloet haar' eersten straal.
Ter rechter zyde van deez' koninglyke zaal,
Ziet men een' bajert tot een godlyk kunststuk worden,
Door vlyt van 't rein penceel; ook ziet men daar in orden,
Hoe 't hoofd van 't menschedom, uit een' klomp van nietig stof,
Gevormd wordt tot een' heer van 't eerste waereldhof,
En hoe uit zyne zy', door macht van zynen hoeder,
Een leevens gezellin, der stervelingen moeder,
Gebouwd wordt, om dat hoofd van 't menschedom by te staan.
Men ziet 'er het geluk van 't menschedom ondergaan,

78 SALOMON, KONING VAN ISRAËL,

Toen de eerste moeder, door een slangetong bedroogen,
 Haar' echt en bondgenoot, door 't minnelyk vermogen
 Van streeling en gevelei, eer hy het merkt, verrast,
 En met hem naar de kroon van 't opperste aanzien tast.
 Gods almacht dryft hem, in zyn woede, uit Edens hoven.
 Ook ziet men hier natuur van haare macht berooven,
 Door Kaïns gramfchap op den vroomen offerraar,
 Wanneer hy Gode rookte, op 't froomend brandältaar,
 En, na die plechtigheid, door het verfchillend ftygen
 Des offerrooks, het land het eerste bloedbad krygen:
 Want Kaïn, nydig op Gods gunst voor Abels beê,
 En 't lieflyk aanzien van het ftervende offervee,
 Verlaat natuur, en doet zyn' broeder deerlyk sneeven.
 God, wel de fchenker, maar ook wreeker van het leeven,
 Straft Kaïns wreedheid, in het pleegen van dien moord.
 Vervolgens ziet men hier de Godheid, fterk geftoord
 Op 't menschdom, in den tyd van tweemaal twintig dagen,
 't Bezielde ontzielen door den vloed van regenvlaagen,
 En alles zuivren, in den zilvren waterplas,
 Van zo veel fnoodheids, als op 't fchreiënde aardryk was;
 Zyn' Noach latende op den rug der watren dryven.
 Ter flinker zy' ziet men, in fchaûw van vrede olyven,
 Het tweede hoofd van 't eerst vernietigde geflacht,
 Uit zyn bewelnde hulk, op 't aardryk voortgebragt,
 En uit zyn zaad een' drom van volkeren gefprooten.
 Men ziet 'er babels eere uit haaren troon geftooten;

Ook

Ook Gods verbondsproef met den vromen Abraham,
Die blinken zou in 't volk van zynen derden stam,
't Welk ook verbeeld staat in een reeks van tydgevallen.
Voorts ziet men hier geschets, in order der getallen,
De Helden van het groot en machtig Israël,
Tot dat men David ziet, op 't goddelyk bevel,
Na zeventig gezwinde en hooge levensjaaren,
Uit zyn grootmachtig ryk ten hoogen hemel vaaren...
Maar hier haalt het bestek van mynen Salomon
Een' fluiër voor myn oog. Zo dekt een wolk de zon,
In haaren middag gloed, voor onze sterflyke oogen.

De godsvrucht nu, bezielde met edeler vermoogen,
Dan immer gunsteling der groote Godheid hadt,
Ziet hier, ten weêrwil van het wentelende rad
Des snellen tyds, haar choor en uitgespannen daken,
Door edle lichten van Gods mogendheid, bewaaken.
De zuivre liefde, met een blinkend kleed bedeed;
De ontkwetsbre trouw, waar in Gods menschenliefde speelt;
De waare dankbaarheid, vorstin van edle zielen,
Deez' drie ziet zy gestaag voor haaren zetel knielen.
't Geheugen, met een' helm, waar op de vlugge tyd
Vergeefs sch 't beproeven van zyn groot vermogen slyt,
Door de eeuwigheid welëer uit eeuwig staal geklonken,
En hem, op dat hy steeds zou nederzien, geschonken,
Draagt een' gedenkrol in de noit vermoeide hand,
Waar in geschreeven staat, al wat 'er in het land

*En haar
gevolg.*

Der

Der levendigen kan gebeuren, naar Gods wetten.

*De gods-
vrucht
verneemt
de dank-
baare be-
tooningen
van Salo-
mon,*

Thans drongen de offergalm en die der rykstrompetten
Uit Zalems wallen naar deez vorstelyke zaal.

De godsvrucht ving den galm der ryzende offertaal

Met haaren aandacht, en neêrziende, hoe de luister

Des lieffelyken dags zonk in 't ondringbaar duister

Van 's waerelds nacht, (terwyl de slaap elks oogen sloot,

En zy de giften van de dankbaarheid genoot,

Die in den lauwerfloed, gevormd uit stille zuchten

Der welgestelde ziel, uit 's waerelds dampen vluchten

*En roept
het gebeu-
gen, om
het ge-
denkboek
open te
slaan,*

Naar haaren zetel,) riep met drang van majesteit,

Het ryk geheugen, tot haare eere en trouw bereid,

En sprak: Sla voor myn oog thans uw' gedenkrol open.

Ik aêm de dankbre drift van zielen, die, by hoopen,

In dezen nacht, gerold in dikke duisternis,

Betuigen, dat haar God in alles dierbaar is.

Lees, wien de Godheid heeft, op 't plechtigste, bevolen,

My, in den rooden gloed van blaakende altaarkoolen,

Te huldigen, op dat ik hun myn' loon toewyz',

En, uit genade, voor myn' hoogen heerscher pryz'.

*'t Geen
verricht
wordt.*

't Geheugen volgt den last, zo minlyk hem bescheiden.

Hy leest van Davids eed, om, onder Gods geleiden,

Een huis te bouwen, daar Gods arke en altaar, met

Het heilige verbond, zou worden in gezet:

Doch hoe hy, naar den wil van 't godlyk welbehaagen,

Dat hooge werk zyn' zoon, thans vorst, hadde opgedraagen,

Toen

Toen hy van al zyn' last gewenschte rust genoot,
En, met een blyde hoope in God, zyne oogen sloot.

De godsvrucht antwoordt : Is dat werk nog niet begonnen? *Haar onderzoek,*
't Geheugen, voor het welk geen zaaken schuilen konnen,
Zegt neen; en op dat woord verspreidt zich straks een gloed
Van yver, schooner dan de zon in d'ooster vloed, *Aandoe-
ning*
Op haare wangen, die steeds vreugdetekens draagen.
Gewyde zorg, belust naar d'eisch van Gods behaagen,
Ontsluit haar' schoonen mond, den oorsprong van het licht.

Men dagvaar', zegt ze, dan voor myn gevierd gezicht *en besluit.*
De wysheid, die het God behaagde, te doen daalen
In zynen Salomon. Den dag ontbreekt zyn stralen;
De stille maan beklimt haar' donker blauwen trans,
En glinstert over de aarde, in ongemeenen glansch;
Dus kan de wysheid, nu de vorst rust, my genaaken.

Terstond begeeft een bô zich van de hooge daken
Des hemels, en ontbindt de wysheid van haar stof,
En voert haar, door de lucht, in 't hooge hemelhof.
De godsvrucht, ziende zich door de edle wysheid eeren,
Spreekt haar dus minlyk toe: De Heer der Opperheeren
Heeft voor vorst Salomon den tempelbouw bewaard:
Dit werk moet zyn verricht, eer hy ten hemel vaart.

*De wys-
heid ver-
schynt
voor haar.*

*Haare
aan-
spraak.*

Span dan uw krachten in, en uwen vlyt te gader,
ô Wysheid, en voldoe den eisch van onzen vader.
Laat Salomon eerlang dat heerelyk paleis
Volbouwen, naar het wit des goddelyken eisch;

L

Dan

Dan zal ik in het choor van zynen tempel treden,
 En daar den zetel van myne aardfche heerlykheden
 In vestigen, tot dat, naar 't eeuwig raadsbesluit,
 De zoen van 't vreêverbond, uit Jesse's laatre spruit
 Geteeld, na hy zyn bloed zal voor verloornen storten,
 En het behangzel van den ouden nacht opschorten,
 Deez' hoogen tempel den beschermheraut ontrukk',
 En jood en onjood leide in zyn gezegend juk. (der:

De godsvrucht, na deez taal.... Maar hier bezwykt myn ve-
 Myn dichtgeest daalt nu met Gods hemelwysheid neder,
 En voert my uit dit licht, veel schooner dan de zon,
 Nog zwymende van glansch, by mynen Salomon,
 Die, met een stil gemoed, zich door den slaap laat kusen.

*De gevol-
 gen der
 deugd.*

Wat heerscht 'er wellust, als de ziel het lieflyk zusen
 Van zulke een kalmte, die uit edle deugd ontstaat,
 In haare sluimring voelt, daar zy ter ruste gaat.
 Hoe stil, hoe lagchende is de zachte slaap der vroomen,
 Als het gerust gemoed hun toelonkt in het droomen:
 Dan vliegt geen bange zorg rondöm het ledekant;
 Dan sticht de wroeging in de ziel geen' fellen brand;
 Dan vliegt geene onrust door de ryk gefierde zaalen;
 Dan poogt geen naberouw op vreugd te zegepraalen;
 Dan leeft de rust, gelyk zy by myn' slaaper rust,
 Daar hem Gods wysheid, eer zy invaart, minlyk kust.

*De wys-
 heid keert
 weder tot
 Salomon,*

De duisternis begoft allengskens heen te vaaren.
 De bleeke nanacht wierp den sluiër in de baaren.

De dag ontftak zyn' toorts aan 't altyd blaakend vuur
 Der ongemeeten zon, en fteigerde aan 't azuur,
 Op haaren wagen, daar de dauw van neder vloeide
 Als nektar droppen, en de onvruchtbaarheid ontboeide.
 De zon rees op, en joeg den flap ten kerker in,
 En gaf weêr blyken van haar koesterende min,
 Toen Salomon ontwaakte, en in zyn ziel de vonken
 Van Godlyk' yver, die als zuivre ftarren blonken,
 Met meerder vreugde voelde, als toen hy, naar 't bevel
 Van David, op den troon krom van gansch Israël.
 Hy wendt zich, eer hy iets bepéinzen wil of denken,
 Tot zynen God, die hem zyn gunst hadt willen fchenken,
 Met waare dankbaarheid, en, na deez plechtigheid,
 Beraamt hy het befluit der hooge majesteit.

*Dien zy
 onder-
 richt.*

Gods huis te bouwen wordt het doel van zyn gedachten.
 De wysheid geeft zyn ziel, zyn zintuig vlugge fchachten;
 Zy voert hem derwaard op, daar het geboomte ftondt,
 't Geen nodig was ten dienst van 't goddelyk verbond;
 Maar de onërvaaren jood doet hier voor d'uitslag vreezen:
 In 't eind', Gods wysheid zou hem steeds ter leidftarr' wezen,
 Befluit hy, wel bewust hoe de Tyrier, in kracht
 En kunsten, verre uit blonk by Israëls geflacht,
 Den koning Hiram, om zyn' byftand, te verzoeken,
 Op dat hy, door beleid van fchranderen en kloeken,
 Den tempel zynen God met luister bouwen mogt.
 Gods wysheid wordt door Gods voorzienigheid verzocht,

*'sKonings
 geboor-
 zaanheid,*

*Overden-
 king*

*En be-
 fluit, om
 Hiram
 tot hulpe
 te verzoeken.*

*Het ge-
 beim daar
 in opge-
 flooten.*

Den Heiden hier te doen met den Hebreër bouwen,
 Op dat reeds blyken kon, dat, by het ondertrouwen
 Des hoogen hemelvorst met zyne Joodsche bruid,
 De blinde Heiden in zyn komst niet werdt gestuit,
 Maar, met het Joodsche licht, ten zuiver licht zou strekken
 In 't verfte land, ja zelfs, in de allerdiepste plekken
 Des aardryks, daar een ziel mogt leeven, die in 't bloed
 Des reinften offers zonk, met een bevuild gemoed.

*Hy zendt
 gezanten
 naar Ty-
 rus met
 zynen
 last.* Hy kiest zich dan een reeks van welbespraakte mannen,
 En geeft hun zynen last met deze woorden: 't Spannen
 Van 't heilig hulzel voor Gods arke en 't hoog altaar,
 Waar op wy, nedrig en ootmoedig, jaar op jaar,
 By 's vaders leeven, en na zyn gelukkig sterven,
 Den God der Goôn, van wien wy alle gunst verwerven,
 Toerooken, moet nu, naar 't besluit van onzen heer,
 In een geducht paleis, dien opperften ter eer'
 Vervormd zyn, en, tot roem van aller vorften koning,
 Moet ik een heiligdom, een gadelooze wooning
 Met vollen pracht en glansch, naar Gods orakelstemm'
 Volbouwen in den schoot van dit Jerufalem:
 Maar zal tot dit gebouw de Jood, niet zeer ervaaren
 In bouwkunde, een getal van ongetelde jaaren
 Zyn' yver toonen, dan zien wy ons oogwit noit
 Voldaan, of het gebouw, eer ik ontschep, voltoit.
 De hulp der Tyriers en die der Sidonyten,
 Moet ons, in ons begrip, (laat vry de nydt ons wyten,

Dat

Dat vreemde bouwkunst bloeië in ons gezegend ryk)
Haar macht toereiken en haar vinding te gelyk.
Wy willen dan dat gy, belaën met ryke gaaven,
Den vorst van Tyrus, in zyn koninglyke haven,
Zult groeten uit myn' naam, en hem uw 's konings eisch
Voordraagen, tot een' steun van 't goddelyk paleis.
Zegt hem, hoe wy, bewust van zyne minzaamheden
Omtrent vorst David, nu, op eenen grond van reden,
Verwachten, dat hy ons verzoek niet af zal slaan.
Vergt hem, uit onzen naam, ons heden by te staan,
En volk te schenken, om uit Libans moedige eiken,
Die, ttotz den ceder en 't cipres, ten hemel reiken,
Het hout te kiezen, dat zich schikt ten heiligdom;
Gy zult hem zeggen, hoe de godsdienst doof en stom
En blind is, zo hy niet, vol glansch en grooten luister,
Het hart bewoone van de jooden, die, in 't duister
Van losse eenvoudigheid, den hoogen outerplicht
Reeds hebben op de hoogte en overäl verricht;
Dat onzer vaden God aan David heeft geboden,
Dat hy, die, na zyn' dood, als een der aardfche goden,
Moest heerschen op zyn' troon, dat die een groot gebouw,
Waar David aan begon, met roem voltoiën zou.
Zyn knechten zullen voor hunn' bystand loon ontfangen.
Deze afgezanten nu, reeds vaerdig, door 't verlangen,
Om aan het groot bevel des konings te voldoen,
Vertrekken haastig naar vorst Hiram, daar de zoen

*De ge-
zanten
vertrek-
ken.*

86 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Der vriendschap hen verzeld door glad gekemde baaren.

Komen tot Tyrus, Zy naderen de reê, daar Hiram's vlooten vaaren,
Voorzien met riemen van een uitgestrekt getal.

en voordeden plechtig ontfangen. De koning Hiram groet hen minlyk in zyn' wal,
En, onderricht, met hoe veel gunst zyne afgezanten
Ontfangen waren, toen zy, om de trouw te planten
In 't vorstlyk Juda, op den koninglyken last,
Ten hove, hoofd voor hoofd, gelyk een waarde gast,
De beste blyfchap in des konings gunst genooten,
Houdt nu de vriendschap niet alleen in 't hart' geflooten,
Maar toont den tolken van den vorst van Israël,
Dat hy hun bede erkent gelyk een waard bevel;
En, na der jooden eisch volkomen aan te hooren,
Kan de edle godsvrucht van den koning hem bekooren.
't Gezantschap strekt hem tot een vast en zeker blyk,
Dat hemelluister blinkt in Juda's koningryk.

Hy opent voor den stoet van Salomons dienaaren
Zyn werkpaleizen, die voorzien met werklui waren,
Elk in zyn handwerk fluks, en, zo 't scheen, uitgeleerd.
Nieuwsgierigheid wordt hier als een godin geëerd;
Niets blyft geflooten voor der tolken verziende oogen.

De aanspraak van Hiram aan de gezanten. Beschouwt, dus spreekt de vorst, myn vorstelyk vermogen,
En schetst uw' koning dan de glanschen van myn hof;
De faam blaast overal met vreugde Hiram's lof,
Maar Salomons beleid is verder uittocht waardig;

Ik ben, om 's konings deugd, tot all' zyne eischen vaerdig;
En

En op dat hy hier in verkryge een onderpand,
 Zal ik hem in een' brief, gefchreeven met myn hand,
 Bezegelen, dat ik zyn oogmerk zal vervullen;
 Gansch Isrel en een drom van vreemde volkren zullen
 Getuigen zyn, dat ik, d'afgunftigen ten fpyt,
 Aan Salomon myn hart geheel heb toegewyd.

Myne afgezanten, door deez minzaamheid verflagen,
 Ontdekken in dit ryk een ongemeen behaagen.
 Zy oeffnen hun verftand, in 't zien van al het fchoon,
 't Geen zich verspreidde by vorst Hiram's fluiërkroon.
 Intusfchen fchryft de vorst, om Salomon verwonderd,
 Na hy zich eenzaam van het hof hadde afgezonderd,
 Ten onderpand, dat hy niet mangelde in gerief,
 Aan koning Salomon deez' minnelyken brief.

*De toe-
 ftand der
 gezanten.*

Doorluchtige monarch en kroon van myn gebuuren,
 Zoon van myn' David, aan wiens afche ik menige uren
 In eenzaamheid gedenke, om dat ik in zyn trouw
 Voor myne vriendschap vond een prachtiger gebouw,
 Dan myn paleis voor all' myn braave ryksgenooten!
 ô Salomon! belust den eernaam te vergrooten
 Van uwer vaders God, ik huldige uw verzoek.
 Uwe onbefmette deugd fchryft in het zegelboek
 Van myn geheugen uw doorluchtige bedryven.
 Myn rykspen zal uw' naam in 's ryks gedenkrol fchryven;
 Gy zult hier blinken als een heldre middagzon,
 ô Welgeleerde vorst! ô braave Salomon!

*Brief van
 Hiram
 aan Salo-
 mon.*

Hoe

88 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Hoe wel past Juda's kroon op uwe jonge hairen,
 Doordien de godsvrucht reeds die kroon met zuivre blaêren
 Van eeuwigduurend groen omvlochten heeft, en de eer,
 Die u met reden past, etst in haar' helm en speer!
 Gy kunt den koning van gansch Tyrus vry beveelen.
 'k Wil in uw wenschen met al myn vermogen deelen.
 Myn knechten zyn gereed, om u ten dienst te staan:
 Voer elk in uw gebied, gelyk uw' onderdaan,
 Naar Libanon, en laat hen daar uw' wil betrachten;
 Myn vlotte riemen met het lieflyk hout bevrachten,
 En derwaard voeren, daar gy zelf het zult gebiën.
 In eenen eisch wil ik alleen, dat hy my dien',
 Dien ik myn volk verschaf, en slechts myn' onderzaaten,
 Die zich op Salomons goedgunstigheid verlaaten,
 Hun voedzel geeve, en op myne onvolbouwde kust
 Zyn koren zaië, daar Gods altaarzegen rust.
 Eene onbekrompen daad maakt volk tot volk genegen.

*Geeft
 denzelven
 aan de ge-
 zanten.* Vorst Hiram geeft deez' brief, met zynen zuivren zegen,
 Aan het gezantschap, dat, met een verheugd gelaat,
 Op bloemen, die de vreugde en blyfchap stroiën, gaat.

*De ge-
 zanten
 vertrek-
 ken,* De wyze tolken nu, geleid door Hiram's knechten,
 Vertrekken, om den vorst van Zalem te berechten
 Hun wedervaaren, en verschynen voor den troon,
 Met vreugde en eerbied, van vorst Davids braaven zoon,
 Zy bieden hem terstond vorst Hiram's zegelteken,
 En zeggen tevens, hoe de vriendschap, onbezweken,

Vol-

Volharden kon, om dat zy rustte op eenen grond
Van een gelukkig en steeds zuiver eedverbond.

Gelyk een blanke beek, geleid door vruchtbre streeken,
Voor grazige oevers, die geboomte en lover kweeken,
Door zachte zwelling, tot een trouwe voedster wordt,
Zo ras een bergstroom zich in haaren boezem stort,
Met zacht gekabbel van de spartelende baaren:
Zo wordt voor Salomon het minlyk wedervaaren
Der afgezanten tot een koesterende vreugd,
Die het godsdienstig harte en de edle ziel verheugt.

*Zy komen
tot Salomon,*

Hy laat terstond, om dus in geen en plicht te beiden,
Een' grooten toefel, tot een groot geschenk, bereiden.
Hy zendt aan Hiram, met een' ongemeenen spoed,
En tarwe en olie, in een' ruimen overvloed,
En laat zyn dankbaarheid dat groot geschenk verzellen.

*die weder
geschenken naar
Hiram
zendt,*

Van heilge blyfchap voelt hy zynen boezem zwellen.
Erkennis voert hem, dien God ten luister zet,
Van 't hofgewoel ontlast, in 't nederig gebed.

De vorst van Juda knielt voor zynen hemelkoning,
En geeft der hemelliefde, op deze wyz', belooning:

Myn God, myn zalig deel, myn steun in eeuwigheid,
Hoe schittert hier de glans van uwe majesteit!
Ik zie d'ondoofbren gloed van uwe morgengaaven,
Uw eedverbond met myn' gestorven vader staaven.
Ik zie dien dageraad, gelyk een helder licht
Ten hemel opdringt, in uw vriendlyk aangezicht.

*en God
aanroeft.*

M

Gy

90 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Gy God der Goden, gy verbondzuil aller vroomen,
 (Hoe na wil my de glans van uw vermogen komen!)
 Gy zyt het, die, getrouw en rustig in uw woord,
 De vlugge zuchten van myn zwanger harte hoort,
 En 't wierook van de ziel verkiest by de altaargloeden:
 Ontfang het offer, dat zich wil ten hemel spoeden,
 En, met herboren drift, opsteigert naar uw' troon.
 Maar ach! Grootmachtig God, is dat, is dat het loon,
 Dat op uw goedheid past, die op my nederdaalde,
 Zints my uw wysheid met haar blinkend licht bestraalde?
 Neen oorsprong van myn ziel en myn geluk met een.
 Myn harte is zwak en myn verplicht gemoed is klein.
 Ik kan geen loon, uw gunst en goedheid waardig, brengen.
 Al wilde u 's priesters mes een zee van veebloed plengen;
 Al blaakte 't offer in een' eindeloozen gloed;
 Al heerschte dankbaarheid alleen in het gemoed;
 Al zweepte zuiverheid de zonde uit onze zinnen;~
 Al kost de ziel u, in volmaakte trouw, beminnen;
 Al zong de mond voor u een eeuwig eerelied,
 Die vonk komt by de vlam van uwe goedheid niet.~
 Al wat men loon noemt zou by uwe gunst bezwyken.
 Laat uw genade my haar' zachten staf toereiken,
 En neem myn teder hart, met dankbaarheid belaên,
 ô Myn getrouwe God, voor 't edelste offer aan,
 't Geen, door uw' bystand, zal door lucht en wolken klimmen.
 Uw goedheid lacht my toe, en bloost aan haare kimmen.

Sta by! sta by! myn ziel smelt wech, by het genot
Van uwe goedheid en genade, groote God!
En laat myn dankbaarheid nog, by het danken, smeeken
Dat uwe gunst, aan my, door Hiram's gunst, gebleeken;
Dat die doorluchte gunst my moog' ter leidsvrouw' zyn:
Zo zal uw' tempel, by het plengen van den wyn
Des offers, na 't verloop van weinig zonnekringen,
Weêrgalmen door 't geluid van onöphoudlyk zingen,
En praalen als de zon van deze groote stad,
Die haast verging, zo zy uw gunst niet by zich hadt;
Zo zal myn kroon, gekleed in gloed van uwe straalen,
Gelyk een morgenstarr', met vollen luister, praalen.
En ô grootmachtige, dien 't oog der ziele aanschouwt,
Gun, dat ik stervend' zegge, ik hebbe uw huis volbouwd!

S A L O M O N,

K O N I N G V A N I S R A Ë L.

H E T V Y F D E B O E K.

I N H O U D.

*De groote Salomon, door eenen yvergloed,
Om 't godlyk heiligdom op Moria te bouwen,
Gedreeven, laat het volk, in ongemeenen spoed,
De schoonste boomen, op den Libanon gebouwen,
Met al het nodige voor dit roemruchtig werk,
Ter plaatse voeren, daar Gods aardsch paleis moest praalen.
Hy bouwt en by voltoit dat choor der joodsche kerk,
Waar in Gods heerlykheid, met al haar heir, zou daalen.
De waare godsvrucht schenkt het heiligdom een kroon,
En voert des konings beë voor Gods genade troon.*

Salomon
begint den
tempel te
bouwen.
Toen nu myn Salomon den tyd van tweepaar jaaren,
Die, zonder oorlogswēen en druk, vervloogen waren,
Als een roemruchtig vorst, de ryksbanier gezwaard,
Ontelbre vruchten in een' oogst van heil gemaid,
En, by 't ontfangen van den openbaaren zegen,
Het gadeloos geschenk van wysheid hadt verkreegen,

Die

J. Van der Schuer, invenit et fecit 1765.

Die nimmer sterfeling op aard' gefchonken was,
 Zo dikwerf ook de zon gedraid hadde om haar' as;
 Slaat hy de hand aan 't werk, om Gods paleis te bouwen,
 Bezielt door godsvrucht, in een mannelyk betrouwen
 Op zynen grooten God, wiens achtbre majesteit
 Hem op den zetel van haar liefde hadt geleid,
 En, in 't vervolg, zou, met haare eeuwige armen, schraagen.
 De wysheid doet hem 't wit van Gods besluit bejaagen,
 En ondersteunt, vol kracht, het zweevende verstand,
 In alle zaaken, met haar oog en rechthand.

Myn vorst dan hadt een' troep van dertig duizend Jooden, *Dezelfs*
 De wakkersten uit al 't hebreeuwisch geslachte, ontbooden, *beschik-*
 En heen gezonden naar den hoogen Libanon; *kingen.*
 Tien duizend, maand voor maand, om, daar men 't werk begon,
 Geen vrye knechten in een slaafsgareel te spannen.
 Dien stoet hadt hy vergroot door honderd duizend mannen,
 En vyftig duizend, hem van vreemden toegestaan.

Maar even als een held, in de open legerbaan,
 De heiren aanvoert, om, naar eisch des ftryds, te vechten,
 Zo hadt hy over all' deez' wakkre tempelknechten
 Zyn' Adoniram, tot een' opperhoofd, gesteld,
 Met mindre heerschers, in den optocht, vergezeld;
 Zo wel om alles in bescheiden rang te schaaren,
 Als om, wanneer 'er in dien stoet vermoeiden waren,
 Straks hulp te bieden, en te strekken tot gerak,
 Op dat 'er aan een drift, zo heilig, niets ontbrak'.

De toebereidzelen, ten dien einde verwaerdigt, Men hadt nu boomen van den prachtigsten der bergen,
 Die met de trotze kruin de losse wolken tergen,
 Door kracht van dringend staal, ten wortel afgesneên:
 Ook, voor den ruimen grond, het schoonste marmersteen
 Gesleept en gevormd; zo zeer niet, om te strekken
 Ten lokâas van het oog, door luister op te wekken,
 Als wel, om dat wanneer het donkere gordyn
 Van dezen ouden nacht zou opgeschooven zyn,
 En Sions koning uit zyn' troon, bedekt met wolken,
 Neêrdaalde, in 't midden van zyn sterffelyke volken,
 Met een geducht gewaad van stof en asch bekleed,
 Het achterömziende oog, tot een besluit gereed,
 Van dezen tempelgrond dan dit gevolg zou haalen,
 Dat al, wat God omringt, van godlyk licht moet straalen,
 En al het God' gewyde, of zienelyk of niet,
 In vollen glans moet zyn, schoon die geen straalen schiet,
 Voor dat het sterfflyk' van 't onsterfflyk' wordt gescheiden.

Worden ter bestemde plaats gebragt.

Al't geen de bouwkunst voorts moest voor dit huis bereiden,
 Wordt straks voltoid en heen gevoerd naar Zalems wal,
 By de overkomst verëerd door Isrels lofgeschal,
 Die, nu men glans en eer de wallen ziet genaaken,
 Vol gulle vreugde en vol van dankbren aandacht blaaken,
 By Davids tyd, zo 't schein, voor oorlog slechts gevormd.
 Wanneer de volle zee, na dat het heeft gestormd,
 In slaap gezust, haar strand begroet met gladde baaren,
 En de altyd gloënde zon voelt op haar waereld staaren;

Of

Of daar de spiegel van dat licht zich in haar' vloed
 Bespiegelt; het gestarnte in optocht schittren doet,
 En leege wolken uit de golven zwanger worden:
 Dan gaat het weemlend vee, geketend in zyne orden,
 De golven streelen, met een spartelend gebaar.

Zo juicht ook Israël, gewoon op 't hooge altaar
 Het wierook, wel bewaard in priesterlyke kofferen,
 Den God der Goden op de hoogtens nedrig te offeren;
 Nu zy bevinden, dat reeds alles is bereid
 Ter tempelbouwing, voor Gods aardfche heerlykheid,
 En dat 'er in het land geene oorlogsfakkels blinken:
 Geen pylen snorren, die op yzren helmen klinken:
 Geen krygs-spies schittert in de mannelyke vuist.
 Nu zy het oorlog zien uit Zalems wal verhuisd,
 En by het hoog altaar de vlag van zegen waiën;
 Nu zy den godsdienst zien een' oogst van glorie maiën;
 Den nyvren vreemdeling gedwee voor Juda's wet;
 Den zoon van David op een' troon van eer gezet;
 Eene ongerepte kerk een heiligdom belooven;
 Het heerschende ongelooft, als asfche en puin, verstooven,
 En Gods verbondseed in zyn' ryzend' ochtenstond.
 Zy voelen, in de vreugde en dankbaarheid, den mond
 Met zegezangen en met hoogtyds galmen vullen,
 En zeggen beurtelings, met blyde drift: Nu zullen
 De vreemdelingen, verr' gefcheiden van ons land,
 Met mirrhe, en aloë, en wierook in de hand,

*'t Gedrag
 van 's ko-
 nings on-
 derdanen.*

Aan

96 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Aan onzen outerdienst een vrye hulde bieden.
 Zy zullen van rondöm naar onzen altaar vlieden,
 Doordien de Tyriër en het Sidonisch volk,
 Als tempelbouwlui, elk, gelyk een wakker tolk,
 Den hoogen luifter van den joodschen God bazuinen.
 Verhef ô Libanon uw schitterende kruinen
 Ten hemel, wiens gestarnte uw zuivre glansen verft,
 Wanneer de zon vertrekt en in de baaren sterft.

*De naer-
 fteheid
 der bouw-
 luiden.* De blyfchap laat hier d'arm van geen vermoeidheid weeten.
 De naakte werklui doen den arbeid, daar zy zweeten,
 Volharden in zyn' eisch, en vorderen met fpoed
 In Zalems tempelbouw, vol drift en yvergloed,
 En Salomon beschouwt dien dienst met juichende oogen.

*De hemel-
 fche gods-
 vrucht be-
 fchouwt,
 zegent
 den ar-
 beid* De godsvrucht ryt den dosch van haare hemelboogen,
 En ziet de wakkerheid in alles onvermoeid:
 Zy lonkt, terwyl een zee van hemelzegen vloeit,
 Om 't afgematte lyf met nieuwe kracht te fterken.
 Hier ziet zy lieflyk hout, daar harde fteen bewerken;
 Gints yzer fmeeden, daar geen roode roest op houdt;
 Daar ziet zy wederom, in eenen kroes, het goud,
 Van zyne moederftof en 't bergzweet, door de vuuren,
 Rein lautren, om den haat der tyden te verduuren.
 Gints ziet ze een fieraad, door de wysheid uitgedacht,
 Bereiden; en, terwyl zy 't minnelyk toelacht,
*en den
 koning.* Omhelst zy de edle ziel van Juda's vroomen koning,
 En dankt haar' Opperheer in haare hemelwooning:

Die

Die, schoon verholen voor het sterffelyk gezicht,
Nogthans vol luister blinkt van een ondoofbaar licht.

De zon hadt zevenmaal om haaren kring geloopt,
Terwyl men bezig was, by 't nederige hoopen
Op Gods genade, in deez' vermaarden tempelbouw,
En nu was zy gereed, in haaren post getrouw,
De helft des achtften loops, vol yver, te verrichten,
Wanneer men 't einde zag van 't loflyk tempelstichten,
Waar in Gods eer zo na was aan Gods gunst verpand,
Als liefde aan Almacht, in des Scheppers rechthand.

*Zeven
jaaren en
een half
jaar
bouwde
Salomon
aan den
tempel.*

Maar ondertusfchen, dat het alles is vervaerdigd,
En Gods paleis, naar zyn besluit, volbouwd, verwaerdigt
De Almachtige den vorst van Juda, in dien tyd,
Met eene nieuwe gunst, den godsdienst toegewyd.
Hy doet Ahia's ziel ten hoogen hemel zweeven,
Op vleuglen van zyn' geest, waar door de geesten leeven,
En spreekt haar, daar zy ligt geboogen voor zyn' troon,
Dus toe: Ga heen ô tolk, en boodfchap Davids zoon,
Dien ik den zetel van gansch Isrel heb gefchonken,
Dat nimmer daaden my zo fchoon in de oogen blonken,
Als zyn beschikkinge, in het bouwen van myn choor;
Dat nimmer blyder galm klonk uit het wit yvoor,
Of zuivrer feestlied uit de zwangre zegekeelen,
Dan de eerezang van zyn harte, in 't midden der gespeelen.
Zyne onderworpen ziel, omvlochten met gebeên,
Is my, nu die my eert, het aangenaamfte alleen,

*God zende
Ahia tot
Salomon,
met zyners
boogen
laften se-
gen.*

98 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

By al den wierookwalm, geflingerd om de altaaren;
 Dies drukt myn hand de kroon hem vaster op zyn hairen,
 En schoort zyn fchoudren, by den tucht-eisch myner wet,
 Met hechte zuilen, die geen hooge nood verzet.
 Ontdek hem, hoe ik zal, voor eeuwig, by hem woonen,
 Zo lang hy voortga, my, in d'offerplicht, te kroonen,
 En dus bewyzen, dat myn eens bezegelde eed
 Wel van 't volbrengen, maar van geen verbreeken weet.
 Daal haastig neder, en vervul myn welbehaagen.

*Abia
 komt tot
 Salomon,
 en vol-
 brengt
 Gods be-
 vel,
 't welk
 van Salo-
 mon ge-
 eerbie-
 digd
 wordt.*

De hemeltolk erkent geen lusteloos vertraagen;
 Maar vraagt, op Gods bevel, by Juda's vorst gehoor,
 En legt hem 't heilig woord van zyn' verbondsgod voor;
 Woord, dat myn' koning leert, in vreeze en vreugde weiden.
 Zou ik, dus spreekt de vorst, oit van myn' fchutsheer scheiden?
 ô Neen gevierde tolk van Gods geducht bevel!
 Zo lang ik adem haale of heersche in Israël,
 Zo lang zal ik de wet des Oppersten betrachten;
 Zy zal de leidstar zyn van alle myn gedachten;
 Zy zal my leeren en bestuuren dag aan dag:
 En, nu de wysheid my verrykt met haar gezag,
 Zal ik myn schreeden op den rechten loopbaan houden.
 Myn godsdienstyver zal door geen geval verkouden.
 'k Zal adem haalen, in eene ongestoorde rust,
 Elk oogenblik, waar in myn ziel, vol drift en lust,
 Om Gods verbondswet in het binnenst' te betrachten,
 God hulde bieden moog', vol hemelsche gedachten,

In 't godlyk heiligdom, voorzien met glans en eer,
Ten vollen luister van myn' dierbren Opperheer.

Nu volgen wy den stoet der juichende offeraaren,
Met onze klanken, in den drang der prietrenschaaren,
Naar Ornans dorschvloer, daar welëer vorst Abraham
Zyn' zoon, de schaduw' van het godlyk offerlam,
Het blinkend zoenmes wilde in d'edlen boezem stooten,
Zoo God dien eisch niet hadde in 't wezen zelv' beslooten:
Naar 't ryzend Moria, daar 's hemels afgezant,
(Gewapend met een zwaerd in de onvermoeide hand,
Om Israël door pest, al gaande, te vernielen,)
Welëer vorst David, met zyn knechten, neër zag knielen,
Om God te aanbidden, in dien algemeenen nood,
Dat hy toch Israël zou redden voor den dood:
Want op dien berg staat dit vermaard gebouw te praalen;
Op dat de wysheid daar van dit gevolg mogt haalen,
(Wanneer het heil der aarde, in wien de Godheid blonk,
Eens in een' maagdeschoot, als in zyn' kerker, zonk.)
Dat zo de bloedkerk, schoon geslingerd langs de kusten
Des aardryks, eens gerust op 's Heilands borst zou rusten,
Als op een' rotsteen, op een ander Moria:
Schoon zweetende van angst en nat van bloed, zo dra
Gods wraak en grimmigheid en toren zoude ontwaaken,
En nederdonderen, en 's waerelds klood doen kraaken,
Juist als de tyd zich stelde in eenen vasten staat,
En, schichtig voor het oog, verwiszelde in gewaad.

*De stand
des tem-
pels,*

*en des-
zelfs be-
tekenis.*

De sieraaden des tempels.

Dit huis, 't geen tot een baak van luister mogt verftrekken,
 Hadt orde en maat, in all' zyn keurige ommetrekken:
 Niets haperde der kunfte, in 't oeffnen van haar doel.
 De grootfte luister zat hier op zyne eereftoel,
 En blonk van marmerfteen in grond en ruime trappen;
 Van lieflyk berghout, 't geen de Libanon liet kappen
 Van zynen boezem, tot sieraad van dit paleis.
 De toifels ftonden naar der bouwkunde echten eifch;
 Het heiligfte blonk meest by alles uit in glanf;
 Gelouterd goud omving de wanden en de tranfen,
 Als ook de heilärk van Gods eeuwig vreêverbond;
 Schoon die in de aanspraakplaats van dezen tempel ftondt,
 Bepronkt met lofwerk en twee groote Cherubynen:
 Beide uit olyvenhout, en, om vol glans te fchynen,
 Hadt Salomon die met gezuiverd goud verfierd.
 Ook kost men overäl, daar 't oog gevestigd wierdt,
 Gedreeven Cherubims in 't heiligdom aanschouwen,
 Om het opmerkzaam oog daar door, op 't klaarf', te ontvouwen,
 Dat Gods almogendheid omheind is met een' rei
 Van heilige engelen, die, in hunn' heerfchappy,
 Als vlugge boden, op haar hemelwetten pafsen.
 De kopren zee, waar in de priesters moeftten wasfchen
 Hunn' handen, voeten, en al 't ander tempelwerk.
 Twee kopren zuilen, op een' bodem hecht en fterk,
 Omringd met lelyën en kunstige granaaten,
 Gevormd door het vernuft van een' der onderzaaten

Uit

Uit Hiram's heerschappye, op Salomons verzoek,
 Verfierden 't heiligdom. Uit ieder tempelhoek
 Blonk luister. Schoeffelen, waschvaten, altaarkommen,
 Gewyde toifels en de fierzels der kolommen:
 Die allen toonden een' nog onbekenden pracht.
 De gouden tafel, in het heiligdom gebragt,
 Die, naar het oud gebruik der wettelyke Jooden,
 Voorzien was met een reeks van fierelyke brooden:
 Die niemant eeten mogt, dan 't heilig priesterdom,
 Daar God meê sprak, in glans gelyk een vuurkolom.
 De gouden kandelaars, sprengebekens en de lampen
 En offerschaalen, steeds vervuld met wierookdampen,
 Beschonken het gebouw met volle heerlykheid,
 't Geen nu voltoit was voor Gods hooge majesteit.

Nu laat myn Salomon het hoogste werk geschieden,
 All' de oudsten van zyn volk voor zynen troon ontbieden,
 En ook de hoofden van het machtig Israël,
 Om, vol van tempelpracht, en naar Gods hoog bevel,
 Op Moria, den grond des tempels, uit de wallen
 Van Sion, de arke Gods, met volle feestgeschallen,
 Te brengen, en beveelt den straksbereiden stoet
 Met grooten eerbied, die zich vestigt in 't gemoed,
 Den hoogen tempeldienst zo prachtig in te wyden.
 Hy zelf wil zyn gevolg, in dezen drang, geleiden,
 En dus betoonen, dat zyn hart Gods eischten vreest.

De priesters, nu bereid, doen dit inwydings feest

*Salomon
laat de
arke Gods*

Hunn' hulde, en, vergezeld van de andere Levyten,
Omringd van Tiriërs en wakkre Sidonyten,
Volbrengen 's konings eisch, en voeren, uit de stad
Van David, de arke Gods, die vollen luister hadt,

en al het goud en zilver, 't geen in Davids tente gevonden wordt, naar den tempel brengen. Terwyl de priesters hunnen plicht verrichten willen, daait God, met eenen wolk omtoogen, neder, dat eene algemeene vreeze verwekt. 't Gevolg derzelve.

Als ook het zilver en het goud, het geen ze vonden
In Davids tente, en dus, aan 's Hemels will' verbonden,
Wordt dit, met eerbied, in het heiligdom gezet,
Naar luid van 's konings wille en vaderlyke wet.
Maar, daar de priesters, naar het vordren hunner plichten,
Den hoogen outerdienst gereed zyn te verrichten,
Omvangt een donkre wolk het goddelyk gebouw.
Elk wordt verwonderd, wat die wolk beteknen zou.
Ontroering doet het harte, in kille aanvechting, beeven.
De vrees voorspelt hun hier een einde van het leeven.
De duifternis was met eene akligheid verzeld,
Die de offerende hand en aandacht nedervelt.
De wolk bedekt het huis, en dringt door alle hoeken
Des tempels, daar het volk Gods aangezicht wil zoeken;
De wanden beeven, en het ryzend Moria
Voelt, hoe Gods heerlykheid, omvlochten met genaê,
Zyn stof en asch bedekt met donkre nachtgordynen.
De zuilen schudden, en de groote Cherubynen,
Gesteld in de aanspraakplaats en door 't geheele huis,
Beweegen zich, met een vervaarelyk gedruis.
Al de opschik ziddert in den opgetoiden tempel.
Het overige volk, genaderd tot den drempel

Des

Des heiligdoms, slaat, met verbaastheid, de oogen nêr.
 Het ducht nu, of Gods macht hier niet, gelyk welêer
 Te babel, daar zyn arm den hoogen tooren velde,
 En elk een woonplaats, naar zyn wyze schikking, stelde:
 Of hier Gods almacht niet het prachtige gebouw,
 Op het inwydings feest, ten grond toe, sloopen zou,
 En het gebed versmaên der biddende hebreeuwen.

Deez' volkren, in den stryd gelyk aan fiere leeuwen,
 Zyn nu als lamm'ren, die verstormd naar 't outer gaan.
 Gelyk een sterke storm de boschen, vol van blaên,
 Vernedert, door zyn macht ten wortel afgesmeeten,
 Zo wordt gansch Israël, van bleeke vrees bezeten,
 Vernederd, voor het oog van Gods geduchte macht,
 Omtogen met het kleed van eenen donkren nacht.
 De menigte, hoe trotz, valt hier op 't aanzicht neder.

ô Hemelwysheid, sterk myne afgematte veder,
 Daar zy de stralen van Gods hoogheid schetzen moet.

God daalt hier neder by den beevend' offerstoet,
 En matigt door een' wolk zyn' stoffeloozen luister.
 Zyn seraphynen, in dit ongemeeten duister
 Hem volgende, vol vreugd, verheffen hun gezang,
 Wiens galm beslooten wordt in dezen tempelprang;
 Schoon die, wanneer hy zweeft door gouden hemelzaalen,
 Zich in zyn vlucht door geen' beletzel laat bepaalen.
 Zy zingen beurtelings dit goddelyke liet:

Juicht aarde en hemel! juicht! bedwingt uw blyfchap niet!

*Aanroeping om
 bystand.*

Gods tegenwoordigheid.

*'t Gezang
 der Engelen*

De

104 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

De hooge Godheid wil, daar marmren altaars branden :
 In een gebouw, gevormd door sterffelyke handen,
 Haar' zetel vestigen, en, met een bly gelaat,
 Het kerkchoor kleeden in een blinkend heilgewaad.
 Juicht aarde en hemel! juicht! om 't godlyk licht te kroonen.
 Des stervlings schepper wil by zynen stervling woonen,
 En hem begunstigen met zyne liefde en vreê,
 Als 't morgenöffer zich vermengt in de avondbeê.
 In dit paleis zal hy zyn' vollen luister planten,
 Op dat het, in een' gloed van harde dyamanten,
 Het stoflyk' sierzel met onstofflyke eer bedekk',
 In zyne ruimte en welgevormden ommetrek.
 Juicht aarde en hemel! juicht! en roemt den Heer der heeren!

Hier sluiten zy den zang, geschikt, om Gode te eeren,
 Terwyl de nagalm, van de godsvrucht aangehoord,
 Door hooger stemm' wordt in Gods heerlykheid gesmoord.

*Onder-
 seheid
 tusfchen
 Salomons
 toestand
 en dien
 zynen on-
 derdaa-
 nen.*

Geen nacht, hoe zwaar gerold in ondoorzichtbre wolken,
 Baart meerder affchriks in het hart der aardfche volken,
 Dan deze donkerheid, die iederëen ontroert,
 Behalven Salomon, die 't harte in aandacht voert
 Ten hemel, daar geen nacht het daglicht kan omringen.
 Hy hoort, vol ernst, hoe zyne ontftelde tempelingen,
 Door dezen donkren wolk geblind, met zucht op zucht,
 Hunn' noodgebeden Gode opvoeren in de lucht.

*Salomons
 aanspraak* Schept moed ô Priesters en ô beevende onderzaaten!
 (Dus spreek hy) denkt niet, dat God ons bedryf zal haaten;

Her-

Herinnert u, wat het gevolg van 's Almachts daën
 Ons leert, wanneer wy 't oog naar de eerste tyden slaan:
 Dat God by ons wil zyn, in prang van duisternisse,
 Gelyk de zaligheid in 't hoopende gewisfe;
 Ja deze wolk leert ons, dat Gods almogendheid
 Zich, in den diepen nacht, tot onze hulp, bereidt.
 Schept moed! wat zuft gy nu, onweetende altaarknechten?
 Durft gy, daar God verschynt, geen ongeloof bevechten?
 Ontvlamt uw zielen, reeds te lang bedwelmd geweest,
 En oeffent, in 't gebed, de wet van 't offerfeest.
 God zy u toeverlaat, en doe zyn' hemelzegen
 Neërdaalen van omhoog, gelyk een' vruchtren regen;
 Hy, die aan David zwoer zyn gunste en toevorzicht,
 Hy blyve, en my en u, tot een ondoofbaar licht!

Zo spreek hy, keerende zyn God beschouwende oogen *een gebed.*
 Naar 't hoog altaar, thans met een' donkren wolk ontoogen.
 Hy knielt, en heft zyn hart en handen, op deez steê,
 Ten hemel, en begint dus zyne inwydingsbeê:

ô God van Israël! geene ingebeelde Goden,
 Hoe zeer geëerbiedigd, door versierde kerkgeboden;
 Geene Englen, snel ter vlucht, in uw onëindig ryk,
 Op aarde en hemel, zyn uw majesteit gelyk!
 Gy hebt noit uw verbond, almachtig God, ontbonden:
 Noit uwen zuivren eed, met eenig mensch, geschonden.
 Gy doet weldaadigheid aan hem, die u bemint,
 En, in 't volbrengen van uw wet, zyn' wellust vindt.

O

Met

Met vader hebt gy, eer hy de oogen hadt geloooken,
 Van een gebouw, voor u en uwen naam, gesproken,
 En dat zyn nazaat u een' tempel stichten zou,
 Gelyk vervuld is en voltoid in dit gebouw.

Ook heeft het u behaagd, dien zaligen te zweeren:
 Dat niemand, dan zyn kroost, uw Isrel zou regeeren,
 Zo lang het uwe wet bewaarde en zuiver hielt.

ô Laat dat heilig woord aan my, voor u geknield,
 Bestendig blyven, en myn heerschappy bekroonen!

En zult gy waarlyk dan in dezen tempel wonen?
 Gy, die 't heeläl regeert, en voor wiens glans alleen
 En aarde en hemel, ja zelfs alles is te klein;
 Zou uwe heerlykheid hier, onder deze daken,
 Neërdaalen kunnen, en dit huis uw wooning maaken?
 Hoe verre, ô God! hoe verre ontvliegt dit myn verstand!
 Leen in dit opzicht, ô myn Heere, op nieuw, me uw hand,
 En gun myn teêr geloof het eerste zegelteken,
 In het aanhooren en verhooren van myn sineeken!
 Laat in dit heiligdom, naar uw onbreekbaar woord,
 Een plaats zyn, daar gy zelf 't gebed der volken hoort.
 Waak dag en nacht, voor ons, als wachter op de muuren
 Van Sion, die, door u beschermd, den tyd verduuren,
 Waar binnen al uw volk, in uitgestrekt getal,
 Voor 't u gewyde altaar zyn bede storten zal!
 Vergeeft den zondigen hunne ergste gruweldaaden!

Wanneer de meined, met een' helfchen gloed belaaaden,

Hier

Hier tot uw' altaar naakt, verzeng dan, in dat uur,
 Denzelven door een' slag van schendend bliksemvuur:
 En als uw bondvolk, door hunn' snoode wanbedryven,
 Des vyands heerschlust en ontstoken woede styven;
 Doch, by 't herdenken, 't hart met ootmoed is vervuld,
 Ontruk hen dan den kryg, en smoor in bloed hunn' schuld,
 't Welk op dit altaar en in dit gebouw zal stroomen.
 En zoo ge uw' zegen op het aardryk niet laat komen,
 Om dat de zonde heerscht in 't volkryk Israël,
 Laat dan uw goedheid uw verbolgenheid, zo fel
 Ontstoken, door 't gebed der nedrigen bedaaren;
 Op dat (gy kent, ô God! het hart der offeraaren,)
 Op dat uw groote naam, daar door, met lof en roem,
 Door al de waereld zweeve, en elk U goedheid noem'!
 In al de rampen van dit ras vergangbaar leeven;
 In al de straff', den mensch, om 't kwaad, door hem bedreeven,
 Bejegend, groote God, naak' hem uw bloedbesluit,
 Wanneer een waar berouw den loop der zonden stuit;
 Zo zal gerechtigheid en goedheid eeuwig zingen,
 In all' de harten van uw vroome stervelingen;
 Zo zal uw majesteit, gevierd met diep ontzag,
 By ieder blinken als een onbezwalkte dag.

Hier eindigt hy zyn beê, staat op, en geeft zyn' zegen
 Aan al 't verzameld volk, voor 't altaar neêrgelegen,
 Vol godlyk yvervuur, met deze plechtigheid:

*Hy zeg-
 gent bet
 volk.*

Gelooft zy Abrams God; elk eer' zyn majesteit,

Nu hy de rust verschaft aan Davids onderdaanen,
 En hen beschaduw't met den sluier zyn'er vaanen!
 Zyn goedheid nadere ons, en blyve ons eeuwig by,
 U in gehoorzaam zyn, en my in heerschappy!
 Hy zwaïë om ons gebied zyne eeuwige banieren
 Van vrede, en laat den kryg nooit losfen teugel vieren;
 Hy neig' de harten tot zyn' goddelyken wil;
 Hy maake ons allen, in het wet betrachten, stil
 En nedrig; in den staat van 't leeven, vol verlangen,
 Om all' de gaaven van zyn' vryën wil te ontfangen;
 Hy toon', dat myn gebed zyn' groote goedheid wint,
 En in die goedheid een gewyde schuilplaats vindt,
 Op dat al 't aardryk van zyn' gunsten moog' gewaagen!

*De wolk
 opent
 zich,*

En nu moest in dit huis een licht der lichten daagen.
 De wolk rukt met geweld zich los, en uit zyn' schoot
 Barst een gewyde straal van vluggen' bliksem, groot
 En luifteryk, en vult den tempel en zyn wanden.

*en het
 ontsleekt
 de offer-
 anden.
 vuur, dat
 uit voort-
 komende,*

Het godlyk vuur ontfleekt de trillende offeranden,
 Gekeeld door 's priesters mes, in 't prachtige gebouw
 Des Heeren, op dat elk Gods gunst bekennen zou.
 Geen donderwolk gaf oit verbryzender stralen,
 Dan deze bliksems, die op all' de altaaren daalen,
 Het offer zengen en verteeren in den gloed.
 Hier droogen zy een zee van uitgegooten bloed,
 Door 't mes gestort uit tweeëntwintig duizend stieren,
 En ongelyker tal van zwygende offerdieren;

Zy

Zy voeren al den walm ten hemel, voor Gods troon,
Die zyne gunst vergunt aan Davids braaven zoon.

God vaart omhoog, omringd van zyn steeds juichende engelen, *God vaart
ten bemel,*
Die, hangende aan de lucht, zich door elkandren mengen,
En, opgevaaren in het hoog Jerufalem,
Gods eer verheffen, als uit een verëende stemm'.
Intusfchen ziet het volk, als uit den dood verreezen,
Den hemelheerscher na, met een eerbiedig vreezen.
Zy vieren 't heilig feest met een' verblyden zin.

*onder het
juichen
van het
volk,*

Verheugde mannen, en ook vrouwen treden in
Den schoonen tempel, elk geschaard in volle reiën.
Bazuinen dreunen, en de klanken der schalmeiën
Vervullen 't godlyk huis met lieffelyk geluid.
De speellui treden voor, en dringen uit de fluit.
Der zangen galmen, in gepaste en zuivre klanken.
De reiën, om den God der goden thans te danken,
Gaan achter, en een stoet van maagden, kuisch en schoon,
Geplaatst in 't midden, slaat der feestgetyden toon
Op trommelen, die door de hooge welfzels dreunen.
Dus zingen zy: Zo God ons beê wil ondersteunen,
Zal onze ziel altyd, door heilig vuur ontfonkt,
Wanneer de godsdienst in deez' ruime zaalen pronkt,
Gods lof verheffen, met een' onvermoeiden yver:
Die, onverhinderd, als een goddelyke dryver,
De zielen leiden zal in een steeds juichend choor.
Volgt, volgt, ô Israël en Juda, ons op 't spoor,

*dat dus
aanbeft.*

Om God te looven; froit, met onbemorste handen,
Den frisfchen wierook uit, om op 't altaar te branden.
Slacht fchaap en runderen; verheft uw vreugdestemm',
Gelyk de harpenaar van 't fchamel Bethlehem.

Halelujah! tot in den kring der eeuwicheden.

Halelujah! Gods gunst befchynt en troost ons heden.

Halelujah! Gods huis is, naar Gods eifch, voltoid.

Halelujah! 't altaar is met gebloemt' bestroid.

Halelujah! God zal ons nimmermeer verlaaten.

Halelujah! Gods licht beft raalt zyne onderzaaten.

Halelujah! dit hof bewoont de Schechinah.

ô Ark! ô vleugeltroon! zingt, zingt halelujah!

De gods- vrucht daalt, op eene zinnebeeldige wyze, in den tempel, Intusfchen, daar deez galm ftygt uit de tempelchooren
Tien hogen hemel, daar de godsvrucht het kost hooren,
Ziet zy met eerbied naar den hoogen tempeldienst;
En, eer de stoet vertrekt, daalt zy, op 't onvoorzienff',
Met liefde en trouwe, op haar' fneeuwitten hemelwagen,
In 't goddelyk gebouw, en kroont deez' dag der dagen
Met haar gevierde gunst. Zy was gekleed in 't wit,
Gelyk Gods heerlykheid in haaren tempel zit.
Een heir van ftarren was de tolkrei haarer glansen,
Die in haar' wolk en om haar' hemelzetel dansen,
En flikkren eindeloos. Zy blonk gelyk het licht,
Wanneer het ftraalen fchiet uit zyn vernoegd gezicht,
En in het oosten daagt met ongedoofde ftraalen.
Haar heerlykheid kent in haar flonkering geen paalen.

Zy

Zy schittert overal, waar heen zy de oogen wendt;
Geduchte eerbiedigheid bewoont elks hart. In 't end',
Vertoont ze aan Salomon, door deze taal, haar' zegen:

God heeft wel, door uw' zorg, dit vorstlyk huis verkreegen, en spreekt tot Salomon.
Maar, zonder my, is dat geschenk eene ydle praal.
Ik zal, ô Salomon, daarom uit myne zaal
Geduurig komen in uw harte en all' de zielen,
Die, met ootmoedigheid, voor dezen altaar knielen,
En Gode aanbidden, met gebeden, kuisch en rein.
De waakzaamheid zal, op den voorgrond van het plein
Des schoonen tempels, op elks offeranden letten;
De liefde zal zich voor het altaar nederzetten;
De trouw ter rechter zy' des offerpriesters staan;
De heilige yver zal zyne oogen nederflaan
Op ieders daaden, en steeds de offergave ontvlammen;
De dankbaarheid zal hier en runderen en rammen
Ontzielen, door de hand des priesters, die het bloed,
't Geen eens zal eindigen, op 't altaar storten moet,
En op de bekkens, die hier heerlyk blinken, sprengen;
Gewyde vreeze Gods zal d'offerwierook brengen,
Die, smookend', steigren zal naar 't blinkende gestarnt,
Dat in den hemel en door all' de hemlen barnt.
Gods wysheid zal deze all' geleiden en bestuuren.
'k Voorzegge u voorts, dat in uwe uitgestrekte muuren,
Dit huis, herbouwd, en weêr herbouwd, uitblinken zal,
Tot dat, na het besluit van 't zekere geval,

De

De hooge God wil uit de wolken nederkomen, (men,
 En voor het menschdom, uit zyn wonden, 't bloed doen stroo-
 Dat door het offerbloed en 't rooken wordt verbeeld,
 En wedervaaren zal ten hemel; 't ryk verdeeld,
 Jerufalem, wat wal en muuren 't ook omheinen,
 Verwoest zal worden door roofzuchtige Romeinen.
 Dan zal dit hoog gebouw, in een onzalig uur,
 Verbryzeld heeten, door een tempelschennend vuur.
 Ontfang intusfchen nu, van myne hand, ô koning!
 Een kroon van zuiverheid, uw' yver ter belooning:
 De liefde en zuivre trouw heeft haar den tyd ontrukht,
 Uw zuivre wysheid op het blinkend' hoofd gedrukt,
 En met een eeuwig licht van Gods genade ontoogen.

Zy vaart ten hemel, Hier zwygt ze en vaart omhoog, uit aller zielen oogen,
 Terwyl een bly gezang haar door de wolken leidt,
 Tot in haar hemelzaal, vol glans en heerlykheid:
 En Salomon, vol drift en yver opgeheven,
 Roept, nu de galmen van het choor ten hemel zweeven:

terwyl zy van Salomon wordt aangebeden. ô Godsvrucht! ons gemoed en heerlyk heiligdom
 Zal u beschouwen als een fchoone vuurkolom.
 Wy zullen, door uw wet met eerbied uittevoeren,
 Gebeden storten en gewyde fnaaren roeren.
 Ontfang ô hooge God, wy volgen godsvrucht naar,
 Ontfang ons dankbaar hart, by 't offer van 't altaar!

S A L O M O N,

K O N I N G V A N I S R A Ë L.

H E T Z E S D E B O E K.

I N H O U D.

God daalt, ten tweedenmaale, uit zynen hemeltrou,
Beloost aan Salomon, in 't lieffelyke droomen,

Dat nimmer ongeluk zyn gadeloofse kroon,
Zo lang by God bemint en eert, zal overkomen.

De geest des Heeren neemt het hart der koningin,
De telg van Pharao, omringd van wigbelaaren,

Met onweêrstaambre kracht der waare godsvrucht in,
En offert het zich zelv', by 't rooken der altaaren.

Men viert een dankfeest met gewoone plechtigheid,
En zuivre zielen, God der Goden toebereid.

Na dat vorst Salomon, met volle heerlykheden,
In 't groot Jerusaleem, de koningin der steden,
Den tempel, zyn paleis, het huis der koningin,
De praal op Libanon, en, voor het hofgezin,
Gebouwen hadt gesticht, die allen prachtig waren,
Befloot zyn heerschappy den tyd van twintig jaaren,

*Na eene
twintig
jaarrige
regeer-
ring.*

P

Met

R. Visconti, invent et gravé 1867.

114 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Met reinen godsdienst, die de waare deugd betracht,
 Verzeld van vreugde en vrede en heil, ten eind' gebragt.

wordt het De schoone glansen van die pralende paleizen,
harte van Geschikt, om het vernuft des sterfeling te pryzen;
Salomon,
door aan- De weelde van het hof, gedommeld in een' gloed
hou lenden
voorsped, Van grooten rykdom en verdervend' overvloed;
en zonder- De trotsheid, nu in staat, om op een' troon te brallen,
linge eer-
bewyzen, (Een wreede moeder van rampzalige gevallen)
 Voorttredende, vol moed, op eenen zilvren grond,
 En zonder breidel in den onbedachten mond;
 De zondenbaarende eisch der uitgestrekste lusten,
 Thans mogende in den arm van hooffsche vreugde rusten;
 De zorgelooze vrede, omschaduw'd met olyv';
 De vindingryke praal van hoflyk tydverdryf,
 Dat jeugdige vermaak, thans wandelende op roozen;
 Het vrouwelyke schoon, in 't lieflyk morgen bloozen,
 Met allen sieraad, die oit dartelheid geviel,
 Omtoogen, dat fenyn voor eene stille ziel;
 De spreekende eerbied van een aantal groote vorsten,
 Wier zielen naar den vreê met mynen koning dorstten,
 En all' de schatten en geschenken, ruim en groot,
 Nu uitgeworpen in den koninglyken schoot,
 Zo moedig zwanger van deze onverwachte gaaven;
 Die allen willen 't hart van Salomon begraven
voor aller- In diepe duisternisse, om 't eeuwig te gebiën,
ley zonden ont-
stooten. Op dat het naar den God, die 't schonk, niet om zou zien.

On-

Onächtzaamheid begint de deugden te betoomen.

De wysheid zag het aan met een bedachtzaam schroomen,
 Terwyl de droefheid, op het heiligste aangedaan,
 Haar leert, het schreiënde oog ten hoogen hemel slaan,
 En hem, die alles ziet uit zyn verborgen woning,
 Te bidden, dat hy 't oog neêrsla op haaren koning,
 Gefolterd van 't geluk, en nu ten schriklyk doel
 Van wufte zonden, pracht en praal van 't hofgewoel,
 Ontmuilband, op het pad van voorspoed fier aan 't rennen.
 't Geloof doorsnydt de lucht met uitgebreide pennen,
 Daar 't offerbloed op lag, en naakt de wysheid, moê
 Van zuchten, onverhoeds, en spreekt haar aldus toe:

*De wysheid
 trewt bier
 over,
 schreit
 Gode aan,*

*en wordt,
 door 't ont-
 fangen
 van het
 geloove,
 getroost;*

De groote Schepper zag, met onbenevelde oogen,
 Op heden naar de stad, uit zyne verheven boogen,
 En merkte Salomons verwyderend gemoed,
 't Welk ongenaakbaar schein voor ramp en tegenspoed:
 En nauwlyks hadt hy 't oog rondöm 't heeläl geslagen,
 Of zyn rechtvaardigheid eischt, dat een zee van plaagen
 En wreede jammren, al de pracht van 't hof verdrink',
 Eer 't koninglyke hart Gods heilgenade ontzink'.
 'k Heb alle uw goedheid, sprakze, en uwe gunst te gader,
 ô Eeuwigduurend God! ô aller vroomen vader!
 Met Salomons gemoed, zo vaak u toebereid,
 Met heilge handen in myn zuivre schaal geleid;
 Maar Salomons gemoed is veels te ligt bevonden.
 Zyn hart, nu open voor het naderen der zonden,

*het welke,
 by wyze
 van ver-
 lichting,
 den raad
 Gods
 open-
 baart,
 en des-
 zelfs
 werkzaa-
 me byzon-
 derbeden.*

116 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Drukt deze weegschaal van het recht uit haar balans.
Spreid donkre wolken voor uw' hoogen hemeltrans,
Die, opgevuld met vuur en heete zwaveldampen,
Neêrdondren in het ryk, met ongehoorde rampen!
Zoudt gy ten doel staan van het wisfelzieke hart,
Dat zelfs uw goedheid, in het doen van goedheid, tart?
Zoudt gy die volle zee van wyflende gedachten,
Steeds voller wordende, bescherming waardig achten?
Zou uw verbolgenheid, geketend aan uwe eer,
Niet wreken, als haar glans valt voor uwe oogen neêr?
Wreek! hooge Godheid, wreek! 't is beter dat uw zielen,
In mindren voorspoed, voor uw hooge altaaren knielen,
Dan dat het vol bezit van overvloed en lust
Het sluimerende harte in eenen doodslaap kust!
Een ziel, met stof omkleed, kan in het stervend leeven,
Niet in een' hemel van volmaakten voorspoed zweeven,
Of zy vergeet de bron en oorzaak van haar heil!
Dat uw gerechte toorn opwaake, en, in der yl,
De pracht van Zalem, tot den bodem toe, bederve!
Op dat wel de aardfche praal, maar geene ziel versterve.
Vraag uw voorzienigheid, myne edele bode en tolk,
Of niet gansch Israël en al 't nabuurig volk,
Wanneer het Salomon ziet wagglen in zyn plichten,
Den ouden afgodsdienst, zo schriklyk, zal verrichten?
Wat baat dan pracht en praal en glans van 't heiligdom?
Zo sprak ze, en Gods genade, omcingeld met een drom

Van

Van edle deugden, die haar, waar zy heen gaat, volgen,
Omhelst rechtvaardigheid, op Zalems pracht verbolgen,
En drukkende die wyze in haaren zachten arm,
Zegt zy; ô zuster, die, door 't zuivre gekerm,
Met eene ziel begaan, om 't doen van wanbedryven,
Zo menigmaal met bloed op uwen trans liet schryven,
Dat gy, door tusfchenkomst, van my, uw halsvriendin,
Den stervling aannaamt in uw moederlyke min,
Ai! laat myn rechtehand op uwe weegschaal drukken,
En pleiten voor den vorst, denwelken ik kan rukken
Uit al de strikken van het snood verleidend kwaad!

Wanneer de waakzaamheid met my naar 't aardryk gaat,
Verzeld van de Almacht, om den koning te genaaken,
Dan zal hy, als welêer, in volle liefde blaaken;
'k Zal hem vermaanen, en zoo hy, ik geef u 't woord,
Niet naar de lesfen, die ik hem zal geeven, hoort,
Dan zal ik uwe roede, in 't straffen, niet bedwingen.
Rechtvaardigheid, terwyl haar de Engelen omringen,
Drukt Gods genade aan haar' steeds onbevleken mond,
En geeft zich willig in het voorgesteld verbond.

De hooge God, aldus geleid door de eigenschappen,
Die hem genaaken, langs de luisterryke trappen
Van zyne deugden, zal, omringd van zonneshyn,
Zo ras de nacht genaakt, in 's konings slaapzaal zyn.
Stel u gerust, en kus den fchepter van Gods goedheid,
Die wederhoudster van rechtvaardige verwoedheid.

118 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

God zelf zondt my om laag tot u. Ai! houd my vast,
 Zo ras gy naar den staf van Gods genade tast,
 Tot dat wy t'zaamen slaan den jongsten der bazuinen.

Wanneer de zon in 't oost, van haare waterkruinen,
 Den nanacht, die van verre in bruisfchend westen zinkt,
 Toelonkt, terwyl haar glans door all' de hemlen blinkt,
 En d'uitgeweenden dauw, die al 't gebloemte en lover,
 En gras en kruiden drenkt, en met met zyn' adem over
 Der bergen tinnen en der bosfchen moedig hoofd
 Heen zweeft, zyn paerelen, die 't al bedekken, rooft,
 Dan krygt natuur, op nieuw, haare eerste levenskrachten.
 Zo voelt Gods wysheid nu, in Salomons gedachten
 Heen zweevende gelyk een duif, die opwaard zweeft,
 Dat zy in volle kracht en nieuw vermogen leeft.

*Gods ge-
 nade ver-
 fchynt, in
 eenen
 droom
 fpreeken
 de, aan
 den ko-
 ning,*

Intusfchen daalt de nacht, gereezen uit zyn kolken,
 Op 's aardryks eene helfte, en verwt de lucht met wolken,
 Zo zwaar op een gehoopt, als kwam de laatste nacht
 Op 't menschdom daalen, met zyn zwaarste en sterkfte kracht.
 Zyn duifternis poogt al 't gefarnte te verschuilen.
 Het aardryk flumert; wind noch golven kunnen huilen;
 De hemel is in rouwe, en al, wat ademt, slaapt;
 Terwyl natuur, uit al die ftilte, voedzel raapt.

Maar nauwlyks hadt de flAAP elks oogen toegeloooken,
 Of Gods genade zag voor haar een starre ontstoken,
 Die haar geleiden zou by koning Salomon,
 Wel eer bescheenen door Gods macht, te Gibeon.

Zy

Zy, tredende op haar koets, omstuwd met dyamanten,
Verfierd met offerbloed en loof en amaranthen,
Doorklieft de lucht, en daalt, met stoffelooze praal,
By mynen koning, in zyn vorstelyke zaal.

De slaapzaalwachters, die noit, strafloos, de oogen sluiten,
Gevoelen vreeze en angste in 't kloppend harte muiten,
Die beurtlings hun den moed ontwringen, schoon ze staan
Met spiesse en dolk, om al, wat schrik baart, af te slaan.
Hun dapperheid verdwynt en hunne leden beeven.

Zy voelen dat het huis is met een kracht omgeeven,
(Want Salomons paleis stondt in een' hemelgloed)
Waar voor hun dapperheid en sterkte deinzen moct.

Gods heilgenade is wel geschikt om moed te baaren;
Maar, als zy neêrdaalt by genadelooze schaaren,
Die hem omringen, wien zy haare gunst bewyst,
Dan schiet ze blikfems, daar het zondig hart voor yst.
Zo staat hier ook de ry van beevende staffieren,
Die wel in 't oorlog staan naar kransen van lauwrieren,
Maar, onërvaaren in een' goddelyken stryd,
Hun harte en zinnen zien aan d'affchrik toegewyd.
Zy vallen, beevend', neêr, door angst en schrik verslagen.

Maar ondertusfchen komt die dageraad der dagen,
En overschaduw't, met eene uitgebreide hand,
Myn' fluimerenden vorst, op 't vorstlyk ledekant:
En hebbende het stof gezuiverd voor de stralen,
Spreekt dus Gods heilgenaê: Dat ik moest nederdaalen

120 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Uit myne wooning, in dit groot Jerufalem,
Is op den hoogen eisch en 't rein bevel van hem,
Wiens blinkende eigenschap ik ben en steeds zal blyven.
Gy ziet my op een koets van dunne wolken dryven,
En nederdaalen, vol van glans, in uw paleis,
Om u, (de zonde dingt naar een' verheven prys,
En jaagt de hoogmoed in uwe openstaande zinnen,
Op hoop, van uw gemoed, voor altyd, te verwinnen;)
Om u nu, eer uw ziel wegzinke in zonde en kwaad,
Op 't minlykst' by te staan met myn' getrouwen raad.
Doe, waggelende ziel, doe thans uwe oogen open.

God zal Jerufalem, en al het fieraad sloopen!
Den sceppter rukken uit uw vorstelyke vuist;
Uw ryke steên, vernield, tot asfche en puin vergruisd,
Aan andre vorsten, om die op te bouwen, schenken,
En nimmermeer aan u, dan met afgryzen, denken;
Indien gy hem, door wien gy met uw volkren leeft,
Geen dankbaar harte en geen gewyde altaaren geeft.
Beef, als gy aan de zonde en haar' verfoeilykheden
Gehoor geeft, en gy 't hart, met nedrige gebeden
Vervuld, den vreemden goôn, die stom zyn, daar gy smeekt,
Toewydt, en dus uw' eed met uwen God verbreekt!
Wee u! en wee den stoet van uwe ryksgenooten!
Zoo 't offerbloed oit word' voor vreemde goôn vergooten;
Zoo 't goddelyke altaar zo schandlyk worde onteerd,
En gy voor Astoreth of Moloch u verneêrdt!

Maar

Maar, als der vaders God, in alle uw levensdagen,
Bevindt, dat gy aan hem uw ziel hebt opgedraagen,
En nimmer vreemde goôn geëerbiedigd of gediend,
Dan zal uw schepper u verstreken tot een' vriend:
Dan zal uw nageslacht, na u, den schepter voeren.
Verbeeld u, en laat die verbeelding 't harte ontroeren,
Verbeeld u, dat ge uw' troon zaagt wagglen, daar hy stondt;
Uw' hoogen tempel zelfs gesloopt, tot op den grond;
Uw' steeden branden, alle uwe onderdaanen sterven;
Uw' straten met het bloed van bloedgenooten verwen;
Uw' bronnen stroomen van vergooten menschenbloed;
Uw' wegen stoppen met een' ongemeenen stoet
Van vreemde volken, om uw' hoogmoed te bespotten;
Een darte menigte om uw' schuilhoek t'zamen rotten;
U noemende eenen heer, verlaaten van zyn' Heer;
Een' koning zonder kroon; een' stervling zonder eer.
Verbeeld u boven al, dat gy, by 't angstig snikken
Naar uwen adem, in uw stervende oogenblikken,
Dat gy een' God zaagt, die, als een verteerend vuur,
Uw hart vertrappele en verschroeide, in 't stervende uur;
U toeriep, met een stemm', veel sterker dan een donder:
Zyt gy, dien ik eerlang gesteld heb tot een wonder,
Zyt gy, met dubbel recht, het yslyk doelwit niet,
Waarop rechtvaardigheid haar bliksemstraalen schiet?
Ja, dat genade zwyg, in 't woeden van myn' toren!
Verbeeld u eens, ô ziel, hoe gy dit aan zoud hooren.

122 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Zie daarom vlytig toe, en sla den heilweg in!

God zy uw leeven, en het fterven uw gewin!

Hier teugelt zy den mond van haar gulhartig spreekken,

En geeft aan 's konings harte een zeker hemelteken

Van haar verfchyning en nabyheid tot zyn ziel.

Een' fcherp gefleepen speer, dien ze in haar handen hiel,

Drukt zy hem in het harte, en zalft die wond, vol liefde,

Met olie van Gods geest, en zegt: Dat ik u griefde,

*en ler-
vormt het
harte.*

Is, om te toonen, dat geen valscheid u bescheen.

Ook zal ik nu, terwyl ik opvaar van beneên,

Rechtvaerdigheid uw bloed, ten waar bewys, vertoonen,

Dat gy myn' raad en woord niet avrechts zult beloonen.

Bloed eischt rechtvaerdigheid, en dat is haar genoeg.

De wolk, die Gods genade op 't swoegende aardryk droeg,

Ryst nu ten hemel, en verëent zich met zyn daken.

De morgen fchemering fcheen 't aardryk te genaaken:

Terwyl een nieuwe dag, met zonnegoud gehuld,

Het moedig oosten aan zyn blonde kimm' vergult,

En alle duifternis doet van den aardbol zwichten.

De zon stygt hooger op en nader aan haar plichten.

Zy fcheen een' held gelyk, die trouw zyn pad berent,

Wanneer zich 't wakker oog naar 't eind der loopbaan wendt.

En Salomon dreef thans den doffen flap uit de oogen.

ô Hemelfche genade! ô onbepaald vermogen!

*De kracht
der god-
delijke ge-
nade.*

Hoe lieflyk wekt gy op; hoe minlyk is uw woord,

Dat, door de omhelzing van uw gunst, de zonden floort!

Hoe

Hoe dringt het door het harte en de aderen en nieren!

Wie wensch niet in uw' arm uw bloedig feest te vieren?

Uw bloedig feest, beflist in 't bloed eens offerlams,

't Welk, uit den laatsten stromk des vorstelyken stams

Van David voortgebragt, stom naar 't altaar zal stappen:

ô Onbeschryfbaare eer van all' Gods eigenschappen,

Hoe juist is uwe komst gelyk aan die der zon,

In koeftering, vooräl hier by myn' Salomon,

Die, uit zyn' slaap gewekt, Gods liefde poogt te omvangen!

Dus wordt Gods eer alleen het doel van zyn verlangen.

De dankbaarheid voor Gods genade en toevorzicht

Bestraalt zyn ziele, op nieuw, zo duur aan God verplicht;

Hy voelt ze in edler drift, dan ze immer uitborst, groeiën,

En 't hart, 't gewonde hart, tot God in liefde gloeiën:

Dies knielt hy neder, en, nu tot Gods eisch gereed,

Belooft hy dien zyn trouw met eenen zwaaren eed.

Hy laat de hofbazuin de volkren te zamen roepen.

Zy naderen den vorst, in reiën en by troepen,

En volgen hem, daar hy naar Zalems tempel gaat,

Terwyl de blyde ziel uitblinkt in 't fier gelaat.

Daar doet hy 't hoog altaar van frissen wierook rooken,

Door zuivre vlammen van zyn dankbaarheid ontstoken.

Hy slacht, door 's priesters mes, terwijl zyn hofstoet juicht,

Het fierlykste offervee, dat voor d'altaardolk buigt:

En, nu de zuivre walm vast steigert naar de starren,

Leert hem de drift, in geen verheven doel te marren,

*Salomons
toestand
by het ont-
waaken.*

*Zyne
werk-
zaamheid
en onder-
werping
aan Gods
welbehaa-
gen.*

124 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Maar God te aanbidden, by den blyden offerstoet,
En 't reutlend stroomen van een zee vergooten bloed.

*De neder-
daaling
van den
heiligen
geest, in
het harte
der Egipti-
sche vor-
stinne;* Terwyl hy bezig was in deze plechtigheden,
En uitfortte aan 't altaar zyn nedrige gebeden,
Was Gods opwekkingsgeest met een genadevlam,
Die hy van 't altaar van Gods heilverzoening nam,
Gedaald in 't harte van de Egiptische vorstinne.
Hy blies het in een vuur van goddelyke minne,
't Geen blinken zou, ten trotz des heidens, blind en stom,
Als de eer der godsvrucht, in het prachtig heiligdom.

*naar de-
welke Sa-
lomon
gaat, om
zyn nacht-
ontmoe-
ting te
openbaa-
ren.* Myn Salomon belust, zyn gade te openbaaren,
Wat groote gunsten hem van God bejegend waren,
Zints hy Gods heilgenade ontmoet hadde in den droom.
Genaakt haar groot paleis; maar voelt in 't harte een' schroom,
Die teder was, en wist, besluitloos, niet te zeggen,
Hoe 't best geoorloofd waar', die zidring uit te leggen.
Hem ligt een zwaare zaak, die hy niet kent, op 't hart';
*Zyn toe-
stand in
dat op-
zicht.* Hy vreest voor ongeluk, voor heil, voor vreugde en smart.
Ten laatste grypt hy moed, en zegt: Wat het moog' weezen;
God, die bewust is, om wat reden 't hart moet vreezen,
Die zelfde God zal ook, (ik wil hem niet ontvliên,)
In al wat my genaakt, goedgunstiglyk voorzien.

*Hy komt
by de ko-
ninginne,
en vindt
baar
schreien
de.* Dit zeggende, berust hy in Gods willekeuren.
M' ontfluit voor Salomon de fierelyke deuren
Der vorstelyke zaal, waar in de schoonheid zat,
Omringd van maagden, en met traanen overspat,

Die,

Die, uit haare oogen, op haar wangen nedervloeiden,
 En van haar wangen den sneeuwvitten borst besproeiden.
 Zy schein een roos gelyk, die in den morgenstond,
 In 't midden van den hof, op eenen vruchtbren grond,
 Het opgelooken hoofd, in schaâw van groene blaëren,
 Door paerlen van den dauw, die haar verkwiklyk waren,
 Doet flikkren in den glans van de opgereezen zon.

De groene boorden van een koele waterbron
 Verheffen nimmermeer, zo moedig, 't hoofd naar boven,
 Dan dit beschreide hoofd, om Juda's God te looven.
 De traanen, die het hart afvorderde van 't oog,
 Zyn tekens, dat een God, geen mensch, het hart bewoog:
 Want edle blyfchap schoot in al de traanen straalen;
 Ook schein de godsvrucht op het schoon gelaat te praalen.
 In dezen toestand ziet haar nu myn koning aan,
 En blyft, verwonderd om dat voorval, spraakloos staan:
 ¶ Maar 't hart der koningin rolt naar de schoone lippen;
 Zy laat zich telkens, God, God doet my wel, ontglippen.
 De volle vreugde werkt te sterk in deze vrouw,
 Dan dat ze daadlyk van de ontmoeting spreekken zou.
 Zy hakkelt keer op keer, en weet niet uit te drukken
 De blyfchap, die haar harte en zinnen kan verrukken;
 Ten laatste viert de vreugd den teugel aan haar stemm'.

Myn Salomon, myn man, vorst van Jerufalem!
 Hoe maale ik u den staat van myn verheugde zinnen?
 Dus spreekte ze: Een groote God, ô koning, woont hier binnen!

*De oor-
zaak daar
van.*

*Haare
aanspraak
aan Salo-
mon,*

126 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Wech stomme goden, wech, verleiders van den geest.
Wech blinde wichhelaars, u schuwe ik 't allermeest.
Wech opgesmukte praal voor goude en steene beelden.
Wech zangeresfen, die dien waan ter eere kweelden.
Wech gouden wierookschaal, den dooven toegezwaid.
Wech valsche wetten, die op vreemde bodems mait.
Wech gouden huisgoôn, die myne oogen slechts ontwyën.
Wech nagelaaten praal van Isis kerkmumeiën.
Wech valsch gedenkboek van den ingebeelden Nyl!
Kom God van myn geluk! voor u is 't harte veil.
Hier, ja hier binnen moogt gy eindeloos gebieden.
Omhels my, of laat ik u blyde in de armen vlieden.
Gy zyt alleen de myne, en ik, ik hoore u toe.
Noit wordt myn dankbaarheid, om u te omhelzen, moê.
U zal ik ook alleen, by gloeiënde altaarkoolen,
All' de geheimen, in dit diepe hart verhoolen,
Ontdekken; ... maar waar toe? ... gy ziet ze zelf te klaar,
Dan dat ik die behoev' te toonen by 't altaar,
En echter wil ik niet van uwe gunsten zwygen.
Hoe voele ik in myn borst het hart naar boven stygen!
Het zweeft ten hemel! Ach! ontfang het in uw' schoot!
Ik voel uw liefde, in het omhelzen van myn' dood!
en veruoering. Hier zygt ze in de armen neêr van haare staatjongvrouwen,
Die haare koningin, met diep gepeins, aanschouwen:
En Salomon, verzuft door zulk een hemeltaal,
Staat spraakeloos, en zucht en schreit in deze zaal.

Intusfchen helpt men, zo veel mooglyk, het herstellen.
 Men ziet de blyfchap in den blanken boezem zwellen;
 Den bleek bestorven mond weêr gloeiën als een roos;
 Het juichend leeven, wechgezonken voor een poos,
 Omschaduwd met een lach, op nieuw, in de oogen speelen;
 Gematigd' yver het verheven denkbeeld streelen;
 En een' verheven glans gefchetst op het gelaat,
 Gelyk een frifse roos, uitpuilende, open gaat.
 Een heilige ernst verleent myn ryksvorftinne krachten,
 Om, meer bepaald, den loop der zweevende gedachten
 Te teugelen, en van 't geval, naar 't heilig woën
 Der zinnen, Salomon, met ernst, verflag te doen.

De nacht, herzegt ze, was nog nauwlyks 't oog ontweeken; Zy ver-
baalt, met
meêr be-
zadigd-
heid,
haare ont-
moeting.
 De fchemerende dag begost pas aan te breeken,
 Toen ik (gy laagt, ô vorst, niet fluumrende aan myn zy',)
 Alleen op 't ledekant, een ongewoon gety
 Van zwaare tochten in myn' boezem voelde ftryden.
 Een doodelyke fchrik omringde aan alle zyden
 Myn beevend lighaam, 't welk de dood te wachten lag.
 Ik riep tot driemaal toe: Ach Ifis! Ifis! ach!
 Ach oppergoden! Ach prieftresfen, wichchelaaren!
 Ach flaatjongvrouwen! redt me uit myne doodsgevaaren!
 Ach Salomon! Maar ach! 't was of my elk verliet!
 De goden waaren ftom, en gy, gy hoorde niet.
 Myne angst werdt grooter, en myn klamme leden trilden.
 't Was of 'er ftemmen en van moord en onraad gilden.

My

128 SALOMON, KONING VAN ISRAËL,

My dacht, ik zag een hol ontflooten voor myn ziel,
 Waar in, wat goden eerde en offerde, ylins viel.

Die poel was opgevuld, zo 't schein, met zwalvelwalmen;
 Der goden kerkrei, steeds vervuld met vreugdegalmen,
 Verhief een' naaren toon, en floeg een heesch geluid.

Een bliksemende hand schreef 't yslyk vonnis uit,
 Dat hy, die niet den God van Isrel wilde noemen
 Den God der Goden, zich ten afgrond zou zien doemen:
 Doch dit was niet de schrik, die my op 't sterkst beving.

My dacht, ik zag om hoog een' schoonen jongeling,
 Wiens mond oraklen sprak, wiens haren vuurig blonken;
 Zyne oogen waren vol van zachte hemelvonken;

Hy stondt, omkleed met licht, op een gestarnt dak,
 Welk bliksemstraalen schoot. Hy zag my aan, en sprak:

Toen 't aardryk wierdt gevormd, en de eerste mensch geboren,
 Liet Hy, die 't menschdom schiep, hem deze proefwet hooren:
 Van al, wat gy aanschouwt, zult gy een heerscher zyn;
 Maar zyt gewaarschuwd voor de stralen, van den schyn,
 En eet niet van den boom, vervuld met hofgranaaten;
 Want, zoo gy daar van eet, zal u Gods gunst verlaaten,
 En gy zult sterven, tot een straf op u bedryf.

Maar, eer één dag verliep, liet zich 't eenvoudig wyf
 Des eersten mans door een geveinsde slang bedriegen,
 En door het wyf laat zich de man in sluimring wiegen;
 Zy eeten beide, tot hunne onvermydbre straff';

Uw Schepper steeg terstond van zynen zetel af,

En

En eischte van den mensch, voor 't feit, door hem bedreeven,
Als een rechtvaardig God en rechter, beider leeven.
Toen stond ik op, als zoon van aller goden God,
En bad myn' vader, thans der stervelingen lot
Niet te beslisen, voor dat ik hem had doen weeten,
Hoe hy, van eeuwigheid op zynen troon gezeten,
In eeuwigheid met my hadt dit verbond gemaakt,
Dat ik, door liefde tot den sterffelyke geraakt,
Gewillig zynde, om all' de sterffelyke plaagen,
Gods strengen toren en den wreedsten dood te draagen,
Zou nederdaalen in een' menschelyken schyn,
Om zelf het offer van Gods strenge wraak te zyn.
Myn vader gaf gehoor en stemde in myne bede.
Ik, die als midlaar nu voor 's Almachts rechtbank trede,
Heb myne aanstaande komste op aarde menigmaal
Beloofd aan 't Joodsche volk, door der propheeten taal;
En, daar men 't offerbloed zag langs den altaar vlieten,
Hun afgeschaduwd, hoe ik 't myne zou vergieten.
De mensch intusfchen week geduurig van my af,
En aarzelde in 't geloof, 't welk ik hem greetig gaf.
Ik zag hem menigmaal versierden goden branden
Sneeuwitte lammeren, gekeeld door 's priesters handen,
En, niet gedenkende aan myn liefde en zuivre trouw,
Verliet hy my, die hem ten bloedborg strekken zou:
Daaröm, zoo geene vreez' hem 't harte kan verheffen,
Zal hem myn 's vaders vloek in dezen vloekpoel treffen.

130 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Dit Tophet is de schoot van Gods verbolgenheid.
Maar gy, bevreesde ziel, genaak myn majesteit!
Gy zult, kan u myn liefde en zuivre trouw beweegen,
Myn' lof vermelden, schoon alle aardfche tongen zweegen.
In u en Salomon bezegel ik myn' roem:
Maar, eer ik u de duif van myn verkiezing noem',
Moet ik u leiden op myn bloed- en hemelpaden.
Hier zweeg hy, en de zee van alle myne daaden
Stormde in myn hart, met een beschryveloos geweld.
Het zag 'er doodlyk uit en ysfelyk gesteld.
De hooffsche vreugd, die 't hart, by 't eindigen, doet schreiën,
't Aanroepen van de goôn, by valsche afgoderyën,
Bedriegelyke eerbied voor een reeks versierde goôn,
De dartelheden, steeds gestrengeld om den troon,
Een opgehoopte golf van zondige gedachten;
Die allen scheenen nu naar myn bederf te trachten.
Ik beefde! en schreide! en riep, met zwaare zucht op zucht:
ô Gy, die my verschynt in 't midden van de lucht!
ô God! of Engel! of hoe u de menschen noemen!
Indien myn beevend hart op uwe gunst moog' roemen;
Indien gy my, gelyk aan den hebreër, belooft,
Dat ik door u zal zyn uw 's vaders wraake ontroofd,
(Want al myn euvelen doen my dien hoogen vreezen,)
Dan zal myn brandend hart uw huis, uw zetel wezen;
Dan zal ik nimmermeer, verleid door 't priesterschap
Der vreemde goden, op den fierelyken trap

Der

Der ydle hoogtens, om die aan te bidden, treden;
Maar u alleen den rook van myne zielsgebeden
Opöffren, by den glans van myn ontfonkt gemoed,
Dat uwen vader, als myn' schepper, hulde doet!
Ai! laat my niet in deez' vervulden vloekpoel zinken!
Dit zeggende, zag ik een hemels toortslicht blinken;
Het schoot een bliksemstraal, geslingerd uit de hand,
Tot in myn binnenste, en ontfak het harte in brand;
Terstond scheen of 'er bloed, vermengd met zuiver water,
Dat uit een hofbron springt en ruischt met zacht geklater,
Dit hart besproeide, en ook al 't opgewelde kwaad
Wechspoelde, en myn gemoed herstelde in edler staat.
Daar scheen iet godlyks in myn binnenst' te regeeren.

Ik heb, ô Salomon, u vaak den Heer der heeren,
Als aller goden God, zien schetzen, op myn beê.
Gy hebt my menigmaal, op deez gewyde steê,
Van een', die komen zou, in menschenliefde ontfoken,
Om elk te redden, toen 'k afgodisch was, gesproken;
Gy hebt my dikwyls, op het minlyk huwlyksbed,
De liefde van uw' God in edel licht gezet;
Gy schetste my, schoon ik als doof was voor uw spreken,
Dat eens der Joden God zich op ons volk zou wreken;
Gy repte ook telkens van een eeuwig vreêverbond,
Dat ik, toen doof en blind en roekloos, niet verstond:
Maar alle uw woorden, alle uw blinkende tafreelen,
Zyn my, in dit geval, hertoond, in allen deelen;

Ik zag ze, en zag ze met een onbeneveld oog,
Gelyk de heldre dag den hoogen hemelboog.

Vervolgens werdt myn hoop, tot dien tyd nog onzeker,
Gegrondest, want ik zag myn' Engel, met een' beker,
Waar in de toren van Gods wraak geschonken was,
In zyne hand, en, daar myn oog de liefde las
Uit zyn aanminnig oog, liet hy zich aldus hooren:
Ik heb den heiden tot myn erfdeel uitverkooren!
Deez' beker, opgevuld met Gods geduchte wraak,
Zal ik eens drinken, by het sluiten van den taak
Van Gods verbondseisch, dien geen sterfling kan volbrengen;
En gy zult u, ô ziel, niet aan Gods wraakvlam zengen.
Ik ben uw borg, en gy, gy zult uw' leevenstyd,
Beschaduwd door myn' arm, aan my zien toegewyd.
Voor u zal ik den dood eens smaaken en herleeven.
Als gy twee duiven ziet naar 't hoog altaar gedreeven,
En een van deze, schoon gedompeld in een' vloed
Van uitgegooten en nog rookend offerbloed,
Met roode veeren naar de hemeldaken stygen:
Terwyl gy de andre duif ziet in het bloedbad zygen
En sterven, zo geloof, dat ik ook eens vooräl,
En sterven, en, als uit myn bloed, verryzen zal;
Dat bloed zal stroomen, om uw zonden te overstroomen.
En hier verdween hy, en met hem myn angstig schroomen.
De vloekpoel was gestopt, en 't beevend lichaam kreeg
Een leevendig gevoel, terwijl de doodsangst zweeg.

Ik riep: ô Edle God, u zal ik steeds beminnen!
En daar ik sprak, becroop een zachte slaap myn zinnen;
Hy look myne oogen, en ik rustte, als in den arm
Van vrede en zuivre trouw en liefde, zacht en warm.

De zon was nu gehuld met volle middagstraalen,
Toen ik, ontwaakende, (wat mond kan 't u verhaalen!)
Myn ziel herleeven voelde, in 't binnenst' van myn borst,
En daar het blyde hart nog klopte en twyflen dorst,
Of ik ook moglyk door inbeelding waar' bedroogen,
Daalt, zo 't my toefcheen, iet onschetsbaars uit den hoogen,
't Welk, als een zegel, zich vast drukte op myne ziel,
Die zich om 't zegel nauw en vastgestrengeld hiel.

Ja Salomon, een God heeft met uw vrouw gesproken.
'k Stond op van 't zuffend bedde, en hield een harte, ontfoken
In volle liefde tot der Jooden grooten God.

Myne oogen, al te teêr, voor 't zien van 't zalig lot,
Dat my op dezen dag is in den schoot gevallen,
Vergooten traan op traan, om, binnen Zalems wallen,
Aan elk te toonen, welk een heil myn vreugd beschreit.
Myn staatjongvrouwen, op myn' eisch en wil bereid,
Omcingelden my, in het uiten van myn tochten:
En, daar myn zinnen u, om dit te aanhooren, zochten,
Zag ik u nadren, met een' eerbied in 't gezicht,
Wel pasfende by 't zien van een verborgen licht.
En, nu verzoeke ik u, ô waerdigste aller mannen!
Wil aller goden praal steeds uit myn oog verbannen.

Neem wech de huisgoôn, stom en doof voor elks gebaar,
 En leid my nu, gelyk uw bruid, naar 't joodsche altaar.
 Laat daar de feestrei 't hart met zang ten hemel voeren.
 De wigchelaaren, die myn juichend harte ontroeren,
 Die moeten, wilt gy my begunstigen, myn heer,
 Daar koom' van wat 'er wil, vertrekken, en niet meer
 Verschynen voor myn oog, zo lang voor 't licht verborgen.
 Laat ons, vol tempelpracht, in den aanstaanden morgen,
 Den God van Israël, met nedrige gebeên,
 Bedanken voor de gunst, die uw vorstin bescheen.

*Zy
 spreekt
 vervol-
 gens tot
 baaren
 vrouwe-
 lyken hof
 stoet,*

Zy wendt zich nu naar all' de uitheemsche staatjongvrouwen,
 Die met verwondering haar koningin beschouwen,
 En spreekt ze dus toe, met een ziele, in God verblyd:
 ô Gezellinnen van myn' leevens lentetyd!
 ô Starren van het hof! ô vrouwen, welgeboren!
 Ik heb u thans den staat van myne ziel doen hooren;
 Gy zyt getuigen van myn onbepaald geluk;
 Indien het u geval', met my, het zondig juk
 Van loos verfierde en valsch gesmeede godsdienstwetten,
 Die hem onteeren, die uw' goôn kan paalen zetten,
 Te schudden van uw' hals, zo volgt my morgen na,
 Wanneer ik met myn' vorst naar Juda's tempel ga:
 Doch zyt gy al te slaafsch verëend aan valsche plichten,
 Poogt dan voor de achtbaarheid van mynen God te zwichten,
 En volgt den dwaazen wenk van ingebeelde goôn,
 Maar vlucht my, daar ik klimme en zit op Zalems troon.

Gy

Gy kunt, mevrouwen, naar uw hart, uw lot verkiezen.

En nu myn Salomon, laat ons geen' tyd verliezen,

Maar 't al bereiden, dat ten offer nodig is;

Een zon straalt in myn hart, welëer vol duifternis.

Kom leer my, hoe een vrouw den joodschen God moet eeren. en besluit
in de eer-
ste ver-
woering.

Ik wil hem, voor elks oog, een' vollen eerbied zweeren.

Geleid my, braave held, in 't godlyk heiligdom;

De ziel gaat reeds vooruit; kom achtbaare echtvriend, kom.

Hier zweegze. Een dageraad van blyfchap en verlangen,

Bedauwd met traanen, bloosde op haare schoone wangen.

Geen teêrer lentviool, geen zuivrer lelyblaên,

Geen schooner bloemen zag m'in 's konings hoven staan,

Dan deze zuivre bloem, omringd met heerlykheden.

Maar Salomon, vervoerd door 't hooren haarer reeden, Salomons
toestand.

Omhelst en spreekt haar aan, bedeesd, beschaamd en blô:

ô Waarde gemaalin! ô spruit van Pharao!

Dus spreekt hy, 'k zie te wel, met onbedwelmde klaarheid,

De zon van uw geluk, de goddelyke waarheid,

Dan dat ik twyflen zou aan uw gewyde reên.

Het licht, 't geen u omringde, is 't licht, 't welk my bescheen.

Ik heb het dezen nacht gezien, in Gods genade.

God zwoer my, dat myn ryk aan my en mynen zade,

Tot in den laatsten tyd, ten erfgoed blyven zou,

Indien myn hart volharde in de eens gezworen trouw;

En dit heb ik beloofd, deez' dag, by de offeraaren.

ô Edele vorstin! wy zullen op de altaaren,

Zo

136 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Zo dra de morgenstond, langs d'ooster watertop,
Zyn zonnestraalen jaagt ten ruimen renbaan op,
Den God der Goden bloed en wyn en oly plengen,
En by dat offer 't God gewyde harte brengen.
Gy waart my dierbaar op het eerste bruiloftsbed,
Maar nu nog waarder, nu een teêrer huwlykswet
Zo wel de zielen als de handen zal verëenen.
De vreugde zal, in steê van rouw, het hart doen weenen,
En all' de traanen, rein gemengd met offerwyn,
Die zullen boven al uw' God behaaglyk zyn.

Gelyk een zachte wind, gedreeven uit het zuiden,
En speelende door teêr gebloemte en zachte kruiden,
Het leevend groen verkwikt, dat in den voornacht treurt,
Zo blaast Gods goedheid in deez harten, opgebeurd
Uit eenen doffen slaap van zorgelooze wenschen,
Een' leevendigen geur, die nimmer kan verslensen,
En daar hy lieflyk ruist in 't hart van deze twee,
Zinkt het vermoeide licht in de altyd koude zee.

Maar nu begost de dag, die schoot der seraphynen,
't Hoofd op te beuren en het aardryk te beschynen.
De zon ziet alles met een minlyk wezen aan,
En d'afgelosten nacht in 't westen ondergaan.
De slaap verlaat het oog en vliegt uit hof en huizen:
De vlietende Jordaan poogt streelende te bruisen,
En gansch Jerusaleem ontlook met nieuwen glans,
En vlocht voor 't hoog altaar den dank- en zegenkrans.

De

De koning leidt zyn gade, omringd van joodsche jofferen, *De koning geleids zyne gemalin naar het altaar, om Gode te offeren.*
 Ten hoogen tempel, om den God der Goden te offeren.
 Het vorstlyk Juda juicht, naar 't koninglyk bevel,
 En zingt een zegelied, verëend met Israël.
 De priesters staan gereed, om 't offervee te keelen;
 Terwyl de tempel dreunt van blyde kerkgespeelen,
 En luide zangen uit het lieffelyke choor;
 De hoogepriester gaat Gods altaarknechten voor,
 En, daar het lauwe bloed stroomt op gewyde gronden;
 De rook des offers, naar den hoogen God gezonden,
 En nedrige gebeên opklimmen in de lucht,
 Wordt de opperpriester van Gods zegening bevrucht,
 En spreekt en giet haar uit op 't hoofd der Godgezinden.
 Gods geest daalt neder, met gedruis, als dat der winden,
 En steekt het offer aan. De koning zweert, zyn' God
 Getrouw te dienen, in zyn leevens overschot:
 En de edele vorstin, door heilig vuur aan 't blaaken,
 Smeekt Juda's Opperheer, haar eeuwig te bewaaken;
 Op dat ze, op deze wyze, aan Hem alleen verpand,
 Haar hulde toonen moog' by ieder offerand'.
 En nu besloot men, deez' geheelen dag te vieren.
 De altaaren blonken van het bloed der offerdieren.
 De straaten galmden van gejuich en gulle vreugd,
 En ieders hart schein een bezitter van de deugd.
 Al 't volk verheft Gods lof en vult de lucht met galmen,
 En siert de straaten met gewyde zegepalmen:

Het offeren,

en de algemeene vreugdebedryven.

138 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Zo dat 'er van rondöm volkomen luister blonk,
Tot dat de dagtoorts in haar grafsteê neder zonk.

S A L O M O N ,

K O N I N G V A N I S R A Ë L .

H E T Z E V E N D E B O E K .

I N H O U D .

*De moedige vorstin van Seba, vergezeld
Van onderdaanen, en voorzien met ryke gaaven,
Trekt, onbekommerd, op naar mynen joodschen held,
Om wien ze alleen verlaat haar' afgelegen haven.
Zy komt, en stelt den vorst veel diepe vraagen voor,
Die zyne wysheid haar verklaart, in alle deelen.
Zyn grootsheid vleit haar oog; zyn schrandrheid haar oor;
Terwyl al, wat ze aanschouwt, opmerkzaamheid kan streelen.
Zy geeft geschenken, en ontfangt van 's konings hand
Al, wat zy eischt, en keert, verwonderd, naar heur land.*

De faam van eer, gevoerd op vleugelen der winden,
En, in den snellen vaart, aan land noch zee te binden,
Giet haar verhaaltrompet door al de waereld uit;
En, schooner in elks oog, dan eene schoone bruid
In 't oog des bruidegoms, als hy haar mag geleiën
Naar 't outer, in een' drang van schaterende reiën,

*'t Gerucht
van Da-
vid
wordt,*

S.R. Yonkers, invent et gravé en 1766.

140 SALOMON, KONING VAN ISRAËL,

Wier keelen, nimmer heesch gezongen, 't huwlykslied
 Verheffen, en de trouw van verr' den feestrei ziet,
 Durft zy, steeds opgetoid met duizend nieuwigheden,
 In alle landen, voor elks opene oogen, treden;
 En dus was zy, belust naar ongemeener vaart,
 Zints David langs d'Euphraat zyn standerts hadt geschaard,
 Naar 't machtig Seba, met een blinkend kleed omtoogen,
 Tot 's konings eer, gezwind en moedig, heen gevloogen,
 En hadt den lof verbreidt van Sauls kroongenoot.

door het Deez held ontsliep niet, of zy keerde, met zyn' dood,
verstand
en de daa- Te rugge, om eens den staat van 't schreiënd ryk te hooren;
den van
Salomon, En, ziende thans een' zoon uit haaren vorst geboren,
en tot zy- Die schooner uitblonk by het Godverkooren volk,
nen lof,
grooter, Dan 't morgenlicht, wanneer de nacht, met damp en wolk
 En alle nevelen, ter rust' gaat in de baaren,
 Nam zy, gelyk we een bie den honing in zien gaaren,
 De beste bloemen uit den keurelyken hof
 Van Salomons bestaan, als tekens van den lof,
 En vlocht ze om hoofd en hals, en toog naar 't watrig zuiden;
 Naar 't ryke Seba, daar de doffe noodgeluiden
 Van koning Davids dood nog dreunden, en verwierf,
 By de aankomst', dat de rouw in d'arm van blyschap stierf;
 Zy stroide in 't midden van de volkren haare bloemen,
 En wilde Salomon, waar zy die stroide, noemen.

en komt De schoone Belkis, thans vorstinne in Seba's ryk,
ter oore
van de ko- Vernam haare aankomste en haar giften te gelyk;

De

De giften, die haar voor 't verstand verhevner scheenen,
 Dan die men uit de daën van David konde ontleenen.
 Dies wordt ze driftig, en verpoost de sterke zorg
 Des ryks, door de edle drift, die ze in haar hart verborg,
 Om zo veel luister met haare oogen te beschouwen.

*ninginne
 van Seba;
 die door
 het zelve
 aange-
 spoord
 wordt,
 om naar
 Jerusa-
 lem te rei-
 zen;
 waar by
 nog kwam
 de nei-
 ging der
 natuur,
 om haare
 verdeelde
 slange-
 nooten te
 zien.*

Zy, meê gesprooten uit de bloem der joodsche vrouwen,
 Uit schoone Ketura, wier oudste en kloeke zoon,
 Een van de paerelen in Abrams laatre kroon,
 Den Seba voortbragt, uit wiens vorstelyken zade,
 Ook deze monarchin, geleid in Gods genade,
 Hervoortkwam, en het ryk regeerde in vrede en rust;
 Zy dan, verneemende hoe de afgelegen kust
 Der Jooden pronkte met een' noitgezienen luister;
 Met eenen koning, die het schemerende duister
 Van ryksgebreken zelfs deedt deinzen uit zyn land,
 Door onbekenden glans van 't hemelsche verstand;
 (Want de ongeboeide faam bestondt niets te verzwigen)
 Zy dan gevoelde 't harte in haaren boezem hygen,
 Om zich te laaven in een bron van schrandereid,
 Gelyk een dorstend hart, wanneer de hemel schreit,
 Naar zuivre beeken haakt, om 't bigglend nat te zwelgen.
 Hier kwam nog by de drift, om Abrams trouwe telgen,
 Schoon uit eene andre vrouwe, uit Sara's strammen schoot
 Geteeld, als broederen te aanschouwen, nu zo groot
 In lof gesteigerd, door den schranderst' aller mannen.
 Zy laat nieuwsgierigheid en 't bloed eene eerkroon spannen,

*Eene on-
 gemeene
 drift: be-
 beerfcht
 haar tot
 dit eind.*

142 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Van alle zorgen voor haar dierbaar vaderland,
 In 't edele gemoed, dat nu vol driften brandt,
 Om haast gereed te zyn, en 's waerelds praal te ontmoeten.

Men ziet geen' vader een' beminden zoon begroeten,
 Na hy hem jaaren lang gemist heeft uit zyn oog,
 Met sterker driften, dan waar door het hart bewoog
 Van deze koninginne, om Salomon te aanschouwen.
 Geen Jacob, toen de schaar der zoonen durfde ontvouwen,
 Dat Joseph leefde, was gereeder, om den zoon
 Van zyn begunstigd bedde, in schaduwe der kroon
 Van Pharao, te zien, en, vol van zegeningen,
 Den strammen arm om den beminden hals te wringen,
 Dan Seba's koningin, om Juda's vorst te zien.
 Een drang van yver schein haar harte te gebiën.
 Een wonderlyke drift ontbrande 't bloed en de aderen,
 De ontlyfde zielen van haare afgestorven vaderen,
 De stem van 't bloed, die noit kan uit het harte gaan,
 De lust naar weetenschap, gehuld met lauwerblaën,
 De zwellende yver, om den onlust te verraaden;
 Deze allen scheenen haar den optocht aan te raaden.

*Zy besluit
 om te ver-
 trekken.*

Zy roemt zich, zy besluit, en koeftert het besluit
 In het verädeld hart, gelyk het welig kruid
 Der beemden, zachtelyk zich, by de feestgeschallen
 Der voglen, met den dauw, der zuivre lucht ontvallen,
 Vervrolykt, en dien in de tedre blaëren knelt.

Maar ondertusfchen, dat het vonnis lag geveld

By

By deze schoone vrouwe, om Zalems starr' te vinden,
 Laat zy haar' hofraad en de naaften haarer vrinden
 Te zaamen roepen in den hoogen zetelzaal,
 En, zittende als in haar bemindste zegepraal;
 Terwyl elks oogen om haar ryksgenade smeeken,
 Begint ze, op deze wyz', van haar besluit te spreken:

*Geeft het
 baare raaden en be-
 staanden
 te kennen.*

Op 's aardryks navel ligt een groote stad gebouwd,
 Wier weêrgaê nimmer oog ter waereld heeft beschouwd,
 Indien men het verhaal der vreemden mag gelooven,
 Wier kielen, langs deez' kust, door 't zwalpend nat gestooven,
 Naar Ofir stevenden, in spyt van rots en klip;
 Zy heet Jerusaleem; en zints het jongste schip
 Van daar naar Ofir voer en landde in onze haven,
 Hoorde ik een vreemd gerucht langs onze kusten draaven,
 Als of Jerusaleem, in den beroemden kring,
 Een' nieuwen koning torste, op wien elk sterveling,
 Hoe zeer in alles, wat verstand eischt, ook ervaren,
 Als op een vraagbaak van iet goddelyks, blyft staaren.
 Men zegt, of zwetst, dat in een' menschelyken schyn,
 Een groote God door hem thans zou verscheenen zyn,
 Doordien zyn groots vernuft het diepste kan doorgronden;
 En, onnavolgbaar in noit uitgedachte vonden,
 Waar in de schranderheid en 't overleg lauwriert,
 Zyn ruime staaten heeft met godlyke eer versierd:
 Doch, 't zy dat het gerucht, zo verr' gewoon te vliegen,
 Ons al te aandachtig oor wil, trouweloos, bedriegen;

't Zy

't Zy dat het ons verkuist met eene schildery,
 Waar van het wezen een gevleide schoonheid zy;
 't Zy dat het waarheid spreek': 't lust ons een reis te waagen,
 Om zulken koning, wiens geruchte ons kan behaagen,
 Te spreken mond aan mond, en even te gelyk,
 Den glans te aanschouwen van zyn brommend koningryk.

Wy hebben dit besluit, van d'avond tot den morgen,
 Zints driepaar maanden, in ons harte alleen verborgen,
 Om te overweegen, of een diergelyk bestaan
 Wel met de rykszorg, hand aan hand, gepaart kost gaan;
 En eindlyk, na 't besluit te weegen en te wikken,
 Bevinden wy, dat ons geen voorvreeze af moet schrikken,
 Om, schoon een vrouw, voor 't ryk en uitgebreide land,
 Geluk te zoeken en te haalen by 't verstand,
 Dat volle straalen schiet op 't middelvlak der aarde.

Zoo oit nieuwsgierigheid een oorbaar opzet baarde;
 Zoo oit een sterke drift mogt leeven in den mensch;
 Zoo 't oit geoorloofd ware, een' ongemeenen wensch,
 Omtooogen met gevaar, te koestren en te vleiën;
 Ja, zoo een stout bestaan zich immer mogt bereiën
 Ten heirtocht, in het hart van eene zwakke vrouw,
 Zo is het heden; want ik voel geen naberouw
 Op 't eerste reisbesluit, zo dikwyls overwoogen.

'k Laat myn' getrouwen raad, met altyd waakende oogen,
 Myn staaten gade slaan, als ik vertrokken ben.
 Men moog' dus, op dat elk myn lofflyk opzet kenn',

Aan

Aan al het volk terstond met open monde ontdekken,
 Hoe ik gereed ben, om, vol moed, van hier te trekken,
 Voorzien met eenen last geschenken, voor den zoon
 Van David, die thans pronkt met een verheven kroon.

Zo sprak ze, en elk was stom op 't hooren dezer reden.
 In 't eind zag myn vorstin den oudsten raadsman treden
 Voor haaren troon, terwyl hy driemaal nederboog,
 En dus een antwoord gaf: Geen heilstar zit zo hoog,
 Die niet een wyze vrouw, hoe mannen harten blaaken,
 Met een verheugde ziel, kan van naby genaaken;
 Dit toont ge, ô monarchin! nu gy, 't gevaar ten spyt,
 Reeds vaerdig voor een reis naar Isrels tulband zyt.
 Uw lof op dit bestaan zal ongeketend zweeven
 Op alle tongen, zo lang aardfche volken leeven;
 Doch 't geen ons enkel grieft, is dat uw verre reis
 Ons u doet misfen in 't verhevene paleis;
 Maar uwe wederkomst zal 't alles op doen klaaren.
 Elk riep dit uit, gelyk de stem van blyde schaaren
 Den hoogtyd uitroept, van een naderend geluk.

Maar ondertusfchen was men nu ten hove druk
 En bezig, om 't besluit van Belkis te verhaalen.
 Men zag den hofstoet thans, verdeeld in alle zaalen,
 By hoopen dringen, en 't gefluister van het hof
 Drong door de wanden zelfs, tot een' gepasten lof
 Voor deze monarchin, naar aller volken ooren.
 Thans roept een blyde stoet: Ons is wat groots geboren!

*Die bet
 oogmerk
 pryzen en
 toefstem-
 men.*

*Het be-
 fluit der
 vorstinne
 wordt
 ruchtbaar
 en van elk
 gepree-
 zen.*

T

Want

Want onze koningin is stoutter dan een held,
 Die, daar de pylen, langs het open oorlogsveld,
 De lucht doorhorren en den wakkren krygsknecht wonden,
 Zyn' kloeken tred behoudt, en, als aan 't veld gebonden,
 Ter heirbresfe indringt, met een' ongeknakten moed.
 Want onze koningin, zo teder opgevoed,
 Durft, van de hoop verzeld, door huilende woestynen,
 Daar leeuwen, draaken en daar adderen verschynen,
 Naar 't land vertrekken, daar de beste wysheid woont.
 Zoo iemand waerdig waar', met roem te zyn gekroond,
 Men kroon' dan deze vrouw met blyde lofgezangen.
 Hoe zal de dageraad, met traanen op de wangen,
 Met blyde traanen, die de zon ten karre afdroogt,
 Zich toiën op dien dag, waar op de weetlust boogt,
 Om in den open korf verstand en heil te gaaren.
 Druk, druk een glorie kroon van stralen om haar hairen,
 En voer, gelyk het past, haar' noit volroemden naam
 Ten hemel, door de kracht van de onvermoeide faam.
 Wie zou deez gloriestar niet bly ten hemel leiden?

*De byzon-
 dere toe-
 stand der
 vorstinne,
 by de
 vregde
 haarer on-
 derdaa-
 nen, en
 haar zorg
 voor ge-
 schenken.*

Terwyl men bezig is, den luister te verbreiden
 Van Belkis, wordt het al vervaerdigd, 't geen ten tocht
 Vereischt wordt; 't beste wordt nauwkeurig uitgezocht,
 Om door die gaaven dus den koning te gedenken.
 Men zadelt kemelen, belaën met ryksgechenken,
 Gesteepte en blinkend goud; en, by dien grooten schat,
 Al 't edelste, 't geen oit haar ryke kust bezat.

Een

Een' uitgezochten troep van wyze jongelingen,
 Als zilvren starren, die de kuisfche maan omringen;
 Een' rei van vrouwen, fchoon en jeugdig, en bereid
 Ten algemeenen dienst van haare majesteit,
 Ziet men vervaerdigd, om den eertocht meê te waagen.

*Zy kiest
 zich reis-
 genooten
 uit.*

De gansche toefel wordt bereid in weinig dagen;
 De rustlooze yver zet elks harte in vollen brand,
 Om Seba's morgenstar, naar het hebreeuwſche land,
 Op vleugelen van lof en eer, te zien vertrekken.
 De woelende afgunſt kan geene edle daad bevlekken.
 De gunſt der volken hangt van 't ryk regeeren af.
 Een vorſtelyke moed ſtrikt bloemen om den ſtaf,
 Door vreugd des onderdaans, die hier, gewoon te zweeven
 In ſchaduw' van den vrede, ook juichend poogt te leeven.
 Elk roemt de ryksvorſtin, als de eer der monarchy,
 En zet haar hoog beſluit een' nieuwen luifter by,
 Tot dat de vlugge tyd den afſcheidsdag zou baaren.

*'t Gejuich
 van 't
 volk.*

Maar ſchoone Belkis, min beducht voor reisgevaaren,
 Dan wel, op welk een wyz' zy koning Salomon,
 Wiens heereylyk geruchte all' haaren aandacht won,
 Zal ſpreeken, en de kracht van zyn verſtand beproeven,
 Prangt haaren aandacht in de nauwgezette ſchroeven
 Van diepe peinzing, die zich in een ruim getal
 Van duiftre vraagen uit, en eerlang blinken zal
 In het hebreeuwſche hof, met volle morgenſtraalen.
 Vermoeid van drift ziet zy den laaſten avond daalen

*De over-
 leggingen
 der konin-
 ginne.*

148 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Van haar verblyf in 't hof, waar in zy, welgemoed,
De mannen van haar' raad en haare vrienden groet.

*en haar
afſcheid.* En thans begost de dag van haar vertrek te bloozen;
Het hoofd te fieren met zyne onverdorde roozen,

Terwyl de koningin, met haaren stoet, gereed
Ter reize, by 't gejuich van 't volk, ten hove uittreedt,
En, midden in den stoet van haar verkoorelingen,
Den blyden tocht begint, en, onder 't vrolyk zingen
Der blyde chooren, 't volk vaarwel zegt, met een' lach.

*Zy trekt
naar Je-
rufalem,* Men trekt in orde heen, en oeffent, dag aan dag,
Het moedige verstand in diepe zielsgedachten,
Om niet vergeefsch naar iets, zo wel gewenscht, te trachten,
Tot dat men eindelyk, door zoete hoop gestreeld,

*en komt,
na eene
reize van
dertig da-
gen, by de
ſtad.* Waar in het weezen van de deugd is uitgebeeld,
Naby Jerufalem verſchynt, met muil en wagen,
Na eene zwaare reis van tweemaal vyftien dagen.

Intuſſchen de avondzon, vermoeid en afgemat,
Zich zelf ter ruſte lag in 't kille en zwalpend nat
Van 't koele westen, en de nacht rees aan de kimmén;
Scheen ook het ſnel gerucht ten heirbaantrans te klimmen:

*Salomon
begroet
haar op de
luifler-
rykſte
wyze.* Het nodigt Salomon tot eenen wyzen plicht;
Want nu verhief de dag nog nauwelyks het licht
In de uitgespannen lucht, beſproeid met morgentraanen,
Of 't lust hem, zynen ſtoet een' open weg te baanen
Naar Seba's morgenſtarr', die, met uitheemschen pracht,
Den wyzen koning in haar' open arm verwacht,

En

En de achtbre wysheid groet met een bedachtzaam weezen.

Gelyk een fakkel by de zonne, om hoog gereezen
 Uit haaren gryzen schoot, verflauwt en nederzinkt;
 Zo doet de luister, die uit 's konings aanschyn blinkt,
 Het denkbeeld, 't geen zich vormde in edele gedachten
 Van myn vorstin, terstond verflauwen in zyn krachten;
 't Valt af, terwyl het oog de ziel verwonderd maakt,
 Door zo veel grootsheid, als in 's konings oogen blaakt.

*De ver-
wonder-
ring der
koningin-
ne, op het
zien van
Salomon,*

Het mannelyk gelaat, gevormd uit juiste trekken,
 Die heuschheid, godsvrucht, trouwe en fiere deugd ontdekken;
 De houding, schikking en de pracht van 's vorsten stoet,
 Verwonderen, op 't hoogst', haar vorstelyk gemoed.
 Vooräl voelt zy zich, door bevreemding, 't harte ontfteeken,
 Zo ras zy mynen vorst, voor d'eerstemaal, hoort spreeken.
 Daar sprak een Engel, niet een mensch, in Salomon.
 Ze erkent met eerbied, hoe zy reeds besluiten kon,
 Om 't zweevende gerucht die kroon op 't hoofd te drukken,
 Dat het aan Salomon voldeedt in alle stukken.

Maar nu geleidt myn vorst deze edele vorstin,
 Op 't minzaamst', daar 't gejuich opzweeft, zyn vesten in,
 En brengt haar in zyn hof, het schoonste der gebouwen.
 Des konings gemaalin, omringd van haare vrouwen,
 Ontfangt hier, met een oog, daar godlyk vuur in straalt,
 De moedigste vorstin, wier zweevende aandacht dwaalt
 Door alle schoonheid van gewelfzelen en wanden.

*die haar
in zyn hof
leidt,
daar zy
van allen
plechtig
wordt
ontfan-
gen.*

Zy ziet in ieders ooge een vuur van eerbied branden.

150 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

De knechten, maagden en staffieren, fier van geest,
Vertoonen haar een' glans, haar onbekend geweest;
Al, wat ze aanschouwt, kan haar verwondering vergrooten.

*De koning ont-
baalt haar
op eene
prachtige
wyze.*

Intusfchen laat myn vorst, eer alles wordt ontflooten,
Om 't oog te streelen, in zyn koninglyk paleis,
Den disch bereiden, naar den vorstelyken eisch;
Terwyl de hofrei zingt, en 't al vervult met galmen.

Het zap des eêlsten druifs, de vrucht der volste halmen,
Het beste van het vee, het heerlykste uit den hof,
Versieren eenen disch, daar 't onderwerp van lof
De schoonste monarchin mag toeven en onthaalen.
Gepaste blyfchap rust in goude en zilvren schaalen;
De wyn verheugt het hart met stille vrolykheid,
Daar luistrende aandacht een' verheven glans in spreidt;
En, nu de vreugdezang wordt, onvermoeid, gezongen,
Ontbrandt gepaste drift, met eerbied, alle tongen.
De gansche hofstoet roept, met een verëende stemm':
Lang straale 't helder licht van 't groot Jerufalem,
De zon der wysheid, die de volkren zal beschynen!

*De ge-
dachten
der konin-
ginne en
haare
aanspraak
aan den
koning.*

Thans dacht de monarchin, dat zy reeds seraphynen
Zag zweeven om den troon van een doorluchtig God;
Hoe zalig, roeptze in 't eind', hoe zalig is uw lot
ô Koning! hoe gelykt uw luister dien der goden,
Die onze volkeren, naar de oude kerkgeboden,
Verëeren met gejuich en nederig gebaar,
By 't vuurig bidden van den wyzen offeraar.

Myn

Myne aandacht zuft en flaapt, in de armen van uw' zegen,
 Door afgematten ernst, door peinzing neêrgelegen;
 Zy zuft, terwyl uw praal en pracht myn oog verblindt,
 Dat onbekenden glans in al uw' luifter vindt.

Hoe fierlyk ftut die zuil 't gewelfzel, heet van glansen!
 Hoe blinkt die goudmyn in gindse omgeboogen tranfen!
 Wat gloed omvangt den grond! wat luifter deze zaal!
 Wat pracht verfiert uw' difch! wat eerbied ieders taal!

Gy fchynt een gunfteling van goden, my verholen.
 Gy doet myne oogen in den vreemden luifter doolen.

Uw gade; de edle ftoet van uwe heerfchappy;

Ja al, wat ik aanschouw, ô vorst, verwondert my.

't Gerucht fchiet veel te kort; 't voldoet u slechts ten deelen.

Dit alles groote vrouw, dit alles zyn gefpeelen,

Dus antwoordt Salomon, van 't geen gy nog zult zien.

Myn luifter moet uw oog een reeks van wondren biên.

Zoudt gy, die edeler dan alle uitheemsche vrouwen,

Een' verren tocht voldeedt, om myn gebied te aanschouwen,

Zoudt gy, om dit gezichte alleen, gekomen zyn?

Al, 't geen gy hebt gezien, fchetst u een' blooten fchyn

Van fchooner glansen, die myn' naam om de aarde voeren;

'k Zal u vertoonen, (en dan zullen uwe fnoeren

Neêrvallen in een plaats, die lieflyk is en zacht,)

Na 't zien van dit paleis, waar men Gods eer betracht.

Intusfchen wordt de dag met vreugde op vreugd beslooten.

De moedige vorftin en haare reisgenooten

Be-

*Na 't zien
 der eerste
 beereyk-*

*beden en
overden-
kingen
over het
zelve,*

Begeeven zich ter rust', vermoeid en afgemat:
Maar nauwlyks heeft het oog den donkren slaap gevat,
Of een verheugde droom werkt op de doffe zinnen,
En schetst een' hemel, die van buiten en van binnen
Met duizend fakkels blinkt, den stillen geesten af.

*laat Salo-
mon dag
aan dag
de konin-
ginne
en haaren
stoet, zy-
ne byzon-
dere heer-
lykbeden
beschou-
wen.*

En nauwlyks ryst de zon uit haar cristallen graf,
Of elk ontwaakt met vreugde en een gesterkt verlangen,
Om voor nieuwsgierigheid weêr andren glans te ontfangen,
En dus versleet men hier ten hove en in 't gebied
Des konings, dag by dag, tot hen de tyd verriedt.

De vorst van Israël liet geen en glans verborgen,
Maar gaf gewyde drift, van d'avond tot den morgen,
Een ruim gezicht van all' de glansen zyner kroon.

*Hy brengt
haar van
den troon*

Hy leidde Seba's starre op zyn' verheven troon,
En schetste haar 't geheim der uitgebeelde leeuwen,
Als twaalf lichten in den hemel der hebreeuwen,

*naar den
tempel.*

Op 't allerduidlykste af; bragt haar in 't heiligdom,
Daar Scheppers heerlykheid, omdrongen met een' drom
Van zweevende Engelen, zich op doet, en blyft waaren,
Als een beschermgeest, om de zuilen en altaaren.
Hy onderrecht en leert heur daar, met kloek beleid,
Het hoogste en diepste doel van 's Almachts heerlykheid.

*De toe-
stand der
koningin-
ne in den
tempel.*

't Zy dat dit hoog gebouw geen' vreemdeling gedoogde;
't Zy dat Gods majesteit op iet byzonders oogde;
't Zy dat dit weids gevaart zo grooten glans bezat,
Dat niemant, zonder schroom, op zynen boezem tradt;

Hoe 't zy, de monarchin van 't waterige zuiden,
(Onweetende wat haare ontroering zou beduiden)

Bezwymt, op de intrede in dit vorstelyke huis.

Daar zweefde, zo 't haar dacht, een lieffelyk gedruis
Van lofgezangen, die noit stervelingen zingen.

Iet godlyks schein haar tot bekentenis te dwingen,
Dat dit de tempel waar' van aller goden God.

Vervreemd intusfchen en verwonderd over 't lot
Van den beroemden vorst, wiens uiterlyke stralen
Haar in de ruimte van Gods aanzien deeden dwaalen,
Ontbrandt haar ziel in een verborgen hemelvuur,

Dat daglyks aangroeit en vergroot van uur tot uur,
Om Salomon, na dat de weetlust haarer oogen

Uitwendig waar' geboet, in zo veel ryksvertoogen
En hofvertooningen, als in 't hebreeuwfsche land

De hoogte preezen van het vorstelyk verftand;

Om Salomon, door klem van diepgeleerde vraagen,

Te toetsen, op dat dus de faam een kroon mogt draagen

Van waarheid, die, gelyk het tintelend gestarnt,

Den vreemdeling beschynt en op den voorgrond barnt.

Men hadt byna den tyd van zespaar vlugge maanden,
Waar in genade en gunst het spoor aan weetlust baanden,
Met vreugde en eerbaarheid, door vriendschap uitgedacht,

In het beschouwen van den ryksglans, doorgebracht,

Toen schoone Belkis, 't hof en hofgewoel ontweeken,

Alleen met Salomon, om veiliger te spreken,

*De yver
der vor-
stinne om
Salomon
te onder-
vraagen.*

*Na eene
vertoe-
ving van
ontrent
twaalf
maanden,*

*begint zy
den ko-
ning,*

In een' der hoven, by een zuivre waterbron

Gezeten, dus, met vreugd, haar onderzoek begon:

*na dat zy
de byzon-
dere gun-
sten m, en
den luiſter
van zyn
ryk ge-
preezen,* Wat hebbe ik al vermaaks in uw gebied genooten,
 ô Gadelooze vorst, zints 't hof my wierdt ontflooten
 Van uw verheven gunst; wat zag, wat hoorde ik niet!
 Geen oogenblik verging, waar op uw ryksgebied
 My niet den eenen glans of d'andren deedt aanschouwen.

Hoe overtreffe ik niet, in eer, de beste vrouwen!

Wat gunst, wat luiſter, wat genade is my vertoond,

Zints ik, omtrent een jaar, in Zalem heb gewoond,

Beschaduwd van uw gunſte, in ſteê van veldbanieren.

Myn weetlust mogt alhier den besten hoogtyd vieren.

'k Ben in 't beſchouwen van uw ryk meer dan voldaan,

En alles roept my, om naar myn gebied te gaan,

Hoe noode ik ſcheiden wil uit uw gevierde ſtaaten;

Hoe noode ik Salomon, myn' halsvriend, wil verlaaten.

Dit zeggende, lag zy haar hoofd op 's konings borst,

Terwyl een traanenvloed, bezoedeld noch bemorst,

Door eerelooze min, langs de eerbare wangen vloeide;

En voer dus voort: Waaröm of my het lot verfoeide,

Dat ik niet in uw' arm mogt liggen voor altyd?

Waaröm ô Salomon, werdt my dat heil benyd? (wenschen

Waaröm moest Pharao?... Maar 'k zwyg... verſchoon myn

ô Bestbeminde held! ô zaligſte aller menſchen!

't Wordt tyd, dat ik my tot een hooger doel bepaal,

En van uw groot verſtand een grooter heil behaal,

Dan

Dan my geschonken is, door 't zien van uw sieraaden.
 De moede zon zal zich wel haast in 't westen baaden;
 De daluwe avond lacht met een geboogen hoofd;
 Wy zyn alleen; hier leeft geen zorg die de aandacht rooft.
 De blyde vogelen slaan de avonddankgebeden,
 En lokken onzen geest tot ruime aandachtigheden;
 Terwyl het hofgroen zich, uit eerbied, nederbuigt,
 En Zalems onderdaan, om Jesé's naneef, juicht.

Ik was doorluchtig vorst, vervolgtze, niet verwonderd,
 Zints ge uwe kielen langs myn reê hadt afgezonderd,
 Om al den luister van uw praal en heerlykheid:
 Maar bovenäl stond ik vervoerd, toen uw beleid
 En oordeel, door de faam, vol krachts, wierdt uitgeblaazen.

*en baare
 bedoelings
 en
 oogmerk
 en ont-
 dekt badt,*

Sieraaden eeren vaak de wooningen der dwaazen;
 Maar wysheid, en vooräl die u is toegedeeld,
 Vindt men niet overäl, daar glans en luister speelt.

→ Ik kwam hier landen, niet alleen, om uw paleizen
 En steden, die, met roem, tot aan de wolken ryzen,
 Voorzien met zulken pracht, die nimmer weêrgaê zag,
 Te aanschouwen; maar myn hart verlangde naar dien dag,
 Waaröp ik hooren zou den mond, die wondren spelde.
 De faam, die my den glans van uw gebied vertelde,
 Heeft, tegens haar gewoonte en loffeloos bestaan,
 Uw' glans en luister slechts, in 't minste deel, voldaan.
 Dit zien myne oogen; dit betuigen myn gedachten.
 Maar, (laat my niet vergeefs naar een voldoening trachten)

Ik wensch te hooren, of uw verberoemd verstand
Den luister toekomt, die u dient in 't verfte land.

vraagen
door te
stellen,

'k Heb in de orakelblaên van uwen stamm' gevonden,
Dat eens uw God den mensch, om onbedachte zonden,
Ter lustplaatze uitdreef, daar Hy hem hadt ingesteld,
En den nakomeling vervolgens hadt vermeld:
Dat Hy, die 't menschdom dorst verdryven en verstootten,
Het zelve in edler licht, wanneer hy hadt vergooten
Zyn onbezoedeld bloed, zou stellen; ja 't geslacht,
't Geen hem, in 't vordren van een proefwet, hadt verächt,
Wilde aanzien, met een oog van liefde en medelyden.
Ik merk nu, dat verdrag en straf te gader stryden.
Hy, die het menschdom schiep, ontheft het van verdriet.
Waaröm, indien Hy op den mensch vol liefde ziet,
Waaröm hem dan ten doel van wanbedryf geschapen?
Nog meer, wat voordeel kan uw God uit zo iets raapen,
Dat zyne heiligheid bevlekt, en door zyn bloed
Gekuist moet worden, eer 't zyn heete wraak voldoet?
En, daarenboven, waar zag men een vierschaar spannen,
Daar Hy zelf, die het recht van 't onrecht dient te wannen,
Daar Hy zelf, die den mensch veroordeelt tot de straf,
Zich bly ten offer van zyne eige gramfchap gaf?
Ja eindlyk, zoo zyn wil zyn oordeel eens verstrikte,
De oogmerken van zyn' geest niet weegde en wyslyk wikte,
Waaröm dan niet een' mensch geschapen, die zyn wraak
Zou blusfen? of school in dien borgtocht vreemd vermaak?

Doch,

Doch, om dit alles in eene enkele vraag te sluiten,
 (Gy hoort my met ontzag deez laatste aanmerking uiten)
 Hoe is het mogelyk, dat een afvallig volk
 Een' schepper dooden kan, die, boven lucht en wolk,
 Zyn schezlen aanziet, en kan straffen en vergeeven?
 Hoe diep ik dit bepeins, hoe ver myn zinnen zweeven,
 'k Zie in dit alles een besluiteloos verschil
 Van eenen vryen en een' onbedachten will'.

Gy raadpleegt edle vrouw met eene duistere reden,
 (Dus antwoordt hy;) wanneer wy in de dieptens treden
 Van 't goddelyk besluit, dan leggen wy de hand
 Op een verduisterd en onzeker misverstand.

*die de ko-
ning baer
beant-
woordt;*

't Beschouwen van Gods wille is niets, dan dien gelooven-
 Hoe meer wy ons der rede in 't peinzen zien ontrooven;
 Hoe verder het besluit, dat God verkeert doet, wykt,
 Hoe edler ons geloof naar het verborgne reikt.
 Hoe onbeschryflyker Gods gunst en mededoogen
 Den sterfling voorkomt, als hy alles hebb' gewoogen,
 Hoe meer de waarde van Gods eer en doelwit ryst.
 't Verborgene is de mond, die Gods besluiten pryst.
 Maar echter, (geene ziel leeft hier in blind vertrouwen)
 Wy kunnen u, van verr' Gods diepen wille ontvouwen,
 En gy zult zelfs, zoo gy de reden acht voor schyn,
 En dwaale ik niet, ras tot myn wenschen vaerdig zyn.

God schiep een' mensch, die in 't verbond kost staan en vallen.
 Hy vormde zyn gemoed, ombouwde het met wallen

158 SALOMON, KONING VAN ISRAËL,

Van tedre liefde en van oprechte eenvoudigheid.
 Dit pronkstuk zyner hand, tot zynen lof bereid,
 En in een plaats gesteld, die hem den hemel maalde,
 Eer de verdorvne ziel in zondenschemring dwaalde,
 Gaf Hy de keuze, om in zyn' heerelyken staat
 Te blyven, of het oore aan listige eigenbaat
 Te leenen, en zyn heil te trappelen met voeten.
 De mensch omhelst het laatste, en, niet in staat te boeten
 Een misdaad, die de wraak des hoogen Gods verwekt,
 Lag, als een offer, dat verzengd is, uitgestrekt;
 En dat bewoog de liefde in 't hart van dien volmaakten.
 Geene englen, schoon zy vol van menschenliefde blaakten,
 Bezaaten krachts genoeg of waaren sterk en kloek,
 Om God te kennen in het draagen van zyn' vloek.
 Ook werdt elk schezpel meê deelächtig aan de zonden.
 Daar werdt, na 't zondigen, geene enkle plaats gevonden;
 Geene aarde ontdekt, geen stof, geene onbezoedelde asch,
 't Welk, om een zuiver mensch te scheppen, ovrig was:
 En, daarënboven, moest God zelf die armen schraagen,
 Die zyne ontstoken wraak en gramschap zouden draagen,
 En, hoe 't nu moglyk zy, dat menschen, zwak en teêr,
 Eens tasten zullen naar het leeven van hunn' Heer;
 Kunt gy begrypen en gelooven, met meêr klaarheid,
 Als gy gelooft, dat God, die mond van enkle waarheid,
 Zich kleeden zal met stof, dat, door een heilig vuur,
 Eens zuivren zal de snoode en zondige natuur,

Wan-

Wanneer 'er uit dat stof het edelst bloed zal vlieten,
 En, op die wyz', zegt God: Ik zal myn bloed vergieten.
 Spreek, is 'er nu verschil in ons orakelschrift,
 En wordt het recht dus niet van 't onrecht als gezift?
 Doch blyft het alles, na myn zeggen, u verholen,
 Laat dan de ontdekking aan volmaakter tyd bevolen,
 En dring niet verder door de wondren van Gods wet,
 Dan daar het waar geloof der reden paalen zet.

't Aandachtig hart van deze ervaarene vorstinne
 Betuigt, (op dat Gods eer zelfs vreemden lof gewinne)
 Dat het met eerbied kust den scepter van 't geloof,
 Waar voor het, voor dien tyd, onvatbaar was en doof.
 Zy vraagt vervolgens naar 't geheim der joodsche zeden,
 Naar ryk en godsdienst, naar 't regeeren van de steden,
 Naar d'omloop van 't heeläl, naar de orde van het licht,
 Naar wetten van natuur en 't oeffnen van den plicht:
 En, welvoldaan en ftil in 's konings wyze reden,
 Ziet haar de hofrei met den vorst ter zaale intreeden,
 Daar ongemeen gejuich den vollen disch begroet,
 En beurtlings Salomon en Belkis hulde doet.

*'t geen der
 koningin
 in alles
 voldoet.*

Maar ondertusfchen, dat de ontrolde vreugde dartelt,
 En in de woorden van den blyden hofftoet fpartelt,
 Wordt Salomon belust den oorsprong van 't geflacht,
 (Waar uit Mesfias eens zou worden voortgebracht,
 Waar uit hy dikwyls roemde en sprak te zyn gefprooten,)
 Aan Seba's koningin, en haare ryksgenooten

*Salomon
 verbaalt*

Te

160 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Te ontdekken, uit een vry' en ongedwongen wil.

De zaal krygt ooren, en elks monden zwygen ftil.

*eenige
zaaken
van zyn
geflacht.*

By 't fchamel Bethlehem, veracht by andre fteden,

Hadt herder Ifäi, een' langen tyd geleden,

Zyn' veldftulp opgerecht. Daar leefde hy gerust

Met vierpaar zoonen, 's mans vermaak en oogelust,

De ftarren zyner hoop, de zuilen zyner jaaren,

Toen Isrels koningryk, gefolterd door gevaaren,

Den koning Saul wraakte en afviel in 't gebied.

De Schepper van 't heeläl, die noit zyn volk verliet,

Hoe zeer de ondankbren hem verfinaadden in zyn wetten,

Zag van zyn' zetel, om den twist een perk te zetten,

En koos een' andren vorst voor 't bestbeminde volk.

God dan, omfchaduwd met een donkre hemelwolk,

Beval aan Samuël, den jongften uit de zoonen

Van grootvaêr Ifäi, tot vorst van 't ryk te kroonen,

En hem te zalven by den laagen herdersftulp;

Beloovende met een', dat hy dien zoon geen hulp,

Om zegeryk, wie ook den vrede mogt ontroeren,

Hier in Jerufalem den gouden ftaf te voeren,

Zou weigren. David was 't, dien God tot vorst verkoor.

Wat wedervoer dien held, op Sauls oorlogspoor

Al wifelvalligheid! Wat moest die braave lyden,

Zints Sauls bang gemoed met onrust hadt te ftryden!

Hoe menigmaal ftondt niet zyn leeven in gevaar!

Hy werdt maar al te wel de gunst van 't hof gewaar.

Eerst

Eerst tederlyk bemind, en toen in drift verbannen,
 Na dat hy 't opperhoofd der Filistynsche mannen,
 Den veldreus Goliath, gelyk een dapper held,
 Van God geharnasd, door den slingersteen geveld,
 En na die daad, (wie moet niet voor dien echtprys gruwen)
 Om Sauls dochter, de eer der dochteren, te huwen,
 Twee honderd mannen van het Filistynsch geslacht,
 En wreekers van den reus, hadt moedig omgebragt.

Doch dit besluit den trits niet van 's mans rampgevallen.
 Hy trekt ten derdemaal, gewapend, uit de wallen
 Van Zalem; en verlaat, op nieuw, den Filistyn.
 Kost oit een heldenkroon wel fierelyker zyn,
 En heerelyker staan op koning Sauls hairen,
 Dan deze op vaders hoofd, in de eerste levensjaaren,
 Ten meestendeele alleen versleeten op het land?
 Maar wreede Saul, thans der lieffelyke hand
 Van Gode ontworfeld, poogt 's helds luister te verpletten.
 (Dus wenscht de nydt zyn' tand in heldenvlees te zetten.)
 Hy ruit zyn' lyfwacht op. Hy hitst zyn' onderdaan,
 In 't heimelyk, zo blô is driefte wangunst, aan,
 Om David, schoon bestuwd van goddelyke krachten,
 Als 't offer zynes haats, in Michals arm te slachten;
 Maar moeder Michal, veels te deugdzaam en te teêr,
 Bewaart, op 't voorbeeld van oom Jonathan, haar' heer,
 En laat ter sluik den held naar Rama's Godstolk vluchten.
 Hier doet hem Saul, die nu sterker schein te duchten,

Dat David eenmaal hem zou bonzen van den troon,
 Tot driewerf achter een, door mannen zyner kroon,
 Opzoeken, en vergeefs tot wederkeering noopen.
 Hy zelf komt dan in 't einde, als om den buit te stroopen,
 Te Rama, en daar op te Najoth, daar Gods geest
 Den schichtigen monarch, voor 's Heeren hand bevreest,
 Doet propheteeren in den stoet van zyn propheeten.
 Toen zag men haat en nydt en eer- en afgunst zweeten,
 Gedompeld onder dragt van Gods almogendheid,
 Uit onmagt: Saul stort ter aarde, bidt en schreit,
 Zyn kroon en kleederen wechwerpende op de velden.

En ondertusfchen keert myn vader, de eer der helden,
 Van God beschaduwd, naar zyn' halsvriend Jonathan.
 Hoe teder was de komst by dien godvruchten man!
 Ontäärt van 's vaders wrok! Wat vloeiden 'er al traanen!
 Hoe weenden Gibea en Sauls onderdaanen,
 Uit vreugde en dankbaarheid, om 't zien van Jesse's spruit.
 Hier kwam de vriendschap nu, de vriendschap, 's hemels bruid,
 En snoerde Jonathans en Davids harte in banden,
 En zegende die twee met haar fluweele handen.
 Zy vlocht een' hemelknoop, die, fterker dan het graf,
 Myn' braaven vader tot zyn' dood vertroosting gaf.

En nu begost de nydt uit overmoed te hollen.
 Zo moest het wentelrad van 's vaders leeven rollen.
 De held ontvlucht den vorst in Achimelechs schoot,
 Van daar in Achis hoede, en, door den hoogen nood

Geperst, ontheiligt hy daar het gebruik der reden.
 Hy veinst zich zinneloos, vol buitenspoorigheden,
 En vlucht, vol droefheid, naar Adullams veldspelonk,
 Terwyl hem, op die vlucht, de hoop ter ziele uitzonk;
 Van daar naar Misper, en op den raad van 's Heeren knechten,
 Naar 't woud van Chereth, of men 't ryksgefchil mogt flechten:
 Maar Saul, Saul zelf, slaat, als een wreed barbaar,
 Zyn handen, raazende, aan de knechten van 't altaar.
 Hy doet, op 't voorbeeld van staatzuchtige tyrannen,
 Straks viermaal twintig en nog vyf van 's Heeren mannen,
 (Het beulenhart ontzonk hier aan zyn' wreedten plicht,)
 Door eenen Doëg, die zyn heil op onheil fticht,
 Ontzielen, om zich dus in priesterbloed te baaden.
 Hier door verhief de twist zich op zyn legerpaden;
 De vorst vervolgt den held, de held verschoont den vorst,
 Die 't zondige gemoed met snooder kwaad bemorst,
 Den duivel raadpleegt, en, na 't helfche lot voorzeggen,
 Ontzield door zynen knecht, op Gilboa bleef leggen,
 Verzeld van Jonathan, dat Davids ziel verscheurt,
 Die, door Gods toevorzicht, op Juda's troon gebeurd,
 In steê van ongestoord den hoogen staf te draagen,
 Vaak de afgunst onvermoeid zag aan zyn welzyn knaagen,
 Tot dat hy, afgestreên in 't ondermaansche lot,
 Den weg der vaders ging, en door dien weg tot God.
 Dus sprak hy, toen de nacht met donkre wolken daalde,
 En slaapende onlust door de schreiënde oogen dwaalde,

*en besluit
 met het
 verhaal
 van Da-
 vids dood.*

164 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Tot dat de morgenstond, met luiferryken glans,
De zon verwelkomde aan den nuchtren hemeltrans.

Den overigen tyd, dien de koningin badt, om in Jerusaleem te blyven, verlyt zy alleen in de regenwoordigheid van Salomon.

De korte tyd, die nu nog ovrig was gebleeven
Voor schoone Belkis, om met Salomon te leeven,
Wordt nu begonnen en voltooid, tot hooger doel.
De star van Seba vraakt het vrolyk hofgewoel,
En zoekt alleen haar vreugde in 's konings wyze reden,
Die haar van alles spreekt, met veel nauwkeurigheden,
En openbaart, wat hem, voor zyne heerschappy,
Zints veele jaaren, in Gods gunst, bejegend zy;
Hoe lang hy hadt geheerscht; wat hem was overkomen;
Wat hy bedoelde; wat hem troetelde en deedt schroomen;
En gaat op deze wyz' steeds voort van dag tot dag,
Tot dat men eindelyk den tyd van 't scheiden zag:

De dag van scheidens naderd. De toestand der koningin op dien tyd.

Een' naaren tyd voorwaar voor de eerkroon aller vrouwen.
Zy kost den laatsten dag niet welgemoed aanschouwen.
De traanen, waar zy ging of stondt, beklommen 't oog.
De rouw bewoelde 't hart. De zachte blyfchap vloog
Ter ziele uit. Zucht op zucht ontworfelde de lippen.
De bleeke droefheid liet zich telkens 't ooge ontglippen,
En brak ten laatsten, met een heesch en schor geluid,
In wyze woorden, met een' vollen eerbied, uit,
Om vol van zegening uit Zalems wal te trekken.
Zy laat, eer zy vertrekt, haar' grooten schat ontdekken,
Gestuwd met eël gesteente en 't uitgezochtfte goud,
't Welk zy den koning, die haar handeling beschouwt
Met een' verheven ernst, ootmoedig smeekt te ontfangen;

Ter-

Terwyl een traanenvloed rolt langs haare achtbre wangen.
 De vorst ontfangt de gift, maar even te gelyk
 Biedt hy der monarchin het edelste uit zyn ryk,
 En zweert, daar by, dat hy getrouw haar' vriend zal blyven.

*Schenken
geeft, en
eene duur-
zaarne
vriend-
fchap be-
looft.*

En nu begost het oog in cristalyn te dryven;
 Terwyl de koningin den vrouwelyken stoet,
 En all' de dienaars van den grootsten koning groet.
 De Egyptifche vorftin omhelst de praal der vrouwen;
 Noemt haar den fchat, dien ze in haar harte zal behou'en,
 En zegent telkens, by het noemen van haar' naam,
 De ftarr' van 't eind' der aarde; een vrouw, die zelfs de faam

*De toe-
ftand van
alle de
ryksge-
nooten,
in 't by-
zonder
die der
Egypti-
fche vor-
ftin.*

Dorst volgen, en zo verre in 't oosten gaan beproeven.
 Elk voelt, by 't fcheiden, 't hart geprangd in harde fchroeven.
 Men wenscht der monarchin Gods gunfte en toevorzicht,
 En zingt den affcheidszang, fchoon marrende in dien plicht.
 Intusfchen naakt het uur van fcheiden, nat van traanen.

De vorst van Zalem, in een' kring van onderdaanen
 Beslooten, drukt voor 't laafte aan zyn verlegen hart
 De fchoone vreemdeling, die, overkropt van fmart,
 In 's konings knellend' arm haar liefde toont met fnikken.
 Zo dierbaar wordt een heil in fcheidende oogenblikken.
 Men volgt nu en verzelt deze ongemeene vrouw
 Tot daar een groote stoet de koningin, vol rouw,
 Ontfangt en wechvoert uit elks achternaziende oogen;
 Terwyl myn Salomon, tot in de ziel bewoogen,
 Al hakkelende roept: vaarwel Sebaanfche zon!
 En flauwlyk 't antwoord hoort, leef lang ô Salomon!

*Salomon
geleidt de
koningin-
ne van Se-
ba op rei-
ze, en
neemt een
teder af-
fcheid,*

*'t geen
beurte-
lings ber-
baalt
wordt.*

S A L O M O N ,

K O N I N G V A N I S R A Ë L .

H E T A C H T S T E B O E K .

I N H O U D .

*Het hart van Salomon, begocheld en geleid
 Door onbedachte min tot veele uitheemsche vrouwen,
 Laat, van het rechte spoor der godsvrucht afgeleid,
 Den valsch versierden goôn een' hoogen altaar bouwen.
 Hy huldigt deze goôn, voor 't oog van 't volk, en doet
 Akaaren rooken op den heuvel der olyven;
 En volgt dus blindelings den onverlichten stoet
 (Zo sterk door God verboôn) van onbedachte wyven.
 Gods goedheid daalt om laag, geschonden in haar recht,
 Daar zy den joodschen vorst 's ryks ondergang voorzegt.*

De staat 's **R** *des ryks,* yks hulk dreef nog voor vloed en ty in haare stroomen,
 De joodsche kroon hadt voor geen ongeval te schroomen,
 De sceppter stondt nog vast in 's konings zuivre hand,
 De waare godsdienst was nog koning in dit land;
 Men zag den vreemden goôn geen witte varren keelen;
 Geen joodsche zielen in een' valschen godsdienst deelen,

Geen

R. Vicholas, invenit et fecit 1767.

Geene afgodsbeelden op de hoogtens opgericht,
 Noch Gods almogendheid getergd in 't aangezicht:
 Toen 't opgefmuikte schoon van een der vreemde vrouwen, *veran-*
 Den glans bezwalkte van deez zalige landsdouwten, *derd.*
 En Zalems ryksmonarch, die in Gods armen sliep,
 Tot het befchouwen van een' valfchen godsdienst riep.

Afarte's wigchelaar, beroofd van zyne altaaren,
 Scheen als een nachtfpook om des konings troon te waaren,
 Hy floeg het vorftlyk ooge in alle deelen gaê;
 Hy volgde myn' monarch in all' zyn gangen na,
 En zocht door hooffche list dien staatsman te bemannen,
 Maar zag zyn netten hier fteeds vruchtloos uitgefpannen:
 Ten laaftten merkte hy, dat een van zynen floet,
 Een frifche fchoonheid heerschte in 't vorftelyk gemoed,
 En deze, aan zynen dienst verknocht door outerbanden,
 't Gezag des godsdienst ligt kost krygen in haar handen.
 Dus peinst en overpeinst hy, hoe te werk te gaan,
 In deze fchoonheid zyn verlangen voor te ftaan.

*De wig-
chelaar
van Aftar-
te over-
legt, op
welk eene
wyze hy
zynen
gods-
dienft 't
befte in
voere,*

Hy fnoert zyn oogmerk aan een' t'zaamgefmeeden fchakel *beraams*
 Van duizend listen, nachtverfchynzel en orakel, *ten dien*
 En fpreekt het voorwerp van des konings tederheid *einde ee-*
 Dus aan, terwyl zyn oog bedrieglyk traanen fchreit: *nige lis-*
ten,

'k Heb u ô fchoone vrouwe een' hoogen last te ontdekken,
 Die, door u uitgevoerd, elk zal tot heil verftrekken;
 Het is een hooge last, dien uwe en myne goôn,
 Op 't plechtigsts eifchen van deez' heereyken troon.

'k Had

door wel- 'k Had nauwlyks dezen nacht myne oogen toegeloo-
ken te En de aangeboden rust al dankende aangesproken,
ontdekken Of ik ontdekte, vreez en eerbied nam my in,
aan de be- Voor myn vernederd bedde Astarte's luchtbodin.
mindste Zy daalde op eene wolk, bezaid met heldre lichten,
der vrou- Als zo veel tekens van godsdienstige offerplichten,
wen van En was in 't wit gekleed, 't geen in die vlammen blonk,
Salomon, Met schooner luister dan oit blyde morgen schonk.

Haar zuivre boezem scheen van enkle drift te zwellen.
 Ik zag een' schoonen stoet van maagden haar verzellen,
 Elk van haar scheen met het verhemeld lot verkuist,
 En droeg een' lauwertak in de onbesmette vuist.

ô Wichlaar, sprakze, volg den eisch van myne wetten.
 't Voegt u, byzonder, op Astarte's eer te letten;
 't Past u, te zorgen voor haar' hoogen outerdienst.
 Ik kom op 't hoog bevel en daale op 't onvoorzienst',
 Om u te ontdekken, dat, zoo hier geene outers branden,
 Voorzien met heilige en ons pasfende offeranden,
 Deez' stad, dit volk en 't land zal sneuven door een magt,
 Daar men niet aan gedenkt of die men luttel acht.
 Eer 't naderende licht omhelsd wordt met de vlerken
 Des uitgespannen nachts, en onze hemelperken
 Omtogen worden met het kleed van duisternis,
 Zult gy de vrouw, die aan den koning 't waardigste is,
 Beveelen, dat zy, door het haar vergund vermogen,
 Den grooten koning, die de star volgt haarer oogen,

Besluiten doe, om in dit uitgestrekt gebied
 Ons een gewyd altaar te bouwen, en zich niet
 Te zengen aan het vuur van opgehitsten toren.
 Hier zweegze, en voer om hoog met haar gewyde chooren.
 Laat nu, daar ik de wet, die zy my gaf, volvoer,
 Laat nu, eer wreed geweld dit heerlyk ryk ontroer',
 Haar hoog bevel by u een' diepen ingang vinden,
 Dus zal uw naam, mevrouw, op vleugelen der winden,
 Ten hemel vliegen, daar de wyze Astarte leeft.
 Gy, die den koning, door uw liefde, wetten geeft,
 En boven andren moogt in eere en aanzien stygen,
 Gy zult ligt van den vorst gewenschte vryheid krygen;
 En vordert ge in ons doel, verwacht dan in dit land
 Een praalbeeld voor uw' naam, ter plaats daar 't altaar brandt.

Noit zag men schooner dag, gehuld met goud en roozen,
 Aan de ochtendkimmen, in het moedig oosten, bloezen;
 Noit rees 'er dageraad met aangenaamer licht,
 Dan zich de blyfchap toonde in 't lagchende aangezicht
 Van deze schoonheid, die, door valschen waan ontsteken,
 Den wigchelaar met ernst en eerbied hoorde spreken,
 En vast geloofde, dat ze, omtogen met dien schyn,
 Astarte's gunsteling en 's aardryks roem zou zyn.
 Zy, moedig op die keuz', belooft met plechtige eeden,
 Dat zy den koning, door geduurige gebeden,
 Zal wikken in een doel, zo heilig voor haar' staat
 En voor Astarte's tolk, haar' valschen toeverlaat.

*by zyn
 oogmerk
 bereikt.*

Zyn gedrag na de uitwoering. De wigchelaar, geveleid door moedige gedachten,
 Durft reeds eene uitkomst, hem zo streelende, verwachten;
 Hy keert te rugge en volgt de schaduw van zyn' wensch,
 En noemt zich telkens een volmaakt gelukkig mensch,
 Een mensch, 't welk heerschen zal, en door schynheilig prevelen,
 De losse harten van onnoozlen zal benevelen,
 En moglyk, eer de dood hem wechrukke uit den tyd,
 Gansch Zalem zien zal aan Astarte toegewyd.

't Gedrag der ryksvorstinne, Maar ondertusfchen drong een zeevloed van gepeinzen
 In 't hart der schoonheid, nu bedroogen door het veinzen
 Des outerknechts, en voerde een sterk gety van vreugd
 En eerzucht in het brein van deez bedroogen jeugd.
 De hoogmoed doet haar reeds het heerlykst lot genieten.
 De blyfchap laat haar oog een' vloed van traanen vlieten,
 Die neder rollen langs een' schoonen roozengaard,
 Gelyk de morgendauw. Haar ziel zweeft boven de aard',
 En noemt zich thans de star der opperste godinnen;
die van Salomon gezien En in dien toestand van harstochtelyke zinnen
 Genaakt haar Salomon, wiens liefde grooter wordt,
 Zo ras hy 't wit albast met paerlen ziet bestort. (men,
 Hy drukt het schreiënd beeld, 't geen spraakloos was, in de ar-
en getrouwt wardt. En zegt: Wat doet myn bruid, myn bestbeminde, kermen?
 Gy weent in mynen arm, ontfeld en spraakeloos!
 Rys op myn huwlyksstar! luik op myn morgenroos!
 Kan Salomon den wensch van' uw gemoed volbrengen,
 Zo spreek, en laat uw oog geen zuivre traanen plengen,

Die

Die lieflyk stollen op het minnelyk gelaat,
 // Gelyk de boomgaard van myn' wellust open gaat.

Dit vriendlyk oogeblik, deez' biggelende traanen,
 Zyn voor deez' schoonheid reeds ontrolde zegevaanen.
 Zy richt zich op en spreekt, hoogmoedig op haar schoon,
 Dus tot myn' Salomon: In schaduwe uwer kroon,
 ô Koning, zie ik myn geringe schoonheid streelen;
 My groote schatten uit uw schatkist mededeelen,
 Maar gy onthoudt myn ziel den allerbesten schat.
 Beef niet! Astarte houdt in haare vuist gevat
 De toorts der wraak, en zal die, uit gewyde vingeren,
 Dat alles branden zal, door uwe staaten slingeren,
 Indien geen outer voor haar' naam worde opgericht.
 Zy heeft myn' wigchelaar beschaduwd met haar licht,
 Dit zelf geboden, en myn ziel moet het gelooven.
 Wilt gy my nu niet van myn' besten schat berooven,
 Zo sta my toe, ô vorst, en geef my uwe stemm',
 Dat men een outer bouw' naby Jerufalem:
 Kom, zie daar uw vorstin voor 't hoog gevaarte bukken.

*'t Gevolg
 van dezen
 toefland.*

*Haare
 aanspraak
 aan den
 koning.*

// Geen schorre donder kan het hart zo zeer verrukken,
 Dan deze bede 't hart van mynen Salomon.
 Myn waarde, zegt hy, hy, die uw gemoed verwon,
 Een valsche prevelaar, een hoveling, gesleepen
 Op listen en verraad en vindingryke greepen,
 Heeft u te loos misleid. Waar is Astarte's macht?
 Dat zy dit uur... Houd op, eer ze u als 't offer slacht

*Des ko-
 nings ant-
 woordt,*

172 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Van haare woede en wraake en majesteit, ô koning!

*om ver ge-
worpen,
door het
weder
antwoor-
den der
ryksvoor-
sinne;* Dus antwoordt zy, ik smeek aan haar voor u verschooning:
Maar 'k merk wel, dat ge alleen uw' en der vaders God
Wilt eeren, en aan my, (verkrygt myn min dit lot!)
Geen outer toe wilt staan op een' van uwe heuvelen;
Myn godsdienst moet, ô vorst, dan om uw' godsdienst sneuvelen.

't Is wel, maar schenk myn oog dat wreede noodlot niet,
Dat het myn' godsdienst door den uwen dooden ziet.

Laat my vertrekken; zend my weder naar myn landen;
Daar zal ik dag en nacht, by walm der offeranden,
De wraake afbidden, die uwe hooge tinnen dreigt;
En als 't orakel van uw' God, ô koning, zwygt,
En gy myn' offerplicht ziet moedig zegepraalen,
Laat my dan weder in uw trotsse staaten haalen.

'k Zal uw beminnen, en geen edel jongeling,
Schoon al, wat schoonheid heet, zich om zyn leden hing,
Zal my verlokken, noch zyn liefde my bezwaaren.

Den bloeizem van myn jeugd wil ik voor u bewaaren,
En, als hy nimmer door uw' mond worde afgekust,
Zal hy verdorren, tot ik in myn graffteê rust.
Zo mooge uw broze min zich in myn daaden vleiën.

Gelyk een adelaar, gewoon te spelemeiën
In 't hoogste van de lucht, het blinkend zonnegoud,
Zo ras het nederdaalt in 't reutelende zout
Der zee, wil volgen met zyne altyd moedige oogen,
En van de wolken op de golven neêrgevloogen,

Het

Het pekcl doorzinkt en verwydert in de zee;
 Zo zinkt myn adelaar, myn wyze koning meê.
 Hy volgt de aanlokzelen der schoonheid onbezonnen,
 En wordt door strikken van 't verleidend kwaad verwonnen;
 Hy drinkt een helsch vergift voor hemelnektar in,
 En proeft daar na het roet van een verboden min.

De woorden der vorstin, vol aandrang uitgesproken,
 Verstrikken het gemoed van Salomon, ontstoken
 Door eene wufte min, gebaarcl van jeugdig schoon.
 Ik zal, herzegt hy, en dit zweert hy by zyn kroon,
 Ik zal Aftarte's naam een hoog altaar doen bouwen,
 Bemin my slechts, ô kroon, ô zon van all' myn vrouwen!
 Uw liefde is de vorstin, die my in kluiifers slaat;
 Uw schoonheid, in dien boei, myn hoop en toeverlaat.
 'k Zal, smoor uw blinkend oog niet in uw schoone traanen,
 Een' steilen opgang naar den hoogen outer baanen,
 En schatten geeven tot het bouwen van 't altaar,
 En 't onderhouden van uw' offerwigchelaar:

*'t welk
 Salomon
 tot het in-
 voeren
 van eenen
 vreemden
 gods-
 dienst,
 door het
 bouwen
 van een
 altaar,
 overhaalt.*

Maar echter voelt myn ziel een wroeging, die 'k moet zwygen.

*De toe-
 stand der
 vorstinne.*

Zy, die dus het gemoed des konings wist te neigen,
 Hovaerdig op haar heil, blonk nu gelyk de zon,
 Wanneer zy 't blinkend hoofd tilt uit haar zilte bron,
 En streelde 's konings min met vleiën en met lonken.
 Zyn hart, nu reeds den arm der waakzaamheid ontzonken,
 Verdooit in 't vuur der liefde; een vorst, zo hoog geroemd,
 Staat toe, dat hem een vrouw haar' overwinling noemt.

Hy laat voor Aftoreth den hoogen altaar ftichten,
 En geeft den doodfteek aan rechtſchappen godsdienſtplichten.
 Gansch Zalem wordt vervuld met deze roekloosheid,
 Terwyl zich het gerucht in 't vrouwenchoor verſpreidt.

*'s Gemom-
pel,*

Men mompelt van den vorst en 't geen hy heeft bedreeven
 Vol afgunſt onder een, der vrouwen harten beeven
 En poplen in de borst om Salomons bedryf.

Zy morren: Zal de vorst dan voor een enkel wyf
 Een altaar bouwen en aan ons geen gunst betoonen;

gedrag Heet dat de liefde, hem van ons vergund, beloonen?

Laat ons ook met gevelei of dreigen, hoe men kan,
 Het hart beſtormen van dien lichtverleiden man.

Hy bouwe ons outers, of ſloop dat der Sidonyten;
 Verdienen niet zo wel de goôn der Moabyten,
 Nu hen geen wigchelaar verädelt door gebeên,
 Van Zalems ryksmonarch en 't wiſfelziek gemeen

Verëerd te worden, voor het oog van onze volken?
 De zon van ons geluk moet branden door de wolken

*en beſluit
van een
gedeelte
der overi-
ge vrou-
wen.*

Van overdekt geweld. Weläan, men toie zich op,
 En voer' de ſchoonheid, vol aanlokzelen, ten top.

Men vlecht' de ſluiërs met gebloemte en geurge kruiden;

Onze oogen moeten dien van ongerepte bruiden

Gelyken; ons gelaat moet ſchoon en jeugdig ſtaan,

Zo zien wy onzen vorst in onze boeiëns gaan.

*Zy komen
by den ko-
ning,*

En nu liet men gehoor by Salomon verzoeken.

De vrouwen nadren hem, beſluiërd met haar doeken.

Het

Het schittrende oog blonk door den dunnen fluiër heen.
 Het golvend hair, 't geen langs 't bezielde marmersteen
 Afrolde, gaf een' zwier aan deze ryksvorstinnen,
 Daar elk zich moedig toont op het gewenscht verwinnen.
 Een dezer vrouwen, wel bespraakt, wordt aangesteld,
 Om d'eersten storm te doen op mynen zwakken held.
 Ze ontsluit haar gelaat, zy bliksemt met haare oogen,
 En zegt: Heeft eene vrouw, ô koning, meer vermogen
 Op uw gemoed dan wy, die u zo menigmaal,
 Toen gy uw liefde voerde in haare zegepraal,
 Getroeteld hebben met onze onbesmette kussen;
 Toen gy uw' wellust wilde op onzen boezem blussen;
 Toen wy uw minnelyk omärmden op het bed,
 Daar gy ons menigwerf weêrkuste en vleide met
 De teêrste woorden, die oit sterfeling kan spreken.
 Of ziet gy nu iets aan onz' eersten glans ontbreken?
 Of is in onzen schoot uw wellust reeds geblust,
 En is 't aanlokzel van de schoonheid afgekust?
 Of schitteren in ons oog niet meer de liefdevonken?
 Of heeft een ander oog u in zyn boei geklonken?
 Met een woord, zyt gy ons en onze omhelzing moê,
 Om dat ge een altaar staat aan vrouwe Astarte toe,
 En ons geen' outerdienst vergunt in uwe staaten?
 Wat kan ons de ydle naam van ryksvorstinnen baaten,
 Wanneer wy onzen glans zien treden met den voet,
 En gy eene enkele vrouw de hoogste hulde doet?

*doen baare
 klagten,*

Geef

Geef ons, zoo we immermeer door onze aanloklykheden,
Die door den tyd nog niet zyn met den voet getreden,
U vleiden, geef ons dan altaaren voor de goôn,
Onze onderlinge min en kuisfche trouw ten loon.

Een fterveling, dien we eens tot euvlen zien vervallen,
Zien wy van kwaad tot kwaad (met welke fterke wallen
Van oordeel en verftand hy ook omcingeld zy)
Afdaalen en met hem zyn roem en heerschappy;
Zo ziet men Salomon, aan 't ftruiklen, nederzinken
In eene zee van kwaad. Zyne eerfte deugden blinken
Niet meer in 't godlyk oog der eerfte eenvoudigheid;
Hy wordt van 't eene kwaad in 't andre kwaad geleid.
De vrouwelyke taal, de aanlokzelen dier fchoonen
Vermoogen hem, zo ligt, ten dwaalfpoor op te troonen.
Hy volgt, hy volgt den floet der dwaaze vrouwen na,
En flaet niet meer de wet van zyn' verbondsgod gaê.

*en ver-
werpen
hunne be-
geertens.* Mevrouwen, zegt hy, kuisch en fchoon en welgeboren,
'k Heb eens naar 't fpreeken van een fchoonheid willen hooren;
'k Zwoer haar met eeden toe, dat ik een hoog altaar
Zou bouwen, naar den eifch van haaren wigchelaar.
Dit is gefchied, en gy, bewust van dit volvoeren,
Komt met uw fchoonheid en uw taal myn ziele ontroeren.
'k Heb een altaar gebouwd, ter eere van myn min,
En of ik, voor u en uw aller hofgezin,
Nu andre altaaren, voor het oog van 't volk doe rooken,
't Blyft flechts een enkel kwaad. Welân, gy zyt gedooken

In

In ſchaduw myner gunst. 'k Sta u de altaaren toe,
 Maar ducht in dit bedryf voor Gods geftrengte roê.
 Gaat heenen, 'k zal uw' wensch en uwe leiding volgen.

Gods goedheid, midlerwyl op Zalems vorst verbolgen,
 Ziet met getergd gelaat van haaren zetel af,
 En ducht voor 't wankelen van Juda's grooten ſtaf.
 Dies neemt ze op alles acht en volgt des konings wandel.

*Gods
 rechtvaer-
 digheid
 wordt
 verhol-
 gen.*

Maar ondertusfchen dreef afgodery haar' handel.
 Zy vent, terwyl de ſtoet der blyde vrouwen keert,
 Aan ieders hart, dat een verdichte godheid eert,
 Gefteente en blinkend goud en fierelyke rokken,
 Om, eer de hoogtyd van elks godsdienst wordt voltrokken,
 By voorraad, door eene ydle en ſterke inbeeldingskracht,
 Te zweeven in een' lof, door de afgunſt uitgedacht.

*De gevol-
 gen der
 toefstem-
 ming des
 konings
 in den
 hoogmoed,*

En nu begost men reeds te bouwen aan de altaaren.
 De ſtraaten zyn vervuld met juichende offeraaren;
 Elk looft zyn' afgod in eene onbekende taal.

*en de toe-
 bereiding
 des al-
 taars.*

Deez draagt een' tempelrol; die weêr de wierookfchaal;
 Een ander banden, goud en 't heerlykst ooft der hoven.
 Daar ziet men d'arbeid, met opzweevend ſtof beſtooven,
 Door paard en ezel met den tamgemaakten ſtier
 Ten berge opklimmen. Gints den kraakenden lauwrier
 Den vollen altaarkruik omknellen. Hier weêr ſteenen,
 Yvoor en houtwerk, om den luifter te verëenen,
 Op naakte ſchoften naar den hoogen berg gevoerd.
 Gints eenen grooten ſtoet, die blyde ſnaaren roert,

Z

Den

Den weg bekruisfen, en van overäl, de troepen
Van het afgodisch grauw, lang leef de koning! roepen.
Gansch Zalem vangt den galm van ieders zegelied;
Terwyl de oprechte Jood wechsmelt in zielsverdriet.

Toen Israël, gevoerd in huilende woestynen,
Zyn' Schepper, digt omftuwd met zwarte wolkgordynen,
Waar achter Hy met zyn' beminden Mozes sprak,
En het oprecht geloof voor 't wachten was te zwak,
Verlochende, en zich zelf te redden hadt beslooten,
Zag men het gouden kalf, door Aarons kroes gegooten,
Om hoog gebeurd, en door een' onbezonnen stoet
Van blinde Jooden, met den naam van God begroet,
En opgehemeld door een reeks van feestgezangen.

*Toestand
des ko-
ningryks
en tyds,* Zo hoort men hier het woud en bosch den feestgalm vangen.
Deez spreekt van Astoreth; die weêr van Milcoms eer.
Deez looft den Chamos; die knielt voor den Molech neêr.
Elk juicht, nu de outers reeds voor ieder zyn vervaerdigd;
En nu, op dat elks God, naar d'uitflag, werd' verwaerdigd,
Riep elk met blyde stemm' der goden hoogtyd uit.

*in 't by-
zonder die
des booge-
priesters.* Gods opperpriester, die zyn zuivere oogen sluit,
Lag voor het rein altaar, ontbloot van offeranden,
Al beevende geknield, en hief gevouwen handen.
En schreiënde oogen naar den steilen hemel op.
En biddende, dat hy, die de afgoôn reeds ten top
Opvyzelde, eenmaal mogt zyne euvelen betreuren,
Voelt hy de zuilen en de hooge tempeldeuren

Verschokken op haar' grond, den berg van Moria.
Terstond verhief een wind met zacht gedruis, en na
Dien wind, deez sterke stem zich in den schoonen tempel:

*De neder-
daaling
des beili-
gen geest.*

Dat Salomon vry op den afgodsdienst zyn' stempel
En zegel drukke, uit een vermetle schrandereid.
Laat hy zich vleiën, dat het altaar, God gewyd,
Met die der valsche goën, gebouwd rondöm deez wallen,
Verëenigd zyn kan. Laat zyn diepe vinding brallen
En juistheid zoeken in zyn' dwaazen zinnetocht;
Hy zal ter kwaader uur, want hier wordt God verzocht,
Zyn erfdeel scheuren zien van zyn nakomelingen.
De felle wanhoop zal hem alle ruste ontwringen;
Zyne eer verpletten, door 't omkeeren van zyn lot,
Gelyk een sterke orkaan de moedigste eiken knot.
Rys priester, eer Gods wraak de altaaren bernt tot aschen!

Myn offeraar staat op; bedauwd van traanenplassen,
En opent aan den Jood, die God in 't harte droeg,
Hoe Salomon niet met zyn' godsdienst strafloos loeg.

En ondertusfchen zag men 't hoogtydsfeest bereiën.
De ryksvorstinnen, om den joodschen vorst te vleiën,
Zich sieraad kiezen voor den naastaanstaanden dag;
Dien dag, waar op Gods vloek en heete gramschap lag.
Hy rees ook niet, gelyk voorheen, uit zyne stroomen;
Geen bloozend hoofd bescheen de bergen, beeken, boomen
Of huizen, want zyn glans was met een floers bedekt,
Dat tot een teken van ontlooken droefheid strekt.

*'t Ver-
waerdi-
gen van
den afge-
dendienst.*

180 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

ô Swarte dag! ô telg! uit Gods verbolgenheden
 Gesprooten, moest gy u met aklig zwart bekleeden,
 Op dat het lieflyk zwerk niet door den altaargalm,
 Of den verfoeiden rook van valschen offerwalm,
 Besmet zou worden en zich heilloos zien bevleeken?

*De vrou-
 wen ko-
 men tot
 den ko-
 ning,*

Nu zien we een' vrouwenstoet naar Zalems koning trekken,
 Op 't prachtigste uitgedost. De schoonste treedt vooruit,
 Terwyl een sterke wacht den stoet der vrouwen sluit.
 Zy nadren Salomon, en streelen hem met lonken.
 Kom, zie de starren van uw bed en tafel pronken,
 (Zo roept de stem van vreugde in dezen) volg ons naar
 Den schoonen heuvel, by het brandend feestaltaar.
 De zon ontzegt den dag haar lieffelyke stralen,
 Op dat we in meerdren glans rondöm u zouden praalen;
 Zy dekt het schaamroodhoofd met wolken, dik en zwart,
 Om niet te aanschouwen, met een oog, vol nyd en smart,
 Dat onze glansen u meer dan haar schoonheid streelen.
 Kom, volg ons braave vorst, omringd van feestgespeelen.
 Zuf niet, daar onze min, belust naar 's konings lof,
 Ons doet erkennen voor de starren van uw hof.
 Zyn onze toizels naar het vorstlyk welbehaagen?
 Of let ons iets? Kom volg. Wat zal de stad gewaagen
 Van al den luister, die rondöm de altaaren zweeft,
 Waaröp men onzen goôn verädelde offers geeft!

*en voeren
 hem naar
 de altaa-
 ren.*

ô Blinde vorst! Hy volgt zyn dwaaze lustgenooten,
 Maar volgt, om met zyn kroon aan 's hemels wraak te stooten.

Hy

Hy volgt, terwyl zyn wacht, veel edeler dan hy,
 Al waggelende gaat en de oogen slaat ter zy.
 Hoe juicht, hoe schreit de stad! gezang en deerlyk zuchten
 Verfmelten onder een; terwyl de zangen vluchten
 Van de eene in de andre holte, en welkers galm in 't end',
 Door doodsche dreuning, den verheven zalfberg schendt.

De valsche wigchelaars, hovaerdig op 't aanschouwen
 Des konings, in den drang der opgesmukte vrouwen,
 Verheffen beurtelings de valsche gevormde stemm'.

*De boos-
 meed en
 zegening-
 gen der
 valsche
 offerprie-
 steren.*

Zy zeggen: Salomon regeer Jerufalem
 In eenen toevloed van nog naderende jaaren!
 De goden zegnen hem, die ons gewyde altaaren
 Vergunt in zyn gebied! Lang leef! lang leef de vorst,
 Die op zyn kroon de kroon des ryksten zegen torst!

Thans branden de outers en de vlammen zyn aan 't stygen.
 De donkre hemel schynt van al den walm te hygen;
 Het kweelend vogeltje zit treurig op den tak,
 En de afgeweende Jood gedoodverwd onder 't dak.
 Men hoort by 't offren niets dan valsche keelen galmēn.
 Al 't aardryk raakt in slaap; de volle koorenhalmen
 Zyn met het halfryp hoofd geboogen op den grond.
 't Geboomte, 't welk voorheen met zo veel luister stondt,
 Kwynt op den wortel met verdorde en drooge blaëren.

*De gram-
 schap
 Gods,
 zichtbaar
 in het ge-
 schapene,
 by Jeru-
 salein.*

De vlugge biën, steeds gewoon den tym te gaëren
 Uit eike en teër gebloemt', besterven op het blad.
 De beemden beeven, en de bronnen van de stad

182 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Verstikken, schoon zo korts vervuld met stroomend water.
 De hoven kwynen, en het morrende geklaater
 Der hofrivieren ligt in gladgekemden stroom.
 Het hooffsche marmer zweet van opgekropten schroom.
 Gewelfzels, muuren en sieraaden der paleizen;
 De torens, die voor 't oog als aan de wolken ryzen,
 En all' de glansen van het schoon Jerufalem,
 Vervallen, nu de vorst God afvalt, nevens hem.
 De laage stulpen zelfs, bewoond van akkerluiden,
 Gevoelen, dat deez dag iet wonders zal beduiden.
 Het jeugdige geboomt', dat hen in de armen drukt,
 Staat, ten bewys van wee, tot op den grond gebukt.

*Mengeeft
 den ko-
 ning de
 offer-
 schaal.*

Maar ondertuschen brengt men in gebloemde korven,
 Verwelkt en door den walm des offerrooks bedorven,
 Vermasten wierook, die, in eene gouden schaal
 Geworpen, Salomon, door liefde en offertaal,
 Wordt aangeboden, om haar om 't altaar te zwaiën.

Kwyn, zuivre godsvrucht, kwyn, en laat uw noodvlag waiën!

*Hy of-
 fert.*

Hy vat, hy vat de schaal!... hy slingertze om 't altaar,
 En wordt van koning nu een valsche wigchelaar!
 Daar stort zyne achtbaarheid, de sieraad zynes levens;
 Zyn Godverbondseed en zyn blinkend erfdeel tevens
 Met hem ter aarde, op dit rampzalig oogenblik!
 Zing gy uw zegelied: Gy hebt in uwen strik
 Den grootsten vorst getroond, ô vorst der helfche zielen!
 Gy zaagt Gods dienstknecht voor uw ziddrende outers knielen;

Gy

Gy zaagt hem struikelen, en nu hy ligt geveld,
Ga, juich voor eene poos om myn' verwonnen held.

De valsche wigchelaars verheffen hunnen zegen:
Maar eer zy eindigen, daalt eene volle regen
Ten hoogen hemel af, die de offerbenden scheidt;
En door dien regen toont de godsvrucht, hoe ze schreit.
Men keert naar Zalem, daar de koninglyke reiën,
Ten afgodsdienst geschikt, met pooken, met schalmeiën,
En snaar- en zangkunst, de eer van 't gruwlyk offerfeest
Verheffen, 't welk zo lang verboden was geweest;
En daar de zwarte nacht met wyde schreden nadert,
Den valschen offerstoet, ten hoof' byëen vergaderd,
Met mist en nevel en een daluw duister dekt,
Wordt door Gods geest Gods vriend Ahia opgewekt.

Ahia, trouwe tolk van myn' verborgenheden,
Dus spreekt de Godheid, dek uwe onbesmette leden
Met stof en asfche, en treed op myn bevel ten hoof',
Daar Salomon, die vuig' afgodendienst ten roof
En proie geworden is, in weerwil myner wetten,
Deez' dag zyn voeten durfde op vreemde bodems zetten,
En voor myn heilig oog, 't geen door de wolken drong,
Zich zelv' den leiband van myn waakzaamheid ontwong.
Stap dien afvalligen met trotsheid onder de oogen,
Dien zwakken zondaar, diep in blinkend goud getoogen,
Vol hoogmoed tastende naar myn verborgen eer,
En toon hem het bevel van zynen Opperheer.

*De hemel
beweent
den val
des ko-
nings.*

*God be-
veelt Ahia
zyne
gram-
schap aan
den ko-
ning te
ontdek-
ken.*

Laat

Laat hy dan, heeft hy moed, om myne wraak te schooren,
 Met onverschrokken zin naar uwe woorden hooren,
 Te sterker zal de straf, geblikfemd uit myn hand,
 Hem neêr doen vallen van zyn' zetel in het zand.
 Myne achtbaarheid, door hem ontluiſterd en gefchonden,
 Heeft, haarer wraak ten doel, zyn nageſlacht verbonden;
 Die roekloos God ontëert moet boeten voor 't bedryf.
 Rechtvaardigheid dingt een' Godlochenaar naar 't lyf.
 Hy juicht en zweeft nog in den hemel zyner lusten.
 Zyn liefde is nog geſtand, om in den arm te rusten
 Van ſnoode wederliefde en wreede huicheling.
 't Afgodisch volk, 't welk zyn geknakte hulpe ontſing,
 Leert hem op heden de verdichte goden roemen,
 En 't heilloos feest een feest minvuil en zondig noemen.
 De zaalen dreunen van zyn gruwlyk feestgeſchal,
 Ten voorſpook, hoe myn wraak die eens bedondren zal,
 Met ongelyker kracht dan die der noodgeluiden.
 De zon beſtraalt van ver het lieffelyke zuiden,
 En als zy uit het oost naar 't vochtig westen ziet.
 Ga dan ten hove en zwyg myn ſtrengſte woorden niet.
 'k Zal, daar gy hem ontmoet, u myn bevelen zeggen;
 De woorden myner wraake op uwe lippen leggen,
 En u doen ſpreken met een' drang van hemelkracht,
 Tot vrees van Salomon en 't zondige geſlacht.

Hier zweeg de ſtem en voer al morrende ten hemel;
 Terwyl een zwangre wolk, met ſchitterend gewemel,

Op Zalems zelfberg daalt, waar uit een Englenstoet
 Aftreedende, zyn' God met hemelzangen groet,
 Op dat de valsche galm der vreemden mogt verdwynen,
 En als versmelten in den galm van seraphynen.
 Een heilig water wascht alle offervlekken af,
 En roert den berggrond aan met Gods genadestaf,
 Op dat, wanneer Gods oog weêr neêrzag op de olyven,
 Die ongeschonden in den wraakgloed mogten blyven,
 Dien wraakgloed, dien het recht tot volle vlammen blaast,
 Zo ras een welig hart op vreemden wellust aat;
 En daar de wolk, getorscht op onvermoeide winden,
 Vast opzweeft, om zich aan haar' oorsprong vast te binden,
 Verheft de gouden zon het moedig hoofd omhoog,
 En ziet het aardryk aan uit haar' azuuren boog.

*De Engelen des
 bemels
 heiligen
 den zelfberg.*

Nu dreef een weste wind de voglen door de wolken,
 Die, zingende, den slaap verjoegen van de volken;
 Den wakkren akkerman naarvolgden in zyn' lof,
 En Gods orakeltolk verzelden naar het hof,
 Die, op den hoogen eisch van Hem, die 't al doet leeven,
 Zich, zonder ydlen schroom, ten hove dorst begeeven,
 Daar hy, zo ras men om gehoor den dienaar zondt,
 Een vaerdig antwoord en een vry geleide vondt.

Hy nadert Salomon, terwyl de Godheid daalde,
 Het hart des afgezants met hemellicht bestraalde,
 En de ongeruste vorst, door 't zien van Gods propheet,
 Eer God nog spreekte, in 't hart de naare tyding weet.

186 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Intusfchen fluit Gods geest Ahia's lippen open.

*Gods pro-
pheet ver-
richt Gods
inspraak.* Hy buigt zich voor den vorst, en spreekt: Myn vuurig hoopen,
Geduchte koning, was, dat ik voor u en 't volk,

Dat gy regeert, steeds mogt verftrekken tot een' tolk
Van 's hemels gunfte en vreê; maar, ondanks myn verlangen,
Om zulk eene inspraak van myn' hoogen Heer te ontfangen,
Is my bevolen, in het holfte van den nacht,
Dat ik Gods toorn en haat, op u en uw geslacht,
(Om 't roekloos feit, 't welk gy gepleegd hebt voor Gods oogen,
Ontftoken, zints ge u hebt voor vreemde goôn geboogen)
Dat ik dien toorn en haat zou melden in dit uur,
't Rampzalig tydftip, 't geen uw volk en nagebuur
En vreemden voor Gods macht zal fiddren doen en beeven!

Hoor dan, wat last aan my, wat straf u is gegeven.
God zal den staf van 't ryk wechrukken uit uw hand;
Het hoog gezag van 't verre en bygelegene land
Aan uwen onderdaan, in fpyt des naneefs, fchenken;
Den luifter van uw ryk in zynen luifter krenken;
Uw' troon doen beeven, die, tot nog toe, zeker ftondt;
U, als verzaaker van zyn duurgeftaafd verbond,
Doen weten, wat het zy, Hem in zyne eer te kwetzen.
Het teeken zyner wraake in uw geweeten etzen;
Uw vrouwen, moeders all' te zaamen van den vloek,
Die zelfs zal dringen in den engften tempelhoek,
Doen dwaalen, als een fchaar van troostellooze weeuwen,
Omcingeld van een' ry afvallige hebreuwen.

En

En all' de glansen, thans geketend aan uw ryk,
 Verstroiën met uwe eere en staaten te gelyk:
 Doch, om den wille van Gods David, uwen vader,
 Zult ge, eer het noodüur van die ryksomkeering nader',
 Uwe oogen sluiten en neërdaalen in het graf.
 Uw' nagelaaten zoon zal God den grooten staf
 Ontwringen, en hem slechts een deel van uwe stammen,
 (Dus tempert God zyn wraak, wanneer zy is aan 't vlammen)
 Regeeren doen. De stam van Juda, Jacobs kroon,
 Zal het gebied zyn, vorst, van uwen jongen zoon.
 Kniel met een waar berouw voor deez rampzaligheden!
 Hadt gy, gelyk voorheen, gedacht aan alle uwe eeden,
 Uw' God geëerbiedigd en geen valsche goôn verëerd,
 De kans van uw geluk waar' niet zo ras verkeerd;
 Uw rykshaan zou als nog Gods altaarzegen kraiën;
 Die zegen in uw ryk zyn leusbanieren zwaiën;
 Gy nog de zon zyn van den tedren Benjamin;
 Uw machtig Zalem van al 't aardryk kroonvorstin,
 En Juda in den arm van Israël vernachten.
 Keer, groote koning, keer, of God nog mogt verzachten
 De jammeren, die 't ryk reeds hangen boven 't hoofd!
 Want, wordt gy eenmaal door uw zelv' uw zelv' ontroofd,
 Met welk een wroeging zal uw ziel dan 't lyf ontvluchten!
 Hoe zal uw sterfbed dan in een spelonk van zuchten
 Veranderd worden, voor der bloedgenooten oog!
 Hoe zal... Maar ach! myn vorst, zoo iets uw ziel bewoog,

Om hem, die 't al regeert, te vallen in zyn roede,
 Laat myn gesmeek, (houd myn bekommring ten goede!)
 Laat myn gesmeek, besproeid met traanen, die geen' schyn
 Erkennen, dan voor u een spoore en prikkel zyn.
 't Gebed eens zondaars, die berouw heeft, is van waarde,
 Het dringt door wolken, daar het opklimt uit zyne aarde,
 En vindt een' schuilhoek zelfs in Gods verbolgenheid.
 Ja, een geweeten, dat om wanbedryven schreit,
 Kan, met den walm des bloeds, vergooten op de altaaren,
 En met dat bloed besprengd, gerust ten hemel vaaren.
 Uwe outers zyn te lang voor God ontwyd geweest.
 Ga heen, doorluchtig vorst, en laat een heerlyk feest,
 Daar stier en ram en lam verzwindlen in hun zielen,
 Gods eer herstellen, die der valsche goôn vernielen:
 Misfchien dat God uw doen met gunstige oogen zie,
 En het gedreigde kwaad uit uwe staaten vliê.

*De tedere
toestand
des ke-
nings op
die aan-
spraak,* Hier zweeg Gods tolk en liet den koning vol gepeinzen.
 Zyn hart kost voor zich zelv' geene euvelen ontveinzen;
 Zyn wysheid wankelde in 't begrip dier ommekeer;
 't Gemoed wordt vol en valt, door rouw verwonnen, neêr:

*Vernie-
tigd door
de tus-
schen-
komst van
eene der
afgodi-
sche vrou-
wen.* Maar nauwlyks wil de ziel zich zelve in traanen baaden,
 Of zy wordt onverhoeds verhinderd en verraaden;
 De schoonheid, die myn vorst het eerste hadt verleid,
 Genaakt hem, met een' glans van zachte tederheid,
 En dryft het volle hart te wedde in snoode lusten,
 En leert de ziel in d'arm van hooffsche vleijng rusten;

De mond van waar berouw wordt door bedrog gestopt,
En 't hart, het zondig hart, van wellust overkropt.

Dus zien wy mynen held, zo vast aan God verbonden,
Door snoode afgodery, ten proi van alle zonden.

Dus zien wy Salomon, getroeteld van 't geluk,
Gods eer verdooven, en, Gods leiding met een ruk
Ontworfteld, valsche goôn verëeren op de altaaren,
In eenen ouderdom van byna zestig jaaren;

En, schoon gewaarschuwd door Ahia's zuivren mond,
Gods naam ontëeren in de breuk van 't eedverbond.

S A L O M O N,

K O N I N G V A N I S R A Ë L.

H E T N E G E N D E B O E K.

I N H O U D.

*G*ods gramschap daagt den twist voor haar' geduchten troon,
 En geeft hem heerschappye op drie verdeelde zielen,
 Die allen tasten naar de luisterryke kroon
 Van Salomon, te trotz, om voor Gods straf te knielen.
 Abia, 's hemels tolk, genaakt Ferobeam,
 En zegt hem, hoe de wil van d'Opperheer der heeren,
 Tien ryke deelen van den vorstelyken stam
 Hem schenken zal, om die vol luister te regeeren.
 Na dat de stem van twist, van 't zuiden tot in 't noord,
 En in den schoot van 't ryk van verre was geboord.

*G*ods
 gram-
 schap
 wekt
 De moede dag lag in de koele zee te slaapen,
 Toen 's hemels gramschap, met een eeuwig blinkend wapen
 Van macht en roem voorzien, op haaren zetel tradt;
 Zy hiel in klem der vuiste een' bliksemsteng gevat,

En

En floeg die door de lucht, dat al de hemel vonkte.
 Den vuigen twist, die op zyn netlig rustbed ronkte,
 Zag zy, by 't bliksemlicht, in zyne affchuwlykheid,
 En riep hem, heden tot haar hoog bevel bereid,
 Met eenen donderslag, terwyl hy fnorkte, wakker:
 Ga, sprak zy, en verlaat een poos uw' vuilen akker;
 Zet Refons ziele in brand, blaak Hadads slinkfen geest,
 En maak Jerobeam kloekmoedig, onbevreesd,
 Om Salomon in zyn regeeringe aan te randen.
 Ik geeve u het gebied op deze drie in handen.
 Bekruip en vorm hen en volmaak hen in een zaak,
 Die 't offer zyn zal van myn lang getergde wraak.
 Zy moeten Salomon doen fidderen en weenen.
 Vertrek en doe myn' last, spoed u ten eersten heenen;
 Terwyl uw wieken, vol van slang- en draakenbloed,
 U zullen brengen, daar gy tydig wezen moet.

Terstond begaf de twist, troetz op dat hoog bevelen,
 Zich op de reize, om 't ryk van Zalem te verdeelen.
 Hy hadt van oort tot oort zyn knechten en gelei,
 Toen 't aardryk wierdt vervloekt, verdeelde heerschappy
 Gegeeven, en elk een van zyne helsche slaaven
 Tot koningen gemaakt, om moediger te draaven
 Langs 't opgeworpen puin van zonden en verderf;
 Deze allen hadden nu elk een beschooren erf,
 En heerschten overäl in onverlichte harten.
 Hy zelf nu, steeds geneigd om elk in magt te tarten,

Vloog,

*den twist
 op, om
 Salomon
 tegenpar-
 tyderen te
 verwek-
 ken.*

*De twist
 begeeft
 zich,*

Vloog, als een bliksem, door de streken van de lucht,
 Om zyn gezag door al de waereld meer berucht
 Te maaken, en zyn volk tot heerschlust op te wekken.

zich in 't Zyn' machtigst' onderdaan liet hy naar 't noorden trekken;
noorden Een' andren zondt hy naar het watrig zuiden af,
en zuiden En landde zelf in 't oog van den hebreeuwischen staf.
verdeeld Hy kwam in Zalem, om Jerobeam te ontfonken.
hebbende,
naar Za-
lem.

Myn dichthulk, met het zeil van nieuwe drift beschonken,
 Volgt in het noorden den vermetlen Hadad naar.
 Bruis lieve dichtkiel, bruis, en schroom voor geen gevaar,
 Daar wait een zachte koelte en streelt de ontrolde golven.
 De zeegevaaren zyn in 's afgronds schoot bedolven.
 Welään, ik vaar dan met gevlerkte kiël door zee,
 Terwyl een goede wind my voert ter blyde ree.

Na dat Toen Davids leger 't land der machtige Edomyten
het leger Bevocht, en met een zee van bloed liet overgieten,
van Da- En Joab heen toog, om de Jooden, in dien sryd
vid de Gefneuveld, eerlyk, na den barren oorlogstyd,
Edomy- In 't graf te leggen, met veele oorlogsplechtigheden,
zen ver- Naar wyz' der Jooden en hun vastgestelde zeden;
slagen Was Hadad, midlerwyl men graf- en lykdiens deedt,
badt, Het bloedig oorlogszwaerd, 't geen schroomeloos en wreed,
was Ha- Al 't mannelijke sloeg, ontvlooden met zyn knechten,
dad, een Nu machteloos voor 't land en voor den vorst te vechten.
geboren Hy was een jongeling, pas zespaar jaaren oud,
prins, Toen hy den hooffchen rok, vervuld met blinkend goud,

Ver-

Verwisflen moest met dien van een' der onderzaaten.
 Hy vlucht in Midian, gegrensd aan Edoms staaten,
 En zendt van daar den vorst van het Egiptisch land,
 Ter sluik, gebeden door een' trouwen afgezant,
 Om hem, in zyn gebied, voor Joabs dolk te spaaren,
 In zyne onnozelheid en tedre levensjaaren.

De Egiptische monarch belooft hem, by zyn kroon,
 Te ontfangen, niet als vreemd, maar als een' lieven zoon.

*naar
 Egipte
 gevlucht
 den,*

Dies trekt de jongeling met hun, die hem geleïën,
 Van Midian terstond door Parans woestenyën,
 En kiest zich daar een' stoet van wakkre knechten uit;

Op dat hy, opgebeurd door Pharao's besluit,
 Gelyk een jonge vorst, omringd van lyfstaffieren,
 Zyne eerste intrede door geene armoë zou ontfieren,
 Maar, op het vriendelykste in 's konings hof verzocht,
 Daar, als een konings telg, vol roems verschynen mogt.

Hy komt te Egipte en wordt met vrede en liefde ontfangen.

*alwaar hy
 vriende-
 lyk ont-
 fangen
 en opge-
 woed,*

De koning vindt in hem zyn' lust en zyn verlangen.

Hy neemt hem in zyn hof, en geeft hem het gebied
 Van landen; op dat hy in deez bescherming niet

Zou duchten, dat hy mogt verärmen en verminderen.

Hy doet hem leeven als het past aan konings kinderen,

En trouwt hem, na 't verloop van een' bekwaamen tyd,

Ten blyk, dat 's konings gunst hem altoos bleev' gewyd,

Aan de edelste van 't ryk, de zuster zyner vrouwe.

Deez' baart hem Genubath, die door des konings trouwe

Beschaduw'd wordt, gelyk een bloem, die in het groen
 Der zachte lente schuilt, en voor het driftig woên
 Der winden wordt beschermd door rondömstaande boomen.

*en, ten
 dezen ty-
 de, door
 den twiſt
 wordt op
 geruit, om* De vorst der Jooden, nu in godsvrucht afgenomen,
 En min beschaduw'd van den goddelyken arm,
 Stondt heden als geschikt voor 't oorlogsveldällarm;
 En Hadad, na een reeks voordeelen te genieten

In 't ryk van Pharao, was onder de Edomyten,
 Thans Jooden, niet geheel en al, gelyk voorheen,
 Vergeeten, maar bewoonde, in de omgelegen steên,
 Verscheiden harten van myns konings onderzaaten;

*Salomon
 in zyne
 ſtaaten te
 benadee-
 len,* En ziende Salomon zyn' eigen God verlaaten,
 Dacht hy, dat hem 't geluk van zelve byſtand boodt,
 Om zich te wikklen in een' handel, zwaar en groot,
 Of 't misſchien moglyk ware een heilzee in te vaaren,
 Een' koninglyken hoed te drukken op zyn' hairen,
 En Salomon het land van Edom, beurtelings,
 Te ontwringen, niet door kracht des opgeheven klings:
 Maar door gevlei en list, by den geſtoorden adel,
 Zich zelv' te zetten in der Edomyten zadel.

De postbô van den twist ontbrandt hem daar den geest,
 En maakt den ryken Jood voor zyn gezag bevreesd.

*waar in
 by voort-
 gang
 maakt.* Der onderdaanen hart leert hy den vorst verlaaten,
 En voordeel zoeken in het ſlingeren der ſtaaten.
 Hy windt reeds harte op hart; hem vloeit een zee van volk,
 Met vollen vaart, in d'arm: het legt geweer en dolk

Voor

Voor zyne voeten neêr; terwyl de meesten zweeren,
 Dat geenzints Salomon, maar Hadad, zal regeeren.
 De twist ruit ieder op, en leert hen, hoe men 't juk
 Van Zalems koning, nu van God vervreemd, en tuk
 Om snoode afgodery en tempeldienst te pleegen,
 Moet werpen van den hals, en eenen nieuwen zegen
 Opzoeken in 't gebied van eenen andren heer.

Gansch Edom galmt en juicht, tot Hadads lof en eer,
 En elk wil dezen vorst, waar dat hy kryg', verzellen.

Ik zie de zeilen van myn tedre dichthulk zwellen,
 En keer naar 't zuiden, daar myn noordstar my geleidt.

Damaskus ziet het vuur van twist reeds uitgespreid.

Held Rezon, thans de toorts aan muiltiekvuur ontstoken,
 Laat in Damaskus zyn' bedwelmden toortswalm rooken;
 De twist zet hem in vlam van heerschzucht, welkers licht
 't Afvallend grauw, gelyk een zon, barnt in 't gezicht,
 Dat, hoorende den val van Zalems gouden teugel,
 Den vastgeschoeiden voet rukt uit den slaaffchen beugel.
 Het vordert Rezon tot zyn wettig opperhoofd.

*Rezon
 zoekt te
 Damas-
 kus het
 volk op
 zyne zyde
 te trekken,*

Deez Rezon, by 't gebied van David, reeds beroofd
 Van aanzien, was gevlucht en dorst den breidel vieren
 Aan roofzucht, op den voet van schendende Arabieren.
 Hy hadt een leger van bedrieglyk grauw ter beên,
 En joeg thans vreeze en schrik in 't hart van ieder een.
 Hy leerde 't joodsche volk op Juda's sचेpter morren.
 Zo zien we een' fieren leeuw zyn krygsgenooten porren,

Om, op den wapenkreet, gebulderd uit zyn' muil,
Den proi te zoeken in gevaartens, berg en kuil,
En andren onder zyne ontbonden macht te drukken.
In 't fier Damaskus ziet m' een leger t'zaamen rukken
Van mannen, vrouwen, en van jongren, heet van moed,
Om, onder schaduw van held Rezens oorlogshoed,
Het omgelegen land van schatten te berooven.

*'t geen
hem ge-
luikt.*

De list des muitlings durft hun dit te slinks belooven;
Dies roepen zy hem reeds voor vorst en veldheer uit.
De roofzucht is een stroom, die zelden wordt gestuit,
Maar zo lang moedig dringt, tot dat verwoeder golven
Hem overweldigen, in schuim en wind bedolven,
Als in een grafftede, om 'er noit uit op te staan.
Zag Saul eens zyn heil en eerstarre ondergaan
Vol droefheid, toen de staf te zwaar woog in zyn' handen.
Zag hy zyn kracht verzwakt, zyn ryk- en legerstanden
Wechvlieden, als een schuw en beevend offerdier.
Zag hy zich zelv' te klein, om Juda's leusbanier
Te zwaiën, en zyn volk een' andren vorst verkiezen.
In Zalem zal die vloed van onraad niet bevroezen.
Een donder mort van verre, en als hy nader zweeft,
Heeft Zalems luister en de ryksruste uitgeleefd.

*Eene al
gemeene
onrust
wordt
door hem
te Damas-
kus ver-
wekt.*

Hoe stormt de dolle twist, in Rezens vuist geklonken!
Hoe blaakt zyn ziel, van haat- en roof- en heerschzucht dronken!
Hy lonkt der gouden kroon van Zalems koning aan;
Hem dunkt, hy ziet dien leeuw van Juda moedloos staan,

En

En 't voorhoofd dekken met zyne ingekrompen maanen.

Al 't volk raakt overhoop, als muitende onderdaanen:
 De krygsleus echter legt, door looze vond op vond,
 Het een beproefd gebit, ten breidel, in den mond,
 Daar 't nochtans tegenstreeft, door fellen twist besprongen,
 Gelyk een hollend ros, dat, het gebit ontwongen,
 En weêr gebreideld, fier, op de eerste heldendaad,
 Met sterk vereelden hoof, den vlakken loopbaan slaat.
 Intusfchen zien wy 't noord' en zuid' in twist ontfteeken.

Welään, met nieuwen moed naar Zalems wal geweeken,
 Daar zich het opperhoofd van heerschezucht en van twist,
 In hechte banden schoeit van welbeproofden list.

De zon hadt nu haar hoofd ontbloot van gouden ftraalen, Te Jeru-
 En liet het vlug gestarnte in klaaren optocht praalen; salem
 Terwyl de morgenstar, voor de avondstar gedwee, wordt
 By 't nadren van den nacht, getuimeld was in zee, Jerobeam
 En 't halve waereldrond wechzong in duifternisfen. aange-
 Toen held Jerobeam, Gods wraakstem kan niet misfen, bitst, door
 Geliefkoosd door den flap, in 't holste van den nacht, den twijft
 Door 't vuur van heerschezucht wierdt op Zalems troon gebragt. en de
 De trotsheid, dicht omftuwd van fiere metgezellen, heersch-
 Staffieren van haar' troon en elders ryksrebelln, zucht, om
 Hadt in Jerufalem, zo ras vorst Salomon den troon
 Was afgeweeken van zyn leevenszegebron, te beklim-
 Den dollen twist ontmoet, gezonden in deez staaten, men,
 En t'zaam belust, om in des konings onderzaaten

Een' wrok te teelen, die, wierdt dus zyn' lust geboet,
 Eens zwemmen moest in zweet en brein en menschenbloed;
 Om, ryk bepurperd met deez bloed- en ettervlekken,
 Ter wisfe tuchtroê van Jerufalem te strekken.
 Deez twee dan, reeds verknocht door een gestaafd verbond,
 Genaaken nu de plaats, daar zich myn slaaper vondt,
 En blaazen, daar hy op zyn rustbed ligt te ronken,
 In zynen schrandren geest de lang verëende vonken
 Van doller heerschezucht aan, die schichtig voortgang nam,
 En plaatsfen zich daar na te zaamen in die vlam.

Terstond leert deze gloed van heerschezuyen droomen.

Jerobeam denkt reeds zo ver te zyn gekomen,
 Dat hy het ryksros van gansch Isrel mannen kon;
 Dat hy den blinden vorst, d'afvalgen Salomon,
 Welëer met het sieraad des eëlsten prachts bemanteld,
 Van Juda's zetel in de graffteê zag gekanteld,
 En sterk geblikfemd door 't afgodisch tydverdryf.

*Welke
 aanbit-
 sing by
 geboor-
 zaamt,*

De ontvonkte heerschezucht spreekt hem thans een harte in't lyf,

En doet hem in een zee van weelde en wellust baaden.

De flinkse trotsheid en de twist, zyne eerste raaden,
 Begeeren, dat hy in den joodschen stedeling

De tweedracht zaie, en na die daad den blanken kling

Omvoere door de stad, versterkt door zyne vrienden.

De inbeelding doet hem deze all' t'zaamen greetig vinden.

Intusfchen breekt de dag met nieuwen luifter aan,

Terwyl de slaap verryst, om elders heen te gaan.

De

De zon stygt hooger op en schynt op beemd en akker,
 En maakt myn' slaaper, vol van sterke heerschezucht, wakker,
 Die hem, schoon waakende, met haar gevlei verzelt,
 Tot hem Voorzienigheid op Juda's zetel stelt.

Maar eer deez held zich tot zyn dagwerk wil bereiden,
 Laat hy zyn zinnen op der Jooden daaden weiden;

Hy peinst, wie hem het beste, in 't oeffnen van beleid,
 Kan dienen in een zaak, waar meê hy 't harte vleit.

peinzende, op welke wyze 't beste te slaagen.

Hem schiet een groot getal van wakkeren te binnen,
 Rechtschapen helden, om een' rykskans te beginnen,

En om het zaad van twist en tweedracht in den Jood
 Te werpen, die zich reeds aan 't waggelend heerschen stoet.

Hy ontbiedt zyns vrienden.

Hy doet hen, hoofd voor hoofd, tot zich te zaamen roepen.

En nu, zo 't schein, omringd van onverwinbre troepen,

Zet hy zich midden in den t'zaam gekomen stoet,

Daar hy hen op deez wyz' den vorst afzweeren doet:

Ik ben, ô helden, in het jeugdigs' van myn leeven;

Zints ik my in den dienst des konings heb begeeven,

Noit trotz genoeg geweest, om, en met eigen hand,

Paleizen, daar de zon van luister nog in brandt,

Te stichten, en de stad, zo veel ik kon, te fieren.

Ik Ben naderhand, en dit zyn arbeids eerlouwrieten,

Door Salomon benoemd, om in zyn koningryk

Een oog te zyn voor fier- en bouwkunst te gelyk.

En eindlyk liet die vorst my hooger eere erlangen,

Die eere, om schatten van gansch Ephraim te ontfangen;

Geeft hun zyn oogmerk te kennen,

Ik Heb

'k Heb ook dat amt, tot nu, oprecht en vroom bekleed,
 Dat weet der vaders God, die alle dingen weet;
 En Salomon een ziel vol eerbied opgedraagen;
 Maar zints myne oogen dien vergoeden vallen zagen,
 Viel ook al de eerbied en 't onzag met hem ter neêr.

Een dienaar wordt, zo ras zyn heer valt, opperheer.
 Nu heb ik stand en staat van 't koningryk gewoogen,
 En reeds gemerkt, (worde ik niet in 't geval bedroogen)
 Dat, eer men Salomon zie daalen in het graf,
 Een vreemde ryksmonarch zal pronken met zyn' staf.
 Men hoort in 't noorden en in 't zuiden onraad blaazen,
 En Salomon volgt steeds het roekloos spoor der dwaazen;
 Hy wordt door niets dan door verwyfde reên verkuist,
 En volgt der vrouwen raad in alles te onbezuisd.
 Dat zeggen Millo en de altaaren die 'er rooken,
 Door valsche wigchelaars, Gods wraak ter wraake, ontfoken.
 En 't zy eens dat de dood hem ras rukk' van den troon,
 Wie volgt hem dan in 't ryk? een vaderlooze zoon,
 Verwyfd en veels te zwak, om Juda's staf te zwaiën?
 Ik hoor reeds stormen in dit machtig Zalem waiën,
 Ten zy m' in tyds voorzie en de ongevallen ftoor':
 't Is daarom mannen, dat ik u een open spoor
 Wil wyzen, om, terwyl de zegeölyven bloeiën,
 Het welig ryk te doen in weelde en voorspoed groeiën.
 Ik zweer u by den God, die alle dingen ziet,
 Dat ik, zo gy my kiest tot hoofd van dit gebied,

Op Zalems wal de vlag van vrede en rust zal planten;
 U allen stellen tot myn raadslui en gezanten;
 Uw huisgezinnen tot de starren van het hof,
 En uw begunstigten tot tolken van myn' lof.
 Zo kan de wervelwind van 't listiglyk ontroeren
 U allen veilig in de beste haven voeren;
 Besluit nu by u zelf en handelt, zo gy wilt;
 Maar denkt met een', dat, als het ryk niet word' gestild,
 En gy den koning mocht berichten van dit spreekken,
 Dat ik door hem my zelv' op 't onverwachtst zal wreeken.
 Hy mint me en keurt voor goed al wat ik zegge en doe;
 Stemt daarom mynen eisch en zuivren voorflag toe.

Beloofte en gaaven doen ligt ten bederf besluiten.
 Deze onbedachte raad, eerlang alreede aan 't muiten
 Om Salomons bedryf, en door deez' held gevleid,
 Beloofst hem, zonder schroom, met wapens en beleid
 Te helpen, om de kroon van Israël te draagen.

*'t welk zy
 allen goed
 keuren.*

Nu look de zon op van Jerobeams behaagen.
 Hy koestert zich in gloed van dit verleidend vuur,
 Gelyk Adonias (hoewel ter kwaader uur)
 In koesteringen van versierde en booze raaden,
 Toen hy zich dacht in liefde en ryksgeluk te baaden;
 Maar, afgedreeven uit het stil bereik der reê,
 Voor eeuwig wechzong in dier wenschen volle zee.

*Zyn toe-
 stand,*

Welân, herzegt hy, ô gy helden, fier van zielen,
 (De vlugge staatslist binde ons wieken aan de hielen,

*en raad-
 geving
 in dit op-
 zicht.*

En daar de list regeert, behoeft men spiets noch dolk)
 Plant in de harten van het wispeltuurig volk,
 Gewoon zich met den wind te draiën en te keeren,
 Al wat gy nodig acht, om die, tot myn begeeren,
 Te winnen. Schets hun steeds 't bedryf van Salomon,
 Die eertyds ieders hart door liefde en deugd verwon,
 Op 't haatlykste af, en helpt het schichtig grauw aan 't woeden.
 't Geweld dier slaaven moet myn ryksbelang behoeden.
 Verspreidt, hoe zich van verre een wapenkreet verheft,
 Die, als hy eenmaal zyn misdaadig doelwit treft,
 De stam van Israël zal schokken en verscheuren.
 Helpt die gemeente in 't eerst wanhoopende aan het treuren,
 En hits haar dan, daar na, gedwee voor uwen raad,
 Tot het omhelzen aan van eenen andren staat,
 En dwingt haar eindelyk my voor haar' vorst te kiezen.
 Haast u in dit geval. Men moet geen' tyd verliezen:
 Doch, op dat alles nu in stilte en orde zy,
 En ik ter fluk den weg betreë der heerschappy,
 Zo zweer my by 't altaar van God, die 't al kan schikken,
 Dat gy voor geen geval, hoe aklig, zult verschrikken;
 Maar my getrouw zyn, zelfs ten koste van uw hoofd.
 Die, 't geen hy wenscht, verkrygt, heeft noit te veel beloofd.
 Zy zweeren dezen held, en geeven hem de handen,
 Ten onderpand, dat zy, wat vuuren 'er ook branden
 Van onraad en bederf, hem in zyn wichtig doel
 Beschermen zullen, en den koninglyken stoel

De ver-
 bondenen
 zweeren.

Door

Door list doen praalen met deez kroon der onderdaanen.

De hoogmoed maakte hen een' kring van zilvren maanen, 't Gevolg
eener ont-
boeide
vreugde.
Waar op Jerobeam met gloed van heerschezucht scheen,
Gelyk de zon, wanneer zy neêrziet in de zeên.

De blyde stoet luikt op, en van dit doelwit zwanger,
Wordt hy voor 't marren van den vluggen rykstyd banger.
Men brengt een zilvren schaal, gevuld met heeten wyn,
En drenkt daar meê den geest, gelyk, by zonnescbyn,
De schoone hofroos wordt besproeid van morgendroppen;
Wanneer de vogelen het zwerk met galmen stoppen.

Men drinkt en voelt de kracht van de uitgeparfte druif,
En zegt: In Berzeba kirde eens een zimple duif,
Toen Izaacs jongste telg zich moest ter vlucht begeeven;
Maar, met olyf voorzien, zal zy hier opwaard zweeven,
En nederstryken by deez' edlen adelaar,
Die haar zal slachten, als een offer van 't altaar,
Om met haar bloed de vlek van Edom uit te waschen.
En wy, wy zullen met haar bloed de veldmatrasfen
Besproeiën, als het noord' of zuid' een' ryksleeuw teelt,
Die zich met het bezit des joodschen tulbands streelt.

Maar ondertusfchen blonk de zon met middagstraalen. De ver-
gaderden
scheiden.
De tyd verboodt den raad te lang by een te draalen,
En wilde dat men straks vervrolykt scheiden moest.
De felle haat, een poos in 't zwygend hart verroest,
En op een' wetsteen van een' nieuwen wrok herfleeppen,
Heeft in zyn kracht de kracht van blinkend staal gegreepen,

204 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

En schendt, met doller drift, dan hy in 't eerste kon,
 Al wat hem voorkomt, en doet beek, rievier en bron
 Van zilver water in een bad van bloed verandren;

*na eene
 korte be-
 raadsla-
 ging*

Zo zweeren insgelyks deez' mannen aan elkandren,
 Dat zy, welëer zo vaak op Salomon vergramd,
 Nu, daar de hofpoort door 't geval is opgeramd,
 Hem, hebbende zyn' God door snooden lust verlaaten,
 Béstormen zullen in zyn koninglyke staaten;
 En, 't zy door list of door het hevigste geweld,
 Niet rusten zullen, voor die hofleeuw is geveld.
 Jerobeam nochtans stilt hunne driefte tochten.

*en vast be-
 sluit.*

Noit, zegt hy, wordt een leeuw in 't openbaar bevochten
 Van zwakker dieren; maar in 't holste van den nacht
 Verkloekt, wanneer zyn oog geen overval verwacht.
 Wy moeten ons door moed, ô noitvolpreezen vrienden,
 Niet roekeloos, gelyk een driefte proi, doen vinden;
 Maar waakzaam zyn, en, als de list niets uit en voert,
 Den dolk hanteeren, die het heele ryk ontroert.
 Weläan ter sluik dan op dien hoogen top gesteegen.
 't Was daarom 't best dat wy nog weinig dagen zweegen,
 Op dat de schyn ons niet verhindere in 't bestaan.
 De rykslist gespe en u, en my een harnas aan.
 Dit wordt beslooten en de blyde raadslui scheiden.

Gelyk een zachte wind het jeugdig gras der weiden
 Beämbert, daar de lente in 't groen te voorschyn treedt,
 En zich in een gewaad van schoone bloemen kleedt,

Zo

Zo wordt Jerobeam door heerschezucht opgetoogen.

Gevleid met eenen wensch van koninglyk vermogen,
 Treedt hy ter deure uit en begeeft zich in het veld,
 Om dies te beter, door geen steedsche zorg gekweld,
 De listen, om het ryk te winnen, te vergaderen;
 Maar nauwlyks naakt hy 't veld of ziet Ahia naderen,
 Gekleed met een gewaad, 't welk nieuw en zedig was,
 En strekkende Gods doel, in 't heimlyk, ten tiras.
 Hy treedt hem nader en begroet hem met een' zegen.
 De hoveling, in 't hart door dit geval verlegen,
 Wordt bleek van wroeginge, en, onzeker in 't geval,
 Weet niet, of dit tot heil of nadeel strekken zal.
 Zyn oogmerk, schoon 't wel waar' by Gods altaar bezworen,
 Was echter uit een bron van hovaardy geboren;
 Hy hadt het niet op raad van d'Almacht ingericht,
 En struikelde daarom in eenen zuivren plicht,
 Zo dra hy dacht zyn hand aan Gods gezalften koning
 Te slaan, en Salomon geene andere belooning,
 Op zo veel goedheids, als hy reeds genooten hadt,
 Te schenken, dan de rust te bannen uit de stad.
 Dit baart hem wroeging; dit verwyt hem zyne daaden.
 Dies dacht hy by zich zelv', God wraakt misfchien myn Raaden,
 En zendt Ahia op deez vlakte tot my af,
 Om my te ontdekken, dat de vorstelyke staf
 My zal verpletten, als ik naar zyn' steng wil grypen:
 Doch eer hy voortgaat om zyn overleg te slypen,

*Jerobeam
 begeeft
 zich bui-
 ten de
 stad,
 daar by
 Ahia, den
 propheet
 ontmoet.*

*'s Helds
 byzondere
 gedachten
 op deze
 ontmoet-
 ting.*

206 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Spreekt hem Gods wondertolk, terwyl zy t'zaamen gaan
Ter zyde van het veld, dus, op Gods inspraak, aan:

De aanspraak van Abia, Vergeefsch poogt het vernuft der blinde stervelingen,
Met zwymende oogen, in Gods diepen raad te dringen.
Eene onderneming, die hem tot geen voordeel strekt,
Zo lang hem God zelf niet zyn' hoogen wille ontdekt.
Ik dacht, toen Salomon klom op zyns vaders zetel,
En prins Adonias, op loozen raad vermetel,
Het tasten naar die kroon met zynen dood bekocht,
Dat ieder vruchteloos dien troon te winnen zocht,
Zo lang uit Salomon naneeven zouden bloeiën:
Maar nu zie ik dien boom haast uit den akker roeiën.
Gods geest lag heden, in den vroegen morgenstond,
Zyn handen op myn hoofd, en blies in mynen mond
Het vuur van wysheid, om verborgen taal te spreken.
Hy greep me by het hair, en voerde me in de strecken
Van all' de kusten, die gegrensd zyn aan 't gebied,
Tot daar Arabiën den glans van Zalem ziet.
En nauwlyks hadde ik 't al bezichtigd met myne oogen,
Of myn ontdekker sprak: Zo verre dit vermogen
Den ryksbeschouwer als onöverwinbaar schyn',
Zo ver zal ook dit ryk in 't eind' verdeelbaar zyn.
Hier zult gy d'eenen, daar weêr d'ander zien regeeren;
Deez schaapkoy worden tot een huis voor opperheeren;
Terwyl Gods wraakvloek op den wuften koning rust,
Die, wechgesleept in weelde en onverzaaden lust,

Zyn

Zyn zwakke rechtheid durft tegens God verheffen,
 Wiens macht zyn nakroost met gewisse straf zal treffen.
 Ga, sprak hy verder, en hervoeerde me in dit oort,
 Tot held Jerobeam, door heerschezucht aangespoord,
 En zeg, hoe ik hem zal den gouden staf doen draagen,
 Zoo hy myn wetten volgt in all' zyn leevensdagen.
 En juist, terwyl ik ging om u dit hoog bevel
 Te ontdekken, vinde ik u, en open u de wel
 Van Gods verborgenheid, waar uit de watren springen
 Van goedheid, rykdom en verborgen zegeningen.
 Welään myn zoon, kniel voor Gods hoog bevel in 't stof,
 En geef den geever van het alles eere en lof.

Dit zeggende, terwyl zy t'zaamen nederbukken,
 Scheurt Gods gezant zyn kleed van een in vyfpaar stukken,
 En spreekt Jerobeam dus toe, ten tweedenmaal':
 Deez deelen strekken u voor een bekende taal;
 God zal het koningryk van Israël verdeelen,
 Om dus de zondenbreuk van Salomon te heelen.
 Tien stammen zyn voor u. De stam van Benjamin
 En Juda, dat gestarnte in Isrels ryksgezin,
 Zal God Rehabeam, den zoon des konings geeven.
 Dit ryk zal echter, schoon gefchokt by 's konings leeven,
 Om braaven David, zo lang bloeiën in zyn' staat,
 Tot dat hy na zyn dood het aan u overlaat.
 Neem u deez stukken tot verzekerde onderpanden.
 Dit zeggende, drukt hy des helds hand met zyn handen,

*en des-
 zelfs ban-
 del.*

En

208 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

En noemt hem minnelyk zyn' koning en zyn' zoon.
 Terwyl hy voortvaart: klim, klim op den hoogen troon,
 Met zoo veel luister, als oit andre vorsten deden.
 Houdt u met Gods bestuur in alle uw daên te vreden.
 Draag met voorzichtigheid den wydvermaarden staf.
 Val door geen' vreemden lust den waaren godsdienst af;
 Dië afval doet de stam van Salomon verminderen,
 En jaagt Gods bliksem zelfs op 't nakroost zyner kinderen.
 Die vloek moet woeden, tot dat uit de laatste spruit
 Van Jesse's kleenen stam, naar 't godlyk raadsbesluit,
 Een vredeölyftak groei, die, vol van koelen lommer,
 By een rievier van bloed, den zonde- en zielekommer
 Verandere in een rust, die lieflyk is en zacht,
 Gelyk de dageraad, wen hy in 't oosten lacht.
 ô Zoon van Nebat, ryk begunstigd van Gods zegen,
 Houd God in 't oog, in al uw doen, op alle uw wegen,
 En denk, wanneer gy wordt gevestigd in het ryk;
 Uw hoofd met eene kroon, van eere en aanzien pryk',
 En alles vaerdig staa op 't vordren uwer lusten,
 Dat, zoo uw wenschen niet in 's hemels wil berusten,
 Uw zetel voor Gods arm zich zo verzwakt bevindt,
 Gelyk een popelblad voor 't labbren van den wind;
 Maar, zoo de krygslust van omliggende gebuuren
 Eens los mogt branden op uwe onverwinbre muuren,
 En gy op God alleen uw nedrige oogen slaat,
 Zo woedt de kryg vergeefsch op uw' verheven staat:

Doch

Doch als uw ziel, in 't ryk, door losfen waan besprongen,
 En van vermaak en lust in diepen slaap gezongen,
 God afvalt en haar hulde aan vreemde goden biedt,
 Zo duurt de luister van uw heerschen langer niet.
 Werp daarom, als gy zyt op Davids troon geklommen,
 De valsche altaaren om, omringd van fierkolommen.
 Werp aller goden praal en pracht op 't aardryk neêr,
 En offer slechts alleen aan Isrels Opperheer,
 Zo zal de wachter van het goddelyk aanschouwen
 Gods zegen met het ryk van Isrel ondertrouwen;
 Zo zal de moeder en het kind gelukkig zyn;
 Zo zal het groene veld, besproeid met cristallyn,
 Natuur herstellen en steeds onvermoeid doen zwoegen;
 Zo zal m' in vrede en rust de welige akkers ploegen;
 Zo zal in 't einde, al wat gy wenscht steeds zyn vervuld,
 En uw regeering met een kroon van eer gehuld.

Nu heft de Godstolk harte en hand' en oog ten hemel,
 En spreekt: Gy, die altyd in 't leevendig gewemel
 Der Cherubynen zweeft op vleugelen van lof,
 Schyn als een morgenstarre in dit begunstigd hof.
 Geen nevel dekke uw' gloed voor 't oog der stedelingen.
 Laat de amber van uw gunst door huis en tempel dringen.
 Geleid Jerobeam met uwe rechthand,
 En geef, grootmachtig God, hem thans een onderpand,
 Dat hem het zeggen van uw' dienstknecht doe gelooven.

Terstond daalde eene duif met vluggen vaart van boven;

D d

Haar

*Godt
 zendt zy-
 ne goed-
 keuring
 uit den
 hemel.*

Haar vleugels waaren als de regenboog verfierd;
 Zy bragt een' zegetak, die haar gegeven wierdt
 Door 't goddelyk verbond, en, zo men zegt, gewasfen
 In 't lieflyk Paradys, eer 't wechzontk in de plasfchen
 Van zonde en ftraffe, en nog bytyds 't verderf ontroofd;
 Zy wierp den zegetak op des verkoornens hoofd,
 En vloog weêr hemelwaard, gefchraagd van wind en wolken.

De Godstolk dankt zyn' God en wil 't geheim vertolken;
 Terwyl de dag, zo dra hy eindigt, nederzinkt,
 En in het ander deel des ruimen aardbols blinkt.

*De pro-
 pheet en
 Jerobeam
 fcheiden,* Myn mannen fcheiden, na elkandren te betuigen,
 Dat zy 't ootmoedig hart voor hunnen Schepper buigen,
 En onderlinge trouw, die nimmer einde kent,
 Elkandren draagen, hoe de ryksloop keere en wend'.

Gelyk een held, gekroond met kraakende lauwrieren,
 Ter veldtente uittreedt in de fchaûw van veldbanieren,
 En, onder het gejuich van zynen oorlogsftoet,
 Naar huis keert met een fier' en edlen heldenmoed:
 Terwyl de zinnen op den oorlogsaftocht fpeelen;

*welke
 laatfte
 naar huis
 gaat.* Zo keert Jerobeam naar Zalem, onder 't kweelen
 Des kleenen nachtegaals, die, in het bosch gedaald,
 Den woudgalm het geluk van dezen held verhaalt,
 Door fchelle flaagen, die den galm met galm vervangen.
 Hy treedt, terwyl zyn ziel aan al zyn heil blyft hangen,
 Gelyk een zomerdraad, die aan de wolken kleeft,
 Ten huize in, daar de fchoot, die hem gedraagen heeft,

De

De gryze Zerua, voor d'ouderdom geboogen,
 Als door de stem van 't bloed, den zoon, dien zy gezoogen
 En opgekweekt heeft, met een vreemd verlangen wacht.
 Ô Pand van myne trouwe! ô kroon van myn geslacht!
 Lust van myn leeven, en ô zuil van myne jaaren!
 U is, dus hakkeltze, gewis iet vreemds weêrvaaren;
 Daar lag me iet wonders en iet heuglyks op het hart.
 Ach! dat die blyfchap niet verzwindele in rouwe en finart.
 Spreek op Jerobeam. Zeg, hebt gy niets vernomen,
 Of doet my de ouderdom van fchyn en waanen droomen?
 Is u niets op den weg bejegend? Spreek myn zoon.
 Ja, zegt hy, moeder: God en Zalems marmren troon.
 God is voor my een bron van zegening geworden;
 Hy liet my met een kleed van eeuwig heil omgorden.
 De zetel strekte my ten onderpand van trouw,
 Waar in ik eens Gods gunst voor altyd vinden zou.
 God is myn zon, die in dit koningryk zal fchynen.
 Dit ryk myne erffenis, wier glans noit zal verdwynen,
 Als ik der vaders God steeds huldige, eere en prys.
 Ach! zegt deze ouderdom, ach! is het op die wyz',
 Dat my de dochters eens in Zalem zalig heeten!
 God zy in eeuwigheid geloofd. Laat elk dit weeten.
 Myn hooge jaaren zyn herfchappen in een jeugd!
 Looft God!... Dit zeggende, zwymt zy van gulle vreugd.
 Maar ondertusfchen laat Jerobeam zyn vrinden
 Te zaamen roepen, om hen nader te verbinden

*Toestand
 der moe-
 der van
 Jerebe-
 am.*

*Haar
 voorge-
 voelen*

*en vreug-
 de.
 Jerobeam
 ontbiedt
 ten twee-
 denmaale
 zyne
 vrienden,*

212 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Aan zyne heerschappye, en zegt aan hun, hoe God
Alreeds beflist hadt het besluiten van zyn lot;
En hoe hy, naar het woord van 't goddelyk welbehaagen,
Na Salomon, de kroon van Israël zou draagen:

*en onder-
recht ben
van zyn
wederva-
ren.*

Terwyl hy, zonder list of zonder ryksgeweld,
Dien hy thans afzwoer, door God selv' was aangesteld.
Zyn Raaden sidderen van blyfchap, en hun zinnen
Belonken elk den prys, dien zy, by voorspook, winnen.
Myn held verzoekt hun nu, geen onraad meer in 't ryk
Te zaiën, maar aan God deze uitkomst, tot een blyk
Van waar vertrouwen en berusting, aan te bieden.

*Het be-
sluit des
belds en
dat zyn
vrienden.*

Zy allen zweeren, dat dit heilig zal geschieden.
Intusfchen wordt de disch door dankbre vreugd bereid.
Men noemt Jerobeam reeds Zalems Majesteit.

De vreugdestem vervult het huis met haare klanken;
Een olmboom, sterk omdrukt met tedre wyngaardranken,
Bloeit in geen schooner jeugd dan deze blyde stoet;
Noch de avondstarr', na dat haar 't licht der dagen groet,
Vertoont meer blyfchap in haar tintelende straalen,

*Gevolg
van Gods
goedheid
in dit op-
zicht.*

Dan 't mannelyk gelaat van hem, die eens zal praalen
Als koning van het ryk, zo gunstig door Gods tolk
Bévestigd, als monarch van het hebreeuwfche volk.
De nacht zelfs scheen de vreugd van dezen staat te voelen.
Men zag geen wolken om de ontgloeide starren woelen.
De maan scheen helder, en geen nevel was zo wreed,
Dat hy haar' zilyren glans voor 't oog verdwynen deedt.

De

De zusing van de rust, of het vruchtbaarend hygen
 Van vrouw natuur, schein een vernieuwde kracht te krygen.
 Men hoorde een zacht gezuis het labberend geluid
 Des zoelen westen winds omvangen, en het zuid,
 Zo dra het westen sloop, een minlyk antwoord geeven.
 De stille middernacht was ylings aangedreeven,
 Toen zich de blyde stoet van een scheidde, en den nacht
 Met vreugdedroomen op het rustbedde overbragt:
 Terwyl Gods geest, voorzien met eenen oliehooren,
 Jerobeam, ten vorst van Israël verkooren,
 Het hart met olie zalfde en toen deze inspraak gaf:
 Draag, ô begunstigde, met vreugd den gouden staf,
 Maar leg dien staf op de aarde, als God spreekt door geboden.
 Al heeft een vorst geen hulp des onderdaans van nooden;
 Al wordt hy van elk een voor eenen God erkend,
 Het roer van 't rykschip heeft zich ten verderf gewend,
 En breekt op eenen klip van wanhoop, als Gods armen
 Hem niet geleiden en voor ryksgevaar beschermen.
 Laat, ô Jerobeam, laat Hy, die boven 't licht
 Der aarde zynen troon voor eeuwig heeft gesticht,
 En als een vuur is voor de geenen die hem wraaken,
 Laat Hy niet vruchtloos u met zyne gunst bewaaken,
 Maar uw beschermer zyn, door wien gy 't ryk genoot,
 Eer Hem, tot gy verruult het leeven met den dood.
 't Gezalfde hart ontbrandt van dankbre nagedachten.
 De ziel vaart in den slaap, als op sneeuw witte schachten,

*De neder-
 daaling
 van Gods
 geest en
 deszelfs
 uitwer-
 king*

214 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Ten hemel, om den God, wiens oogen alles zien,
Zich zelve, als 't offer van haar' ootmoed, aan te biên.

op Ferobe-
am. Een vaster slaap doet haar met strammer yver werken,
Tot dat een nieuwe dag haar weêr voorziet met vlerken,
En God doet eeren, schoon geketend aan haare asch,
Met eenen yver, die in alles zuiver was.

S A L O M O N,

K O N I N G V A N I S R A Ë L.

H E T T I E N D E B O E K.

I N H O U D.

't Gerucht verspreidt het heil van held Jerobeam,
 Die, opgeblaazen, zich als vorst reeds wil doen eeren,
 Aan elk verhaalende, dat by den joodschen stam,
 Op 't Goddelyk bevel, in Zalem zal regeeren.
 De wufte koning hoort, vol schrik, deez' vreugdekreet,
 En waant Gods waakzaamheid door listen te verkloeken,
 Maar wordt, daar by zich vleit, van God, die alles weet,
 Gebliksemend in zyn hof, daar by zyn heul wil zoeken.
 Terwyl Jerobeam naar 't ryke Egipte vloodt,
 Zyn moeder ziende, door zyn vlucht, een proi der dood.

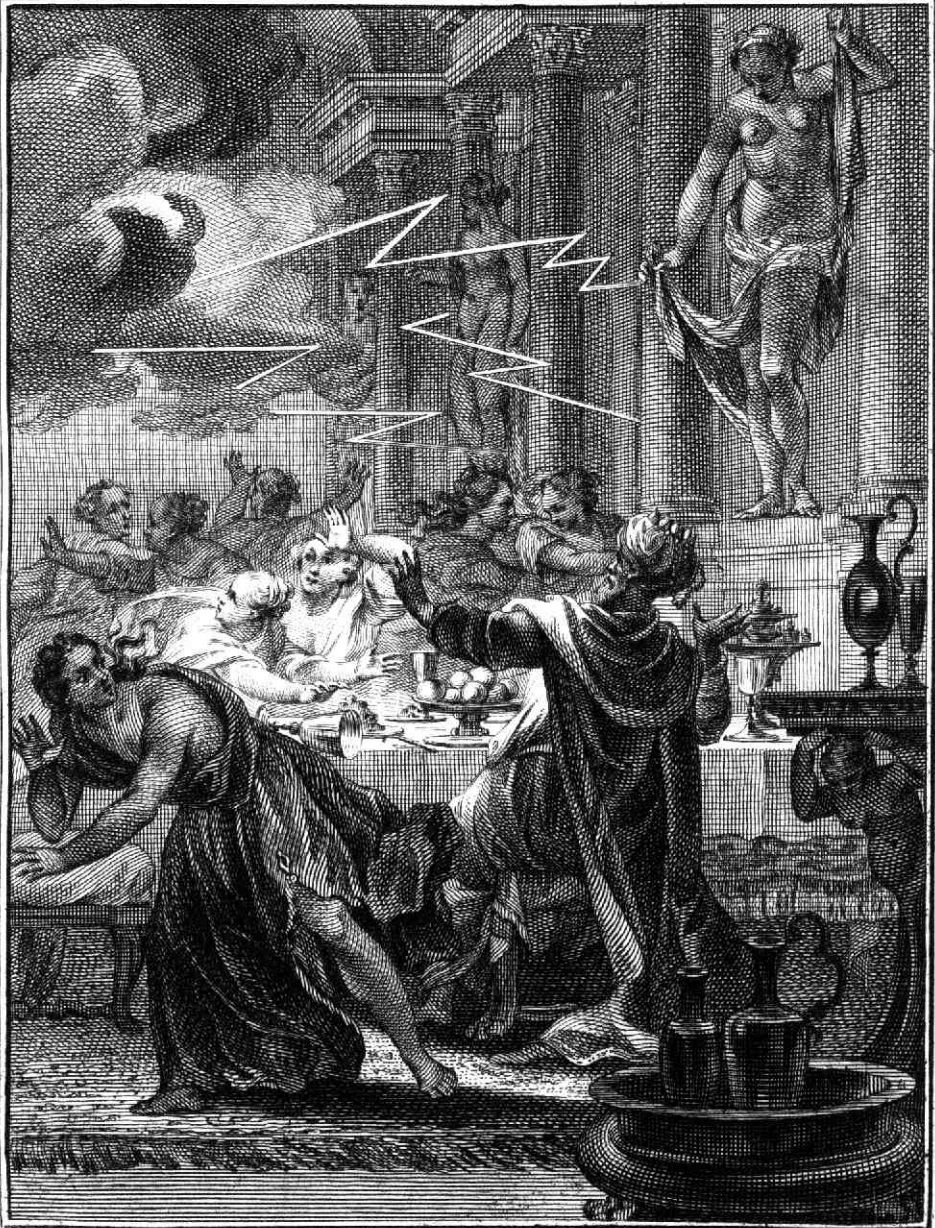
Een ziel, die ons verwytt het doen van wanbedryven,
 Ontdekt geen ruste, zelfs in schaduw van olyven,
 Maar wordt, voor de inspraak van een waar berouw verftokt,
 Gelyk een lichte kiel in bare zee geschokt.

De wroeging is de vrucht van euvelen en zonden;
 't Berouw een tedre schat, aan Gods genaë verbonden;

*Het ge-
 volg der
 wroeging,*

*en dat
 van een
 waar be-
 rouw.*

En

N. Paganini, un moment de l'opéra 1844.

216 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

En de eerste rukt de ziel verr' van haar' oorsprong af,
Daar 't laatste een moeder wordt van een gelukkig graf.

*Toestand
van Salo-
mon.*

Hier zien wy Salomon, verleid door dardelheden,
Zo wel, daar 't vorstlyk bed zyne afgematte leden
Doet rusten, als daar hem 't vermaak van hooffsche lust,
Met lippen, nat van zonde en vreemde neiging, kust,
De wroeging overal in 't harte met zich voeren.

Wanneer de stormen het ontrolde pekel roeren,
Vliegt het gezwollen schuim langs klip en stranden heen.
Zo jaagt de wroeging angst en teisterende weên
In 't oog en zintuig van den Godvergeeten koning.
Geen streelingen der min, geen vorstelyke wooning,
Geen lusten, schoon zyn ziel aan all' die glansen kleeft,
Verschaffen iets, dat hem een poos verlichtnis geeft.
Hy waant op zynen troon de rykverfierde leeuwen;
Hervormd te zien in zo veel woedende hebreeuwen,
Wier heerschzucht zyn gezag en heerschappy belaagt.
Zyn hart wordt, poplende in den boezem, heen gejaagd,
Gelyk een vogel, die den vogelaar ontvloogen,
Niet vliegt, niet zit, niet rust, dan met omzichtige oogen,
En, schichtig by het minst geruis van bron of blad,
Een kloppend hart gevoelt, 't welk het voorheen niet hadt.
De wroeging maakt de ziel zelfs op haar heil verbolgen.
Maar 't lust ons het gerucht in Zalems wal te volgen.

De zon hadt pas haar hoofd met morgenglans versierd;
De frische hofbron, die van haar bescheenen wierdt,

Zyn

Zynde opgezwollen, zich ontrold in haare stroomen;
Toen zich de slaap, vervuld met blyde en droeve droomen,
Uit aller oog begaf en 't zintuig open liet.

Jerobeams gemoed schein nu een watervliet,
Tot aan de boorden van den oever opgezwollen.

*Toeftand
van Jero-
beam*

Zyn opgetoogen hart begost op 't fpoor te hollen
Van hoofche vindingen en wenfchen, zonder toom.

De ziel zwom in haar vreugde, en voelde geenen fchroom,
Om Gods ontdekt befluit aan ieder te openbaaren.

Zyn vrienden, die alreeds by hem vergaderd waren,
Verhieven beurtelings eene onbedwongen ftemm':

*en die zy-
ner vrien-
den.*

Zy noemden hunnen held vorst van Jerufalem;

En deze naam wordt, door veel mompelen en vraagen,
Van huis tot huis en in des priesters cel gedraagen,

*'t-Gejuich
komt ter
ooren van
den opper-
priester,
die, hier
aangewoe-
lig, enter
liefde des
konings,*

Daar de oude vroomme Jood, Gods oppertempelknecht
Voor beefde, en eindlyk, door Gods infpraake onderrecht,

Hoe zeer genegen om Gods wetten te verbeiën,
Niet na kan laaten om zyn' Salomon te fchreiën.

De zilte traanen, uit het trillend oog gefort;

De ftramme zuchten, daar zyn hart van zwanger wordt,

En den verbleekten mond met fidderinge ontwongen,

Vertoonen, hoe zyn ziel, door liefde en trouw gedrongen

Tot hem, wiens harde hart voor d'Almacht blyft verfteend,

Niet uit geveinsdheid, maar uit zuivre liefde weent.

De droefheid rukt in 't eind' de ftramme lippen open:

*denzelven
beklaagt.*

Is dit ô God, de vrucht, dus treurt hy, van myn hoopen,

E e

Zints

218 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Zints Salomon zo vroom den hoogen troon beklom;
 Zints hy in Zalems wal het prachtig heiligdom
 Liet bouwen, daar we uw' geest in zagen nederdaalen!
 ô Salomon, zyn dit, zyn dit uwe avondstraalen,
 Hoe aklig zal de nacht dan van uw leeven zyn!

Waar is die eed, dien gy, toen wy den bruiloftwyn
 In zilvren schaaLEN op uw tafel zagen bruisen,
 Gods hoog verbond beleedt, dat gy met sterke fluizen
 De dwaalleer stuiten zoudt in haaren vluggen vaart.

Helaas myn zoon! helaas! hoe dus van God ontäärt,
 En, zonder naberouw, gesticht de vreemde altaaren!

Wat wraakgeest zie ik om uw' hoogen zetel waaren!

Wat straf hangt u, gelyk een donder, boven 't hoofd!

ô Zonde, die den vorst hebt aan zich zelv' ontroofd!

ô Ontrouw, moeder van dit schriklyk ommekeeren!

ô Afval, die den vorst versierde goôn deedt eeren!

ô Doodlyk tydftip, wars van vreugde en van gejuich!

Waaröm ontzegt gy my, dat ik myn kniën buig',

Om Gods genade en gunst te bidden door myn treuren?

*God om
 genade
 sneekt,*

'k Wil knielen. Groote God, dat uwe hemlen scheuren;

De wolken druipen, op dat zich uw gunst verspreid',

Van zuivere genade en van gerechtigheid!

Waaröm zult gy den zoon van David in deez wallen,

Voor 't oog der volkren, doen van zynen zetel vallen?

Waaröm ô God, waaröm woedt uwe wraak zo sterk?

Ach! open hem uw gunste om uw hebreeuwfsche kerk!

Hy

Hy zal veranderen en zich zuiveren van zonden:
 Maar wat durve ik bestaan? Wat heb ik me onderwonden!
 Met u te spreken by den donder uwer wraak!
 Vergeef het my myn God! geen straf is uw vermaak,
 Schoon zy uw gramfchap en verbolgenheid moet looven.
 Gy zaagt eens nederwaard en daalde zelfs van boven,
 Om u te wreken aan der Sodomyten ftam:
 En wie smeekte om genaê? de smeekende Abraham.
 En hoe medoogende en geöpend waren de ooren
 Van uwe gunfte, om naar 't verdeeld gebed te hooren!
 Ai! dat myn smeekend harte uw gramfchap niet ontsteek',
 Dat zy zich wisfer op den wuften koning wreek'.
 Keer af van gramfchap. Laat berouw zyn zonden boeten.
 Laat hy, bescprengd met bloed, neêrvallen voor uw voeten,
 En uw' gefchonden naam verëeren voor 't altaar,
 Als ik zal offren! Hoor uw' beevend' offeraar!
 Hier zwygt hy, wyl de ftam verzwakt door harde fnikken.
 Gods geest daalt neder, om dien gryzen te verkwikken,
 Terwyl een traanenvloed langs de achtbre kaaken rolt,
 En op het aardryk tot een' vloed van dropplen ftolt,
 Om de afgevallen bloem van Jefe te besproeiën,
 Die, in het ftof geknakt, niet denkt aan 't eerfte bloeiën.
 Zo wordt een tedre roos, ten halven uitgepuild,
 Zo dra het noorden door gebergkens dreunt en huikt;
 De hoven geesfelt, die met bloem en lover praalen,
 En herfst en winter baart in ryk begraasde daalen,

*en van
 God ge-
 antwoord
 wordt.*

Van moed en gloed beroofd, zo schoon doorëen gestrikt,
 Tot dat een zachte dauw haar' leevensgeest verkwikt,
 En met zyne amber drenkt, verzeld van morgenglanfen,
 Wanneer het oosten 't licht jaagt door de hemeltranfen.
 Deez godheid blaast nu hoope in den vermoeiden geest,
 En zegt: De groote God, die is en is geweest,
 En wezen zal, zo lang zyne eeuwigheid zal leeven,
 Heeft Salomon het ryk tot aan zyn' dood gegeven.
 Hy zal het houden, en twee deelen zal zyn zoon
 Ontfangen; maar de staf en verberoemde kroon
 Van vyfpaar deelen zal Jerobeam eens draagen,
 Wanneer God Salomon zal voor zyn' zetel daagen.
 Waak op, het weerlicht van Gods wraak ontbrandt het ryk!
 Om koning Davids bede en leeven te gelyk,
 Zal Salomon tot aan zyn' dood den rykstaf zwaiën.

Een veldman, die geen vrucht van d'akker denkt te maiën,
 Om 't stormen van 't saizoen, en om zyn onheil zucht,
 Slaat geen vernoegder oog en aandacht naar de lucht,
 Wanneer het najaar hem nog iets durft toe te zeggen,
 Dan deez myn offeraar. Hy voelt thans banden leggen,
 Die vreeze en eerbied snoerde, om 't smeekende gemoed.
 Al wat zyn Schepper werkt erkent hy wys en goed.
 Dat Salomon tot aan zyn' dood den staf zal voeren,
 Kan hem, met eene tedre en zachte vreugde ontroeren.
 Hy richt zich op en staat gelyk een moedige eik,
 Die, oud van dagen, haast het voorgesteld bereik,

Om

Om met zyn lommer tot het steil gestarnt' te groeiën,
 Gevoelt, en zich met vreugd laat van den wortel snoeiën,
 Om dat hy 't hoogste doel van zynen wensch beschiet.
 De ziel des offraars wordt een dankbaar zegelied,
 En wenscht nu reeds de hut, die zy bewoont, te ontvluchten,
 Om dat zy Salomon, bestuwd met haare zuchten
 En traanen, schoon het ryk bloot sta voor wind op wind,
 Nog tot zyn sterven toe op Davids zetel vindt,
 En hoopen durft, dat hy, door hemelvuur ontstoken,
 Nog eens voor God alleen het altaar zal doen rooken;
 Wanneer hy, in het licht van Gods genade en trouw,
 Het harte veil heeft voor een eerelyk berouw.

Maar ondertuschen hadt de stem der bondgenooten
 Van held Jerobeam zich zelve 't hof ontflooten,
 En drong ter rykzaale in; terwyl het morrend volk,
 Vol haat, gelyk schynt aan een zwangre hemelwolk
 Van vuur en zulpheer, om den ryksleeuw te verzengen.
 De vorst hoort het geruchte en laat zich tyding brengen,
 Door wakkre boden, van het hagchelyk begin
 Van dezen handel, daar hy, met bevreesden zin,
 Niet vruchteloos naar zocht; doch nauwlyks hoort hy roepen,
 Door het verheugde volk: Wy zyn Gods altaartroepen;
 Die God heeft ons, door zyn' verbondstolk, thans ontdekt,
 Dat ons Jerobeam, als u het graf bedekt,
 Tot vorst verstrekken en zachtmoedig zal regeeren;
 En daarom willen wy hem reeds voor koning eeren,

*'t Volgende
gedrag
der bond-
genooten
van Jero-
beam*

*komt den
koning
ter ooren,*

*die, dach-
tende voor
goddelyke
straffe,*

Of voelt een' doodschen schrik, die hem om 't harte woelt:
Hy wist wel, dat Gods wraak niet op het straffen doelt,
Of straft geweldig en volvoert haar raadsbesluiten.

*gestin-
gerd
wordt
door ver-
schillende
hartstoch-
ten.*

Hy voelt in 't harte vreeze en toorn en wroeging muiten.

Deez maaken zyne ziele een speeltuig van hunn' wil;

Die doopt het brandend harte in haar bevrozen kil.

De tweede bernt het door zyn helsche tovervonken,

En de andre houdt het aan de wanhoop vast geklonken.

*De uit-
werking
derzel-
ven.*

Dan wordt des konings hoop door vrees ter neêr geveld,

Dan wil de vorst, dat men geweld keer' met geweld;

En dan poogt hy zyne angste in burgerbloed te blusfen,

Maar blyft besluiteloos, hoe 't kwaad in slaap te zusfen.

Zoo zweeft een havik, als hem de arend overzweeft,

Dan her-, dan derwaard heen, terwyl hy trilt en beeft,

En wanhoopt, om een oog, zo dringende, te ontwyken;

Terwyl hy eindelyk, door op- en nederstryken,

Wordt afgemat, en, door den sterken adelaar

Vermand, het leeven laat in 't zekere gevaar.

*De koning
ontbiedt
zyne Raad-
den.*

Ten laatsten roept de vorst zyn hooge Raaden t'zaamen,

Om met hun midlen, tot bevryding, te beraamen.

Zy komen allen, op zyn hoog bevel, ten hoov',

En zagen hem reeds aan als een' verwonnen roof.

De felle wanhoop blonk en bliksemde uit zyne oogen.

Zyn boezem hygde en hadt nu nauwlyks het vermogen,

Om aan het bevend hart zyn' adem toe te staan.

Geen Saul, die de hand durfde aan zich zelven slaan,

Was

Was in dat oogenblik benauwder en verwoeder,
 Dan Salomon: geen slang by haar' verwonling vroeder,
 Dan de oude wanhoop, om den wankelenden vorst
 Te houden in haar macht, daar hy meê worstlen dorst.
 In 't einde, zittende in het midden zyner Raaden,
 Spreekt hy, terwyl de ziel van wanhoop blyft belaauden,
 Op deze wyze, tot den t'zaam vergaêrden stoet,
 Onkundig wat hy denkt, of wil, of spreekt, of doet:

Gy ziet, ô vorsten, my van tygeren begrimmen:
 Myn' hoogen zetel van een haatlyk volk beklimmen.
 Zy dingen naar het ryk, en my, rampzalig man!
 Die in dit ongeluk tot niets besluiten kan,
 Naar 't lyf. Het schichtig grauw is op myn' roem gebeeten.
 'k Heb veelyds tusfchen een te slaaffche vrees gezeten,
 Of wel de altaaren, voor myn vrouwen opgericht,
 Niet mogten haatlyk zyn in 't Godlyk aangezicht:
 Maar als myn reden zwom in vloedden van gedachten,
 Deedt myn besluit het geen bepeinzing waerdig achten.
 Zou God ontëerd zyn, als men in dit ruim gebied,
 Voor vreemde goden, die ik valsch noem, outers ziet,
 En echter op 't altaar, gewyd door deze handen,
 Een blaakend offer en een zuiver hart wil branden?
 Indien ik my geheel onttrok aan Gods altaar,
 En blindlings heulde met een' valschen wigchelaar,
 Dan kon ik denken, dat Gods gramschap werde ontfoken.
 Ahia heeft my wel van straffe en wraak gesproken,

*Zyne aan-
 spraak
 aan dezelve.*

Zints

Zints ik die outers voor vorstinnen heb gebouwd:
 Maar als men 't zeggen van den Godstolk recht beschouwd,
 Leert ons dan niet de les van 't daglyks ondervinden,
 Dat priester en propheet, zeer zelden konings vrinden,
 Zich laten voorstaan en gelooven, dat God zelf
 Hun openbaard, het geen hunne oogen uit gewelf
 Van tempelen en uit den staat der wanden leezen?
 Ik was voorheen gewoon op ieder woord te vreezen
 Dat hun den monde ontviel; maar thans verwydere ik
 Dier vreeze; en als my niet op 't eigen oogenblik,
 Dat zy my spreekten, 't hart hun dreigen doe gelooven,
 Zo laat ik my niet licht door hun myn' wellust rooven.
 'k Beken, God heeft my met een' lieffelyken straal
 Van gunst, te Gibeon, en hier, ten tweedenmaal,
 Eer de outers stonden, in een' zachten slaap bescheenen,
 En my voorfpeld, dat al myn roem zou zyn verdweenen,
 Zo ras ik Hem verliet, en, heerschende op deez' troon,
 Zou nederknielen voor versierde en vreemde goôn.
 Maar eere ik goden? of verëeren die myn vrouwen?
 'k Heb eens, 't is waar, toen ik dat offren zoude aanschouwen,
 De wierookschaal gezwaard, maar heb berouw getoond,
 En naderhand, hoe zeer hier ook toe aangetroond,
 Die misdaad noit verricht. Myn schoone ryksvorstinnen,
 Geschapen, om den moed van helden te overwinnen,
 Verheffen hunnen roem. God eischte wel gebeên
 En offeranden maar, van my, van my alleen,

Niet

Niet van myn vrouwen, die der oudren wetten volgen.
God is op my niet, schoon 't zo schyn', daarom verbolgen;
Maar laat mischien in 't ryk die drukkende onrust toe,
Om my te toonen, dat Hy zyne strenge roê
Opheffen kan, wanneer Hem driefte menschen tergen.
Gods gramschap kan zich lange in zyne gunst verbergen,
En zou, om 't oeffnen van een' valschen offerplicht,
Wanneer die door my zelv' niet roekloos wierdt verricht,
Maar door vorstinnen slechts begunstigd in myn staaten,
Niet in een gramschap, my ten nadeel', trekken laten.
Herdenkt, wat David heeft gedaan in zynen tyd;
Het altaarpraalbrood in Gods heiligdom ontwyd;
Een' heldenmoord verricht; een overspel bedreeven,
En menigmaal verbeurd het vorstelyke leeven.
Niet, dat wy vader dit verwyten in zyn graf;
Maar om te toonen, dat Gods uitgedaagde straf
Zelfs mart by euvlen, hoe veel meer by struikelingen.
En heeft God zelfs niet, in 's ryks grootste omwentelingen,
Aan koning David, met een' duuren eed, beloofd,
Dat nimmermeer aan my het ryk zou zyn ontroofd,
En dat Hy, zoo ik my eens van Hem af mogt wenden,
Niets dan een tedre tucht en zachte straf zou zenden?
In eeuwigheid blyft myn beroemde troon in stand.
Dies is het God niet, door wien de onraad, die 'er brandt,
Is aangestoken, om my aan die vlam te zengen.
Het zyn heerschzuchtigen, die zich te zaamen mengen,

Om my te schoppen van myn' zetel; maar myn kracht
 Heeft haast dat muitend grauw, zo snood ter beên gebragt,
 Gestraft, indien uw raad my poog' den weg te baanen.
 Myn hart is vol verdriet, myne oogen zyn vol traanen,
 By dit zo vreemd geval, en de oorzaak kenne ik niet.
 Zo ras het snel gerucht de muiteren verriedt,
 Gevoelde ik myn gemoed, op 't hevigste, bevochten
 Door onbekende, wreede en sterke zinnetochten.
 'k Weet nog niet of ik slaap, dan of ik wakker ben.
 Dat ons vermogen der verraadren oogmerk schenn',
 En 't volk doe straffen, als een aantal muitelingen.
 Men zegt: Jerobeam tracht naar myn' troon te dingen,
 En jaagt het valsch gerucht, dat God zyn doel besloot,
 Door al de stad, en wint reeds veld by klein en groot.
 Wie kan een overmaat van zo veel snoodheids dulden?
 Die slaaf van myn gebied laat zich tot koning hulden.
 Welân, besluit myn Raad, hoe ik, in dit geval,
 Het oproer stuiten, dien verraader straffen zal,
 De Raad, in 't harte ontsteld om 's ryks onëenigheden,
 En ziende Salomon raadpleegen met een reden,
 Die niet, gelyk welëer, schein van Gods gunst verlicht,
 Zweeg nu, besluiteloos omtrent zyn' zuivren plicht.
 Deez mannen wisten wel, dat men niet zou gebruiken
 Den naam van Gods propheet, of God zou 't onraad snuiken,
 Indien zyn hooge wil geen ramp ontkluisferd hadt,
 En neêrgeworpen in den boezem van de stad.

*Toestand
 der Raad-
 den.*

Zy

Zy allen zweegen, tot dat eindlyk een der Raaden,
 Met zeker voorgevoel van Zalems ramp belaadend,
 Zyn' mond ontsluit, en dus tot zynen koning spreekt:
 Die met God ftryden wil, wanneer zyn gramfchap wreekt,
 Wordt, door 't verraaden van zyn' eigen plicht, verflonden;
 Maar die, in 't hart bewust van veel gepleegde zonden,
 Zich nederbuigt voor Hem, die ramp en blyfchap zendt,
 Heeft veelyds 't ongeluk, hem dreigende, afgewend.
 Ik weet den grooten vorst geen' andren raad te geeven,
 Dan met ootmoedigheid voor 's hemels wraak te beeven,
 En haar te kufchen met een' onbefmetten mond;
 Hem aantebidden, die de ftraffe in Zalem zondt,
 En all' de altaaren, die zyn' hoogen luifter tergen,
 Om ver te werpen op den weligften der bergen;
 Het volk, door zulk een daad, te toonen, dat Gods lof
 Alleen het doel blyft van den koning en zyn hof;
 De valfche wigchelaars te bannen uit de ftaaten;
 Gods altaarknechten in hunn' eerften glans te laaten;
 De vreemde vrouwen wechtevoeren uit uw oog,
 En Hem, wiens goedheid u welëer het hart bewoog,
 Met eene oprechte ziel om lyfsgenaê te smeeken.

'k Hoor met verwondering den wysten raadsman fpreken: *Weder*
 Dus antwoordt Salomon: Hoe, waant gy, dat dit volk *antwoordt*
 Te blode is, om den naam van Gods orakeltolk *des ko-*
 Te noemen, als het in zyn oogmerk dus moog' flaagen? *nings.*
 Of meent gy, dat God in deze onrust fchepp' behaagen,

Of dat Hy my die straf toezende op euveldaên?
 ô Neen, ik zie myn zon zo haast niet ondergaan.
 'k Bemin myn vrouwen en voldoe aan haar begeeren.
 God zal ik niet, door 't geen myn vrouwen doen, ontëeren;
 Dies blyv' haar wil myn wet. Ziet, ziet dan eindelyk,
 Verdoolden, hoe de glans van Isrels koningryk,
 In weêrwil van den storm der muitende onderzaaten,
 d'Olyftak in de vuist van Salomon zal laaten: ~
 Maar hier moet men 't geweld ontwortlen door geweld.
 Zyt ge allen laf genoeg; men vinde in my een' held,
 Die, met gesleepen spiets, in 't oog der muitelingen,
 Een' moedeloozen stoet kloekmoedig durft bespringen.
 Vertrekt te zaamen, en laat my een poos alleen,
 Op dat ik u, het ryk en 't snoode volk beween'.
 Maar 't oog scheen nu te sfram, om traanen te vergieten.

*De Raaden ver-
 trekken, terwyl de
 koning met zom-
 migen zy-
 ner vrou-
 wenraad-
 pleegt, die hem
 het woeden aan-
 raaden,* De vorst vertrekt, terwyl zyn Raaden hem verlieten,
 En raadpleegt blindelings met zyner vrouwenstoet,
 Hoe men de ryksplaage uit de stad vernestlen moet.
 Deez willen, dat hy zal der muitren hoofd verkloeken,
 Jerobeam ter sluik doen uit zyn vrienden zoeken,
 En hem, of schoon hy vloodt naar 't hoogste zoenaltaar,
 Door d'opgeheven dolk ontzielen in 't gevaar;
 Op dat, wanneer het volk dat heldenbloed zag sroomen,
 Het voor de teiftring van bloedroode wraak zou schroomen,
 En het ontruste ryk weêr rusten mogte in vreê.

De vorst keurt dit voor goed; maar denkt niet, dat een zee
 Van

Van 's hemels wraak door geen vermogen is te fluiten.

Hy zendt zyn wachten en ryksknechten voort naar buiten, 't geen de vorst ge-
hoor-
zaamt.

Om held Jerobeam te zoeken, en den dolk

Te drukken in zyn hart, voor 't oog van 't fchichtig volk;

Intusfchen hy, gevleid door ftreelingen der vrouwen,

Zich op eene uitkomst, al te onzeker, durft betrouwen;

Hy ligt in de armen van zyn' wellust uitgestrekt,

Terwyl de loome wacht door all' de ftraaten trekt.

Maar ondertusfchen hadt de moedigfte der wachten,
Door God geleid, wiens macht alle andre kan verächtten,
Ter fluijk, een' bode naar den vorftelyken held
Gezonden, die hem 't wit van Zalems koning meldt,
En aanraadt, om het ryk van Israël te ontvlieden.

*Een der
wachte-
ren van
Salomon
waar-
fchrywt
Jerobeam.*

Deez raad wordt voor den held geen raaden, maar gebieden;

Doch eer hy zich gedwee aan zynen raadsman toont,

Wil hy dit oogmerk zien door 's Heeren woord gekroond.

Hy zendt in ftilte heen, om Gods propheet te haalen;

En deze, om in 't gevaar noch hoogen nood te draalen,

Verfchynt; terwyl Gods geest hem, in dit noodgeval,

Beveelt, dat Nebats zoon terftond vertrekken zal.

Ik heb, zo spreekt Gods tolk, des konings wraak vernomen; Raad van
den pro-
pheet
Abiu.

Zyn wacht zwerft door de ftad, om 't hollend volk te toomen;

Terwyl hy zelf zich aan den wellust overgeeft;

Om u te dooden reeds bevel gegeven heeft,

En, onder het geylei van dartele vorftinnen,

Zich pait met iedle hoope, om 't onheil te overwinnen.

Sta op, myn zoon, en neem deez' bode, die my sprak,
 Met u op weg, en schuil u onder 't veilig dak
 Van Sifaks groote macht, in 't u gastvrye Egipte,
 Op dat gy daar, terwyl gy hier den dolk ontflipte,
 In vrede leeven moogt, tot dat gy, hoe begrind
 Van Salomon, na hem, op zynen zetel klimt.

*Toestand
 der moe-
 der van
 Jerobeam.* Maar nu begost de rouw de noodwlagge op te steeken.
 De moeder van den held, door ouderdom bezweeken,
 Valt in zich zelve neêr, op dezen jongsten stond.

De zwakke ziel staat haar gedoodverwd op den mond.
*Haare
 klachte,* Zy roept, half snikkende: Myn zoon, is dit regeeren?
 Heet dit op onheil en bestorming triumpheeren?
 Is dit de kroon, die m' u zou drukken op het hoofd?
 Is dit het heil, 't welk u de Godstolk hadt beloofd?
 Moet zo de stamzon van den dooden Nebat zinken?
 Heet dit, gelyk een star op Zalems troon te blinken?
 ô Nietig denkbeeld van een' hoog verheven staat!
 ô Broze hoop! ô al te zwakke toeverlaat!
 ô Blind vooruitzicht van bedrieglyk zegevieren!
 Cypresen zullen 't hoofd, in steê van lauwren, sieren!
 Ach Nebat! Nebat! zaagt gy eenmaal uit het graf;
 Uw' zoon, zich vleiënde met Zalems gouden staf,
 Voor d'opgeheven dolk van woede en gramschap vluchten;
 My sterven, vroome man, hoe zou uw boezem zuchten!
 Helaas! Jerobeam, ik zie u nimmer weêr!
 Ik voel, myn lieve zoon, ik voel de scherpe speer,

Die,

Die, schoon gy heenen vlucht in d'arm van vreemde grooten,
Eens door uw' boezem in uw moedig hart zal stooten,
En u ontrukken aan een' ingebeelden troon.

ô Joab, die uw speer op Davids lieven zoon
Beproofde, toen hem 't ros ontweldigde in de struiken,
Uw speer zal Salomon, op wraak gewet, gebruiken,
En drukken die in 't hart van myn' Jerobeam!

Jerobeam vertoef, en laat een' ouden stam
Niet, zonder wortel, op den dorren akker treuren!

ô Laat uw wreed vertrek my niet het hart verscheuren!
Omhels my, dat ik u omhelzende bescherm!

Hier zwygt ze, en sterft van rouwe in zynen beevend' arm. *en dood.*

ô, Roept de held, ô ziel, zyt gy van hier gevaaren,
Eer gy de gouden kroon zaagt schittren op myn hairen,
Schoon de ouderdom alreeds uw oog beneveld hadt! *Toestand
van Jero-
beam.*

Helaas myn moeder!..... Maar wat marre ik in de stad!

Ik hoor 't allarmklaroen den naaren noodkreet brommen!

De juichende gemeente, in dit geval, verstommen!

Een aklig wee verspreidt zich in Jerufalem.

Ahia, wondertolk, wat zegt uw jongste stem?

Moet ik vertrekken, ik verwydren van myn landen!

Welân, ik ga. Helaas! laat geene wreede handen

Dit dierbaar lyk, als ik vertrokken ben, met smaad

Ontëeren! Denk myn vriend, gy zyt myn toeverlaat,

Hoe my dit grieven zou, zelfs by den besten zegen. *Zyn af-
scheid
van Abia,*

De held staat moedig op, schoon in 't geval verlegen,

Om-

*en ver-
trek.*

Omhelst Ahia, en vertrekt op 't oogenblik,
Naar 't ryk Egipte, om daar den doodelyken frik,
Hem voorgespannen, op Gods hoog bevel, te ontwyken.

Nu moogt ge, ô iedle wraak, uw' hoogen wimpel ftryken,
God heeft den wakkren held den wuften vorst ontruk, t,
En zyne moeder, voor de kracht van 't leed gebukt,
By zich omhoog gevoerd, in 't choor der Englenreiën.

De nacht begost, vol schriks, zyn wieken uit te spreïën.
De lyfwacht hadt vergeefs sch naar d'edlen held gezocht,
Hem reeds ontweeken op een' onbekenden tocht,
En door Gods Engelen bedekt met zwarte wolken.
Intusfchen woedt de twist in 't hart der joodsche volken.
Zy roepen nydt en haat en dolle drift, ter wraak',
Om bystand aan, in een zoo ongewyde zaak:

*'t Gedrag
van Salo-
mon en dat
zyner
vrouwen.*

Terwyl vorst Salomon, omringd van dartle jofferen,
Zyn liefde kus op kus en lonk op lonk laat offeren,
Gezeten aan een' disch, die ruim en prachtig was.

Hier blonk nu niets, waar uit het oog geen' wellust las.
Hier ziet men huppelen; daar lagchen, gints omhelzen.
Zo ziet men in een bosch van hooge en jeugdige elzen,
Wanneer de lentezon zich in den gloënden schoot
Des heeten zomers werpt, en vrouw natuur ontbloot
Van nevelen, die haar in 't oog der lente dekken,
De blyde vogelen om ftryd te velde trekken,
Dan huppelen en dan weêr schatren in het groen,
En dan weêr d'eisch der min, daar 't alles juicht, voldoen.

De

De ruime hofzaal dreunde en klonk van feestgezangen.
 Men dacht Jerobeam alreeds te zien gevangen;
 Den fcherpen moorddolk zelfs gedreeven in zyn borst,
 Op dat hy 't offer waar' van een' verbolgen vorst.
 Dies liet men fchaale op fchaal met heete wynen vullen:
 Terwyl de vreugde by het drinken riep: Nu zullen,
 Nu zullen 's konings kroon en fchepter zeker ftaan!
 Nu zal geen fchichtig graauw de fiere legerbaan
 Bewandelen, geen knecht zyn' heere en meefter fchenden!
 Op dit gejuich, verfchynt 'er een van 's konings benden,
 Daar elk de dartle wyn nog kleefde aan tong en mond;
 Hy treedt naar Salomon, en zegt: Tot op deez' ftond
 Is held Jerobeam niet in het ryk te vinden.

Uw lyfwacht, groote vorst, heeft vyanden en vrinden,
 En huis en hol doorzocht, maar vindt hem nergens niet.
 Het volk, 't geen hem misfchien uit laffe vreez verliet,
 Zo ras Jerufalem beftormd fcheen door ftaffieren,
 Wordt nu weêr moediger, en vlecht reeds feestlouwrieren,
 Om die te drukken op het hoofd des muitelings.
 Men noemt uw kracht een' waan, uw pooging iet gerings,
 En durft Jerobeam zyn' keer, zyn' koning heeten.
 De hof- en akkerlui, de nagebuuren weeten
 Den handel reeds; dies zal het tyd zyn om te vliên,
 Of om met sneêger ooge in 't onheil te voorzien.

Men ziet op deze maar' den blinden vorst befterven;
 Het vrouwelyk gelaat met vreeze en droefheid verwen.

*Een der
 uitgezon-
 den
 wachten
 ontdekt
 den ko-
 ning de
 vlucht
 van Jero-
 beam.*

*Toftand
 des ko-
 nings,*

De zilvren wynschaal valt uit de opgeheven hand:
 Terwyl de schrik een' dolk in 's konings boezem plant.
 Hy staat gelyk een eik, getroffen van den donder.

en dat der vrouwen, in de zichtbaare gramfchap van God. Elk roept: hier speelt iet vreemds, hier speelt een grouwel onder.

De stad wordt met een vuur, dat hevig gloeit, bedreigd,

En aarde en hemel fchynt tot wraake en straf geneigd:

Want toen de bode sprak, fchoot God een' blikfem neder,

En toen hy zweeg, morde een vervaarde donder weder.

En nu ftondt het paleis in een onbluschbaar vuur.

Elk laat myn' vorst alleen in dit zo doodlyk uur.

Hoe heviger de gloed van 's hemels gramfchap blaakte,

Hoe yslyker 't gemor des hollen donders kraakte,

Hoe fneller 't weerlicht door de zaal zyn flikkring fchoot,

Hoe rasfer ieder van den bangen koning vloodt.

Hier lag hy nu, ontbloot van mannen en van vrouwen;

Ontbloot van toeverlaat in 't goddelyk betrouwen.

Hy lag verwonnen op het aardryk neêrgeveld.

Zo zag men Babels grond bezaid met held op held,

Toen God den toren deedt van berg en grondvest rollen.

Zo teugelt 's hemels wraak het spoorelooze hollen

Van trotze zielen, d'eed van Gods genade ontruikt.

Zo wordt der menschen kracht in nietig ftof gedrukt.

Maar nu begost Gods wraak allengskens op te vaaren.

Men nadert Salomon, wiens vorftelyke hairen,

Gewoon te fchuilen in den koninglyken hoed,

Te berge ftonden, klam, zo 't fcheen, van zweet en bloed.

't Hart

't Hart floeg, de boezem hygde, en naare wanhoop gilde.
Men zegt, dat driewerf de aarde en driewerf de afgrond trilde,
Toen 's hemels gramschap daalde in dit verschroeiënd licht.
Ach! riep de koning, breng my voort uit Gods gezicht; *Woede
des ko-
nings.*
Ik heb dien machtigen, Hem en my zelv' bedroogen!
'k Heb zyne heiligheid in 't aanzicht voorgelooen!
Waar zyn myn vrouwen? Waar die roofsters van Gods eer?
Of vluchten zy voor 't oog van zulk een' Opperheer?
Dat zy getuigen zyn van zyn rechtvaerdig wreken;
Dat zy getuigen zyn van my, geheel bezweken,
En tot het doel gesteld, waar op Gods gramschap daalt!
Help God! Wat bliksem of my weêr in de oogen straalt?
Ik hoor een' schorror kreet! Daar jammren de onderdaanen!
Daar sterven vrouw en kind, verdronken in de traanen!
Daar staat myn hof, daar staat het gansche ryk in vlam!
Ween doode Jesse, ween om uw' vervallen stam!
Zie daar myn vrouwen door den rook des vuurs verftikken!
Wie boeit myn treên in deez rampzalige oogenblikken,
Dat ik de panden van 't verdeelde en vuige bed,
Niet, eer ik sterve, uit die vervloekte hofvlam red?
Maar ach! myn God! myn God! ach! viel 'er nog te hoopen,
Ik zou niet poogen om uw strenge wraak te ontloopen:
Maar u, door zucht op zucht, gebeden op gebeên,
Weêrstreeven! Groote God, zoudt gy nog willen? Neen,
Neen, al te spade hoop! Ik heb te veel misdreeven!
En werdt myn misdryf slechts met het verlies van 't leeven

Geboet, ik beefde niet, maar bood my willig aan,
 Om als een offer naar het wraakaltaar te gaan.
 Dan ach! in eeuwigheid moet ik myn' val betreuren!
 Staffieren, helpt my 't harte uit mynen boezem scheuren!
 Het bernt, het brandt de borst. Neemt my 't gevoel toch af,
 En sleept myn heilloos rif dan elders in een graf!
 Ik ben niet waardig in der vaders graf te leggen. (gen?
 Heeft niemand moeds genoeg? Hoort niemand naar myn zeg-
 ô God! ô God! wat drift ontroofte me aan uwe wet!
 Helaas! al hebt ge uw wraake in brandend vuur gezet;
 Al moet ik, voor uw ooge, op bernende asch myn voeten
 Verzengen voor een poos, en myne zonden boeten,
 Een woord, een enkel woord, dat uwen monde ontgaat,
 Heeft krachts genoeg, om my te redden uit myn' staat!
 Maar ach! myn dienaars, ô getrouwen, stut myn leden!
 De ziel ontgaat my! Ach! 't is vruchteloos gebeden.

In deez vervoering zwymt myn koning, vol van schrik.
 De dienaars, sterk ontroerd in 't hachlyk oogenblik,
 Zyn raadeloos, (zo zeer kan zonde en straf ontroeren)
 Waar zy den koning uit Gods gramschap zullen voeren.
 Maar ondertusfchen dat elk waggelde in zyn' plicht,
 Hadt fluks een dienaar aan de koningin bericht,
 Wat haaren vorst weêrvoer, toen 't hevig onweêr brande.

Komsten Zy kwam nu, bleek van schrik, en badt: Ik geef te pande
gedrag *der Egiptische* Myn harte en ziele, ô God, die door alle eeuwen leeft,
vorstinne. Dat, zoo gy Salomon aan my op nieuw hergeeft,

Ter-

Terwyl de ziel nog waart door zyne ontroerde zinnen,
 Dat hy geen' andren God dan u alleen zal minnen.
 Ik hoorde uw gramschap en het dondren van uw stemm'.
 Ik dacht wel, dat uw wraak daalde in Jerufalem,
 En vreesde, stad en hof met puin te zien bedolven.
 Genade, ô groote God! Helaas! de holle golven
 Van uw verbolgenheid en gramschap gaan te hoog!
 Sla op myn' Salomon 't voorheen geslaagen oog!
 Red myn' verwonneling uit zyn benevelingen!
 Myn Salomon, myn man, wat hartstocht kost u dwingen,
 Om God te ontëeren door afgodisch kerkbedryf?
 Dit zeggende, valt zy op het bezwymde lyf,
 Omärmt het, en bedauwt het aanzicht met haar traanen.
 Laat ik, dus gaat zy voort, al hoort gy 't niet, vermaanen.
 Keer van het gruwel af, dat vreemde goôn verzelt,
 En keer tot uwen God, ô teêrbeminde held!
 Dit was de les, die gy my menigwerf deedt hooren,
 Eer gy door afgodsdienst u zelven hadt verlooren!
 Dit was de noordstar, die my door de onstuime zee
 Der waereld voeren zoude aan een gewenschte reê!
 Ik geefze u weder, als een onderpand der minne;
 Ik geefze u weder, als uwe eerste zielsvriendinne,
 Eer gy de uitheemsche liefde omärmdede uit blinden lust,
 Eer spoorelooze drift uw' boezem hadt gekust,
 Eer gy nog waart ten proie aan 't wreed verderf geschonken!
 Herleef myn Salomon, in daaden, die toen blonken

Als avondstarren in den hemel van ons ryk!
 Herleef daar in, en in uw godsvrucht te gelyk!
 God doe myn' koning tot geen' fmaad zyn zyner knechten.

En nu beftondt zy zich kloekmoedig op te rechten,
 En fprak, op deze wyz', d'onstelden hofftoet toe:
 Gy ziet, hoe Salomon, myn koning, is te moê.
 Dit leere u, 't harte noit aan afgodsdienst te binden.
 Hy was ontdekt, door Gods propheet en zyne vrinden,
 Dat 's hemels gramfchap reeds op 't hoogfte zwanger was;
 Dat die verbolgenheid, op 't onverwachtste en ras,
 Door hevig onweer, een verflindend vuur zou baaren.
 Die voorspraak is den vorst op heden wedervaaren.
 En daarom dacht ik 't eerfte aan d'oorsprong van die vlam,
 Toen ik den droeven ftaat van mynen vorst vernam.
 Brengt mynen koning op het vorstlyk bed te rusten.
 Zeg aan de vrouwen, vol van ongestoorde lusten,
 ô Bode, door wiens mond ik deze ontmoeting weet,
 Dat zy niet nadren tot den koning, of zo wreed
 En onmedogend zyn, om hem, door listig vleïën,
 Van de opperoorzaak dier omkeeringe af te leiën;
 Maar zo lang wachten, tot de koning het beveelt.
 Vaarwel myn Salomon! God, die kastydt, die ftreelt
 Ook op gezetten tyd. Ontwaak met die gedachten.

Nu hoorde m' uit den mond dier ryksvorftin geen klagten,
 Maar wyze lessen, vol van eerbied en ontzag,
 Voor haaren vorst, die voor haar voeten nederlag.

Zy

Zy kust den bleeken mond, en keert, om God te smeeken.
Men brengt myn' vorst ter rust; terwyl de wyde strecken
Des hemels zwoegen van verdweenen heerlykheid.
Een vreemd gerucht wordt in het vrouwenchoor verspreid,
Als of door priestren list dit onweer was bestooken.
Deez bygeloovigen, verkuist met schim en spookten,
Bedoelen listiglyk op weêrwraake en bedrog,
En, schoon de koningin het haar verbiedt, om toch
Den vorst, wanneer de dag verrees met nieuwe stralen,
Op hooffschen wellust en vermast gevlei te onthaalen.
Zy guichelen met het verbiedende bevel,
En geeven zich ter ruste, elk in haare avondcel.

*Het doel-
wit der
afgodi-
sche vrou-
wen.*

S A L O M O N,

K O N I N G V A N I S R A Ë L.

H E T E L F D E B O E K.

I N H O U D.

*Rechtvaardigheid, omringd van haare balsvriendinnen,
Neêrziende op Salomon, door haar ter neêr geweld,
Laat in dat oogenblik zich door genaê verwinnen,
En zendt haar neder by myn' overwonnen held.
Die vleiënde genaê, bodinne van Gods zegen,
Wondt door berouw het hart van koning Salomon,
En zalft het door geloof, of schoon de oraklen zweegen,
Terwyl ze in Zalem blinkt gelyk de morgenzon.
Zy bandt den vuigen twist uit deze ontroerde landen,
En doet by Gods altaar het juichend harte branden.*

Gods
rechtvaer-
digheid
ziet neder
op den ko-
ning. **D**e moedige avondstar verloor haar heldre vonken.
De nanacht schein byna in 't Lybisch meir verdronken.
Het snelle licht schoot uit de dagpoort straal op straal.
't Gevogelte verhief zyne eerste morgentaal;
Terwyl de gouden zon haar' schitterenden wagen
En vlugge paarden, om ter renbaane op te jaagen,

Van

Dr. Synkalea, invocant et suscipit spirit.

Van onder de avondstar, naar 't brandend oosten bragt,
 En zich bereidde, om met eene ongemeene pracht
 Van gadeloozen gloed door mist en wolk te dringen,
 Toen Gods rechtvaardigheid, wier lof alle Englen zingen,
 Ter wolkkoetze afzag, met een oog vol glans en gloed,
 En myn' vermasten vorst, geblikfemd in 't gemoed,
 Op het onrustig bed, vol zielenängst beschouwde.
 'k Heb nimmer iet gedaan, 't geen my daar na berouwde,
 Zo sprakze by zich zelve, en noit met roede of zweep
 Zo streng geteifterd, dat myn tuchtärm zich vergreep;
 Doch nu ik neêrzie met myne eeuwig blinkende oogen
 Op Salomon, schyn ik, op 't krachtigste, bewoogen.
 Wat teêr gevoel of my zo na aan 't harte ging,
 Zints ik myne oogen sloeg op dezen sterveling?
 Worde ik, Gods eigenschap, door naberouw verwonnen!
 Wie zal me een zwak, dit zwak gelyk, verwyten kunnen?
 Ik weet wel, dat ik eens, toen Mozes met my sprak,
 En ik door hem de wet, in steen geklonken, brak,
 Om dat het wufte volk me opzettelyk dorst tergen,
 Dat ik myn gramschap door genade liet verbergen,
 En myne ontfonkte wraak den muiteling onttrok:
 Maar, toen vorst Pharao den staalen wapenrok,
 Myns ondanks, aanschoot, om 't hebreeuwfch geflacht te volgen,
 Heeft toen myn wraak hem niet in 't roode meir verzwolgen,
 Met al den aanhang, dien hy meê sleepte uit de stad?
 En hebbe ik van die daad wel oit berouw gehad?

*Haare
 toestand
 in dat oogenblik.*

242 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Hebbe ik, toen ik natuur voorheenen zag verkrachten,
 En hoorde jammeren met uitgenokte klagten,
 In 't godloos Seboïm, Gomorre en Adama
 En Sodom, zonder schaamte en vreeze, niet, zo dra
 De walm der gruwlen vloog naar myn gewyde daken,
 Met zwavelvuuren, 't geen den afgrondskolk deedt kraaken,
 Geblikfemd, daar ik Loth naar Zoär heen liet gaan?
 En riepen de Englen niet, gy, gy hebt recht gedaan?
 My schiet een groot getal van zulke daên te binnen;
 Maar in geen zaak kost my het naberouw verwinnen.
 Wat of toch de oorzaak van dit vreemd ontroeren zy?

De goddelijke genade, omringd van Engelen, nadert de rechtvaardigheid, en spreekt haar aan.

Dus spreekende, schoot haar een vlugge hemelry
 Van seraphynen, elk voorzien met witte vlerken,
 Op zy, klapwiekende door de uitgespannen perken
 Des hemels, voerende Gods heilgenade en trouw,
 Als in haar' heirtocht, op. Gun dat ik u ontvouw',
 (Zo sprak Gods heilgenade, omcïngeld van haare Engelen,
 Die zich, by 't eeuwig licht, in zang en vlucht vermengelen,
 En, zonder oit vermoeid te worden in hun vlucht,
 Dan zweeven over de aard', dan schatren door de lucht)
 Gun dat ik u ontvouwe, ô zuster, ô beminde,
 Eer ik me iet grooters, iet verhevners onderwinde,
 Waarôm gy heden schynt door teêr berouw verrast!
 Ik hiel uw' wreekend' arm met bei myne armen vast,
 Toen gy de donderwolk, vervuld met zwavelvuuren,
 Verschriklyk nederwierp op Zalems trotze muuren,

Op

Op dat het wreekend vuur, aan uwen lof verknocht,
Den joodschen staatsleeuw niet tot asch verbranden mogt;
En nauwlyks zag ik 't vuur in 't goud van Zalem blinken,
Of al myn moed schein op dat oogenblik te zinken.
'k Viel voor uw voeten neêr, daar my de liefde aan bondt;
Terwyl een traan myn oog, een zucht myn' zuivren mond
Ontrolde: maar uw oog, te fel in wraake ontsteeken,
Zag my niet aan, geheel in myn verdriet bezweeken.
Myne Englen voerden my naar d'oorfprong van myn' naam;
En ô myn zuster, zoo ik niet ten onrecht raam',
Voorwaar myn laafte zucht vermogt uw ziel te wonden.
Wy, door eene oorzaake, onaffcheidbaar vast gebonden,
En zo verëenigd, dat gy op geen straffen doelt,
Of ik heb het gewigt van uwen toorn gevoeld:
Wy hebben t'zaamen deel aan beider eigenschappen.
Ik heb voor Salomon, die, langs de steile trappen
Van ydle grootsheid, tot zyn' val, ten berge opklom,
Met zucht op zucht gepleit, toen in myn heiligdom
Het weerlicht fchitterde van uw verbolgenheden.
Gy hebt geluiftered naar den drang van myn gebeden,
En Davids zoon gespaard, in 't hevigste uwer wraak;
Spar, spaar hem ditmaal ook: geen straf zy uw vermaak!
Maar gun, dat nu de band, die ons te zaamen kluijtert,
My toesta, dat ik hem, door wien gy zyt ontluiftered,
Moog' voeren uit uw oog in myn' genadeschoot.
Gy weet, wat gy zelve eens van eeuwigheid besloot;

Wat gy eens goedvondt, toen wy van verlossing spraken:

Dat ik, wanneer de hel haar' overmoed zou staaken,

En onderwerpen aan den Schepper van 't heeläl,

Zo dra ik als een mensch verscheen in 's waerelds dal,

Om voor den sterveling, gedompeld in zyn zonden,

Vermast te worden door zielzuiverende wonden,

Dat ik, na d'ommekeer van mynen laagen staat,

Terstond op uwen troon, bemanteld met sieraad,

Zou klimmen, en alleen van alles 't oordeel vellen.

'k Zou richten, en de wet aan alle volkren stellen.

Zo spraakt gy. Om dat loon, dat toen myn borgloon was,

Zo gun my, dat ik nu, in uwe goedheid, ras

Moog' nederdaalen by den afgematten koning!

En krygt myn beê van u deze edele belooning,

Zo zal, eeuw uit eeuw in, myn vlugge hemelstoet,

Die eens zal pronken met het allerzuiverst bloed,

Een' nieuwen hemelzang door 't hemelchoor verspreiën.

Laat ik, omcingeld door een' stoet bodinnenreiën,

Den vorst ontdekken, hoe gy in myn beê berust.

's Gedrag Rechtvaerdigheid herzeft, daar haar genade kust:

der recht- ô Waerdige genoot van alle myn bedryven,

vaerdig- 'k Wil liever myne wraak uit myn bedoeling vryven

heid, Met rookend offerbloed, dan met verslindend vuur

De snoodheid schenden van een zondige natuur.

en haar 'k Spreek Zalems koning vry, door u, met hem bewoogen,

antwoord. Indien gy my belooft, dat gy uw waakende oogen

Op

Op hem zult houden, tot de ziel het lyf begeeft.
 Voorzienigheid, wier oog door alles dringt en zweeft,
 Ontdekt my nu, dat hy, dien ik om u wil spaaren,
 Niet langer leeven zal dan weinig vlugge jaaren.
 Draag zorge, ô zuster, om 't orakel, dat ik spreek,
 Dat ik my in dien tyd niet, op het hevigst', wreek'.
 Zoo gy den koning in zyn rampen komt te stade,
 En naar zyn graffteê leidt door banden van genade,
 Door banden, welkers kracht hem aan de godsvrucht snoert,
 Zo is op heden reeds myn gramfchap uitgevoerd,
 Die 't offer afwacht van des konings dankbaarheden.
 Ga heen beminde, ga, en spoed u naar beneden,
 Vertrouwt uw' vorst;... maar zacht, wat walm flygt hemelwaard?
 Wat banger damp of dus vermast ter starren vaart?
 't Zyn afgodsöfferaars! Zie, hoe zy valsheid eeren!
 Beschouwen we, eer we tot ons oogmerk wederkeeren,
 't Gewoel van Zalem, vol van zwartbedwelnde kracht,
 En dezen vrouwenstoet, omringd van 's konings wacht.

Zo sprakze, en zette zich in d'open schoot der wolken,
 Om daar van verr' te zien 't bedryf van Zalems volken,
 En wat 'er in een stad, zo heerlyk, ommegaat.

't Gerucht hadt 's konings ramp terftond door straat op straat
 Gedreeven, en het oor vervuld van duizend menschen.
 Deeze' hoort me aan Salomon berouw, dien wanhoop wenschen;
 Een ander vleit zich, om den held Jerobeam
 Als vorst te aanschouwen van der Isrelyten stam,

*Recht-
 vaerdig-
 heid en
 genade
 zien naar
 de onrust
 van de
 stad.
 Toestand
 der volke-
 ren.*

246 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Nu Salomon, van God gestraft, reeds schynt bezweeken.
 Men hoort van vrede en rust, van wraak en oproer spreken.
 Deez voert een smeekend hart ten hemel tot zyn' God,
 En bidt veranderinge af in 't koninglyke lot.
 Die roept: God laat zich door geen koningen ontëeren.
 Een derde zegt: Zo ziet m' een ryksgeluk verkeeren!
 Een vierde schreuw't: De goôn verwerpen Salomon,
 Om dat hy slechts een deel van hunnen lof begon,
 En niet volvoeren wilde, een werk, zo goed en heilig!
 En wie is voor de straf van zo veel goden veilig?
 Maar ondertusfchen dat de twist het al vervult,
 Ziet men de wigchelaars der goôn, met ongeduld;
 Een' uitflag wachten, daar zy vruchteloos op doelen.
 Men zietze in 't vrouwenchoor en door de ftraaten woelen.
 De vreemde vrouwen, fchoon en blinkende opgetoid,
 Gaan naar de altaaren, die met lover zyn bestroid:
 Terwyl de wigchelaars de onnozelen verzellen
 Met juichen, zingen, en met wondren te vertellen.
 De blinde Raad van deez' zo valfchen tempelftoet
 Vindt, dus bedriegt een glimp het ooge, op heden goed,
 By de outers, die omftreeks het prachtig Zalem groeiën,
 Onwilge traanen en gebeden te doen vloeiën,
 Eer dat het vrouwenchoor den zwakken vorst genaak'.

Men offer den valfche goden. Terwyl men offert, roept de zonde wee en wraak.
 Het onraad groeit vast aan, terwyl de altaaren branden.
 De prevlende offeraars bewyzen met hunn' handen

En

En oogen een' versierd' en valschen godsdienstplicht.
De brand van onraad wordt al heviger gesticht,
En doet al de offeraars, gelyk verstroyden, vluchten.
Deez' hoort men zweeren, deez' bedreigen, dien weêr zuchten.
De menigte ziet men herschept in woede en schrik.

ô Sichem, heugt u wel verwarder oogenblik,
Zints gy geroofden buit den roover zaagt ontrooven,
Om Jacobs zonnepruit, uw' glans en gloed verdooven;
Om haar, u mannen, eerst besneeden naar de wet,
In 't hevigeste der pyn, den dolk op 't hart gezet;
De telg van Lea in des konings arm geschonden,
Naar huis gevoerd; den vorst ontzield met wreede wonden;
De schoone vrouwen, voor het oog van 't volk, verkracht,
En 't gansche ryk in wee en vreeze en schrik gebragt?
Breng u dien toestand, zoo gy denken kunt, te binnen;
Waar dan in Zalems wal met uw bebloede zinnen,
Peil daar den diepen grond van deez' verwarden staat,
En zie, hoe ver hy uw bederf te boven gaat.
Uit uwen schoot zaagt gy niets dan de wraak geboren,
Hier, zonder wraak, 't ontzag voor God en vorst verlooren;
By u een' enklen stam verbolgen op den troon,
Hier ieder onderdaan, elk om een' vreemden hoon,
Verbolgen, en het ryk door twist en haat ontstellen.

Maar 't lust ons, de onraad in deez' rykstad te verzellen.
Terwyl men, zwanger van verkeerd' en vreemden twist,
Van een verwydert, en zich in elk doel vergist;

*Salomons
toestand
in dezen
tyd.* Intusfchen de onraad harte en ingewand voelt kookken,
 Wordt Salomons gemoed op nieuw door vreeze ontstoken;
 De hoop van uitkomst fchynt te finelten als de sneeuw;
 De wanhoop zengt het harte, en teifert Juda's leeuw,
 Die, nu 't gevolg van kwaad de fiere ziel vervulde,
 Als in een' jongften nood, om lyfsbescherming brulde:
 Terwyl het gloeiënde oog zyn wanhoopblikfems schoot.
 Men hoort niet anders uit zyn mond dan wee en nood;
 De storm loeit zwaarer en de jammeren verheffen.

Wanneer we een' moedig' eik zien van den donder treffen,
 Daar zich de reiziger te onächtzaam onder fchuilt:
 Terwyl een felle orkaan door all' de wouden huilt,
 En de arme fterveling verplet wordt en verflaagen,
 Zien we all' de bosfchen een beneveld lover draagen;
 Maar, na het onweer, 't hoofd verheffen in de lucht,
 Om dat de ontwortelde eik, terwyl de woudklank zucht,
 En 't jammen nagalmt van den reiziger, verflonden
 Door 't onweer, niet alleen wordt op den grond gevonden
 Als overwonnen, maar, ontzagchelyk geveld,
 In 't nedervallen blinkt gelyk een oorlogsheld,
 Die by zyn' ondergang zyn' vyand heeft verwonnen.

*Toestand
der hove-
lingen.* Zo ziet men in 't gelaat der knechten, onbezonnen
 En onërvaaren, vreeze en vreugd doorëen gemengd.
 Zy vreezen, als de vorst door wanhoop wordt verzengd,
 Zal de eerfte gloriëftar van Zalems luifter daalen;
 Maar, juichen zy, als zy ontbloot wordt van haar ftraalen,
 Zal

Zal met haar zinken al de uitheemsche tempelpracht,
 En Zalems eerste glans weêr staan in volle kracht!
 In deze ontroering roept de vorst, vol angst en vreezen, *Vervoering des konings.*
 Gezengd aan wanhoop: wie toch zal myn schutsheer wezen?
 Wie zal my redden uit myn ongeluk en pyn?
 Kan my geen priester of propheet ten helper zyn?
 Maar neen, die zwichten, want ik heb hunn' God verlaaten!
 Waaröm, ô vreemde min, zag ik u langs de straaten
 Van Zalem wandelen, met zonnegoud gehuld?
 Waaröm toch hebbe ik Gods te lang getergd geduld
 Niet aangebeden, daar het zwom in wraak en woede?
 En nu, nu, daar ik my allengs ten grave spoede,
 In volle vlammen staat van onüitbluschbaar vuur!
 ô Yslyk tydftip! ô rampzalig levensüur!
 ô Wreede worm, die nog myn hartäer af wilt knaagen,
 Gun my wat ruste in alle uwe ysfelyke plaagen!
 Ik heb het grievenst lot, 't geen oit een stervling hadt!

Dus klaagde hy; terwyl de hofftoet binnen tradt
 Van vrouwen, elk belust den armen vorst te vleiën.
 Deez ziet men dartlen langs de hooge galeryën;
 Die vrolyk tripplen op den halfverzengden grond.
 Eene andre lonken, en den welgeplouden mond
 Tot lagchen trekken, om den koning te verheugen;
 Die weêr een zilvren schaal, vervuld met liefdeteugen,
 Bydraagen, en den vorst aanbieden met haar hand.
 All' de anderen, belust om 's konings liefdebrand -

Een gedeelte der afgodische vrouwen verschynt voor den koning.

Te blusfchen, hoofd en borst bedekt met goud en bloemen,
 Daar wufte wellust steeds gewoon is op te roemen.
 Deze allen fchroomen niet, de wet der koningin
 Te fchenden, om, door kunst van listiglyke min,
 Een kans te waagen, die ze al te onbedacht beginnen.

*'t Gevolg
 dier kom-
 ste.*

Haar komst brengt aan den vorst meer euvelen te binnen.

Zyn liefde wordt gebluscht, nu hy de vrouwen ziet,
 In wanhoopstraanen en in traanen van verdriet.

Het vuur van doodsangst blinkt en weerlicht uit zyne oogen.

Zy willen fpreeken, maar hy kortwiekt haar vermogen

Door deze taal, die hem d'ontfchoeiden mond ontrolt:

Verraaderesfen, door uw min heb ik gehold;

*Am-
 spraak des
 konings
 aan de
 vrouwen,*

Ten dwaalspoore opgerend met roekeloze krachten;

Gods naam ontwyd, en by zyn hooge tempelwachten

Uw valsche prevelaars, uw huichelaars gefield!

Myn'en der vaden God, die, als een moedig held,

Geen fchande of fmaad gedooft, op my in toorn ontftoken!

Ziet aan deez wanden, hoe hy zich reeds heb gewroken!

't Gewelfzel, 't geen welëer met zo veel luifter blonk,

Draagt nu een daluw oog, zints hier de donder klonk,

En blikfemde van Gods getergde almogendheden!

Door u heb ik zyn wet en mynen plicht vertreeden!

Ik was een ranke kiel, gefchokt in bare zee,

Verre afgedobberd van myne allereerfte reê,

En fterk omtoogen met de fnoodfte liefdetochten,

Waar door deez laage ziel geduurig werdt bevochten;

Gy waart magneeten, vast gehecht aan eenen klip
Van snoode afgoderye, en nauwlyks voelde 't schip
Myns leevens uwe kracht, in 't midden myner lusten,
Of het begaf zich naar uw doodelyke kusten,
Het werdt verbryzeld, en zal nu ten gronde gaan!
Waaröm ziet gy my met uw wulpsē aanlokken aan,
En die niet overdekt met uw vermaste fluieren?
't Is uit geliefkoosd; 't is hier uit met zondig luieren!
De ziel moet heenen gaan tot een' vergramden God,
Te lang door my ontwyd, te snood door u bespot!
Hem moet ik rekenſchap van myn bedryven geeven;
Rechtvaardigheid heeftze in een eeuwig boek gefchreeven!
En wat toch zal de ſtraf van all' die daaden zyn?
Wat ſtraf? een baiërd, vol van wanhoop, angſte en pyn!
Een eeuwig erfdeel!... Maar, vertrekt ontmenschte vrouwen!
Myn ſtraf wordt zwaarer, door u langer hier te aanschouwen!
Ontwykt myn gramſchap! Al uw ſchoonheid baart den dood!
Ontvlucht myne oogen en uw' naderenden nood!
U wordt den toegang van myn rykszaale afgeflooten!
Vertrekt rampzalige en vermaste lustgenooten!
'k Verfoei uw vleiïng en de omhelzinge uwer min!
En gy, myn wacht, ga, ſneek de waarde koningin,
Dat zy my ſpreeke.... Maar, zy zal my billyk ſchuwen!
Vertoef, elk zal voor my, voor my met ziddring gruwen!
Myn avond nadert, en ik zie myn' middagſtond
Wechzinken in het graf, 't geen noit beſcherming vondt!

*Die met
verschil-
lende ont-
roeringen
vertrek-
ken.* Nu zag men minnenyd ontwongen traanen plengen,
 En die met traanen van verdriet en wraak vermengen,
 Door all' de vrouwen, die, terwyl het daluw hoofd
 Rust op een' boezem, van zyn' fieren glans beroofd,
 Als moedeloozen uit des konings zaal vertrekken.
 Deze is verbolgen en wil haaren haat bedekken.
 Eene andre, die den vorst uit edler drift bemint,
 Gaat snikkende, terwyl zy, door de rouwe ontzind,
 De hairvlecht losrukt, en, vol rouw, stampet met haar voeten.
 All' de andren ziet men een te roekloos opzet boeten,
 Op een verdeelde wyz', door klachten en geweent.
 Zo dryft een nevelwalm de ontgloeide starren heen
 Uit het beschouwende oog, wanneer de winden loeiën,
 En met het bruischend zout langs klip en stranden vloeïën:
 Terwyl een zwangre wolk, vol vuur en zwavel, scheurt,
 En in het luiftrend woud de droeve tortel treurt.

*Volgende
toestand
des ko-
nings.* Myn koning nu, van al deez vrouwen afgezonderd,
 Riep, door 't vermetel vuur der vrouwenmin verwonderd,
 Een' zyner knechten, tot zyn hoog bevel bereid,
 En sprak: Toen my de vreugde op eenmaal wierdt ontzeid,
 Terwyl Gods wraakvuur in deez droeve hofzaal gloeide,
 En my aan ketenen van helfche wanhoop boeide,
 En ik voor dood wierdt wechgedraagen uit myn zaal,
 Wat vreez verzelde toen Gods hooge zegepraal?
 Wat viel 'er voor? Hoe droeg zich al het hofgewemel?
 En welke klachten joeg de schrik ten hoogen hemel?

'k Ben

'k Ben thans een weinig van myn' eerften schrik bedaard,
 En min voor 't onheil, dat my treffen zal, vervaard:
 Want, of ik woede, of rust, myn ramp is niet te stooren.
 't Lust my, den toestand van myn volkren aan te hooren,
 Mischien of in 't geval ook iets te vinden zy,
 Dat my geduld verschaffe in rampen, die ik ly'.

De hoveling ontdekt den vorst het schichtig vluchten
 Van alle knechten, het erbarmelyke zuchten
 Der ryksstaffieren, in dien al te bangen nood.
 Hy zegt hem, hoe elk een zich schulde voor den dood;
 Hoe dat de straaten, vol van muitgezinde mannen,
 Geleeken naar een veld, daar oorlogsbloedtyrannen
 Den proi opschommlen van een' lang verwarden stryd,
 Wanneer het oorlog, met het wapen van den nyd,
 Ten veldstorm uitgedost, zich baadt in bloed en traanen.
 Maar nauwlyks zegt hy hem: Dat all' zyne onderdaanen,
 Die zich, den troon getrouw, bevonden in het hof,
 Zo dra de koningin, het waerdigst' doel van lof,
 Waar' bygetreden en elk een hadt aangesproken,
 Den hemel eerden, of de rust wordt weêr verbroken,
 Die Salomon, zo 't schein, een poos begunstigd hadt.
 ô, Barst hy uit, ô volk! ô al te bange stad!
 Waare ik aan mynen God voor u getrouw gebleeven,
 Geen vrouwemond zou u de schoonste lesfen geeven!
 Maar ach! ik, al te ver geweeken van myn' Heer,
 Wierp voor myn gemalin myn stem en aanzien neêr!

Moest gy doorluchte vrouw, moest gy my dus beschaamen?
 ô Heilig oogenblik! toen godsvrucht ons te zaamen
 Zo vast aan een verbondt, dat, zonder myn bedryf,
 Geen ramp ons immer hadt gedongen naar het lyf,
 Doordien die heilge band noit waar' van een te rukken!
 Myn God, wat oorlogsry van duizend ongelukken
 Zie ik in optocht, om my sterker arm te biên!
 Waar heenen zal myn ooge om lyfsgenade zien?
 Waar heên geweeken? Waar ontkluiserd uit myn banden?
 Ik zie het heilig zwaerd in uw getergde handen!
 Het zal my treffen! 'k Zie, 'k zie de opgeheven vuist!
 Helpt onderdaanen, eer men my tot asch vergruist!
 Hier klonk de wanhoop all' de zinnen in haar boeiën,
 En deedt myn' koning van ontzagchlyke angsten gloeiën.
 Hy lag op 't ligbed, als een offer, uitgestrekt,
 Dat, half van 't vuur gebraên, en half met bloed bevlekt,
 De spieren zaamen rukt en hygt van hitte en pynen.

*Godsge-
nade be-
sluit de
onrust te
verdri-
ven uit
Jerusa-
lem,*

Maar ondertusfchen schoot de nacht zyn rouwgordynen
 Voor 't aardryk, en de dag onttrok zich het gewoel
 Van Zalem, daar welëer de godsvrucht haaren stoel
 Geplant hadt, en daar op met zo veel luister praalde,
 Als immer zonneglans op vollen middag sraalde.
 't Gewoel verheft zich en zweeft moedig straat door straat.
 De schrik van 's hemels wraak verwydert van 't gelaat.
 Hier ziet men muiteling en roofzucht zaamen rotten;
 Den bangen koning en zyn heerschappy bespotten;

Jerobeam op nieuw uitroepen tot hunn' vorst.
 En nu, terwyl de twist hier alles waagen dorst,
 En zich vertoonde, zelfs in schandelyke woorden,
 Riep Gods genade: Dat wy nu den onraad stoorden;
 Den droeven koning, (want wy hebben al 't geweld
 Gezien, zo wel van 't volk, als den verlaagen held)
 In 't midden van zyne angst, die zweep voor hellsche slaaven,
 Daar hy ligt onder 't puin van rouwe en wee begraaven,
 Herstelden. Geef uw stem, bodin van Gods besluit.
 Wel, sprak rechtvaardigheid, blus, blus de vlammen uit,
 Die wy in Zalem, op myn hoog bevel, zien blinken.
 Laat Salomon, dien ik den grondzop op zag drinken
 Van myn verbolgenheid, door uw gebeên gezust,
 Laat Salomon door u in eene zaalge rust,
 Eer hy zyne oogen sluit, een' vryën adem haalen.
 Voer hem, na zynen dood, in onze hemelzaalen.
 Hy zal, door u beschermd, gered uit zyne pyn,
 Niet meer aan 't oordeel van myn wraak gebonden zyn.
 Ga heen myn zuster: ik moest reeds zyn opgereezen;
 Myn tyd onbiedt my, om elks levensdaën te leezen,
 Die in 't gedenkboek van myn ryk geschreeven staan.
 Gods heilgenade durft nu de oogen open slaan.
 Zy groet rechtvaardigheid, die, door het zwerk gedrongen,
 Wordt opgevoerd met lof van duizend hemeltongen,
 En op haar' zetel all' der menschen daaden leest,
 En onderzoekt, wat was, en is, en is geweest.

*'t geen
 van des
 zelfs
 recht-
 vaerdig-
 heid
 wordt
 toege-
 stemd.*

Thans

256 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Thans blonk Gods heilgenade in volle morgenglansfen,
 Gelyk de zon, wanneer de veldelingen dansfen,
 En juichen om haar komfte uit het cristallen graf:
 Zy dagvaart, door een' wenk van haar' genadestaf,
 (Dien gunfte en zuivre trouw, in beider liefdevonken,
 Eens op het aambeeld van belofte en waarheid klonken,
 En nederlagen in een bron van offerbloed)
 Het ongeknakt geloof, 't geen met een' edlen spoed
 Op haar bevelen paste, en, vol van vreugd, genaakte.
 Zy roept de liefde, die steeds tot haare eifchen blaakte,
 Verzeld van godsvrucht, aan haar' hoogen eifch gewyd.
 Komt gezellinnen van myn' onbepaalden tyd,
 Dus fpreektze, heden moet gy my om laag verzellen,
 Om Davids ftamzoon in den eerften glans te ftellen.
 Neemt fpietfe en dolk met u; ook olie voor de ziel,
 Die, afgemarteld, voor myn voeten nederviel;
 Ook zuiver water, om het kwaad van 't hart te fpoelen,
 En 't ongebluschte vuur van onraad te verkoelen.
 Komt, zet u neder aan myn rechte en flinke zy',
 Op dat ik u bericht', nu ik naar de aarde ry'.

*Gods ge-
nade daalt
neder-
waard.*

Een dunne waterwolk, bezaid met zachte vuuren,
 Bragt deze godheid in 't bereik van Zalems muuren.
 Toen tradt genade van haar hemelwolkkoetze af,
 En roerde 't aardryk aan met haar' genadestaf.

*'t Gewolg
baarer
komfte.*

Men zegt, dat, toen zy zich op de ongewyde gronden
 Van dit gebied begaf, ontluifderd door de zonden,

Men

Men witte lelyën, en roozen, zacht van geur,
 En allerlei gebloemt', van onderscheiden kleur,
 En gras en klaver zag uit Zalems gronden ryzen;
 Ook groene bosfchen, als verëende paradyzen,
 Het hoofd verheffen en weêr buigen, uur by uur;
 Een jeugdig leeven, op den boezem van natuur
 Gekoesterd door den glans van die genaêryke oogen.
 Men wil, dat Libanon zyn hooge kruin geboogen,
 De wind gesluimerd, en de voorgrond van de stad,
 Op de aankomst der genaê, geschud, gefidderd hadt.

Genade laat haar' koets weêr naar de wolken zweeven,
 Om straks bevel aan lucht en maan en star te geeven,
 Dat ongemeene glans moest blinken van rondöm.
 Terstond geleek de maan een schoone vuurkolom;
 De starren praalden als een heir van dienaarinnen,
 Met blinkend licht omkleed. Zy stonden als heldinnen,
 Om 't oog te houden op het aardryk, vol van gloed.
 De wolken droegen nu geen' zwarten waterhoed,
 Den fluiër van 't gestarnt'. Zy zonken in de baaren.
 De bosfchen scheenen als op de akkers te verjaaren,
 En beurden hunne kruin veel hooger dan voorheen;
 Het orglend pluimgediert, vloog vrolyk, groot en klein,
 Door 't fidderend geboomte, en zong met open keelen.
 't Was of de morgenstond, bruid van de veldtafreelen,
 Den westeräs ontglijpte en schoon te voorfchyn kwam.
 Zo flikkerde de maan, met opgeheven kam,

't Oog-
 merk van
 Gods ge-
 nade.

Omringd van starren, in den vloed van avondtraanen.

*Voort-
gang van
dezelve
en haar
gedrag by
den ko-
ning.*

Maar nu treedt Gods genaê, by 't labben haarer vaanen,
Door Zalems poorten, die Gods macht haar open floot,
Naar 't vorstelyk paleis, en geeft het beeld der dood,
Den zombren slaap, bevel, om ooge en oor te luiken:
Alleen beval zy, dat de galm van woud en struiken,
Vol vogelen, niet door den ongetoomden slaap,
Gefnoerd zou zyn; op dat ik, sprakze, vreugde raap'
Uit zang van 't stomme vee; terwyl myne englen zweeven
In 't hemelryk, om daar myn' naam zyn' lof te geeven.

De stille slaap sluit thans der wachtren ooge en oor.
Genade treedt, vol glans, haar heilbodinnen voor,
En zet zich voor het bed van Juda's koning neder.
Rust, zegtze, in onruste, en herleef na 't rusten weder.
Zy neemt een sterke speer, en treedt ten ligchaame in:
Daar wondt, daar wascht zy 't hart door water van Gods min,
En roept Gods geest, dien zy terstond zag nederdaalen:
Zy zegt hem: Hoe hy 't hart, gekuist, leere adem haalen.
Gods geest blaast leeven in 't wanhoopende gemoed,
En zweept de zonde wech; terwyl het reutlend bloed,
't Geen door het harte vloeide uit drie verdeelde wonden,
Afstroomde in eene zee van roekelooze zonden.
Hier op riep Gods genaê, met eene luide stemm':
Uw zonden wasche ik af, vorst van Jerusaleem.
Laat, by 't ontwaaken, bloed op Zalems altaar stroomen.
Gy blyft Gods gunsteling, bevryd van 't eerste schroomen.

Ik

Ik leg u 't lieflyk juk van waaren ootmoed op.
 Werp vreemde altaaren om, myn gunsteling, en schop
 All' aanzien wech, dat hier versierde goden vinden.
 Kom nu ô waar geloof, rust by myn' bestbeminden;
 Kom tedre liefde, kom aanvalge trouw, en woon
 Voor altyd in het hart van mynen waarden zoon;
 En gy, ô godsvrucht, zult in 't hart den sचेpter draagen.
 Ik ga, om de onruste uit gansch Zalem te verjaagen,
 En keer dan weder naar myn' oorsprong; doet uw' plicht.
 Elk weet, wat in dit hart moet worden opgericht,
 Te weeten: dankbaarheid, omhelsd van heilgebeden;
 De vruchten van 't geloof, leidsvrouwen van de reden,
 En een stantvastig oog naar 't eeuwig koningryk.
 Voldoet myn hoog bevel op heden te gelyk.
 Gods geest zal in dit hart u en het hart bewaaken.

Hier zweegze, en was gereed om Zalems ramp te slaaken,
 Die, door d'ontboeiden twist, (die bron van alle kwaad,
 In een' gewyden en een' ongewyden staat)
 De golven van bederf hadt door de stad gedreeven;
 Die ramp, die Salomon dong naar het vorstlyk leeven;
 Die ramp, die weêuw en wees deede treuren in het huis;
 Die ramp, die de edle trouw, steeds eerbaar, lieflyk, kuis,
 En vleiënde, te wreed dorst trappelen met voeten;
 Die ramp, die ieder leerde onächtzaam euvlen boeten:
 Doch eer zy heen toog, gafze, op 't heilig oogenblik,
 Haare olie over aan Gods geest, om angste en schrik

*'t Overige
 bestaan
 der god-
 delyke ge-
 made.*

260 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Te bannen uit het harte en 't lieffelyk te zalven.
 En om haar doelwit nu in Zalem niet ten halven,
 Maar, naar den vollen eisch, te mikken, waart en zweeft
 Zy door de gansche stad, dagvaart den twist, en geeft
 Hem fluks bevel, om stad en volkren te verlaaten.
 Zy blaast den vrede in 't hart van 's konings onderzaaten,
 En hebbende haar werk en toeleg dus verricht,
 Vaart zy ten hemel, in het ongenaakbaar licht.

De lieffelyke slaap, thans door genade veilig,
 Begon zyn eerste werk, gaf heilig en onheilig
 Een' zelfden droom, op d'eisch van Gods genadewet.
 Hy schetste voor elks oog, nu sluimrende op het bed,
 Den koning Salomon, een poos van God gewecken,
 Als een' misdaadigen, die, in zyn rouw bezweeken,
 Besproeid van traanen en verkropt door zucht op zucht,
 De beevende oogen voert met angste naar de lucht,
 En, overreedt, dat hy rechtvaardig dus moet sterven,
 Nog hakkelende roept: Mocht ik genaê verwerven;
 Terwyl meêdoogendheid, getreden aan zyn zy',
 Met edlen yver roept: De rechter spreekt u vry,
 En door die boodschap den misdaadiger doet leven,
 Met dankbre zinnen, hem door zuivren plicht gegeven.
 Ook maalt hy voor het oog van ieder slaaper af,
 Een' hof van wellust en een' goddelyken staf,
 Waar uit van overäl ontlooken bloemen groeiën;
 Een zee van weelde, die door Zalem schynt te vloeiën;

Een

Een brandend altaar op den berg van Moria;
Een nederdaaling van Gods zuivere genaê;
Eene open schuilplaats voor verlatenen en ouden;
Een zachte heerschappy, die zy ontfangen zouden,
Indien zy Salomon, gelyk in d'eersten tyd,
De harten, vol van trouw, weêr hadden toegewyd.
En eindlyk laat de slaap den ouden vorst verjongen,
Op nieuw regeeren, en, verëerd door alle tongen,
Den gouden sceptor, met verstand en trouwe en eer,
In 't ryk herzwaiën als der Jooden opperheer.
Na dezen droom doet hy de stedelingen rusten,
Vol van gepeinzen op die slingerende lusten,
En vaart niet eerder wech, voor dat de morgenglans,
Die de oostpoort naakte, zich vertoonde aan 's hemels trans.
't Geloof, de liefde en trouw en godsvrucht, nu gezeten
Met Gods geduchten geest in het gekuist geweeten,
Verheffen choorsgewyze een hemelsch zielelied;
Dus zingen zy, terwyl de ziel Gods goedheid ziet:
Hoe zullen de englen, hoe de hemellingen juichen,
Nu zy deez' zondaar zien voor Gods altaaren buigen!
Deez' zondaar, eerst zo vast aan Gods verbond verknocht,
Daar na door vleiereye en hoogmoed steeds verzocht,
Verleid en afgerukt van Gods verborgen wetten!
Wel mogt de hooge God u in een' morgen zetten
Van onüitdoofbaar licht, ô heilgenade! gy,
Gy hebt een werk verricht, dat door geen sterk gety

Van zonden, oit van God verwydren zal of vallen!
 Dit hart wordt nu een choor van vreugde en lofgeschallen,
 En zal, al zweeg de stem van tempel en van hof,
 Steeds juichen, zingen, en wechsmelten in uw' lof!

Zy poogen na deez' zang Gods doelwit te beginnen.
 Gods geest brengt Salomon zyne euvelen te binnen.
 De liefde ontsluit het slot van kinderlyk geweene.
 't Geloof dryft allen schrik van overtuiging heen,
 En leert het bloedig harte in ootmoed toevlucht zoeken.
 De godsvrucht blindt het oog der ziel met zuivre doeken
 Voor all' de aanlokken van het ligt verleidend hof,
 En spoort myn' koning aan tot 's hemels eere en lof.
 De trouw drukt op het harte een noit verbreekbaar zegel,
 En zegt: De godsvrucht geef dit harte wet en regel:
 Wanneer ik waaken zal voor de uitkomst van 't bevel;
 En nu ô zonden, vaart, van hier geweeken, wel.
 Dit zeggende, was nu de ziel in God herboren,
 Daar Salomon, nog korts, als in zich zelv', verlooren,
 Nu Gods genade hem ten eeuwig erfdeel riep,
 Zich vleidde in d'arm van vreugd, terwyl de droefheid fliiep.

Maar ondertusfchen dat genade oplom ten wolken,
 En wederkeerde tot haar bovenmaansche volken,
 Klonk in den hemel niets dan deze zegestem:
 Hy, die het lam zal zyn van 't fchamel Bethlehem,
 En fterven zal, ten zoen van aller menschen zonden,
 Hy heeft een' zondaar aan zyn bloedbad vastgebonden!

Roemt

Roemt ryksgenooten, roemt die eeuwige genaê!
Dit zingende, zong elk verheugd hallelujah.

Terwyl de hemel nu zo heerlyk zegevierde,
En Gods genade zich met loof van lof versierde,
En de ongeboeide twist weêr naar zyn' zwarten kust
Gevloogen waar; de stad weêr leefde in de eerste rust;
En 't schemerende licht den dag begost te baaren,
Gaat de opperpriester, in den drang van offeraaren,
Naar Zalems veepoort, daar men 't offervee verborg,
En, yvrende door een geheime tempelzorg,
Kiest hy het beste van de pralende outerdieren,
Ten offer uit, en gaat het hoog altaar versieren.
Inmiddels offert hy, geknield en neêrgebukt,
Een dankbaar hart, door zo veel hemelvreugd verrukt,
En doet het by 't altaar, gewyd met zyne handen,
Daar 't keurig' wierook smookt en steigert, heilig branden.
Gods inspraak hadt hem van 't gebeurde reeds bericht,
En perste traanen uit het zwymelend gezicht,
Die, langs de kaaken, op den zuivren berggrond vallen,
Wel haast verëenigd met een reeks van kerkgeschallen.
Intusfchen roept Gods geest, terwijl een bliksem viel
Op 't aardryk: Noit heb ik in 't onheil eener ziel,
Die over zonden treurt, of lust of welbehaagen:
Integendeel zal ik met eeuwige armen schraagen
Dien boeteling, die in het zoenbad van 't geloof
Zyn heilvrucht opzoekt, en zyn harte, als eenen roof,

*Twer des
priesters,*

*en ant-
woord des
heiligen
geest uit
den be-
mel.*

Den

Den trek naar zonde ontvoert en opvoert in myn krachten,
Gelyk een adelaar naar 't zwerk vliegt op zyn schachten:
Dus zal ook Salomon, gered uit zynen staat,
Niet met een aardsch, maar met een hemelsch heilgewaad,
Haast treden voor myn' troon, en daar eene erfnis vinden,
Die mot, noch worm, noch tyd, noch grafteê zal verslinden.
Zo sprak Gods geest en voer weêr opwaard in zyn kracht;
En met dien luister wykt de leidstar myner schacht.

S A L O M O N,

K O N I N G V A N I S R A Ë L.

H E T T W A A L F D E B O E K.

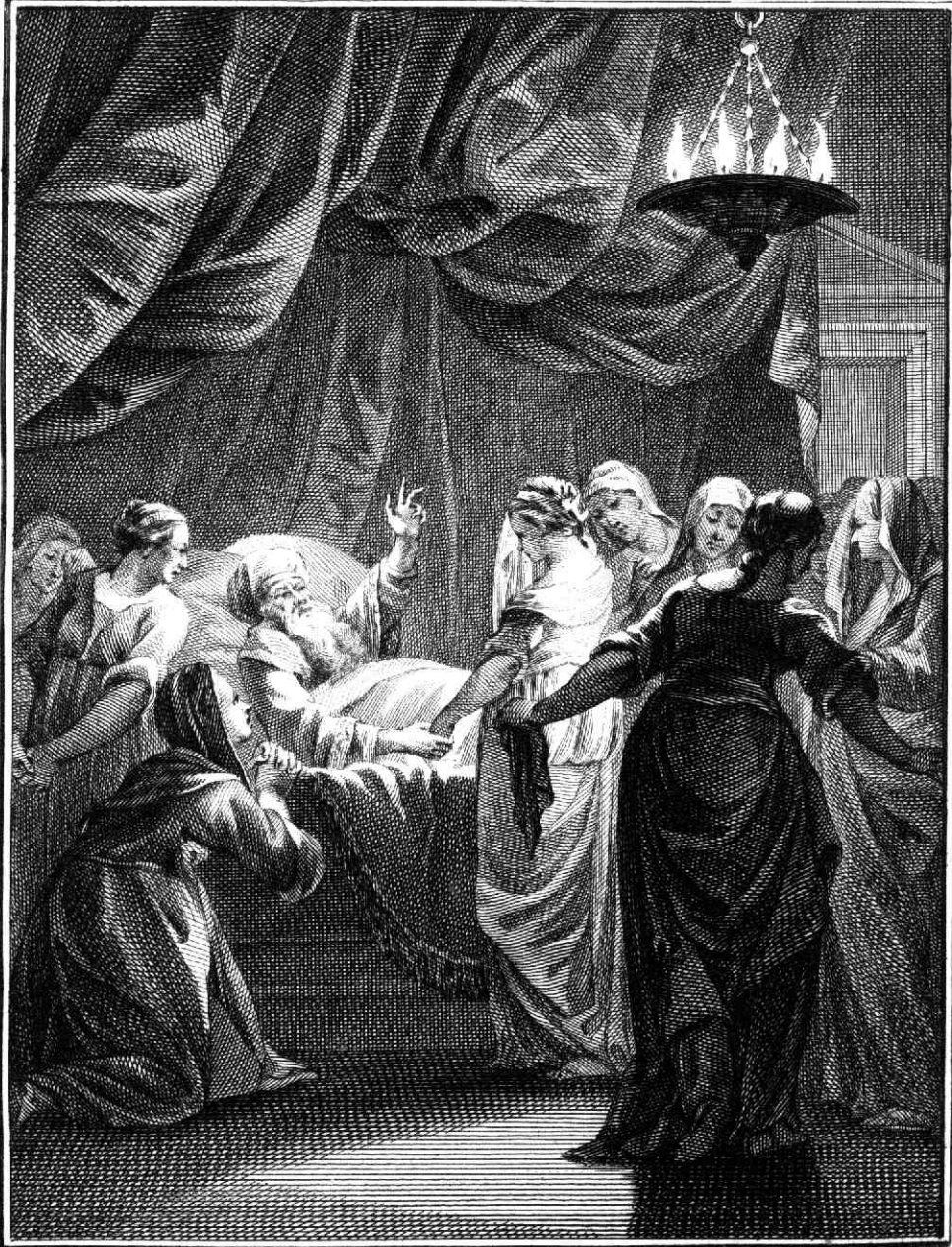
I N H O U D.

*De waare godsvrucht wordt hersteld in haare praal;
 De vreemde wellust in 't vergeetelnat verdrongen;
 De joodsche godsdienst met een alverwinnend staal,
 Op Moria, dien berg van 's hemels eer, beschonken.
 De kroon van Zalem blinkt met een' herboren gloed,
 En schittert in het oog van rustige onderzaaten,
 Die, zonder twist of haat, den vrede in hun gemoed,
 Geschonken door Gods gunst, alleen regeeren laten:
 Intuschen treft de dood, op Gods geducht bevel,
 Den grooten koning van het machtig Israël.*

Rys Godspraak myner drift, rys met ontgloeide kaaken,
 Waar op de hemeltrouw, de liefde en godsvrucht blaaken,
 Als gloënde vonken in den hemel van Gods eer;
 Rys nu, op myne bede, in 't oog van uwen Heer,
 Ten wolkbedde af, en schik myn bybelmaatgezangen.
 't Gaat wel. Ik zie myn hulp weër bloozen op uw wangen.

L 1

Gy

M. Drouot, invenit et fecit 1807.

Gy lonkt my toe. Hoe gloeit uw nimmerflumrend oog,
 Volmaakte wysheid, die den krommen starrenboog
 Geschikt hebt naar uw keur, doormengd met zachte vuuren.
 Zult gy myn dichtkiel dan gerust ter rede stuuren?
 Mag ik u volgen? ô Geduchte sta my by,
 En blaas uw leeven in myn bybelpoëzy!

*Toestand
 der onder-
 daanen
 des ko-
 nings,*

De morgenzon herklom op haaren purpren wagen,
 Gelyk een moedig held, ten krygsvelde afgedraagen,
 Toen Zalems volkren, van een' doffen slaap ontwaakt,
 De harten voelden door meêdogendheid geraakt
 Tot hunnen koning, die, by 't ryzen van den morgen,
 Ontwaakte met een ziel, vol dankbre hemelzorgen.
 Geen dwaaze troztheid, die den gouden sceptor breekt;
 Geen wellust, die het vuur van euvelen ontsteekt;
 Geen sterffelyk vernuft, geketend aan de zonden;
 Geen liefdetochten, die de ziel te doodlyk wonden;
 Maar de eerbare godsvrucht, aan Gods eere en wet verknocht;
 Een zuivre godsdienst, aan geen vreemde goôn verkocht;
 De zielsgebeden, met geen valscheid overtoogen;
 De tempelyver, voor Gods hoogheid neêrgeboogen,
 En de edle liefde, die den staf voert van Gods wet,
 Die hadden zich in 't hart des konings neêrgezét.

*en die des
 konings.*

Hy slaat zyne oogen door de prachtigste der zaalen,
 Wier wanden hem de wraak des hoogen Gods afmaalen;
 Doch, waar hy de oogen sloeg, de wanhoop vindt hy niet.
 Hy zag Gods goedheid van naby, en in 't verschieet,

De

De heete gramfchap in verzoeningsgolven zinken,
 En door geloof het licht van 't eeuwig leeven blinken.
 Hy ftaat verwonderd en bewoogen; hy befchreit,
 Met vreugdetraanen, Gods genade en tederheid,
 En voelt in 't harte een vuur van hemelliefde branden.

Gelyk een fchepzel, dat (zyne ongewyde handen
 Gefchonden hebbende aan de wetten van het ryk,
 En door de rykslist en de ryksmacht te gelyk
 Geboeid, gedreeven naar een' akeligen kerker,
 Den dood verwacht, en door de wanhoop, veelmaal fterker
 Dan zyne listen, om den tuchtiger te ontvliên,
 Belet wordt, om naar hulpe en byftand heen te zien)
 Den kerker, na de flaap zyne oogen heeft geloooken,
 Van een' getrouwen vriend, door list ziende opgebrouken,
 Den boei ontflooten, en zich uit den nood gefield,
 Vol drift de handen kust van zynen trouwen held,
 En met zyne armen aan des redders hals blyft kleeven;
 Terwyl de traanen aan de vreugd den doortocht geeven,
 Het weenende oog zich naar het duifter ftrafhol keert,
 En, door dat zien, de vrucht van roekloos feilen leert;
 Zo ftaat myn Salomon, door Gods genaë bewoogen.
 Hy flaat zyn fchreiënde en zyn Godbefchouwende oogen
 Ten hoogen hemel, naar den oorfprong van zyn lot.
 Hy buigt zyn kniën, valt op 't aanzicht voor zyn' God;
 Terwyl Gods geest hem leert deez' dankbre woorden fpreeken:
 U, hemelfche genade, u zag ik kluifters breeken,

*Gelykenis
 van den
 ftaat der
 konings.*

*Zyn ge-
 bed tot
 God.*

268 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Waar in de zonden my zo vast geketend hadt,
 Dat ik, indien uw stem, die in 't gerichte tradt,
 Niet hadt gesproken en zich tot myn heil verbonden,
 Als muiteling van u, door wraak zou zyn verslonden.
 Van toen af, dat ik u verried door euveldaën,
 En ik myn handen aan uw' hoogen glans dorst slaan,
 En gy uw heilig oog onttrokt aan myn gepeinzen,
 Zag ik de rust der ziele uit myne omhelzing deinzen.
 Van toen af, dat gy waart verwyderd van myn ziel,
 Die in den vloekpoel van bedriegende eisfchen viel,
 En ik het speeltuig wierdt van hooffsche vleiëreiën,
 Klonk in myn ziel niet meer de galm dier feestfchalmeiën,
 Die stille godsvrucht in het hart ten reië voert.
 Van toen af, dat Gods wraak myn hofzaal hadt beroerd,
 En ik den hofstoet schuwde, als zo veele avondwolven,
 Lag ik diep onder 't puin van helsche vrees bedolven;
 Maar zints uwe infpraak en uw goedheid dezen nacht,
 Ô Bron van eeuwig heil, zo sterk, zo onverwacht,
 Een goddelyke rust heeft in myn hart doen bloeiën,
 Voelde ik myn angst vergaan en myn gelukroos gloeiën!
 U, u zy eere en dank en lof, eeuw uit, eeuw in!
 En is het mogelyk, ô goede heilbodin,
 Zie ik myn zonden door 't vergeetelnaat bedekken?
 Gy wenkt my toe. Looft God, gy overlichte plekken!
 Looft al wat adem haalt der vaders God met my!
 Ja, looft, zo lang gy leeft, zyn zuivre goedheid vry!

Dit

Dit zeggende, richt hy zich op, verheugd van zinnen. 't Gedrag der onderdaanen.
 Intusfchen treedt 'er een der ryksstaffieren binnen;
 Deez droeg in zyne hand olyf en lauwerblad,
 En sprak: Dit is een kroon, die uw verdeelde stad,
 Nu vol van vrede, den herstelden vorst wil schenken.
 Al 't volk is thans bereid, te vlieden op uw wenken.
 Zy willen Salomon, den grooten koning, zien,
 En hem de vruchten van herstelden vrede aanbieden.

Geen leeuw, die, door 't geweld der snelgewiekte jaaren, 's Konings toestand,
 Zyn macht ziet als de rook uit zyn bereik gevaaren,
 En echter ondervindt, dat zyn bejaarde moed
 Zyne onderdaanen met ontzag herleven doet,
 Poogt, met ontgloieder drift, uit halfbenevelde oogen,
 Den vluchteling het vuur van zyn gezengd vermogen,
 Waar in de blyfchap met verflauwde ftraalen speelt,
 Te toonen, dan myn vorst om 't volk, zo lang verdeeld,
 En nu voor hem gedwee, herkreegen moed te toonen.
 Hy treedt ter hofpoorte uit, en zegt: Waar zyn myn zoonen, en gedrag.
 Myn dochteren, de roem van moeder Sara's fchoot?
 Waar zyn myn jongren, nu van edle fchaamte rood?
 De huwlykspanden, die aan 's moeders borften zuigen?
 Dat ze allen dezen dag van myne gunst getuigen.
 Komt weêrgekeerden, komt, ziet uw' herstelden vorst,
 Die geen afdienftig loof op Juda's tulband torscht,
 Maar vredeölyven plant op zyn' hervormden fchedek.
 Komt vrouwen, rein van ziel; komt mannen, vroom en edel;

Komt jongelingen, die der vaders wegen houdt,
 En niet ten onrechte op die gryze stammen bouwt,
 Komt, ik zal u den staat van 's waerelds glans verhaalen,
 En schuilt na dat verhaal dan in myne avondstraalen.
 De blonde zomer heeft zyn' troon met goudgeel graan
 Omtogen, en de zon schynt lieflyk op te gaan.
 'k Heb alles onderzocht op d'aarde, vol van zonden;
 'k Heb 't al gewoogen, en het al te ligt gevonden.
 De glans van 't aardryk is een rook, die haast verdwynt,
 En sneller dan het licht, dat uit den donder schynt.
 Niets is bestendig, niets kan zonder einde duuren.
 Het leeven is een snoer van t'zaam verbonden uren,
 Die, door den snellen tyd geteld, hoe men zich vleit,
 Versmelten in een zee van eindlooze eeuwigheid.
 Wien 't dan nu lusten moge, om eindeloos te leeven,
 Die leer' zyn ziel tot God, den God der goden zweeven.
 Dit is myn doelwit. Volgt, ô volkren, myne stem!
 Hier op riep al het volk: God spaar Jerufalem,
 En doe den koning in zyn' eersten luister pronken!
 De vreugde maakt de ziel van all' de aanschouwren dronken;
 Men ziet geen rouwwoik, die de luide vreugd bedekt;
 Gansch Zalem juicht; terwyl de blyde vorst vertrekt.
 De trillende ouderdom treedt jeugdig langs de straaten.
 Deez' hoort men van een' droom, dien van gezichten praaten.
 Een ander revelt van een' lieffelyken nacht;
 En elks verhaal, in 't einde, in eenen schoot gebragt,
 Toont,

*Start der
 onderdaa-
 nen.*

Toont, dat de groote God, wanneer zy allen fliepen,
 Zyne englen, die van gunfte en lof en blyfchap riepen,
 Hadt neêrgezonden, by 't verfchynen van den flap.
 Nu hoort men man en vrouw en kind, en knaap by knaap,
 En maagdereiën het verheugde feestlied kweelen.

Wanneer de zilvren maan, volmaakt in alle deelen,
 Ten luchttrans uitblinkt, ziet men in haar feestgelei
 De blyde ftarren, elk den anderen, ten rei
 En nachtfeest voeren, by het labberen der winden.
 Of, als de veldklaroen den dood^d der ftormgezinden
 En de overwinning van den blyden vrede blaast,
 Hoort men het fchel geluid dier zegepraal wel haast
 Met fchelle keelen en triumphgezag verzellen.
 Zo ziet men Zalems volk, voor de oogen niet te tellen;
 (Terwyl all' de oudften, in een' welgevormden kring,
 Het doel verftrekken, daar de vlugge jongeling
 Zyn ooge op flaat, verzeld van duizend ryksgetuigen)
 Den lang verftramden galm hervormen door hun juichen.
 De ftraaten klinken en weërkaatsen het geluid
 Van keele en orgelftemme en welbefneeden fluit.

Maar nu fprak Salomon tot zyne ryksgenooten:
 De hofpoort word' terftond voor Gods propheet ontflooten.
 Roep my den priefter van het goddelyk altaar.
 Op dit geducht bevel verfchynt ook de offeraar,
 Die, fchoon hem de ouderdom den eifch des tyds deedt boeten,
 De blyfchap vleugelen laat binden aan zyn voeten.

*De ko-
 ning ont-
 biedt den
 priefter.*

't Is of 'er jeugdig bloed door schichtige adren vloeit,
Nu hy al de onrust ziet uit Zalems grond geroeid.

*Am-
spraak
aan dezel-
ven.* De koning thans in 't hof den priester ziende naderen,
Omhelst en sprak tot hem: ô Kroon der tempelvaderen,
Gun, dat myn beevende arm uw sframme leên omdrukk'.
Getuig godvruchtige, getuig van myn' geluk,
Want alle monden zyn thans tolken van myn' zegen,
Ik heb vergeeving van myn wangedrag gekreegen!

*De pro-
pheet A-
bia komt
tot den ko-
ning, en
wordt
van den-
zelven
tederlyk
aange-
sproken.* Hier op tradt Gods propheet ter blyde hofzaale in.
Kom, ô bezwalkte star van Zalems hofgezin,
Zo spreekt de vorst, ik moet uw' eersten glans ontwolken;
Gy moet de zon zyn van myn blyde vredetolken!
ô Priester, ô propheet, ô mannen van Gods wet,
ô Altaarhelden, in een eeuwig licht gezet
Van godsvrucht, blyft en leidt my naar Gods wet en regel.
Dit hart, myn vrienden, draagt een eeuwigduurend zegel
Van Gods genade en gunst, en denkt om rust noch lust,
Dan die, die by 't altaar den staf des hemels kust.
Ziet, dit heet na den dood en na het graf te leeven:
Want in Gods eeuwig boek is reeds myn naam geschreeven,
In dat gedenkboek, daar genade 't hoofd op ligt,
Als zy haare oogen slaat op Gods gestreng gericht;
Helpt my haar altaar met het bloed der offerdieren,
En loof van zuivren lof op dezen dag versieren.
Volgt my ten heirtocht, want ik wil ten hemel gaan.
Hier zag men nu geloof en trouw en liefde staan,

In drie verheugden, vol van hemelsche gezangen.

De fiere koningin, geperst door sterk verlangen,
 Om haaren vorst in zyn' hervormden staat te zien,
 En hem den heilwensch, als een' echt kus, aan te biën,
 Tradt, ryk omcingeld van haar vorstelyke vrouwen,
 Ter zaale in, daar zy nu een' koning mogt aanschouwen,
 Die in haare oogen als een juichende engel blonk,
 Nu opgevaaren, schoon hy straks in d'afgrond zonk.

*De konin-
gin komt
tot den
koning,*

Zy roept: Myn vorst!... Dit woord snydt Salomon door 't
 Hy keert zich om, en ziet, met een gewyde smarte, (harte.
 Het teder voorwerp, vaak door zyn gedrag bedroefd.
 't Geheugen houdt zyn ziele in tedren klem gefchroefd.

Hy vat de ontroerde vreugd, nu spraakeloos, in de armen, *die haar*
 En zegt: Doorluchte vrouw, hoor uwen echtvriend karmen, *aan-
spreekt.*

Om dat hy al te wreed is voor uw trouw geweest!
 Maar, kom beminde, kom, nu roep ik u te feest!
 Myn zaalen zullen thans van kuisfche liefde galmen!
 Rechtschape eerbaarheid wil hier haar bruiloftspalmen
 Op nieuw herftroiën! Juich, getrouwe noodvriendin!
 Reik my den palmtak toe van uw verheven min.
 Wy zullen beider trouwe op hemelspyze onthaalen;
 De liefde, in 't wit gekleed, doen by Gods altaar praalen;
 't Egiptisch morgenöoft, gekweekt in Zalems kerk,
 Met Juda's tempelloof, tot een gezegend merk
 Van zuivre liefde, die de onkuischheid heeft doen bukken,
 Voor 't oog van 't joodsche volk, op Gods bevel, omdrukken!

Treur niet beminde duif, verhef uw zegelied!

Dwaal in geen rotsen. Keer, beminde Sulamiet!

*Toeftand
der konin-
gin.* Eene uitgepilde roos, verdroogd door 't hevig fchynen
Der middagzon, ziet pas die fchoone in zee verdwynen,
En voelt den amber, dien de daluwe avond fchreit,
Of beurt het hoofd omhoog, en maakt zich ftraks bereid,
Om, als de morgendauw haar drenkt met volle teugen,
Zich, door haar fchoonheid, in de koefftring te verheugen,
Die ze in 't gemoed ziet van de klamme morgenzon:
Zo beurt nu de echtgenoot van mynen Salomon

*Blyfchap
der konin-
gin, als
ook van
den prie-
fter en
propheet.* En zegt: Stondt my dit heil van mynen God te hoopen?
Gezegend zy myn God, gezegend zy myn held!
Zo roept ook Gods propheet en priester, thans herfteld
Van de eerfte ontroering, en, met Godgewyde zinnen,
Gaan zy, om 't offren in den tempel te beginnen:
Terwyl de koning, die de vreemde liefde ontvlucht,
Nu niets ten hemel zendt dan dankbren zucht op zucht.

*De ko-
ning gaat
naar den
tempel,
om Gode
te offeren.* Men vormt zich tot een' floet van juichende offeraaren.
De koning wordt omringd van zyn hebreewfsche fchaaren,
En leidt, in God verheugd, zyn lot en echtvriendin,
Gezegend van het volk, ten hoogen tempel in;
*Omflan-
digheid
der zaa-
ken by het
offren.* Daar ziet men 't witte vee voor 's priesters zoendolk bukken,
En op het hoog altaar met tempelbanden drukken:
Terwyl de wierook naar de hooge wolken ftygt,
En de afgodswichlaar voor den gryzen priester zwygt.

Men

Men zag al de onraad door het outervuur verbranden.
 De haat sloeg hier zich zelv', uit vreeze en schaamte, in banden;
 En de opgekropte rouw van den verbleekten Jood
 Smolt nu, daar zich het hof van Gods genade ontsloot,
 Gelyk de winterfneeuw, verkleumd in bosch en dalen,
 Zich wechweent by de komst van warme zonnestraalen;
 Hy smolt en stroomde ras in zyne nachtspelonk;
 En juist, toen het geschal der tempelreiën klonk,
 Zag men het heilige der heiligen beweegen.
 Dit merkte de offeraar, terwyl de reiën zweegen,
 En tradt het choor in, daar God neërdaalde in een wolk,
 En tot den priester sprak: Ga, zegen Abrams volk!
 Zy zullen het gestarnte in mynen hemel wezen,
 Zo lang zy met ontzag my en den koning vreezen;
 Zo lang zy myne gunste aanbidden by 't altaar.
 Zeg ook aan Salomon, ô waerdige offeraar,
 Dat hy, tot my bekeerd, myn' zegen zal aanschouwen,
 Zo lang hy levee en in myn joodsche kerk wil bouwen.
 Maar zeg hem ook met een, dat ik, in korten tyd,
 Zyn ziele, op heden my zo plechtig toegewyd,
 Ontbinden zal van stof en in myn ryk ontbieden,
 Om, wars van 't nietig stof, naar 't hoogste goed te vlieden.
 Verdubbel thans het feest, en zing uw' opperheer,
 By 't gloeiën van 't altaar, met zuivren ernst, ter eer.

Hier zweeg de Godheid en vertrok uit Zalems tempel.
 Nu stondt in 't voorhof en op den verheven drempel

God voorzegt door den priester aan Salomon eenen duurzaamen zegen en de koninkryk des leuens.

Toestand en gedrag des volks.

Van Moria het volk, en, vol van ongeduld,
 Verbeidde het de komst des priesters, die, vervuld
 Met hemelsch vuur, het volk Gods zegening ontdekte,
 En zynen koning tot aanhoudendheid verwekte;
 Voorzeggende de komst van d'alverflindbren dood.
 De groote koning werdt van hemelvreugde rood,
 En lonkte, als in 't verschiet, het uur toe van zyn sterven.
 Thans zag men de outers met een zee van bloed beverwen.
 Men offerde andermaal en zong, verheugd en bly,
 By reiën, 's hemels lof; terwyl de hoffchalmei
 All' de afgelegenen te feest riep, en de chooren
 Des heiligdoms den galm der zangren lieten hooren
 Aan alle hoeken van het groot Jerufalem.
 Al wat maar zingen kon verhief een vreugdestem.
 En nu zag men den vorst en zyne ryksvorstinne,
 Die star van Zalem en der Jooden voedsterinne,
 Ten hoov' herkeeren, in den drang van 't priesterfchap
 En onderdaanen, die, van Zalems tempeltrap
 Tot aan het hoog paleis, den weg met bloemen spreïën,
 En beurtlings kweelen en herkweelen, als by reiën.
 Intusfchen het gejuich door al den hemel vloog,
 Tot dat de gouden dag zich in de golven boog.

*De
 vreugde-
 bedryven
 in Jeru-
 سالم.*

Men hielt in Zalem nu een feest van zeven dagen,
 En zag een' ruimen tyd de guure wintervlaagen
 Van onrust, door de komst van een' gewenschten dag,
 Herschept in eene lente en zomer, die ontzag

En

En eerbied voor den vorst, met zich in Zalem voerde,
 Tot dat de komst des doods dien waarden tyd beroerde,
 En Salomon, gerust in 't goddelyk bevel,
 Ten hemel voerde, by zyn' borg Immanuël.

Maar laat ons Salomon tot op zyn sterfbed volgen.
 Hy leefde steeds gerust; geen godheid was verbolgen.
 Hy fleet een' vreugdetyd, die nimmer weêrgaê vondt,
 En liet de altaaren, voor de vreemde, op Zalems grond
 Gebouwd, ten deele door zyne onderdaanen floopen;
 En ziende nu den klos zyn's leevens afgeloopen,
 De vorstelyke hand te zwak voor d'eerestaf,
 En 't ligchaam haast ten proi van 't alverslindend graf,
 Wil hy, eer hem de dood voere in een' andren morgen,
 Voor zyne gemaalin, zyn' zoon, zyn vrouwen zorgen,
 En voor zyn volkren, hem welëer zo trouw geweest.
 Hy voelt, dit peinzende, zyn' afgematten geest
 Een poos, door Gods belofte en onderstand, verkwikken;
 Dus laat hy, in dit uur van uiterste oogenblikken,
 Het eerste zynen zoon verschynen voor zyn bed.
 Hy zegent hem en geeft deez laatste leevenswet:

Rehabeam, ô vrucht, ter goeder uur geboren,
 Ik roepe u, om voor 't laatste uw's vaders wil te hooren.
 Kom hier myn zoon, en kus den vaderlyken mond,
 Op dat ik u verbinde in 't vorstelyk verbond.
 Gy hebt het leevenslicht uit eene vrouw genooten,
 Door wie ik meê myn kroon moest aan Gods gramschap stooten;

*De naderende
 dood des
 konings
 en zyne
 beschik-
 king, om-
 trent zyne
 zaaken.*

*Salomons
 aanspraak
 aan Rebe-
 beam.*

Zy was uit Ammon, dat afgodische geslacht;
 Ik heb haar teêr bemind, en al te hoog geacht.
 Nu hebt ge uw leeven, prins, aan my ook dank te weeten;
 En ik, thans lang genoeg op Zalems troon gezeten,
 Ga nu der vaders weg en geeve aan u myn' staf,
 Zwai dien in Zalem, als ik nederdaale in 't graf:
 En zoo ge uwe oogen slaat op uwer oudren stammen,
 Slacht dan met hun den God der vaders witte rammen
 En offerstieren op de altaaren dezer kerk;
 Maar wacht u, dat gy niet het heilloos offerwerk
 Van vreemde goôn verricht, op 't voorbeeld uwer moeder.
 Bemind der vaders God, in wien gy vindt een' broeder,
 Een' halsvriend, die 't geweld van andre goôn bespot,
 En laat aan hem alleen 't beslissen van uw lot.
 Regeer bedachtzaam en zachtzinnig in uw staaten,
 En handel als een vriend met alle uwe onderzaaten.
 Beproof de tuchtroede, eer gy haar in 't ryk gebruikt,
 Eer twist en tweedracht uwe ontsnoerde ryksmacht snuikt.
 Gy zult, zo dra ik sterf, Jerobeam zien keeren
 Uit zynen schuilhoek, en, omringd van grieksche heeren,
 Te Sichem, in dien stam van 't vorstlyk Ephraim,
 Met joodsche raadslui, in rykshandelingen slim
 En wel ervaren, raad en daad en handel pleegen.
 Trek dan ook derwaard heen, maar houd in alle uw wegen
 Der vaders God in 't oog, misschien of zyn genaê,
 Zo korts verscheenen op het brandend Moria,

U al den ryksstaat van myn landen liet bestuuren.
 Gy ziet intusfchen, prins, hoe ras de leevensüuren
 Voorby gaan, en de dood zo wel een vorstlyk bed,
 Als schamel leger, met zyn blinkend moorfilet
 Genaaken durft. Ai, blyf met die gedachten zwanger.
 Omhels my voor het laafte; uw vader leeft niet langer
 Dan weinig uren. Ga, en volg myn hoog bevel,
 En denk aan God, zo lang gy heerscht in Israël!

De jongling buigt zich en vertrekt, besproeid met traanen.
 Nu wil myn koning nog het vrouwenchoor vermaanen;
 Dies eischt hy, dat men haar te zaamen by hem roep'.
 Zy komen dan ten hoov', gelyk een blinde troep
 Van ongenoegden en bedroefde aanëen gebonden;
 Deez geeft de wraak, die haat, en deez weêr eerbied wonden.

De koning richt zich nu op 't vorstlyk ledekant
 Een weinig op, en groet, met opgeheven hand,
 Het vrouwenchoor, dat, op zyn' last, hem kwam bezoeken.
 Zy waren allen nu besluiërd met haar doeken.
 Geen vrouw hadt zich, gelyk voorheenen, opgetoid;
 Geen blinkend stofgoud in het jeugdig hair gestroid;
 Geen frisfche Dudaïm om haare borst gestrengeld;
 Geen reukwerk met de pracht van iedel fchoon vermengeld;
 Geen hoofsch blanketfel op het bleek gelaat gedrukt:
 Maar 't golvend hair uit all' zyn' fnoeren los gerukt;
 Den blanken boezem, van verborgen kwaad gezwollen;
 De driestige oogen, daar de ziel in fcheen te hollen,

*Rehabeam
 vertrekt
 van dera
 koning,
 die een
 gedeelte
 der afge-
 difche
 vrouwen
 tot zich
 ontbiedt,
 het welk
 verfynt.
 Aan-
 fpraak des
 konings
 aan de
 vrouwen.*

Zwaar-

Zwaarmoedig overdekt, en zich met zak en asch
 Bekleed, als of het nu der driften hoogtyd was,
 Om aan den koning, in dat uiterste uur, te toonen,
 Dat zy voor hem, die haar zo liefdeloos dorst hoonen,
 Geen min gevoelden, die voor Zalems opperheer
 Zo vaak was opgetoid met pracht en praal en eer;
 Maar nu, voor zynen wensch en stil bereik verholen,
 Hadt toegestaan, dat al haar' luister wierdt gestolen.

Maar ach! de onnozle list droeg hier geen' lauwertak.
 Het zwymlend konings oog was nu alreeds te zwak,
 Om onderscheid in vreugd en rouwgewaad te vinden;
 Geen stervend oog laat zich aan ydlen opschik binden.

Nu opent Salomon, zo wel in God te moê,
 Zyn' mond, en spreekt aldus de woefte vrouwen toe:
 Vorstinnen, eertyds myn gevierde mingenooten,
 Die ik zo vaak dit harte in wellust heb ontslooten,
 Gy ziet uw' koning, u welëer zo waard en trouw,
 Den worm ten worm geschikt; zyn ziel, na zo veel rouw,
 Op eerst genooten vreugd, gereed om heen te vluchten;
 Maar op dat zy u niet als weduwen doe zuchten,
 Die, zonder man, ten doel van onheil zyn gesteld,
 Zo wil ik, dat u niets, na myne ontschepping, kwelt.
 'k Heb, eer myn zwakheid my leidde op dit sterfbed neder,
 Voor u, die ik voorheen zo hartelyk en teder
 Beminde, oprecht gezorgd; gy kunt gelukkig zyn,
 En, na myn' dood, het zoet der eerste bruiloftswyn

Her-

Herproeven in 't getal der schatten, u geschonken.
 Gy ziet myn levensstar in haar verflauwde vonken;
 Dit leere u denken aan een stervend oogenblik.
 Volgt allen 't heilig spoor! ai rukt u uit den strik
 Der afgodsdienstigen, en eert der Jooden vader,
 Dien God der goden, en dien onüitputbren ader
 Van volle zegening, veel sterker dan het graf.
 Komt vrouwen, neemt my toch myn laatste siddring af;
 Laat ik u allen zien voor mynen God geboogen.
 Maar ach! gy aarfelt en wordt door geen beê bewoogen.
 'k Laat die hervorming dan bevolen aan myn' God,
 En 't overig besluit van ieders levenslot.

Dit spreekende, zag men de koningin verschynen,
 Gelyk een zuivre zon, die, zonder wolkgordynen,
 Toch met een somber floers van nevel is bedekt;
 De kuisfche liefde hadt haar teêrheid opgewekt,
 Om Salomon, zo na by 't scheiden van zyn leeven,
 Als een getrouwe gaê, den laatsten kus te geeven.
 Haare oogen dreeven in een vloeibaar rouwcrystal,
 Gelyk de morgenzon, wanneer zy, by 't gefchal
 Des nuchtren veldelings, den dauw schudt van haar straalen.
 Zy liet haare aandacht door 't gedrag der vrouwen dwaalen,
 Die, op verdeelde wyz', door 's konings afscheidsbeê
 Op 't uiterst' waren, om onzinnig angst en wee
 Te roepen, (want men hadt de onnozlen niet doen weten,
 Dat Salomon zo na waar' by zyn graf gezeten.)

De Egiptische vorstin verschynt voor den koning.

Haar toestand, gedrag en aanspraak by de droevige vrouwen.

De schoone koningin, die zuivre middagzon,
Kust eerst den bleeken mond van haaren Salomon,
Waar op de doodsdauw lag, en die haar weder kuste.

*en den
sterven
den ko-
ning.*

Ga in, myn waarde ziel, ga in uw stille ruste,
Dus sprak zy, en verzoek omhoog myn' bruidegom,
Dat Hy zyn bruid verschyne in eene vuurkolom,
En dus ten hemel voere op zynen gouden wagen,
Op dat ik daar het kleed van dyamant mag draagen,
En op zyn lieve borst, naast u, zo teêr gedrukt,
My van de waereld en de zonden zie gerukt.

*Haare by-
zondere
gelaaten-
heid in
die om-
standighe-
den, en
aanspraak
aan de
vrouwen.*

Maar nu wendt zy het oog naar snikkende vorstinnen,
En spreekt: Ziet hier de vrucht van een bedachtzaam minnen;
Ziet hier, op welk een wyze ik met myn' echtvriend leef,
En hoe blymoedig ik hem mynen bruigom geef:
Want myne ziel is ook aan eenen man verbonden!
Ik was met u voorheen gekluisterd aan die zonden,
Daar snoode afgodery den sterfeling aan hecht.
'k Ben, by het worstlen in een aklig nachtgevecht
Van hemeltochten, uit myn' ruwen slaap geschooten,
En hield met Jacob my zo vast en sterk geflooten
Aan mynen worstelaar en hoogen God, tot dat
Hy my, by 't scheiden, met zyn' geest gezegend hadt.
Maar 'k spreek te duister voor uwe onërvaaren zielen.

*Het ge-
drag der
afgotti-
sche vrou-
wen.*

Mevrouwen, volgt my na, om voor 't altaar te knielen
Van Abrams Schepper, of vertrekt naar uw paleis.
Maar ieder zweeg en gaf geen antwoord op dien eisch,

Dan

Dan snikkende, en ontroerd ter sterfzaale uit te treden.
 Toen riep myn Salomon: Wie zou toch door gebeden
 Een mensch herscheppen, daar een God toe nodig is?
 Kom lieve gemaalin, zon in myn duifternis,
 Kom, dat ik u voor 't laatst verborgen taal doe hooren.

*Salomons
 zaemen-
 spraak
 met de
 Egypti-
 sche vor-
 stin.*

De staf van Israël is aan een' man beschooren,
 Die eerst myn onderdaan en werk- en amtman was;
 Hy zal zyn stoute hand naar mynen staf, zo ras
 Ik ben ontslaapen, voor het oog der volkren steeken.
 Het grootste deel myn's ryks is van myn' stam geweeken:
 En als de Schilo eens, de zon van Bethlehem,
 Zal sterven, zal de glans van dit Jerusaleem
 Besterven, en 't gebied, zo ras Hy zal herleeven
 En zegepraalen, door geweld en onraad sneeven.
 Die Schilo is de vorst, naar wien ik heenen ga.
 De Jooden zullen Hem eens op hun Golgotha
 Doen sneuvlen, als natuur Hem heb met stof omwonden,
 Op dat zyn bloed daar vloeie op euvelen en zonden.
 Men wil, dat Hy als eens gedaald zy op deze aard',
 En Melchisedek, dien geen moeder hadt gebaard,
 Geen vader was bekend, genaamd werdt by de volken.
 Dit zal Hy u, wanneer gy by Hem zyt, vertolken,
 Daar ik u voorga, want gy zult zyn komst niet zien
 Op aarde. En nu vorstin, laat alles toch geschiên,
 Dat ik voor 't laatst beveel: Breng my in rust ten grave;
 De reê der ziele is nu de hemel, en de have

Des ligchaams is het graf, de moeder van den nacht.
 Ik heb myn leeven haast, wel haast ten eind' gebragt.
 Laat aan gansch Zalem en aan alle volkren weeten:
 Dat ik hen geenzins by myn sterven heb vergeeten,
 Maar dat ik, op dat elk myn gunste en trouw bezeff",
 Hen van den schattingslast, dit loopend jaar, onthef.
 Waak voor de vrouwen en vertroost haar in het weenen.
 Ga als een heldre star voor 't oog van Taphat heenen,
 En toon aan Basmath uw getrouwe moedermin.
 Verhaal die dochteren, zo ongelyk van zin
 Als in geboorte, myn verändring en ontslaapen.
 En nu beminde vrouw, ga ik, om 't heil te raapen
 Dat in den hemel rust, zo ras de bleeke dood
 My aan Gods eeuwigheid maakt tot een' deelgenoot! (ten,
 Maar 'k wenschte, eer dat ik stierf, het hoofd der tempelknech-
 Gods priester, van myn' staat iet nodigs te onderrechten;
 Men roep' hem, op dat ik dien gryzen vader spreek.
 Hier op werdt myn vorstin by beurten rood en bleek.
 Zy scheen van droefheid en van blyfchap opgetoogen.
 Hoe is een hart te moê, dat met geloovige oogen
 Het waardigst pand op aarde aan 't hemelsch pand betrouwt!
 De liefde, die zich op een' rots des leevens bouwt,
 En de eene helft van haar gekuist en zuiver leeven
 Moet aan het voorwerp van haar volle wenschen geeven,
 Terwyl zy de andre helft bewaart in asfche en stof,
 Treurt beurtelings, en zingt ook beurtlings eere en lof.

*Des konings be-
geerte, om
den prie-
ster te
spreken.*

*Toesland
der vor-
stinne.*

Dan

Dan fchynt de koningin geheel door rouw verwonnen,
 En dan noemt zy dien rouw onächtzaam, onbezonnen,
 En ziet haar' koning met vervrolykte oogen aan.
 Gelyk een ftar, die op en onder fchynt te gaan,
 Wanneer men wolk op wolk ziet voor haar flikkring dryven,
 Zo ziet men vreugde en rouw verwifelende blyven
 Op 't minnelyk gelaat van deez verheven vrouw.

Thans kwam de priester, bleek van welgepasten rouw,
 (Terftond, op 's konings wil en eisch, ten hove ontbooden)
 Hy kuste 's konings hand, en fprak: De God der goden
 Geeve aan zyn' gunfteling het geen hem nodig zy
 In 't fchichtig naderen van 't ftervende gety
 Des leevens, daar de fchrik geen rustplaats in kan vinden.

*De prie-
 fter komt
 tot den ko-
 ning,
 deszelfs
 aan-
 fpraak.*

Intusfchen ging mevrouw, verzeld van 's konings vrienden,
 Ter fterfzaale uit, en liet Gods altaarknecht alleen
 By haaren koning, teêr besproeid door haar geweên.

De vorst zich ziende met Gods knecht alleen gelaaten,
 Omhelsde d'offeraar, en fprak: Wat zou 't my baaten,
 Myn vriend, dat ik nog lang regeerde in 't joodsche ryk?
 Myn blyde ziel zweeft vast naar een veel betre wyk.
 Ik voel, hoe 't waar geloof den prikkel, die in 't fterven
 Verhoolen ligt, den dood op heden heeft doen derven.
 De fchrik is ftomp, hy grieft of kwetst het harte niet,
 Dat naar zyn' Heiland door de ontflooten hemlen ziet.
 Hier leeft iets, (wyzende op zyn zwak maar moedig harte)
 Hier leeft iets priester, daar ik al 't geweld meê tarte,

*Het ant-
 woord,*

Het is de vryſpraak van myn ſchreeuwende euveldaên!
 Gods heilgenade zal voor my in 't oordeel gaan!
 'k Voel ook de blyde ziel door heilig vuur ontgloeïen;
 Het heilloos ongeloof geheel en al beſnoeiën;
 Ik kan niet zeggen, wat hier binnen ommegaat.
 Kom gryze bidder, voel hoe 't moedig harte ſlaat.
 Leg hier uw hand. Voelt gy geen klopping van gelooven?
 En wie kan my dat heil in 't uiterſte uur ontrooven?
 Geen mensch! geen engel! neen... Maar ach! getrouwe vrind,
 Wat of 'er is dat my nog aan het aardſche bindt?
 Waaröm toch... Maar ik zie, ſchrik niet voor myn gedachten,
 Ik zie, Gods heilgenaê ſtaat reeds op my te wachten!
 Zy klooft de wolken! Zie, hoe zy op 't aardryk daalt!
 Kom waarde Godheid, die my in uw woning haalt,
 Kom, nu ſta ik gereed, gy moogt me op uwen wagen,
 Vol heldre lichten, in den hoogen hemel draagen,
 Daar heiligheid, omhelſd van ongekreukte trouw,
 Die hechte ſteenrotz voor 't geloove in zwaaren rouw,
 Zich lieflyk ſtrengelt om den blanken hals der liefde,
 Die eens van eeuwigheid het godlyk harte griefde,
 Tot medelyden voor den afgevallen mensch;
 Gy moogt my (dat nu vry myn aardſche glans verſlenf',
 En met het ligchaam zinke in 's doods benauwden kelder,)

Daar voeren in uw licht, zo onbedwelmd, zo helder,
 Als eens de dageraad in 's leevens morgen was!
 'k Beklaag me, ô priester, niet, dat ik myn' tyd zo ras,

Zo

Zo snel zie vliegen naar den schoot der eeuwigheden.
 'k Heb lang genoeg geleefd; het stof te lang betreden;
 De ziel is vatbaar voor een eindeloos geluk.
 Zy ziet het ligchaam niet, geschoord met stok of kruk,
 (Geen wettig zegel van Gods gunst) het graf genaaken;
 ô Neen, het lyf heeft kracht, of schoon de zuilen kraaken,
 En reeds de strengel scheurt van het wellustig vleesch.
 't Gezicht is nog niet dof; de blyde stem niet heesch;
 't Gehoor niet doof. Ik heb het vol gebruik der zinnen.
 Zou ik den leeftyd van Methufalah beminnen,
 En, by myn grafstede eens te rugg' ziende op dien schyn,
 ô Ras vervloogen rook met recht gelukkig zyn?
 Wenscht gy om eeuwen, gy, die schrik voelt voor het sterven,
 En nimmer hoope hebt om eeuwen te verwerven,
 Die zonder grensperk zyn in 't hemelsch koningryk?
 Het aardryk is uw schat, uw hemel te gelyk.
 Ten minsten koost gy het, door valschen schyn bewoogen,
 Gy hebt het zuivel van de wellust ingezoogen,
 En, noit gedachtig aan de scheidspaal van uw' tyd,
 Geloof ik nevens u dat gy gelukkig zyt
 En blyven zult, zoo gy in 't midden uwer lusten,
 Gestreeld van jeugd en kracht, voor eeuwig moogt berusten,
 En niet geroepen wordt voor 't goddelyk gerecht.
 Maar ik, ik, die myn hoop, myn uitzicht hebt gehecht
 Op 't onbeschryfbaar goed, vereeuwigd in den hemel,
 Ik schuw den zaamenloop van stoffelyk gewemel;

Ik

288 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Ik leg den slaaffchen py van 't zondig ligchaam af;
 Ik stap van mynen troon naar 't vaderlyke graf:
 Terwyl de blyde ziel, den lust van 't vleesch ontweeken,
 Op wieken van geloof, voorriit zweeft naar de strecken
 Des hoogen hemels, in den schoot van Abraham,
 En dit met eene vreugde en blyfchap, die den ram
 Der waare dankbaarheid kan offren aan Gods wille.
 ô Dat ik nu... Wat heil!... ô Altaarknecht sta stille:
 Sla 't ooge omhoog. Beschouw! ziet gy geen' dageraad,
 Geen' ligchaamloozen geest, gekleed in heilgewaad,
 Op eene bruine wolk neërdaalen uit den hoogen?
 't Is vader Davids geest! Hoe flikkeren zyne oogen!
 Maar neen, ik dwaal, het is een hemelhofheraud,
 De aardschengel Michaël, gekleed in blinkend goud;
 De bode van den vrede, omcingeld van zyne engelen!
 Zie, hoe die geesten zich als door elkandren mengen!
 ô Ja, 't is Michaël, de zoon, de bron van 't licht!
 De duif rust op zyn hoofd; de heilzon in 't gezicht.
 Zyn hand draagt almacht, en zyn voet verplettert kroonen.
 De borst is naakt, om het ontslooten hart te toonen.
 Het oog schiet liefdevuur. Zyn aêm blaast zegening.
 Hy komt!... Hy lacht!... Hy roept zyn' armen sterfeling!
 Ontfang, ontfang myn ziel! Omhels haar met uwe armen!
 Druk, druk haar aan uw harte, om 't haare te verwarmen!
 Ik voel de vlam van 't harte! Ik voel, ik voel uw' gloed,
 ô Myn beschermer, ô myn Goël, door uw bloed!

Trek,

Trek, trek my heenen; ik bespeur uw liefdevonken;
De ontfonkte ziel is reeds aan 't eeuwig heil geklonken.

Zo sprak de wyfte vorst van 't groot Jerufalem.
Zo werdt zyn' levenslamp, naar luid van 's Heeren stemm',
In vrede en stille rust, te hoog voor waereld dwaazen,
Door de eeuwige Almacht, in Gods goedheid, uitgeblaazen.
De priester zag het aan, schoon in 't geval verrast,
Met eene kalmte, die aan 's Heeren knechten past,
Wanneer zy 's menschen ziel wechvluchten zien op schachten.

*en de dood
des ko-
ningi.*

Maar ondertusfchen dat de dood nog scheen te wachten,
En reeds zyn' avondwalm in de oogen hadt gesteld,
Was Salomon, gelyk een onverfchrokken held,
Zo lang hem de adem en de stem niet hadt begeeven,
Geduurig bezig, in het fterven en herleeven,
Te hakklen van berouw en liefde in zynen God,
Verlangende met drift naar dat volzalig lot,
't Geen hy genieten zou by 's hemels englenchooren;
En 't laafte woord, 't welk men door luiften konde hooren,
Was, toen de blyde ziel vloog naar Gods heiligdom:
Ruk vreemde altaaren, ruk toch vreemde altaaren om.

*De wyze,
op welke
de koning
ontfloop.*

Zo dra de ziel nu was van 't ligchaam afgefcheiden,
Zag men den toefstel tot den grafteêdienst bereiden;
Den zwarten lykplicht, by het weenen en gekryt
Der naastbestaanden, in dien gadeloozen tyd,
Op 't prachtigfte, en met recht, vol rouwe, aldus bestellen.
Den rechter duim zag m' in de ontzielde vingren knellen;

*en ter le-
graaving
bereid
wordt.*

O o

Het

290 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Het lyk, gewasfchen, en gefchooren, en bereid
 Door zalvinge, op een bedde, een praalbed neêrgeleid.
 De zweetdoek dekt het hoofd. Men brengt Egiptifch linnen,
 Dat mot en worm en tyd en graffeê kan verwinnen.
 Men fpreidt het lynwaad op den welontflaapen heer;
 Werpt fpeceryën en gebloemte op 't lykbed neêr.
 De telg van Pharao, omringd van haare reiën,
 Treedt naar den dooden heer. De ontroerde vrouwen fchreiën,
 En slaan de handen in het ongevlochten hair.
 De gansche hofftoet kermt en maakt een lykmisbaer:
 Terwyl de koningin, met majefteit omtogen,
 Het lykbed naakt. Zy luikt, zy fluit des konings oogen,
 En drukt met haare hand de koude lippen toe.
 All' de oudften naderen te zaamen, bleek en moê
 Van kermen, om voor 't laatst den dooden vorst te aanschouwen.
 Gods priesters, Gods propheet vertroosten 's konings vrouwen.
 Zy fteeken 't lyklicht aan, en maaken zich gereed,
 Om 't koninglyke lyk, in zuiver wit gekleed,
 Op den bestemden tyd in Davids graf te brengen.
 De dag der groeve fcheen zyn traanen meê te plengen,
 En die te ftorten op het vorftelyke graf;
 Hy nam misfchien den nacht zyn' vaalen fluiër af,
 En floeg dien om 't hoofd, het hoofd, zo kortf vol ftraalen.
 Nu zag men eenen floet van hofbedienden dwaalen,
 En waaren om 't paleis van Zalems opperhoofd.
 De fleepzaal wordt van al haar wandfieraad beroofd;

Dat

Dat wandfieraad verbrand. Een aantal groote schatten,
 Wordt naast den lykbaar, dien een stoet van edlen vatten,
 En voeren naar het graf, gedraagen en gezet
 Ter zyden van de groev', des konings laatste bed.
 Het rouwgeklag verheft, om graf en dood te groeten.
 Het lyk wordt neêrgeleid aan koning Davids voeten.
 Het graf geflooten, en de lykstoet keert, bedrukt
 En fchreiënde, te rugg'. Men weent nog, en men plukt
 Het gras des lykshofs uit, en ftrout het langs de ftraaten.
 All' de onderdaanen zyn in droefheid uitgelaaten.
 De ftad kermt; hof en huis zyn echo's van geweên.
 Zo voer welêer de man van Gods verkiezing heen
 Naar zyn gewenschte kust, om zonder eind' te leeven.
 Zo zag men David, dien verkoornen, opwaard zweeven;
 Terwyl het ligchaam zich weêr gaf aan 's aardryks fchoot,
 Op den verftaalden eisch van den verharden dood.

*Begraa-
ving des
konings.*

Gefchoord door uwe gunfte, ô onüitputbaare ader
 Van zegeningen, God der goden, hemelvader,
 Genaêryk opperhoofd van 't menfchelyk geflacht,
 Heb ik het oogmerk van myn drift ten eind gebragt,
 En uwen Salomon, den roem der ftervelingen,
 Alleen door u geleid, dus nedrig mogen zingen,
 Zyn leeven en zyn' dood affchetzen in gezang.
 Ik voel in 't binnenft' van myn ziele een' fterken drang
 Van waare dankbaarheid; een vuur, dat my doet blaaken,
 Om u met lof en eere ootmoedig te genaaken.

*Befluit
van het
Werk.*

916559

292 SALOMON, KONING VAN ISRAËL.

Ai neem het offer van myn' dankbren ootmoed aan,
 En laat uw goede gunst voor my in 't harnas staan,
 Wanneer de dolle nydt, te vaak op my gebeeten,
 Zich los mogt rukken met geweld van d'yzren keeten,
 En scherpe tanden slaan aan myn gebrekkig werk.
 Gun myner ziele ook, by het eind van 's leevens perk,
 ô Onvermoeide God, in hemelgunst te toonen,
 Dat zy voor eeuwig in uw hoog paleis moog' wonen,
 Daar gy, uitblinkende als een heldre morgenzon,
 Reeds uwe stralen schiet op koning Salomon.

E I N D E.

Drukfeilen dus te verbeteren:

Blaadz.	12	reg.	14	staat	eene	leeft een'
	14	—	12	—	wasfen	— wasfchen
	—	—	18	—	de	— den
	23	—	3	—	wagen	— waagen
	27	—	9	—	berokk'nen	— berokknen,
	32	—	13	—	Of	— En of
	35	—	3	—	geeft	— geef
	75	—	10	—	praals	— roems
	158	—	13	—	bezaaten	— bezaten
	—	—	—	—	waaren	— waren
	189	—	8	—	pooken	— pauken
	197	—	24	—	zegebron	— zegenbron
	204	—	3	—	verandren	— veranderen
	—	—	4	—	eikandren	— elkanderen
	224	—	25	—	offeranden maar,	— offeranden; maar